

Acest dosar este prezentat exclusiv pentru informare.
Stimate cititor!

Daca DVS doriti sa copiat acest dosar, el urmeaza a fi inlaturat fara intirziere, imediat dupa ce ati facut cunostinta cu continutul lui.

Copiind si pastrind dosarul in cauza,
DVS va asumati toata responsabilitatea
in conformitate cu legislatia in vigoare.

Toate drepturile de autor asupra dosarului dat
se pastreaza dupa detinatorul de drept.

Orice utilizare in scopuri comerciale sau alte
scopuri, cu exceptia utilizarii in scopuri de informare
prealabila este interzisa.

Publicarea acestui document nu atrage dupa sine nici
un fel de cistig comercial.

Insa astfel de documente contribuie rapid la ridicarea
profesionalismului si spiritualitatii
cititorilor si serveste drept reclama a editiilor de
hirtie a acestor documente.

**A "lovi" cererea
(Hit the bid)**

Expresie folosita in situatia in care un vanzator accepta cel mai mare pret oferit de un cumparator. De exemplu, daca pretul ofertei este 34 1/4 si cererea 34, vanzatorul "loveste cererea" daca accepta 34.

**A accepta livrarea
(Take delivery)**

(1) Acceptarea de catre detinatorul unui contract futures a livrarii marfii care reprezinta activul de baza. De exemplu, cumparatorul unui contract futures pe aur care are nevoie de acest metal poate planifica sa accepte livrarea in loc sa-si inchida pozitia. (2) A accepta livrarea certificatelor valorilor mobiliare care au fost cumparate (daca valorile mobiliare sunt in forma materializata).

**A acoperi
(Cover)**

A cumpara o valoare mobiliara care anterior a fost vandut short cu scopul de a inchide pozitia.

**A actiona inainte
(Running ahead)**

(1) Cumpararea sau vanzarea unei valori mobiliare de catre un broker pentru contul sau personal inainte de executarea ordinelor clientilor pentru acea valoare mobiliara. (2) De asemenea, atunci cand o firma de brokeraj emite un raport negativ despre o companie iar un broker actioneaza pe baza raportului pentru contul sau personal inainte sa informeze clientii cu privire la raportul respectiv. Aceasta actiune este ilegala. De asemenea, denumita front running.

**A angaja o pozitie
(Take a position)**

(1) Expresie utilizata atunci cand un investitor cumpara sau vinde actiuni, obligatiuni sau alte instrumente financiare transferabile. O pozitie poate fi long sau short. (2) A cumpara actiuni ale unei companii cu intentia de a le pastra ca investitie pe termen lung sau de a prelua controlul in cadrul companiei. In Statele Unite, o persoana care angajeaza o pozitie de 5% sau mai mult din actiunile aflate in circulatie ale unei companii trebuie sa raporteze acest lucru la Securities and Exchange Commission, la bursa la care este listata compania tinta si la compania tinta.

**A bate palma
(Handshake)**

Intr-o distribuire negociata a unei emisiuni de obligatiuni municipale, dupa ce termenii emisiunii au fost stabiliti prin negociere cu distribuitorul ales de catre emitent, distribuitorul ofera obligatiunile spre vanzare. Daca, la un moment dat, emitentul este multumit de performanta vanzarilor, el transmite distribuitorului admiterea cumpararii de catre acesta a obligatiunilor in conditiile stabilite pana in acel moment. Contractul se considera incheiat, dar neoficial, si este denumit "handshake". Desi contractul nu este un angajament oficial, el este respectat intocmai. Distribuitorul intra in posesia obligatiunilor numai dupa ce acestea ii sunt acordate oficial de catre emitent.

**A cauta o piata
(Seek a market)**

A cauta un cumparator (in cazul unui vanzator), sau un vanzator (in cazul unui cumparator).

**A emite
(Issue (Issuance))**

Operatiunea de a vinde instrumente financiare transferabile pe piata primara de catre o corporatie sau o administratie publica, fie prin intermediul unui distribuitor, fie printr-un plasament privat.

**A face piata
(Make a market)**

Mentinerea unei cotații ferme pentru o anumită valoare mobiliară de către un dealer care este dispus să cumpere și să vândă loturi standard din acea valoare mobiliară la prețurile de cerere, respectiv de ofertă cotate. În Statele Unite, dealerul se numește formator de piață (market maker) pe piața OTC și „specialist” la bursă.

A închide o poziție

(Close a position)

A elimina o poziție din portofoliu, efectuând o tranzacție opusă celei de deschidere a poziției și de aceeași mărime. Cel mai obișnuit mod de a închide o poziție este acela de a vinde o valoare mobiliară deținută. De asemenea, o poziție mai poate fi închisă cumpărând înapoi valorile mobiliare pe care investitorul le-a împrumutat pentru a le vinde short. În tranzacțiile cu contracte futures și options, traderii își închid pozițiile făcând tranzacții opuse și de aceeași mărime.

A lista

(List)

A admite un instrument financiar transferabil pentru a se tranzacționa la o bursă organizată. Pentru a fi listat instrumentul financiar transferabil și emitentul trebuie să îndeplinească anumite standarde minime stabilite de către bursa respectivă.

A sustine piața

(Holding the market)

Intrarea pe piață cu suficiente ordine de cumpărare pentru a susține prețul unei valori mobiliare. Scopul este de a echilibra un trend descendent. În Statele Unite, este privită de SEC drept o formă ilegală de manipulare a prețului (cu excepția cazului susținerii unei emisiuni noi de valori mobiliare, caz reglementat de SEC prin clauza de stabilizare a prețului).

A tatona piața

(Shopping the street)

Strângerea cotațiilor de către un broker/dealer de la formatorii de piață OTC pentru a-și forma o bază pentru negocierea unei tranzacții.

A tezauriza

(Treasure up)

(1) A acumula bunuri de valoare cu intenția de a le valorifica ulterior. (2) A răscumpăra propriile valori mobiliare, în cazul companiilor.

Abandonare

(Abandonment)

(1) Abandonarea voluntară de către un proprietar a tuturor drepturilor asupra unui instrument financiar (acțiune, obligațiune, titlu de participare la un fond de investiții) păstrat în cont la o firmă broker/dealer și pentru care acest intermediar financiar nu mai poate identifica proprietarul lui o perioadă de timp determinată prin lege. (2) Neexercitarea drepturilor conferite de o opțiune de către deținătorul acesteia până la data expirării respectivei opțiuni. În acest caz, termenul echivalent mai des utilizat este expiration.

Abaterea de la stil

(Style drift)

Tendința unor manageri de portofoliu de a se abate de la tipurile lor obișnuite de investiții. De exemplu, managerul unui fond de investiții de acțiuni ale companiilor cu capitalizare mare, orientat spre valoare, poate să transfere o parte substanțială din activele financiare ale fondului în acțiuni de creștere, ale companiilor mici, ceea ce determină ca portofoliul să obțină performanțe neașteptat de bune sau de slabe în comparație cu fondurile similare. Abaterea de la stil îngreunează urmărirea de către un investitor a unui plan de alocare a activelor financiare proprii, deoarece introduce modificări neprevăzute în alocările pe care acesta și le-a stabilit inițial.

Absorbție

(Assimilation)

Absorbția unei emisiuni noi de acțiuni de către publicul investitor după ce toate acțiunile au fost vândute de către distribuitorii emisiunii, iar capitalul subscris de investitori a fost versat în termenul precizat de prospectul de oferta publică sau de reglementările în vigoare.

**Abuz de tranzacționare
(Churning)**

Administrarea abuzivă, ilegală, a contului discreționar al unui client de către un reprezentant înregistrat al unei firme broker/dealer. Acesta cumpără și vinde instrumente financiare transferabile pentru client doar cu intenția de a genera comision, ignorând interesele și obiectivele investitoriale ale clientului.

**Abuz de tranzacționare
(Overtrading)**

(1) În Statele Unite, practica ce încalcă regulile NASD prin care un broker/dealer plătește mai mult unui client pentru o valoare mobilă decât să-i permită clientului să cumpere o altă valoare mobilă la un markup mai mare decât pierderea pe care o va înregistra firma în momentul în care va vinde valoarea mobilă pe care a cumpărat-o de la client la prețul curent al pieței. (2) Tranzacționare excesivă de către un broker într-un cont discreționar. Vezi Churning.

**Accept bancar
(Bankers' quote acceptance)**

Document utilizat în tranzacțiile comerciale internaționale, care exprimă acordul băncii importatorului de a achita băncii exportatorului contravaloarea acreditivului deschis de către importator, la momentul primirii documentelor ce atestă că tranzacția a fost efectuată conform clauzelor specificate în acreditiv. Accepturile bancare sunt folosite pentru a oferi producătorilor sau exportatorilor fonduri pe termen scurt (capital de lucru) pentru a putea opera între momentul producerii sau exportării bunurilor și respectiv cel al încasării plății de la cumpărători.

**Accept de plată
(Acceptance of payment)**

Instrument financiar de tipul politei, biletului la ordin, cambiei utilizat în general ca instrument de plată dar care, în anumite condiții strict reglementate, poate fi un activ financiar în care investesc fondurile monetare

**Achiziție pe datorie
(Leveraged buyout (LBO))**

Preluarea unei companii folosind bani împrumutați. În majoritatea cazurilor, activele firmei țintă sunt oferite drept garanție pentru împrumutul pe care firma ce intenționează preluarea îl face în acest scop și pe care acesta îl va achita din veniturile generate de compania preluată. LBO se practică numai pentru situațiile în care se preconizează un cash flow pozitiv.

**Acoperire
(Coverage)**

Marja de siguranță pentru plata serviciului datoriei aferent unei obligațiuni municipale bazate pe venituri. Reprezintă numărul de ori (de exemplu, acoperire 150%) cu care castigurile nete anuale depășesc serviciul anual al datoriei. Poate fi o valoare absolută sau relativă.

**Acoperirea dividendului
(Dividend coverage)**

Măsura în care profitul net obținut de către o companie poate acoperi plata dividendelor. De exemplu, o companie de servicii publice care a obținut un profit de 5\$ per acțiune și plătește un dividend de 4,79\$ per acțiune are o acoperire relativ slabă a dividendului. O acoperire slabă nu oferă managementului companiei flexibilitatea de a crește dividendele sau de a le menține la același nivel în cazul în care castigurile în numerar ale companiei scad.

**Acoperirea dobanzilor
(Interest coverage)**

Indicator care masoara capacitatea unei firme de a efectua la timp platile dobanzii pentru obligatiunile emise. Marime numerica ce indica de cate ori profitul brut al unei companii este mai mare decat cuantumul dobanzilor datorate.

**Acoperirea pozitiei short
(Short covering)**

Cumpararea de catre un vanzator short a valorilor mobiliare pe care le-a imprumutat la momentul vanzarii short, cu scopul de a le restitui si de a-si inchide astfel pozitia short.

**Acord cu raspundere solidara
(Undivided account)**

Intr-un contract de distribuire, este o intelegere de impartire a raspunderii prin care toti membrii sindicatului sunt raspunzatori pentru partea nevanduta a emisiunii. Gradul de raspundere este in functie de procentul de participare al fiecarui membru.

**Acreditiv
(Letter of credit (LOC))**

(1) Document emis de o banca in numele unuia dintre clientii sai prin care se autorizeaza plata unei terte parti daca aceasta din urma respecta conditiile din contractul initial. Este o metoda foarte obisnuita de garantare a platii, mai ales in cazul tranzactiilor comerciale internationale. (2) Document emis de regula de catre o banca prin care se garanteaza platile dobanzii si principalului pentru o emisiune de obligatiuni.

**Actionar
(Shareholder)**

Detinator al uneia sau mai multor actiuni comune sau preferentiale in cadrul unei corporatii. Detinatorul de actiuni comune are patru drepturi: (a) dreptul asupra activelor companiei proportional cu numarul actiunilor detinute in cazul in care aceasta este lichidata; (b) dreptul de a vota proportional cu numarul actiunilor detinute cu ocazia alegerii directorilor in consiliul de administratie, desemnarii auditorilor sau cu ocazia supunerii la vot a altor probleme, participand in mod direct la adunarea generala a actionarilor sau prin intermediul unui imputernicit; (c) dreptul la dividende, atunci cand ele exista si sunt declarate de catre consiliul de administratie; (d) dreptul de a subscrie pentru emisiunile noi de actiuni, inainte ca acestea sa fie oferite publicului.

**Actionar
(Stockholder)**

Investitor individual sau institutional care detine cel putin o actiune comuna sau preferentiala a unei companii. De asemenea, denumit shareholder.

**Actionar inregistrat
(Stockholder of record)**

Detinator de actiuni comune sau preferentiale, care este inregistrat ca actionar in registrul actionarilor unei corporatii, la o anumita data. Dividendele si alte distribuii sunt facute numai actionarilor inregistrati la data inregistrarii (data de referinta).

**Actionar principal
(Principal stockholder)**

Actionar care detine un procent semnificativ din actiunile unei corporatii. In Statele Unite, conform regulilor SEC, un actionar principal trebuie sa detina cel putin 10% din actiunile cu drept de vot ale unei companii. Adesea, dar nu obligatoriu, acesti actionari fac parte din consiliul de administratie al companiei si, conform regulilor SEC, sunt considerati insideri, astfel ca ei trebuie sa raporteze tranzactiile de cumparare si de vanzare pe care le fac cu actiunile companiei si sa respecte regulile privind regimul informatiilor privilegiate.

**Actiune
(Stock)**

Instrument financiar ce reprezinta proprietatea intr-o corporatie si confera un drept asupra castigurilor si activelor acesteia. De regula, o actiune comuna da dreptul detinatorului sau sa voteze cu ocazia alegerii directorilor in consiliul de administratie sau cu ocazia supunerii la vot a altor probleme, in adunarea generala a actionarilor sau prin intermediul unui mandat (proxy). In general, o actiune preferentiala nu confera dreptul la vot, dar are un drept prioritar asupra castigurilor si asupra activelor companiei fata de o actiune comuna - dividendele aferente actiunilor preferentiale trebuie platite inaintea dividendelor aferente actiunilor comune. O corporatie poate autoriza si alte clase de actiuni, fiecare cu propriul sau set de drepturi contractuale.

Actiune

(Share)

Instrument financiar transferabil care atesta dreptul de proprietate (equity ownership) intr-o corporatie, reprezentat printr-un certificat (in cazul actiunilor in forma materializata). Numarul actiunilor pe care o corporatie este autorizata sa le emita este mentionat in statutul corporatiei. In general, corporatiile nu emit numarul total al actiunilor autorizate.

Actiune

(Equity)

Fractiuni din capitalul social ce reprezinta proprietatea intr-o corporatie si dreptul asupra castigurilor si activelor firmei; ele pot plati dividende si pot creste sau scadea in valoare. Sinonim cu "stock".

Actiune "fierbinte" (supralicitata)

(Hot stock)

(1) Actiune nou emisa al carei pret creste rapid chiar din prima zi de tranzactionare pe piata secundara. (2) Actiune furata.

Actiune ciclica

(Cyclical stock)

Actiune al carei pret tinde sa creasca rapid cand economia este in expansiune si sa scada rapid cand economia este in recesiune. De exemplu, actiunile din industria constructiilor de locuinte sau din industria bunurilor de folosinta indelungata sunt actiuni ciclice.

Actiune comuna

(Common stock)

Instrument financiar care reprezinta proprietatea (equity ownership) intr-o corporatie. Detinatorii acestui tip de actiuni isi exercita controlul asupra afacerilor corporatiei prin vot si beneficiaza de orice crestere a capitalului. Lor li se platesc dividende, insa numai dupa ce au fost platite dividendele aferente actiunilor preferentiale. In caz de lichidare, drepturile pe care aceste actiuni le confera asupra activelor sunt inferioare drepturilor pe care le confera toate celelalte instrumente.

Actiune concertata

(Acting in concert)

Atunci cand doi sau mai multi investitori actioneaza in baza unei intelegeri cu scopul atingerii unui obiectiv comun - de exemplu, obtinerea unei pozitii de control sau majoritare intr-o companie detinuta public prin cumpararea actiunilor companiei respective de pe piata secundara. In Statele Unite, investitorii care actioneaza concertat cu scopul de a obtine o pozitie de control sau o pozitie care sa le permita sa influenteze deciziile luate cu privire la managementul companiei trebuie sa informeze Securities and Exchange Commission (SEC) despre aceasta intentie. Este ilegala actiunea concertata avand ca scop manipularea pretului unei actiuni pentru obtinerea unor castiguri in defavoarea celorlalti investitori in actiunea respectiva.

Actiune cu drept de vot

(Voting stock)

Actiune care confera detinatorului sau dreptul de a vota cu ocazia alegerii directorilor (consiliului de administratie), numirii auditorilor sau cu ocazia supunerii la vot a altor

probleme in adunarea generala a actionarilor. Majoritatea actiunilor comune sunt actiuni cu drept de vot.

**Actiune cumparata pe credit
(Leveraged stock)**

Actiune cumparata folosind bani imprumutati, cum ar fi intr-un cont in marja.

**Actiune fara drept de vot
(Nonvoting stock)**

Actiune care nu da detinatorului ei dreptul sa voteze cu ocazia alegerii directorilor, numirii auditorilor sau cu ocazia supunerii la vot a altor probleme in adunarea generala a actionarilor. Companiile creeaza uneori o clasa speciala de actiuni fara drept de vot pentru a limita controlul in cadrul corporatiei doar la anumite grupuri. Actiunile preferentiale sunt actiuni fara drept de vot.

**Actiune fara valoare nominala
(No par value stock)**

Se refera la o actiune careia nu i s-a atribuit nici o valoare nominala la momentul emiterii.

**Actiune garantata
(Guaranteed stock)**

Actiune preferentiala emisa de o companie, pentru care plata dividendului este garantata de catre una sau mai multe companii diferite de cea emitenta.

**Actiune in cadere libera
(Air pocket stock)**

Actiune al carei pret scade drastic datorita unor informatii sau zvonuri cu privire la situatia economica dificila a emitentului.

**Actiune in marja pe OTC
(OTC margin stock)**

In Statele Unite, actiune tranzactionata pe piata OTC, al carei emitent indeplineste anumite conditii ce califica actiunea pentru a fi cumparata in marja sau vanduta short, dupa cum prevede Regulamentul T.

**Actiune preferentiala
(Preferred stock)**

Tip de actiune care confera detinatorului ei dreptul la un dividend prestabilit care trebuie platit regulat, inaintea dividendelor aferente actiunilor comune. De asemenea, in cazul lichidarii companiei, detinatorii de actiuni preferentiale isi exercita drepturile asupra activelor acesteia, fiind superiori detinatorilor de actiuni comune, dar inferiori detinatorilor de obligatiuni. De regula, proprietarii de actiuni preferentiale nu au drept de vot in adunarea generala a actionarilor.

**Actiune preferentiala convertibila
(Convertible preferred stock)**

Actiune preferentiala care poate fi schimbata cu un numar de actiuni comune, la un pret prestabilit.

**Actiune preferentiala cu dividend variabil
(Adjustable rate preferred stock)**

Actiune preferentiala al carei dividend este recalculat la intervale de timp specificate, de obicei trimestrial, dupa o formula predeterminata. Acest tip de actiune preferentiala contrasteaza cu majoritatea actiunilor de acest tip care platesc trimestrial un dividend fix. In general, pretul actiunilor preferentiale cu dividend variabil nu are fluctuatii mari (are o volatilitate redusa) deoarece dividendul este ajustat automat pentru a mentine tranzactionarea actiunilor in jurul valorii nominale.

**Actiune preferentiala cumulativa
(Cumulative preferred stock)**

Actiune preferentiala ale carei dividende, omise de la plata din cauza ca firma nu a obtinut castiguri suficiente sau din alte cauze, se acumuleaza pana in momentul in care dividendele vor putea fi platite. Aceste dividende trebuie platite integral inaintea

platii dividendelor aferente tuturor actiunilor comune ale companiei. In prezent, majoritatea actiunilor preferentiale sunt cumulative.

**Actiune preferentiala necumulativa
(Noncumulative preferred stock)**

Actiune preferentiala pentru care dividendele neplatite din cauza faptului ca firma nu a obtinut castiguri suficiente sau din alte motive nu se acumuleaza, spre deosebire de o actiune preferentiala cumulativa pentru care dividendele neplatite se acumuleaza si trebuie platite inaintea dividendelor aferente actiunilor comune.

**Actiune preferentiala neparticipativa
(Nonparticipating preferred stock)**

Vezi Participating preferred stock.

**Actiune preferentiala participativa
(Participating preferred stock)**

Actiune preferentiala care pe langa plata dividendului stabilit da dreptul detinatorului sau sa participe, in anumite conditii, alaturi de detinatorii actiunilor comune la distribuirile suplimentare care se fac din castigurile companiei. De obicei, distribuirile suplimentare sunt impartite in mod egal intre detinatorii de actiuni comune si detinatorii de actiuni preferentiale participative. De exemplu, o emisiune de actiuni preferentiale participative poate impune ca orice crestere a dividendului aferent actiunilor comune peste 2\$ sa fie impartita in mod egal detinatorilor de actiuni comune si celor de actiuni preferentiale participative.

**Actiune preferentiala prioritara
(Prior preferred stock)**

Actiune preferentiala care ofera un drept de retentie superior celui oferit de celelalte emisiuni de actiuni preferentiale asupra activelor companiei in caz de lichidare si asupra castigurilor atunci cand sunt declarate dividende.

**Actiune preferentiala rascumparabila
(Callable preferred stock)**

Actiune care poate fi rascumparata de catre emitent (de obicei, la valoarea nominala sau la un pret putin peste aceasta valoare). Rascumpararile pot fi de asteptat atunci cand ratele dobanzii de pe piata scad semnificativ sub randamentul oferit de actiunea preferentiala la momentul emiterii.

**Actiune tezaurizata
(Treasury stock)**

Actiune care a fost emisa si apoi rascumparata de catre compania emitenta. O actiune tezaurizata poate fi retrasa sau revanduta pe piata secundara. Ea este emisa, dar nu se afla in circulatie. Ea nu este luata in considerare la plata dividendelor, la calcularea castigurilor per actiune si nu confera dreptul de vot. O corporatie isi tezaurizeaza actiunile: (1) pentru a oferi o alternativa la plata dividendelor imposabile, deoarece reducerea numarului actiunilor aflate in circulatie creste valoarea per actiune si adesea pretul de piata; (2) pentru a furniza actiuni pentru exercitarea optiunilor, a garantiilor si conversia instrumentelor financiare transferabile convertibile; (3) pentru a contracara o tentativa de preluare; (4) pentru a modifica raportul datoriei pe termen lung/capitalul actionarilor (debt-to-equity ratio), emitand obligatiuni cu scopul de a finanta rascumpararea actiunilor; (5) ca rezultat al stabilizarii pretului de piata in timpul unei emisiuni noi.

**Actiune yo-yo
(Yo-yo stock)**

Actiune foarte volatila, al carei pret creste si scade des si intr-un interval ingust.

**Actiuni aflate in circulatie
(Outstanding capital stock)**

Actiuni care au fost emise si care sunt detinute de catre public. In aceasta categorie nu intra actiunile tezaurizate, adica actiunile care au fost emise, dar ulterior au fost

rascumparate de catre emitent. Numarul actiunilor aflate in circulatie este folosit la calcularea valorii contabile si a castigurilor per actiune (dividende).

Actiuni autorizate
(Authorized shares)

Numarul maxim de actiuni dintr-o anumita clasa pe care o companie il poate emite legal, conform prevederilor din statut. De obicei, o corporatie poate sa mareasca ulterior acest numar prin votul actionarilor in adunarea generala. Conform prevederilor din actele sale constitutive, corporatia nu este obligata sa emita toate actiunile autorizate.

Actiuni blue-chip
(Blue-chip stocks)

Actiuni comune ale unor companii mari, bine cunoscute de-a lungul timpului pentru cresterea profitului si plata dividendelor, precum si pentru calitatea managementului, a produselor si serviciilor. De regula, actiunile blue-chip au preturi relativ mari si randamente moderate. Termenul "blue-chip" provine de la jocul de poker, unde jetoanele albastre au cea mai mare valoare.

Actiuni bonus
(Bonus shares)

Vezi Stock dividend.

Actiuni diluate
(Watered stock)

Actiuni emise cu o valoare considerabil mai mare decat valoarea activelor care stau la baza acestora. Din punctul de vedere al actionarului, dezavantajele sunt: incapacitatea de a-si recupera integral investitia in caz de lichidare, obtinerea unei rentabilitati mici dintr-o astfel de investitie, posibilitatea ca datoriile sa depaseasca valoarea nominala a actiunilor, o valoare de piata scazuta, datorita dividendelor mici, si probabil unei publicitati negative, capacitatea redusa de a emite actiuni sau obligatiuni noi pentru a finanta cresterea precum si pierderea pozitiei concurentiale datorita necesitatii de a creste preturile pentru a oferi investitorilor o rentabilitate acceptabila. Pentru a remedia aceasta situatie, o companie trebuie fie sa creasca activele, fara sa mareasca numarul actiunilor aflate in circulatie, prin rascumpararea actiunilor comune de catre companie, fie sa reduca numarul actiunilor aflate in circulatie, fara sa reduca activele.

Actiuni distribuite
(Distribution stock)

Actiuni care fac parte dintr-un pachet relativ mare, vandut intr-o anumita perioada de timp fie pe piata primara, fie pe piata secundara, printr-un plasament privat sau printr-o oferta publica secundara de vanzare.

Actiuni emise si aflate in circulatie
(Issued-and-outstanding stocks)

Actiuni ale unei companii, autorizate prin statut care au fost emise si oferite publicului investitor si se afla in circulatie pe piata. Aceste actiuni reprezinta capitalul investit de catre actionarii firmei, iar numarul lor poate fi mai mic sau egal cu numarul actiunilor autorizate (o parte din emisiunile aprobate de AGA nu au fost vandute integral, unele actiuni au fost rascumparate s.a.).

Actiuni neemise
(Unissued stock)

Actiuni ale unei corporatii care au fost autorizate (aprobate de adunarea generala a actionarilor), dar inca nu au fost emise. Adesea, managementul unei companii va cere actionarilor sai sa autorizeze initial mult mai multe actiuni decat este necesar, pentru ca ulterior sa poata emite actiuni fara aprobarea actionarilor. Actiunile neemise nu platesc dividende si nu confera drept de vot. Ele nu trebuie confundate cu actiunile tezaurizate care sunt emise, dar nu se afla in circulatie.

Actiuni pereche
(Paired shares)

În Statele Unite, acțiunile comune a două companii care au același management, vândute ca un întreg, de regula sub forma unui singur certificat tipărit pe fața și pe verso. De asemenea, se mai numesc acțiuni „cuplate” (stapled shares) sau „siameze” (siamese shares).

Activ sintetic/artificial

(Synthetic asset)

Combinație realizată din instrumente financiare derivate și/sau active, astfel încât să producă același efect financiar ca deținerea unui activ complet diferit. De exemplu, cumpărarea unei opțiuni call pe o acțiune simultan cu vânzarea unei opțiuni put pe aceeași acțiune, produce același efect financiar ca deținerea acțiunii de bază, adică un câștig potențial nelimitat dacă acțiunea crește și respectiv o pierdere potențială limitată dacă acțiunea scade.

Activ suport fizic

(Actuals)

Pe piața contractelor futures este orice activ fizic (marfă) cum ar fi aurul, soia sau costita de porc. Tranzacționarea contractelor futures pe un activ fizic are drept rezultat livrarea activului respectiv atunci când contractele futures ajung la scadență. Acest lucru contrastează cu tranzacționarea contractelor futures pe active cum ar fi indicii care presupune decontarea cash a contractelor fără a se livra nici un activ fizic atunci când acestea ajung la scadență. Totuși, în cazul tranzacțiilor cu contracte futures care au la bază un activ fizic, majoritatea contractelor sunt lichidate înainte ca ele să ajungă la scadență, situație în care nu mai este necesară livrarea activului de bază.

Activ suport fizic

(Physical commodity)

Marfă care este livrată cumpărătorului la scadența unui contract pe acea marfă, fie pe piața cash (spot), fie pe piața futures. Calitatea și cantitatea marfii ce urmează a fi livrată sunt specificate de bursa la care se tranzacționează contractul respectiv.

Active

(Assets)

(1) Totalitatea bunurilor având valoare comercială deținute de către o companie, instituție sau persoană fizică. Activele pot fi tangibile, cum ar fi stocurile, utilajele, clădirile și terenurile, sau intangibile, cum ar fi brevetele și marcele. (2) Partea stângă a bilanțului în care sunt înscrise activele. (3) În cazul fondurilor de investiții, instrumentele financiare care alcatuiesc portofoliul se mai numesc și active financiare (bani, acțiuni, obligațiuni s.a.)

Active curente (circulante)

(Current assets)

Numerar precum și active care se estimează că vor fi transformate în numerar, în maximum un an, cum ar fi instrumentele financiare tranzacționabile, creanțele, stocurile. De regula, activele curente nu sunt foarte profitabile, dar tind să confere lichiditate și siguranță operațiunilor unei firme.

Active echivalente numerar

(Near money)

(1) Instrumente financiare echivalente cu numerarul sau alte active care pot fi convertite cu ușurință în numerar fără a înregistra nici o pierdere, cum ar fi instrumentele financiare de credit guvernamentale și titlurile de participare la fondurile de piață monetară. (2) Obligațiune apropiată de data ei de răscumpărare.

Active fungibile

(Fungibles)

Se refera la activele cu caracteristici identice ce sunt interschimbabile, cum ar fi marfurile (soia, graul), valorile mobiliare de acelasi tip, active care sunt tranzactionate pe piete organizate si reglementate.

**Active intangibile
(Intangible assets)**

Active fara forma materiala, cum ar fi: vadul comercial, marcile inregistrate, dreptul de autor, patente, contracte de exclusivitate, concesiuni, licente, retele comerciale etc.

**Active nete
(Net assets)**

Diferenta dintre activele si datoriile totale ale unei companii.

**Activele tangibile nete per actiune
(Net tangible assets per share)**

Activele totale ale unei companii din care se scad activele intangibile cum ar fi brevetele si marcile, toate datoriile si valoarea nominala a actiunilor privilegiate, iar rezultatul se imparte la numarul de actiuni comune aflate in circulatie. Activele tangibile nete per actiune sunt folosite de catre investitorii in cautare de actiuni subevaluate.

**Actualizare emisiune valori mobiliare
(Stickering)**

Modificarea declaratiei oficiale a unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile prin tiparirea informatiilor modificate pe o banda adeziva si lipirea acesteia pe declaratie.

**Acumularea discountului
(Accreting a discount/Accruing a discount)**

La obligatiunile municipale este procesul prin care discountul se acumuleaza ca venit pe durata de viata a unei obligatiuni.

**Acumularea discountului
(Discount accrual)**

Cresterea periodica a valorii contabile a unei obligatiuni care a fost cumparata cu discount, pana la atingerea valorii sale nominale.

Ad valorem ()

Termen latin insemnand "dupa valoare" care se refera la modul de calculare a taxelor vamale si a impozitelor. De exemplu, taxele vamale "ad valorem" sunt calculate in functie de valoarea bunurilor importate si nu dupa cantitatea sau greutatea acestora, iar impozitele "ad valorem" pe proprietatea imobiliara sunt stabilite in functie de valoarea proprietatii, si nu dupa marime.

**Adancimea
(Depth)**

(1) Marimea interesului general al investitorilor fata de piata, masurata prin compararea numarului de emisiuni tranzactionate cu numarul de emisiuni listate. Cu cat este mai mare numarul emisiunilor tranzactionate, cu atat este mai mare "adancimea" pietei. (2) Capacitatea pietei unei valori mobiliare de a absorbi ordine mari de cumparare sau de vanzare, fara schimbari mari de pret.

**Adaos
(Markup)**

(1) Pe piata OTC, este diferenta dintre pretul platit pentru o valoare mobiliara de un dealer, actionand ca principal, unui alt dealer, si pretul la care el vinde ulterior acea valoare mobiliara unui client individual. Acesta nu este specificat separat pe confirmarea trimisa clientului. Vezi As principal. (2) Crestere a pretului unei valori mobiliare de catre un dealer datorita schimbarii conditiilor pietei. De exemplu, un dealer poate decide sa aplice un markup unei actiuni detinute in portofoliul sau in cazul unei cresteri a pietei actiunilor.

Administrator imputernicit

(Trustee)

Persoana sau institutie imputernicita sa administreze anumite active financiare in beneficiul altcuiva. De exemplu, in cazul emisiunilor noi de obligatiuni, este o institutie, de regula o banca, imputernicita sa actioneze in calitate de fiduciar in beneficiul detinatorilor de obligatiuni, cu privire la respectarea termenilor contractului obligatiunilor de catre emitent.

Adunare statutară**(Statutory meeting)**

Prima adunare generala a actionarilor unei companii, care conform legii trebuie tinuta la o data cuprinsa intre o luna si trei luni de la inceperea activitatii. La aceasta adunare actionarii dezbat raportul legal referitor la formarea companiei si se discuta diverse probleme, cum ar fi capitalul social.

Adunarea generala anuala**(Annual general meeting)**

Adunare generala ce se intruneste o data pe an, in cadrul careia managerii unei companii prezinta actionarilor rezultatele economico-financiare anuale corespunzatoare anului fiscal incheiat si se alege noul consiliu de administratie. Adunarea generala anuala trebuie sa aprobe principiile de baza ale politicii companiei. Directorul executiv prezinta de asemenea o strategie pentru anul urmator si, impreuna cu alti directori, raspund la intrebarile actionarilor.

Adunarea generala extraordinara a actionarilor**(Extraordinary general meeting (EGM))**

Adunare a actionarilor in care se discuta problemele importante ce nu mai pot suferi amanare pana la urmatoarea adunare generala anuala.

Agent colector**(Runner)**

Agent colector care aduce brokerilor in pit ordinele primite prin telefon de la firma de brokeraj pentru care lucreaza.

Agent de plati**(Paying agent)**

Agent, de regula o banca, care primeste de la un emitent de obligatiuni sau de actiuni fondurile necesare pentru a efectua platile dobanzii si principalului detinatorilor de obligatiuni, respectiv plata dividendelor detinatorilor de actiuni, serviciu financiar pentru care percepe o taxa.

Agent de transfer**(Transfer agent)**

(1) Corporatii: agent, de obicei o banca comerciala, desemnata de catre o corporatie sa tina evidenta detinatorilor de actiuni si/sau de obligatiuni, sa anuleze si sa emita certificate si sa rezolve toate problemele legate de certificatele pierdute, distruse sau furate, in cazul in care valorile mobiliare sunt in forma materializata. O corporatie poate indeplini pentru ea functia de agent de transfer. (2) Fonduri deschise de investitii: firma, de obicei o banca sau o companie fiduciara, care opereaza vanzarile si rascumpararile unitatilor de fond, tine evidenta investitorilor, calculeaza zilnic valoarea activului net al fondului si efectueaza plata dividendelor si a distribuirilor din castigurile de capital. Unele familii de fonduri indeplinesc pentru ele inele functia de agent de transfer.

Agent emitent obligatiuni**(Fiscal agent)**

Reprezentant al unui emitent de obligatiuni care indeplineste anumite functii legate de vanzarea si administrarea unei emisiuni de instrumente financiare de credit. In Statele Unite, Fed actioneaza ca astfel de agent pentru guvernul federal.

Agent registru ordine

(Order book official)

Angajat al CBOE care tine un registru al ordinelor de cumparare sau de vanzare optiuni pe actiuni date de clienti. El actioneaza ca agent pentru acesti clienti.

Agentie**(Agency)**

Institutie publica avand un anumit grad de autonomie, infiintata pentru a servi un scop public de un anumit tip. Ea poate atrage resurse financiare prin emisiunea unor instrumente financiare.

Agentii de rating**(Rating agencies)**

Corporatii care acorda calificative privind calitatea creditului. Cele patru agentii principale sunt: Moody's Investors Service; Standard & Poor's Corporation; Fitch Investor's Service, L.P. si Duff & Phelps Credit Rating Co.

Agresarea pietei**(Hammering the market)**

Vanzare intensa de actiuni facuta cu scopul de a scadea pretul.

Ajustare**(Haircut)**

In Statele Unite, termen utilizat in industria instrumentelor financiare care se refera la formulele folosite in evaluarea instrumentelor financiare pentru a calcula capitalul net al unui broker/dealer. Procentele de ajustare (haircuts) variaza de la 0% pentru obligatiunile emise de guvernul Statelor Unite pana la 100% pentru contractele neindeplinite.

Alocare**(Allotment)**

Cantitatea de instrumente financiare impartita de catre managerul de sindicat fiecarui membru al sindicatului format in scopul distribuirii unei emisiuni noi.

Alocarea activelor**(Asset allocation)**

Metoda de impartire a portofoliului in actiuni, obligatiuni si instrumente financiare echivalente cu numerarul, inclusiv subcategoriile aferente. Varsta, orizontul de timp, toleranta la risc si marimea portofoliului sunt factori determinanti pentru alocarea activelor unei persoane in cadrul planului financiar personal pe care aceasta il intocmeste sub indrumarea avizata a unui consultant de plasament. Vezi Compozitia portofoliului.

AMEX**(Amex)**

Acronim pentru American Stock Exchange, Inc.

Amortizare**(Amortization)**

Procesul de reducere graduala a datoriei prin plata in rate a principalului si a dobanzii.

Amortizare**(Depreciation)**

Costul periodic atribuit pe termen lung reducerii utilitatii si valorii unui activ tangibil. Deoarece firmele pot utiliza mai multe tipuri de amortizare, valoarea amortizarii inregistrata in rapoartele financiare ale unei corporatii poate fi, sau nu poate fi, un bun indicator al scaderii in valoare a unui activ. Amortizarea afecteaza nu numai valoarea activului inregistrata in bilant, ci si valoarea castigurilor raportate, ea fiind de fapt o cheltuiala care se face in prezent pentru achizitionarea unui nou activ fix in viitor.

Amortizarea primei**(Amortizing a premium)**

La obligatiunile municipale este procesul prin care prima platita pentru o obligatiune este dedusa din venitul din dobanda pe perioada de viata a obligatiunii.

**Amortizarea primei
(Premium amortization)**

La obligatiunile municipale, este reducerea periodica a primei platite de un investitor pentru o obligatiune, pana la valoarea nominala.

**Analist financiar
(Securities analyst)**

Angajat al unei firme de brokeraj, al unei banci sau al unei companii de investitii care analizeaza situatia financiara a unei companii sau a unui grup de companii dintr-o anumita industrie in contextul pietelor financiare. Multi analisti se specializeaza intr-o singura industrie sau intr-un singur sector si fac recomandari cu privire la cumpararea, vanzarea sau pastrarea valorilor mobiliare din acea industrie.

**Analiza ciclica
(Cyclic analysis)**

Metoda de analiza care presupune identificarea ciclurilor preturilor si folosirea acestora pentru a determina tendintele de evolutie a pretului.

**Analiza fundamentala
(Fundamental analysis)**

(1) Analiza unor indicatori cum ar fi ratele dobanzii, produsul national brut, inflatia, somajul, stocurile s.a. cu scopul de a preziona directia de evolutie a economiei. (2) Analiza bilantului contabil si a contului de profit si pierdere ale unei companii cu scopul de a preziona directia de evolutie a pretului actiunii. Specialistii analizeaza modul in care au evoluat activele, castigurile, vanzarile, produsele si managementul pentru a preziona trendul viitor al acestor indicatori ai succesului sau esecului unei companii. Astfel, estimand care vor fi perspectivele companiei, ei incearca sa determine valoarea reala a actiunii si, daca pretul sau de piata este diferit de valoarea sa reala, atunci profita de aceasta diferenta, cumparand sau vanzand actiuni. Vezi Technical analysis.

**ASEPC Index
(American Stock Exchange Price Change Index)**

Indice de piata neponderat pentru toate actiunile comune listate la Amex, calculat pe baza tranzactiilor din ultima ora.

**ASMV Index
(American Stock Market Value Index)**

Indice de piata pentru toate actiunile comune listate la Amex, calculat zilnic si grupat pe regiuni geografice si domenii industriale.

**Asociatia Federala Ipotecara Nationala
(Federal National Mortgage Association (FNMA))**

In Statele Unite, corporatie detinuta public, autorizata de guvernul federal, care cumpara si vinde ipoteci asigurate de Administratia Federala pentru Locuinte (Federal Housing Administration), de Administratia pentru Locuintele Fermierilor (Farmers Home Administration) sau garantate de Administratia Veteranilor (Veterans Administration) si emite instrumente financiare bazate pe ipoteci. De asemenea, mai este denumita Fannie Mae.

**Asociatia Nationala a Dealerilor de Valori Mobiliare
(National Association of Securities Dealers (NASD))**

In Statele Unite, asociatie a broker/dealerilor de pe piata OTC; este o organizatie nonprofit, cu putere de autoreglementare, neemitenta de actiuni. Impune standarde etice si profesionale si autorizeaza profesionisti in domeniul instrumentelor financiare transferabile. Scopul ei principal este de a reglementa piata valorilor mobiliare si de a proteja astfel investitorii de pe aceasta piata. De asemenea, NASD mai reglementeaza comisiunile care se percep la vanzarea unitatilor de fond si publicitatea fondurilor deschise de investitii.

**Asociatia Nationala Guvernamentala Ipotecara
(Government National Mortgage Association (GNMA))**

Agentie detinuta integral de guvernul Statelor Unite si coordonata de Departamentul pentru Locuinte si Dezvoltare Urbana, avand ca scop cumpararea de imprumuturi ipotecare de la creditorii privati (bancile care acorda credite ipotecare, institutiile financiare depozitare), "transformarea" lor in instrumente financiare "pass-through" (cunoscute ca "Ginnie Maes") si vanzarea lor investitorilor. Instrumentele financiare de credit emise, avand la baza imprumuturile ipotecare, sunt garantate cu puterea fiscala si capacitatea de indatorare ("good faith and credit") a guvernului Statelor Unite si sunt impozabile integral.

**Asociatie de economii si credite
(Savings and loan association (S&Ls))**

In Statele Unite, institutie financiara depozitara care, in principal, este angajata in acordarea creditelor pentru locuinte. Desi multe dintre aceste asociatii sunt detinute chiar de catre deponentii lor, unele sunt organizate drept companii, actiunile lor fiind tranzactionate public. Asociatiile de economii si credite pot fi autorizate federal sau statal, iar majoritatea au depozitele asigurate de Federal Savings and Loan Insurance Association.

**Atragere catre ordinele stop
(Gather in the stop)**

Strategie in tranzactionarea actiunilor prin care se vand suficiente actiuni pentru a determina scaderea pretului pana la un punct in care se stie ca exista ordine stop, cu scopul declansarii acestora. Acestea devin ordine la piata si sunt executate, amplificand scaderea pretului ceea ce duce la declansarea si mai multor ordine stop. Acest proces este numit "avalansa" (snowballing).

**Audit
(Audit)**

Operatiunea de examinare profesionista a documentelor financiare ale unei companii cu scopul de a stabili daca inregistrarile si rapoartele ei sunt valide si daca informatiile au fost inregistrate in contabilitate si prezentate in rapoartele financiare in mod legal si corect. Un audit independent este realizat de catre un contabil autorizat (Certified Public Accountant) care intocmeste apoi un raport de audit cu privire la corectitudinea, legalitatea, consecventa si conformitatea cu principiile de contabilitate general acceptate.

**Auditor financiar
(Auditor)**

(1) Persoana autorizata sa efectueze operatiuni de audit pentru o companie. Daca persoana este un angajat al companiei al carei audit il realizeaza, atunci se numeste auditor intern. Daca auditorul nu este un angajat al companiei respective, atunci el se numeste auditor extern independent. (2) Contabil autorizat sau companie autorizata de contabilitate, angajata de un fond de investitii pentru auditarea financiara a acestuia si elaborarea rapoartelor de audit oficiale care sunt transmise investitorilor in acel fond.

**Autoritate
(Authority)**

Institutie publica infiintata pentru a servi un scop public de un anumit tip si care poate emite anumite tipuri de instrumente financiare, cum ar fi obligatiunile.

**Autorizatie de tranzactionare
(Trading authorization)**

Document care imputerniceste un angajat al unei firme de brokeraj sa faca tranzactii de cumparare si de vanzare pentru un client.

**Avalansa
(Snowballing)**

Proces prin care activarea ordinelor stop pe o piata in crestere sau in scadere determina o presiune mai mare de crestere sau de scadere asupra preturilor, activand astfel si mai multe ordine stop care, la randul lor, determina o presiune si mai mare asupra preturilor s.a.m d.

Aviz contabil

(Accountant's opinion)

Raport intocmit si semnat de catre un contabil independent autorizat (Certified Public Accountant) care certifica corectitudinea datelor prezentate in conturile, registrele si rapoartele financiare ale unei companii. Opinia calificata a unui contabil independent autorizat reprezinta o asigurare importanta pentru un investitor in instrumentele financiare emise de companie sau pentru un creditor.

Aviz legal

(Legal option)

In Statele Unite, aviz acordat, de regula, de catre un consultant juridic specializat in legislatia obligatiunilor municipale, care stipuleaza ca noua emisiune de obligatiuni este emisa legal, ca este scutita de impozitul federal pe venit (in cazul in care este scutita de acest impozit), ca este scutita de impozitul statal pe venit (in cazul in care este scutita de acest impozit) si altele.

Balanta comerciala

(Balance of trade)

Este diferenta neta dintre valoarea importurilor si cea a exporturilor de bunuri ale unei tari, intr-o anumita perioada de timp. Atunci cand o tara exporta mai mult decat importa, se considera ca are o balanta comerciala favorabila; cand predomina importurile, se spune ca balanta comerciala este nefavorabila. Balanta comerciala trebuie privita in contextul intregii pozitii economice internationale a tarii respective. De exemplu, o tara poate avea o balanta comerciala nefavorabila care este compensata de catre exporturile substantiale de servicii, caz in care se considera ca aceasta tara are o pozitie economica internationala buna.

Balanta de plati

(Balance of payments)

Sistem de inregistrare a tuturor tranzactiilor economice ale unei tari cu restul lumii intr-o anumita perioada. Balanta de plati este mai cuprinzatoare decat balanta comerciala deoarece ia in considerare toate fluxurile de numerar care intra si ies dintr-o tara intr-o anumita perioada, incluzand investitiile, imprumuturile precum si platile pentru bunuri si servicii. Balanta de plati a unei tari are un efect puternic asupra valorii monedei sale in raport cu celelalte valute. Ea prezinta interes in mod special pentru cei care detin investitii straine sau pentru cei care detin investitii in companii nationale care depind foarte mult de exporturi. Deficitul balantei de plati nu este neaparat un aspect negativ al unei economii nationale.

Balon speculativ

(Speculative bubble)

Crestere rapida a preturilor, de obicei de scurta durata, determinata de un numar excesiv de ordine de cumparare. Aceasta crestere nu este legata de factorii fundamentali. Un balon speculativ se formeaza datorita presiunii exercitate de speculatorii care se grabesc sa cumpere atunci cand pretul incepe sa creasca.

Banca centrala

(Central bank)

Banca ce indeplineste urmatoarele functii: (1) emite moneda; (2) administreaza politica monetara, inclusiv operatiunile de piata deschisa; (3) pastreaza depozitele reprezentand rezervele altor banci si (4) se angajeaza in tranzactii al caror scop este sa protejeze interesele publicului investitor.

Banca de investitii

(Investment banker)

Broker/dealer - expert in pietele financiare - care actioneaza ca intermediar intre corporatiile care au nevoie de capital si investitorii individuali si institutionali care sunt dispusi sa investeasca economiile, respectiv fondurile suplimentare. Responsabilitatile directe ale unei firme de investment banking incep cu consultanta de specialitate din faza predistribuirii emisiunii, constand in pregatirea dosarului de inregistrare/autorizare pentru SEC, consilierea in vederea stabilirii dimensiunii si a pretului emisiunii, formarea si conducerea sindicatului de distribuire/vanzare a emisiunii, stabilirea grupului de vanzari, daca este cazul, si continua cu recomandari avizate, profesioniste privind stabilizarea pretului emisiunii pe durata ofertei. Pe langa distribuirea noilor emisiuni de instrumente financiare transferabile, o banca de investitii se mai ocupa si cu distribuirea pachetelor mari de instrumente emise si distribuite anterior - fie prin oferte pe piata secundara, fie prin negociere - sustinerea pietelor pentru valorile mobiliare deja distribuite, precum si cu intermedierea plasamentelor private de valori mobiliare. Pe langa activitatile de investment banking, majoritatea bancilor de investitii fac operatiuni de broker/dealer, presteaza servicii de brokeraj si consultanta pentru clientii lor individuali si institutionali si ofera un numar mare de alte servicii financiare conexe.

Banca de plasament garantat**(Bond Bank)**

In Statele Unite, institutie creata de catre un stat pentru a cumpara integral emisiunile de obligatiuni ale municipalitatilor. Cumpararile sunt finantate prin emiterea de obligatiuni de catre aceasta institutie si sunt facute pentru a asigura un acces mai usor la capital emitentilor mai mici si mai putin cunoscuti.

Banca dealer**(Dealer bank)**

Banca comerciala care distribuie si tranzactioneaza obligatiuni municipale.

Banca desemnata**(Designated bank)**

Banca desemnata de catre emitent pentru a pastra fondurile provenite dintr-o emisiune de instrumente financiare transferabile si pentru a efectua plata dobanzilor sau a dividendelor catre investitori.

Banda de volatilitate**(Volatility band)**

Interval de preturi in jurul nivelului curent al pietei, delimitat de media aritmetica mobila a maximelor si cea a minimelor.

Bani grei**(Hard dollars)**

Banii pe care o firma broker/dealer ii plateste pentru analiza, cercetare sau alte servicii financiare prestate clientilor.

Bani ieftini**(Easy money)**

Situatie a economiei in care ratele dobanzii sunt mici iar in sistemul bancar si pe piata creditului sunt disponibile fonduri substantiale. In Statele Unite, aceste conditii sunt determinate in mare masura de catre Sistemul Rezervei Federale.

Bani scumpi**(Tight money)**

Situatie a economiei in care creditele sunt acordate cu greutate, de regula ca rezultat al unei masuri de a restrictiona masa monetara. Acest lucru are un efect negativ asupra preturilor valorilor mobiliare, cel putin pe termen scurt.

Baza**(Basis)**

În tranzacțiile cu contracte futures este diferența dintre prețul cash al unui anumit produs și prețul contractului futures pe produsul respectiv. Această diferență se micșorează pe măsura ce contractul futures se apropie de scadență.

**Baza de impozitare
(Basis)**

Prețul de cumpărare a unui anumit activ, ajustat pentru anumite evenimente cum ar fi acordarea dividendelor în acțiuni. Baza de impozitare a unui instrument financiar este folosită la calcularea pierderilor și câștigurilor de capital în vederea impozitării. De asemenea, denumit și tax basis. Vezi Adjusted basis.

**Baza îngustă
(Narrow basis)**

Pe piața contractelor futures, situație în care există o diferență mică între prețul cash și prețul futures pentru același tip de contract.

**Baza puternică
(Strong basis)**

Diferența relativ mică între prețul de pe piața cash (spot) și cel de pe piața futures pentru un anumit produs. De exemplu, acest fenomen se poate observa pe piața cerealelor înainte de recoltă, când oferta este redusă și cumpărătorii trebuie să ofere mai mult. Cu cât prețurile de pe piața cash (spot) cresc, cu atât baza devine mai puternică. O bază puternică indică o piață bună pentru vânzatori, dar proastă pentru cumpărători. De asemenea, se mai numește narrow basis.

**Baza slabă
(Weak basis)**

Diferența relativ mare între prețul de pe piața cash și cel de pe piața futures pentru un anumit produs. De exemplu, acest lucru se poate întâmpla pe piața cerealelor atunci când există o recoltă bogată. Cumpărătorii oferă prețuri de cumpărare mai mici, astfel ca prețul de pe piața cash se va micșora în comparație cu prețul de pe piața futures, rezultând o bază mai mare. O astfel de bază indică o piață bună pentru cumpărători, dar proastă pentru vânzatori. De asemenea, se mai numește wide basis.

**Big Bang
(Big Bang)**

Desemnează momente cruciale din evoluția unor piețe financiare: dereglementarea declanșată la 27 octombrie 1886 de către Bursa din Londra; unirea piețelor financiare într-o singură piață financiară mondială, proces declanșat în SUA (MayDay); restructurarea piețelor financiare în Japonia, începută în primăvara anului 1888.

**Bilant
(Balance sheet)**

Raport financiar al unei companii sau instituții care prezintă activele, datoriile și capitalul acționarilor la o dată stabilită prin lege: lunar, trimestrial, semestrial și anual. Diferența dintre active și datoriile pe termen lung reprezintă capitalul social sau capitalul acționarilor. Cu alte cuvinte, activele totale sunt egale cu suma dintre datoriile totale și capitalul acționarilor. Spre deosebire de un cont de profit și pierderi, care prezintă rezultatul activităților operaționale ale companiei aferente perioadei de raportare, un bilanț prezintă situația financiară a companiei la un moment dat. El este o fotografie de moment, nu o imagine de ansamblu și de aceea trebuie analizat comparativ cu bilanțurile anterioare și cu alte documente financiare.

**Bilant contabil consolidat
(Consolidated balance sheet)**

Bilant contabil în care activele și datoriile unei companii mame și ale filialelor sale sunt prezentate ca și când ar fi vorba de o singură firmă.

**BOT
(BOT)**

(1) Abreviere pentru "bought" (cumparat). (2) Abreviere pentru "balance of trade" (balanta comerciala). (3) Abreviere (in industria fondurilor deschise de investitii) pentru "Board of Trustee" (Consiliul de Incredere).

Break

(Break)

(1) Scadere brusca a pretului unei anumite valori mobiliare sau a preturilor pietei in general. O astfel de scadere se produce de obicei atunci cand o informatie negativa neasteptata este facuta publica, iar investitorii se grabesc sa vanda. (2) Discrepanta in conturile unei firme de brokeraj.

Broker

(Broker)

Persoana autorizata care tranzactioneaza actiuni in numele clientului.

Broker "de strada"

(Curbstone broker)

Broker de ring la Bursa Americana de Valori (Amex). Termenul deriva de la inceputurile acestei piete cand brokerii tranzactionau chiar in strada deoarece putini dinre ei isi puteau permite un spatiu pentru un birou. Acesti traderi au fost numiti brokeri "de strada" iar piata lor "The Curb". La inceputul secolului al XX-lea "The Curb" a crescut considerabil, iar brokerii ei ocupau birouri pe Broad Street. In incercarea de a comunica prin toata confuzia si vacarmul strazii cu functionarii lor care strigau aplecati peste ferestrele de la etaj, acesti brokeri au dezvoltat sistemul de tranzactionare prin semne cu mana, ramas legendar pana astazi.

Broker contraparte

(Contrabroker)

Termen folosit pentru a desemna brokerul cu care a fost incheiata o tranzactie de catre un broker parte la aceasta tranzactie.

Broker de "retail"

(Retail broker)

Broker care, in general, face afaceri cu investitorii individuali.

Broker de actiuni

(Share broker)

In Statele Unite, broker cu discount care percepe un comision in functie de numarul actiunilor tranzactionate. Cu cat numarul actiunilor tranzactionate este mai mare, cu atat comisionul este mai mic. De regula, tranzactionarea printr-un astfel de broker este avantajoasa pentru cei care tranzactioneaza cel putin 500 de actiuni sau pentru cei care tranzactioneaza actiuni scumpe si care altfel ar plati un anumit procent din valoarea tranzactiei.

Broker de bursa

(Board broker)

Angajat al unei burse de optiuni, desemnat de catre acea bursa sa execute ordinele limita ale investitorilor lasate in grija lui de catre brokerii de ring, ordine ce nu au putut fi executate de catre acestia la momentul respectiv datorita faptului ca preturile limita au fost departe de pretul curent al pietei. Se spune ca el tine registrul de ordine ale investitorilor. Raspunderea principala a unui astfel de broker este sa asigure o piata corecta, ordonata si concurentiala pentru clasele de optiuni ce i-au fost atribuite. El nu poate tranzactiona pentru contul propriu.

Broker de comision al firmei

(Commission house broker)

In Statele Unite, membru NYSE care executa ordine in numele firmei pentru care lucreaza si al clientilor ei.

Broker de executie

(Introducing broker (IB))

În Statele Unite, persoana sau firma care solicită sau acceptă ordine de cumpărare sau de vânzare pentru contracte futures sau opțiuni pe marfuri, dar nu acceptă bani ori alte active de la clienți pentru executarea acestor ordine.

**Broker de obligațiuni
(Bond Broker)**

Persoana care acționează ca intermediar între cumpărătorii și vânzătorii de obligațiuni contra unui comision. Brokerii de obligațiuni își desfășoară activitatea la bursele de valori sau pe piața OTC, tranzacționând obligațiuni de trezorerie, de corporație, municipale și de alte tipuri.

**Broker de ring
(Floor broker)**

Persoana membră a unei burse de valori, angajată a unei firme de brokeraj, care execută, ca agent, ordinele clienților publici ai firmei. De asemenea, mai sunt cunoscuți ca brokeri de comision (commission house brokers).

**Broker de ring
(Pit broker)**

În Statele Unite, persoana fizică membră a unei burse futures care are o relație de afaceri cu una sau mai multe firme de brokeraj. Majoritatea tranzacțiilor pe care brokerii de ring le fac în timpul sesiunii de tranzacționare constau în executarea ordinelor aduse în pit de runerii care lucrează pentru respectivele firme de brokeraj. Majoritatea brokerilor de ring execută ordine pentru o singură lună de livrare, mai ales dacă este vorba de luna de livrare cea mai apropiată, pentru care volumul tranzacțiilor este foarte mare. Prin această specializare, un broker ajunge să tranzacționeze zilnic în același sector din pit, fiindu-i astfel mult mai ușor să acționeze când un ordin trebuie executat rapid.

**Broker/dealer care lucrează pentru investitorii instituționali
(Institutional salesman)**

Broker/dealer care vinde obligațiuni municipale, bancilor, companiilor de asigurări, companiilor de investiții, altor dealeri de obligațiuni municipale și altor firme, nu investitorilor individuali.

**Broker/dealer de pachete mari
(Block positioner)**

Broker/dealer care angajează o poziție mare long sau short pentru a facilita unui client cumpărarea sau vânzarea unui pachet mare de valori mobiliare care, în alte condiții, ar perturba piața. Acesta speră să obțină un profit în momentul lichidării poziției, vânzând la un preț mai mare decât cel la care a cumpărat pachetul de valori mobiliare, respectiv cumpărând la un preț mai mic decât cel la care a vândut short. De obicei, un broker/dealer de pachete mari se protejează împotriva riscului de a înregistra pierderi folosind arbitrajul sau angajând o poziție compensatoare în opțiuni.

**Broker-de-doi-bani
(Two-dollar broker)**

În Statele Unite, broker de ring care execută ordine pentru alți brokeri, prea ocupați pentru a le executa chiar ei. Un broker de doi dolari îndeplinește aceleași funcții ca și un broker de comision, numai că, spre deosebire de acesta, el este independent și nu reprezintă o anumită firmă de brokeraj. Acești brokeri sunt plătiți cu un comision care cândva era de doi dolari pentru o tranzacție de lot standard, de aici provenind și denumirea acestora. În prezent, ei primesc un comision negociabil care variază în funcție de dificultatea executării, mărimea ordinului și, deseori, în funcție de prețul valorii mobiliare.

**Brokeri burse de marfuri
(Futures Commission Merchant (FCM))**

În Statele Unite, din această categorie fac parte persoanele fizice sau firmele care prestează următoarele servicii: (1) solicită ori acceptă ordine de cumpărare sau de vânzare pentru contracte futures sau opțiuni pe marfuri și (2) acceptă bani sau alte active de la clienți drept garanție pentru executarea acestor ordine. FCMs sunt

pentru tranzactionarea contractelor futures ceea ce firmele broker/dealer obisnuite sunt pentru tranzactionarea actiunilor si obligatiunilor.

BUBID (BUBID)

Rata medie a dobanzii la depozite pe piata interbancara; rata dobanzii acordata de o banca pentru depozitele constituite la ea este mai mica decat BUBID, banca asigurandu-si un profit din diferenta.

BUBOR (BUBOR)

Rata medie a dobanzii pentru imprumuturile acordate pe piata interbancara; rata dobanzii percepute de o banca pentru creditele acordate este mai mare decat BUBOR, intrucat din suma incasata banca trebuie sa acopere costul resurselor obtinute din credite pe piata interbancara.

Bursa de marfuri (Commodity exchange)

Piata organizata si reglementata care ofera un sistem prin care pot fi incheiate tranzactiile cu marfuri. In majoritatea cazurilor, acesta consta intr-un ring de tranzactionare unde brokerii cumparatori si vanzatori se intalnesc intr-o zona cunoscuta sub denumirea de trading pit. Astfel, desi la unele burse sistemul de tranzactionare este computerizat, oferind un program pentru tranzactionarea electronica prin terminale aflate la distanta, unele tranzactii se desfasoara inca in ringul bursei prin licitatie cu strigare deschisa. Tranzactiile se pot derula in sistem imediat, sau la termen. In cazul tranzactiilor efectuate in sistem imediat, livrarea marfii se face pe loc (on spot/immediate delivery); in cazul tranzactiilor la termen, livrarea marfii se face la o anumita data in viitor (future delivery). Scopul tranzactiilor la termen este acela de a asigura o protectie (hedge) impotriva riscului modificarii pretului unei marfi intr-o anumita perioada de timp. Bursa este prevazuta cu departamente care supravegheaza toate tranzactiile care au loc in ring si stabileste regulile de desfasurare a tranzactiilor astfel incat afacerile sa fie incheiate in mod eficient, corect si intr-o maniera etica. In plus, bursa, functionand pe principiul transparentei, colecteaza si transmite informatiile referitoare la pretul si marimea tranzactiilor astfel incat investitorii sa poata cunoaste situatia pietei in orice moment. Pentru a asigura incheierea ordonata si onesta a tranzactiilor, bursele futures moderne sunt perfect organizate si functioneaza pe baza unui set de reguli si regulamente.

Bursa de Optiuni din Chicago (Chicago Board of Options Exchange (CBOE))

In Statele Unite, bursa inregistrata unde se tranzactioneaza optiuni pe actiuni. A fost prima bursa la care s-au tranzactionat astfel de contracte.

Bursa de valori (Stock Exchange)

Piata organizata si reglementata pe care valorile mobiliare (actiunile comune, instrumentele financiare echivalente cu actiunile comune si obligatiunile) sunt tranzactionate de catre membrii bursei, actionand ca agenti (brokeri) si ca principali (dealeri sau traderi). O astfel de piata presupune existenta unui loc (ring de tranzactionare) in care brokerii si traderii se intalnesc pentru a executa ordinele de cumparare si de vanzare ale clientilor lor individuali si institutionali. Fiecare bursa impune membrilor sai propriile cerinte; New York Stock Exchange are cele mai severe exigente.

Bursa de Valori Americana (American Stock Exchange (Amex))

Piata secundara de valori mobiliare organizata si reglementata, avand al doilea volum al tranzactiilor ca marime din Statele Unite. Marea majoritate a actiunilor si obligatiunilor tranzactionate la Amex apartin companiilor mici si mijlocii, spre deosebire de actiunile tranzactionate la New York Stock Exchange care apartin marilor corporatii. De asemenea, la Amex se mai tranzactioneaza optiuni pe actiunile unor companii tranzactionate la NYSE sau pe piata OTC, precum si actiuni ale multor companii straine.

**Bursa de Valori din New York
(New York Stock Exchange (NYSE))**

Cea mai mare si cea mai veche bursa din Statele Unite. In prezent la NYSE sunt tranzactionate aproximativ 85% din valorile mobiliare americane listate. Majoritatea firmelor mari tranzactionate public isi listeaza actiunile la NYSE. Aceasta functioneaza ca o piata de licitatie.

**Bursa de Valori Pacific
(Pacific Stock Exchange)**

Bursa de valori regionala din Statele Unite in cadrul careia se tranzactioneaza actiuni, obligatiuni si optiuni.

**Buy the book
(Buy the book)**

Ordin de cumparare a tuturor actiunilor disponibile de la specialistul unei actiuni si/sau de la alti broker/dealeri, la pretul curent al ofertei. Un astfel de ordin provine, de regula, de la traderi sau investitori institutionali. Expresia deriva de la registrul de ordine pe care il tine specialistul.

**Ca agent
(As agent)**

Functia unei firme broker/dealer cand actioneaza ca simplu intermediar (broker) intre clientul sau si alt client, un formator de piata sau un broker contraparte (contrabroker) efectuand tranzactii pe riscul si pe raspunderea acestora. Pentru acest serviciu, firma primeste un comision stabilit sau o taxa. Aceasta este o "tranzactie ca agent" (agency transaction). Vezi Ca principal.

**Ca principal
(As principal)**

Rolul unei firme broker/dealer cand cumpara sau vinde pentru contul propriu. intr-o tranzactie obisnuita, firma cumpara de la un formator de piata sau de la un broker si vinde unui client cu un adaos (markup) corect si rezonabil. Daca firma cumpara de la un client si vinde unui formator de piata sau unui broker, la un pret mai mare, tranzactia este cu reducere (markdown). Vezi Ca agent.

**Cabine telefonice
(Telephone booths)**

Cabine dispuse de jur imprejurul ringului de tranzactionare al New York Stock Exchange. Cabinele telefonice sunt folosite de catre firmele broker/dealer membre ale bursei de valori mobiliare pentru: (1) a primi ordinele care trebuie sa fie executate in ring; (2) a transmite inapoi detaliile tranzactiilor executate.

**Calendar alb
(Shadow calendar)**

Emisiuni de instrumente financiare transferabile, aflate in procesul de inregistrare/autorizare la SEC, pentru care nu a fost stabilita data ofertei, de obicei datorita unor restante in furnizarea unor documente sau unor informatii de catre emitent.

**Calitate standard activ suport
(Basis grade)**

Calitatea standard a unei marfi pentru ca aceasta sa fie acceptabila pentru livrare in cazul unui contract futures.

**Calitatea medie a creditului
(Average credit quality)**

La fondurile de investitii este aprecierea, la un moment dat, pe care un auditor financiar si-o exprima cu privire la calitatea tuturor creditelor obligatare aflate in portofoliul unui fond, apreciere pe care si-o formeaza prin examinarea cantitatii diferitelor instrumente financiare de credit, a ponderii acestora din activul financiar total si a ratingului fiecarui instrument financiar in parte.

**Camera Albastra
(Blue Room)**

Una din zonele de tranzactionare de mici dimensiuni, chiar langa ringul principal de tranzactionare al NYSE.

**Camera de procesare electronica
(Wire room)**

Departament in sediul central si in fiecare birou local al unei firme de brokeraj, unde mesajele pot fi primite si trimise utilizand dispozitive care realizeaza o copie printata a acestora. De regula, mesajele constau in ordine, rapoarte de executare a ordinelor, informatii despre decontarea tranzactiilor si alte informatii referitoare la tranzactii.

**Capital circulant negativ
(Negative working capital)**

Situatie in care datoriile curente ale unei companii depasesc activele sale curente. Daca aceasta situatie nu este remediata, firma nu-si va putea plati datoriile la scadenta, ceea ce pune in pericol functionarea firmei si poate duce chiar la faliment. Pentru a remedia aceasta situatie, o companie poate: (1) converti un activ pe termen lung intr-un activ curent - de exemplu, vanzand un utilaj sau o cladire ori lichidand o investitie pe termen lung; (2) converti datoriile pe termen scurt in datorii pe termen lung; (3) face un imprumut pe termen lung; (4) obtine capital suplimentar printr-o emisiune de actiuni; (5) retine profiturile.

**Capital de lucru
(Working capital)**

Suma cu care activele curente depasesc datoriile curente. Capitalul de lucru este folosit adesea pentru a masura capacitatea unei firme de a-si achita datoriile curente, atunci cand acestea ajung la scadenta. O valoare mare indica o lichiditate mare a companiei.

**Capital de risc
(Venture capital)**

Capital constituit, de regula, din contributiile investitorilor mari, care reprezinta o importanta sursa de finantare pentru companiile mici, tinere, cu perspective mari de crestere, dar fara bani. Investitorii individuali pot cumpara instrumente financiare din emisiunile companiilor care furnizeaza capital de risc sau pot investi in fondurile de investitii specializate in acest domeniu.

**Capital donat
(Donated capital)**

Fonduri sau bunuri donate unei corporatii de catre persoane fizice sau companii care nu sunt afiliate corporatiei respective.

**Capital in circulatie
(Capital stock)**

Actiunile comune si actiunile preferentiale aflate in circulatie ale unei companii, impartite pe clase. Daca o firma are in circulatie doar o singura clasa de actiuni comune, atunci termenii common stock si capital stock sunt sinonimi. Numarul si valoarea actiunilor emise precum si numarul actiunilor autorizate apar in sectiunea "contul de capital" (capital account) din bilant.

**Capital propriu
(Equity)**

Intr-un cont in marja, este diferenta dintre valoarea de piata a valorilor mobiliare si soldul debitor.

**Capital propriu pierdut/castigat
(Lost/gained equity)**

Diferenta dintre marimea capitalului propriu detinut la un moment dat intr-un cont in marja si cea a capitalului propriu initial.

**Capital subscris si varsat
(Paid-in capital)**

Capitalul sub forma de fonduri sau bunuri cu care actionarii unei companii finanteaza compania, spre deosebire de capitalul obtinut din castiguri sau din donatii. Acest capital este generat atunci cand o firma emite actiuni pe piata primara, nu cand actiunile sunt tranzactionate pe piata secundara.

**Capital utilizat
(Capital employed)**

Capitalul actionarilor si imprumuturile pe termen lung ale companiei.

**Capitalizare de piata
(Market capitalization)**

Valoarea totala de piata a unei corporatii, utilizata ca un instrument de masura a marimii acesteia. Capitalizarea se calculeaza inmultind pretul curent al unei actiuni a companiei cu numarul de actiuni aflate in circulatie. O firma cu 15 milioane de actiuni care se tranzactioneaza la 10\$ per actiune va avea o capitalizare de piata de 150 milioane dolari.

**Capitalizarea totala
(Total capitalization)**

Marimea si structura capitalului unei companii, cuprinzand datoria pe termen lung si toate tipurile de actiuni emise si aflate in circulatie sau tezaurizate.

**Capitalul actionarilor
(Shareholders' equity)**

Capitalul care apartine actionarilor intr-o companie. El se determina scazand din activele totale datoriile totale ale corporatiei.

**Cap-si-umeri
(Head and shoulders)**

In analiza tehnica, grafic al evolutiei pretului unei actiuni alcatuit dintr-o linie a umarului, o linie a gatului si o linie a capului, semanand cu partea superioara a torsului unei persoane. Aceasta formatiune grafica indica o inversare a trendului. Atunci cand pretul se misca spre linia umarului, analistii considera modelul bearish. Acesta este cunoscut drept cap-si-umeri cu maxim. Modelul invers, cu capul in jos, este denumit cap-si-umeri cu minim. Acest model este considerat bullish.

**Cartea obligatiunilor
(Bond basis book)**

In Statele Unite, carte ce contine tabele matematice pentru determinarea preturilor obligatiunilor in functie de randament, rata dobanzii si perioada pana la scadenta.

**Cartel
(Cartel)**

Grup de companii sau de tari care actioneaza impreuna pentru a influenta oferta si pretul anumitor bunuri sau servicii, regland (carteland) in acest fel productia si marketingul. Cartelurile se formeaza pentru a obtine profituri mai mari decat ar putea sa o faca separat o companie sau o tara.

**Casa de Compensatie
(Clearing house)**

Institutie care actioneaza ca "intermediar" in derularea tranzactiilor cu instrumente financiare incheiate la o bursa. Casa de compensatie faciliteaza executarea tranzactiilor prin transferarea fondurilor, atribuirea livrarilor (in cazul tranzactiilor cu contracte futures) si garantarea indeplinirii tuturor obligatiilor contractuale. Ea preia partea opusa in toate tranzactiile incheiate la bursa respectiva, in sensul ca devine

cumparator pentru toate vanzarile, respectiv vanzator pentru toate cumpararile. De asemenea, ea monitorizeaza zilnic conturile membrilor sai pentru a se asigura ca toate castigurile au fost creditate si toate pierderile au fost debitate. Unele case de compensatie sunt sectiuni integrate ale bursei, iar altele sunt corporatii de sine statatoare.

**Casa de Compensatie a Optiunilor
(Options Clearing Corporation (OCC))**

Institutie care proceseaza tranzactiile cu optiuni incheiate la bursele de valori. Ea emite toate optiunile si garanteaza indeplinirea obligatiilor contractuale de catre ambele parti ale unei tranzactii. De asemenea, OCC proceseaza transferul banilor pentru toate tranzactiile cu optiuni si tine evidenta tuturor acestor tranzactii. Prospectul sau trebuie citit de catre toti investitorii inainte ca acestia sa poata tranzactiona optiuni. Acest prospect prezinta regulile si riscurile tranzactionarii optiunilor si stabileste standardele de conduita etica pentru investitori.

**Castig de capital
(Capital gain)**

Profit obtinut din diferenta pozitiva dintre pretul de vanzare si cel de cumparare al unui activ financiar.

**Castig exploziv
(Home run)**

Castig mare obtinut de un investitor intr-o perioada scurta de timp, de obicei ca rezultat al unei oferte de preluare.

**Castig maxim per actiune
(Maximum basis)**

Castig per actiune calculat in conditiile in care intregul profit net (profitul dupa impozitare) obtinut de catre o companie este distribuit actionarilor sai.

**Castig net per actiune
(Net basis)**

Castig per actiune calculat in conditiile in care o parte din profitul obtinut de catre o companie a fost reinvestit.

**Castig per actiune
(Earnings per share (EPS))**

Profitul net obtinut de catre o companie intr-o anumita perioada de timp, impartit la numarul mediu al actiunilor comune aflate in circulatie in acea perioada. EPS reprezinta venitul per actiune raportat pe care o companie il poate plati partial sau integral sub forma de dividende sau pe care il poate reinvesti. Aceasta valoare este calculata dupa plata impozitelor si dupa ce au fost platite dividendele detinatorilor de actiuni preferentiale si dobanzile detinatorilor de obligatiuni emise de companie si aflate in circulatie.

**Castig realizat
(Realized gain)**

Suma cu care venitul net obtinut din vanzarea unui activ depaseste pretul sau de cumparare. In momentul in care castigurile sunt materializate prin vanzarea activului, ele devin venit in vederea impozitarii.

**Categorie de impozitare
(Tax bracket)**

Categoria in care se incadreaza venitul obtinut de o persoana fizica ce trebuie impozitat. Este esential pentru un investitor sa stie in ce categorie de impozitare se incadreaza pentru a lua decizii inteligente de investire.

**Categorie/Bransa sindicala
(Bracket)**

Categoria/bransa din care face parte un membru al sindicatului in functie de marimea participatiei sale in cadrul sindicatului de distribuire a unei emisiuni de instrumente financiare.

**Catuse aurite
(Golden handcuffs)**

Contract intre un broker si o firma de brokeraj ce ofera comisioane atractive, bonusuri si alte beneficii atata timp cat brokerul ramane in firma. La plecare, insa, brokerul trebuie sa inapoieze conform contractului o mare parte din aceste compensatii.

**Cavalerul alb
(White knight)**

Persoana sau companie care blocheaza o tentativa ostila de preluare a unei companii prin preluarea pe cale amiabila a companiei.

**Cec fara acoperire
(Check kiting)**

Practica ilegala de emitere a unui cec dintr-un cont de depozit la vedere care nu are bani sau are bani insuficienti. Este denumit astfel, chiar daca persoana isi alimenteaza contul cu cecul altei persoane, inainte de a compensa cecul emis anterior si prezentat pentru plata unei obligatii.

**Cerere
(Demand)**

Cantitatea dintr-o anumita marfa pe care potentialii cumparatori doresc sa o cumpere la diferite preturi in anumite conditii (de ex. preturile produselor similare, asteptari, gusturi, etc.). Cantitatea ceruta dintr-o anumita marfa este invers proportionala cu pretul.

**Cerere speciala
(Special bid)**

Metoda rar folosita de cumparare a unui pachet mare de actiuni la New York Stock Exchange prin care o firma membra a bursei, actionand ca broker, imperecheaza ordinul de cumparare al unui client, de obicei o institutie, cu ordinele de vanzare solicitate de la alti clienti. Este inversul distribuirii unui pachet mare de actiuni la bursa. Brokerul face o oferta fixa de pret care este anuntata din timp pe tabela electronica a bursei. Aceasta nu poate fi mai mica decat pretul ultimei tranzactii sau decat pretul curent al cererii de pe piata. Vanzatorii nu platesc comision. Cumparatorul plateste atat comisionul la cumparare cat si comisionul la vanzare. Tranzactia este efectuata in timpul orelor obisnuite de tranzactionare.

**Cererea de inregistrare/autorizare
(Registration statement)**

In Statele Unite, document care trebuie depus la SEC de catre un emitent care intentioneaza sa faca o oferta publica de instrumente financiare transferabile. Legea Valorilor Mobiliare din 1933 cere ca acest document (prospect de oferta publica primara de vanzare) sa prezinte intr-un mod corect toate informatiile relevante, cum ar fi datele financiare, scopul emisiunii, detalii despre afacerile firmei etc. Un document similar (prospect de oferta publica secundara de vanzare) este cerut si cand o persoana afiliata intentioneaza sa ofere o cantitate mare de instrumente financiare transferabile pe piata secundara. SEC examineaza documentul intr-o perioada de 20 de zile, cautand omisiuni sau prezentari eronate ale realitatii. In cazul in care nu gaseste nimic de acest fel, prospectul devine valid, iar instrumentele pot fi oferite spre vanzare.

**Cerinta referitoare la capitalul net
(Net capital requirement)**

In Statele Unite, cerinta impusa de Securities and Exchange Commission ca firmele de brokeraj sa mentina un raport de maxim 15 la 1 intre datoriile totale si activele lichide.

**Cerinta referitoare la marja
(Margin requirement)**

(1) In Statele Unite, suma minima pe care un investitor trebuie sa o depuna sub forma de numerar sau valori mobiliare eligibile pentru a putea tranzactiona intr-un

cont in marja, conform Regulamentului T al Consiliului Rezervei Federale. Suma minima este de 2.000\$ sau 50% din pretul de cumparare a valorilor mobiliare cumparate in marja, sau 50% din venitul obtinut dintr-o vanzare short. (2) In tranzactiile cu contracte futures, suma minima pe care un investitor trebuie sa o depuna sub forma de numerar sau valori mobiliare eligibile pentru a putea angaja o pozitie in contracte futures. Marja este intre 5% si 10% din valoarea contractului. (3) In tranzactiile cu optiuni, cerintele referitoare la marja exista doar in cazul in care vanzatorul este neacoperit.

Cerinta referitoare la rezerve

(Reserve requirement)

In Statele Unite, cerinta a Consiliului Rezervei Federale ca bancile comerciale sa pastreze ca rezerva la Fed un anumit procent din depozitele lor, sub forma de numerar si alte active financiare lichide. Orice modificare a acestui procent este folosita pentru a influenta conditiile de acordare a creditelor. Un procent mai mare inseamna mai putine fonduri disponibile pentru imprumuturi, ceea ce duce la cresterea ratelor dobanzii.

Cerinte de capital

(Capitalization requirements)

(1) Nivelul minim de capital pe care trebuie sa-l aiba conform legii o firma broker/dealer sau o banca de investitii pentru a putea desfasura anumite categorii de operatiuni pe piata de capital. (2) Nivelul minim de capital pe care trebuie sa-l aiba conform legii un consultant de plasament, un manager de portofoliu sau o banca custode care alcatuiesc schema unui fond de investitii.

Cerintele serviciului datoriei

(Debt service requirements)

Suma necesara stabilita pentru a efectua platile dobanzii si plata principalului pentru scadentele curente pentru o anumita perioada de timp, de obicei un an. Aceasta limita de suma este stabilita de catre autoritatea de stat si are ca scop asigurarea protectiei investitorilor.

Certificat

(Certificate)

Document care atesta proprietatea (certificat de actionar) sau creditul (certificat de obligatar) intr-o corporatie. In cazul instrumentelor financiare in forma materializata, certificatele sunt filigranate pentru a descuraja falsurile. Un certificat de valoare contine informatii cu privire la emitent si la proprietarul certificatului, cum ar fi numele si adresa emitentului, caracteristicile emisiunii, numarul actiunilor emise sau valoarea nominala totala a obligatiunilor si numele si adresa proprietarului. Pe spatele certificatului pot fi gasite mai multe detalii despre emisiune, precum si o clauza referitoare la transferul proprietatii, denumita clauza de andosare.

Certificat al lichidatorului

(Receiver's certificate)

Instrument financiar de credit pe termen scurt emis de lichidatorul unei corporatii aflate in procedura de faliment pentru a obtine capitalul necesar pentru derularea operatiunilor sale. La lichidare, aceste instrumente financiare confera un drept de retentie asupra activelor firmei falimentare, superior celui conferit de toate celelalte instrumente financiare de credit, garantate sau negarantate.

Certificat de depozit

(Certificate of deposit (CD))

Instrument financiar de credit pe termen scurt, emis de bancile comerciale, indicand faptul ca o anumita suma de bani a fost depusa la emitent. Are scadente care variaza de la cateva saptamani la cativa ani si poate avea orice valoare nominala. Ratele dobanzii sunt determinate de piata monetara. Poate fi negociabil sau nu.

Certificat de depozit in eurodolari

(Eurodollar certificate of deposit)

Certificat de depozit emis de catre bancile aflate in afara Statelor Unite, in principal in Europa, pentru care platile dobanzii si principalului sunt efectuate in eurodolari. Astfel de certificate de depozit au o valoare nominala minima de 100.000\$ si ajung la scadenta in mai putin de doi ani. Rata dobanzii pentru aceste certificate de depozit este stabilita in functie de London Interbank Offered Rate (LIBOR).

**Certificat de detinere a instrumentului financiar
(Certificated security)**

Instrument financiar transferabil a carui posesiune poate fi probata printr-un document fizic. De asemenea, este cunoscut ca disponibil in "forma definitiva" (definitive form).

**Certificat de detinere a obligatiunii
(Certificated book entry)**

Sistem in care depozitarul elibereaza certificate fie la purtator, fie in forma nominativa pentru obligatiunile emise in forma dematerializata. Aceste certificate sunt puse la dispozitia detinatorilor de obligatiuni, la cerere.

**Certificat de expeditie
(Shipping certificate)**

Certificat folosit de unele burse futures ca instrument de livrare pentru contractele futures pe unele marfuri (de exemplu, soia, grau). Certificatul de expeditie este emis de un depozit acceptat de catre bursa si reprezinta dovada ca depozitul va livra marfa cumparatorului la calitatea specificata in contract. Emitentul unui certificat de expeditie poate sa-si onoreze obligatia din productia curenta sau din cea depozitata.

**Certificat de incredintare a votului
(Voting trust certificate)**

Certificat transferabil, cu valabilitate temporara, prin care dreptul la vot al unui detinator de actiuni comune este incredintat altcuiva (de exemplu, unei banci) atunci cand situatia emitentului devine critica sau ca masura suplimentara de control in acordarea de credit.

**Certificat de legalitate
(Nonlitigation certificate)**

Document scris care atesta ca obligatiunile, la livrare, nu au probleme privind legalitatea.

**Certificat de participare
(Certificate of participation (COP))**

Instrument financiar de credit emis de o municipalitate ale carui plati sunt efectuate din veniturile obtinute din inchirierea activului finantat de emisiunea de certificate de participare. Un astfel de certificat presupune ca emitentul sa aloce anual fonduri pentru constituirea fondului de amortizare a imprumutului public realizat prin emiterea de certificate de participare.

**Certificat de participare
(Participation certificate)**

Certificat care atesta proprietatea in cadrul unui fond de active financiare, de regula un fond de imprumuturi ipotecare. De asemenea, cunoscute sub denumirea de pass-through security.

**Certificat fractiuni
(Scrip certificate)**

Certificat ce reprezinta o fractiune dintr-o actiune. Acesta este distribuit de catre o companie in urma acordarii unui dividend in actiuni sau in urma unei splitari. De exemplu, daca un emitent anunta o splitare de 3 la 2, un actionar care detine o singura actiune va primi un astfel de certificat reprezentand o jumătate de actiune. Actionarul poate apoi sa cumpere jumătatea ramasa pentru a intregi actiunea.

**Certificat global
(Global certificate)**

Document unic ce reprezinta o intreaga emisiune de obligatiuni sau o intreaga scadenta a unei emisiuni de obligatiuni in serie, pastrat la un depozitar sau la un agent.

**Certificat scor
(Score certificate)**

In Statele Unite, certificat care da dreptul detinatorului sau la toate castigurile de capital provenite din cresterea pretului unei actiuni peste un nivel predeterminat, dar la nici unul din dividendele platite de acea actiune. Contrapartea sa, denumita prime, da dreptul de-tinatorului sau la toate dividendele si la toate castigurile de capital provenite din cresterea pretului actiunii pana la limita de la care incepe sa beneficieze detinatorul certificatului score. Cele doua certificate formeaza impreuna un unit share investment trust (USIT) si ambele sunt listate la Amex. Primul USIT a fost format cu actiunile American Telephone and Telegraph. Cei care detineau certificate prime primeau toate dividendele si beneficiau de cresterea pretului actiunii pana la 75\$, iar cei care detineau certificate score primeau toate castigurile de capital provenite din cresterea pretului actiunii peste 75\$.

**Certificate de trezorerie cu discount si fara dobanda
(Certificate of Accrual on Treasury Securities (CATS))**

Emisiuni ale Trezoreriei Statelor Unite vandute cu un discount mare fata de valoarea nominala. Nu platesc dobanda pe durata existentei lor, insa la scadenta platesc integral valoarea lor nominala.

**Certitudine
(Certain)**

Univers decizional ce desemneaza siguranta cunoasterii depline a relatiei cauzale si a controlului de realizare integrala a unor fapte, fenomene, evenimente desfasurate intr-o anumita ordine, cu o anumita intensitate si cu un rezultat sigur. Vezi Uncertain, Risk.

**Cheltuieli de investitie
(Capital expenditure)**

Fonduri utilizate pentru a achizitiona active fixe ce vor fi incluse in capitalul social, cum ar fi cladiri sau utilaje, ori pentru a aduce acestora niste imbunatatiri.

**Cheltuieli in avans
(Deferred charge)**

Cheltuiala efectuata in prezent, dar inregistrata numai in momentul in care ea devine relevanta; pana in momentul inregistrarii, cheltuiala este considerata un activ. De exemplu, plata chiriei sau a unei prime de asigurare in avans. Opusul este deferred income, cum ar fi chiria incasata in avans.

**Cheltuieli indirecte
(Overhead)**

Cheltuieli suportate de catre o companie care nu au legatura directa cu producerea ori cu vanzarea produselor sau serviciilor sale. De exemplu, costul de administrare al companiei. Aceste costuri se impart in costuri fixe si costuri variabile.

**Ciclu de conversie a numerarului
(Cash conversion cycle)**

Perioada de timp, exprimata de regula in zile, care se scurge de la data efectuarii platii pentru materiile prime pana la data incasarii platii pentru produsele finite vandute. Cu cat durata ciclului este mai scurta, iar viteza de rotatie a capitalului circulant este mai mare, cu atat compania genereaza un capital de lucru (working capital) mai mare si cu atat ea trebuie sa se imprumute mai putin. Acest ciclu este direct afectat de eficienta productiei si de alti factori controlabili.

Clasa

(Class)

(1) Instrumente financiare transferabile avand caracteristici comune. Cele doua clase principale sunt actiunile si obligatiunile. La randul lor, acestea se subimpart in diverse subclase, cum ar fi de exemplu obligatiuni ipotecare (mortgage bonds) si obligatiuni negarantate (debentures), obligatiuni cu diferite rate ale dobanzii, actiuni comune si actiuni preferentiale, actiuni comune Clasa A si actiuni comune Clasa B. (2) Optiuni de acelasi tip (put sau call) pe acelasi activ de baza.

Clase de unitati de fond**(Classes of shares)**

In Statele Unite, sistem utilizat de catre fondurile deschise de investitii vandute prin intermediul firmelor de brokeraj ce ofera investitorilor posibilitatea de a alege modalitatea de plata a comisioanelor. Exista un singur portofoliu, dar mai multe clase de unitati de fond. Unitatile din "Clasa A" au, de obicei, un comision la vanzare si adesea un modest comision 12b-1. Unitatile din "Clasa B" nu au, in general, nici un comision la vanzare, dar au un comision 12b-1 si un comision la vanzare amanat. Unitatile din "Clasa C" au un comision permanent sub forma unui comision 12b-1 mare. Alte clase de unitati de fond pot exista pentru investitorii institutionali si pentru angajatii firmei de brokeraj sau ai companiei de administrare a fondului. Vezi Contingent deferred sales charge, Front-end load, 12b-1 fee.

Clauza a fondului de amortizare**(Sinking fund provision)**

Clauza in multe dintre contractele obligatiunilor care prevede ca emitentul va retrage anual o anumita parte din emisiune. Acest lucru poate fi facut rascumparand obligatiunile de la investitori (daca ratele generale ale dobanzii au scazut) sau cumparand obligatiunile de pe piata deschisa (daca ratele generale ale dobanzii au crescut).

Clauza achizitiei suplimentare**(Green shoe)**

Intr-un contract de distribuire, o clauza ce permite sindicatului sa cumpere actiuni suplimentare la un pret sub pretul negociat initial. Aceasta micsoreaza riscul sindicatului. Este o modalitate de promovare a ofertei si tine de marketingul financiar.

Clauza cuponului variabil**(High-low coupon arrangement)**

Aranjament in cadrul unei emisiuni noi de obligatiuni in serie in care scadentele mai apropiate au o dobanda mai mare decat scadentele mai indepartate.

Clauza de penalizare**(Penalty clause)**

Clauza intalnita in cadrul unui contract, al unui aranjament de imprumut sau al unui instrument de economii care prevede aplicarea unei penalizari in cazul in care contractul nu este respectat, plata imprumutului este intarziata, sau o retragere este facuta inainte de termen.

Clauza de protectie la rascumparare**(Call protection)**

Clauza prin care investitorii sunt asigurati ca instrumentele financiare nu vor fi rascumparate o anumita perioada de timp dupa emitere pentru ca investitorii sa beneficieze de venitul din investitie. In cazul obligatiunilor municipale si de corporatie, aceasta perioada de timp este de obicei de 10 ani. Instrumentele financiare de credit emise de catre guvernul Statelor Unite sunt, in general, nerascumparabile, desi exista o exceptie cu privire la anumite obligatiuni de trezorerie de 30 de ani care devin rascumparabile dupa 25 de ani. O perioada mai lunga de protectie la rascumparare este avantajoasa pentru investitori, deoarece rascumpararile au loc aproape intotdeauna in timpul perioadelor de scadere a ratelor dobanzii. Vezi Noncallable bond.

Clauza de rascumparare

(Call feature)

Prevedere contractuală care permite emitentului să rascumpere obligațiunile la un preț prestabilit sau la o serie de prețuri prestabilite, înainte de data scadenței. Această clauză este în detrimentul detinatorilor de obligațiuni deoarece, de obicei, sunt rascumparate obligațiunile care plătesc o rată mare a dobânzii în timpul perioadelor de scadere a ratelor dobânzii. În consecință, un investitor a cărui obligațiune este rascumparată, trebuie să găsească o altă investiție care va genera însă o rentabilitate mai mică. O astfel de clauză poate fi întâlnită și la unele emisiuni de acțiuni preferențiale.

**Clauza de rascumparare extraordinara
(Extraordinary call feature)**

Clauza de rascumparare prevăzută în prospectul unei emisiuni de obligațiuni, care permite sau impune emitentului să rascumpere obligațiunile în cazul în care are loc un eveniment neașteptat.

**Clauza dobanzilor egale
(Level coupon arrangement)**

Aranjament în cadrul unei emisiuni noi de obligațiuni în serie în care dobânzile pentru toate scadențele sunt egale.

**Clauza negativa
(Negative covenant)**

Clauza în contractul unei obligațiuni care interzice emitentului să facă un anumit lucru. De exemplu, o astfel de clauză poate interzice plata dividendelor pentru acțiuni sau o nouă emisiune de obligațiuni.

**Clauza prioritatii la executare
(Priority provisions)**

Prevedere în contractul între distribuitori care stabilește ce tranzacții vor avea prioritate în executare.

**Clauza rascumpararii anticipate
(Prepayment provision)**

Prevedere în contractul unei obligațiuni care menționează că rambursarea principalului poate fi făcută de către emitent înainte de scadență și în ce condiții poate fi făcută.

**Clauza ratei
(Rate covenant)**

Clauza în contractul unei obligațiuni municipale bazată pe venituri care specifică ratele sau metodele de stabilire a ratelor care urmează să fie percepute utilizatorilor utilitatii publice finanțate prin emisiunea de obligațiuni. Această clauză prevede, de regulă, că ratele vor fi ajustate atunci când acest lucru va fi necesar pentru a acoperi costurile reparațiilor și cheltuielile de întreținere în condițiile în care utilitatea continuă să furnizeze bani pentru plățile dobânzii și principalului aferente obligațiunilor.

**Clauze de protectie
(Protective covenants)**

Clauze în contractul obligațiunii care impun emitentului anumite obligații cu scopul de a proteja detinatorii de obligațiuni. De exemplu, i se poate interzice emitentului să folosească un activ care a fost oferit drept colateral în cazul în care acesta mai emite și alte obligațiuni. Sau, i se poate impune emitentului să emită rapoarte către detinatorii obligațiunilor la anumite date.

**Cienti separati
(Separate customer)**

În Statele Unite, concept folosit de SIPC cu scopul de a proteja conturile deschise la firmele de brokeraj. Dacă există o diferență în modul în care conturile de investiții sunt detinute, atunci fiecare cont este privit ca un client separat și are dreptul la asigurarea maximă. De exemplu, două conturi, unul pe numele lui X iar celălalt pe numele lui X și al soției sale Y, vor fi tratate drept conturi separate și, în consecință,

persoane separate. Diferitele tipuri de conturi detinute de catre aceeasi persoana nu constituie „clienti separati”. Astfel, un cont de numerar, un cont in marja si un cont special de obligatiuni convertibile, toate detinute de X, nu sunt tratate drept conturi separate, ci ca un singur cont.

Codul de arbitraj

(Code of arbitration)

Regulile stabilite de catre Consiliul Guvernatorilor NASD in vederea reglementarii arbitrajului disputelor ivite intre firmele membre, precum si intre clienti si firmele membre cu privire la tranzactiile cu valori mobiliare. Vezi Board of Arbitration.

Codul de arbitraj NASD

(NASD code of arbitration)

In Statele Unite, set de reguli care reglementeaza rezolvarea controverselor cu privire la tranzactiile cu valori mobiliare de pe piata OTC.

Coeficient al efectului de levier

(Leverage factor)

Se calculeaza inmultind pretul de piata al actiunii de baza cu numarul actiunilor specificat in contractul optiunii si impartind aceasta valoare la pretul de piata al optiunii.

Coeficient de corelatie

(Correlation coefficient)

Instrument statistic de masura a gradului de dependenta dintre doua variabile, cum ar fi de exemplu rentabilitatile a doua investitii diferite. In cazul majoritatii perechilor de investitii, rentabilitatile sunt corelate pozitiv, desi corelatia poate fi slaba. Uneori o investitie poate creste in timp ce cealalta poate scadea, caz in care corelatia este negativa sau inversa. Coeficientul de corelatie variaza intre -1 si +1. Cu cat coeficientul de corelatie este mai apropiat de +1, cu atat este mai mare tendinta ca rentabilitatile sa evolueze in tandem. La valori negative, coeficientul indica o corelatie inversa, iar atunci cand acesta este egal cu zero, el indica lipsa unei corelatii.

Coeficientul Alfa

(Alpha)

Coeficient care compara randamentul real al unui fond de investitii cu performanta estimata, la un anumit nivel de risc, de catre coeficientul Beta. O valoare pozitiva a coeficientului Alfa indica faptul ca performantele fondului sunt mai bune decat valoarea previzionata de catre coeficientul Beta. Dimpotriva, o valoare negativa a coeficientului Alfa indica o performanta a fondului mai slaba decat performanta estimata de coeficientul Beta pentru fondul respectiv. Formula de calcul a coeficientului Alfa este: $\text{Alfa} = (F - T) - \text{Beta} \times (B - T)$, unde F = randamentul total al fondului, T = randamentul bonurilor de trezorerie de 90 de zile, iar B (benchmark) = randamentul total al celui mai reprezentativ fond de acelasi tip (din aceeasi categorie). Vezi Coeficientul Beta, R-patrat.

Coeficientul Beta

(Beta)

Coeficient care masoara volatilitatea unei actiuni in raport cu piata actiunilor sau cu categoria din care face parte. Standard & Poor's 500 Stock Index are un coeficient Beta egal cu 1. Orice actiune care are un coeficient Beta mai mare decat 1 este mai volatila decat piata, si orice actiune al carei coeficient Beta este mai mic decat 1 se estimeaza ca va creste si va scadea mai incet decat piata. Un investitor care este foarte preocupat de conservarea capitalului ar trebui sa se axeze pe actiuni care au un coeficient Beta mic in timp ce un investitor care este dispus sa-si asume riscuri mari in incercarea de a obtine castiguri mari ar trebui sa caute actiuni care au un coeficient Beta mare.

Coeficientul Beta al unui portofoliu

(Portfolio beta score)

Instrument de masura a volatilitatii unui portofoliu, comparativ cu un indice de referinta, cum ar fi S&P 500. Valori ale coeficientului Beta peste 1,0 indica un portofoliu volatil sau agresiv, valori mai mici decat 1,0 indica un portofoliu mai stabil sau defensiv. De exemplu, un portofoliu cu un coeficient Beta de 1,25 se estimeaza ca va fi cu 25% mai volatil decat indicele. Coeficientul Beta al unui portofoliu se calculeaza insumand valorile obtinute pentru fiecare instrument financiar detinut in portofoliu prin inmultirea coeficientului Beta al instrumentului financiar cu ponderea pe care acesta o are in cadrul portofoliului.

Colateral (garantie)

(Collateral)

Active fixe sau financiare oferite ca garantie unui creditor de catre un debitor si blocate pana cand imprumutul este restituit.

Colateral curat

(Clean collateral)

Calitatea unui activ, acceptat drept colateral intr-o tranzactie de a fi degrevat de orice alta obligatie.

Combinarea ordinelor de lot nonstandard

(Bunching odd lot orders)

In Statele Unite, combinarea mai multor ordine de lot nonstandard, in loturi standard astfel incat sa poata fi executate in mod mai eficient, eliminand differentialul de lot nonstandard.

Combinatie

(Combination)

Strategie cu optiuni ce presupune angajarea a doua pozitii, fie long fie short, in optiuni (put si call) pe acelasi activ de baza, avand preturile de exercitare si/sau lunile de expirare diferite. O astfel de combinatie permite investitorului sa obtina profit numai in conditiile in care pretul activului de baza inregistreaza fluctuatii mari. Exemple de combinatii sunt spread, straddle, strap si strip.

Comisia de Arbitraj

(Board of Arbitration)

(1) In Statele Unite, comisie alcatuita din trei pana la cinci membri NASD, numiti ad-hoc de catre Consiliul Guvernatorilor pentru a arbitra disputele legate de tranzactionare care apar intre membri, nemembri si clienti. Vezi Code of arbitration.

(2) In Statele Unite, comisie numita de presedintele Consiliului de Administratie al NYSE - compusa din membri si membri asociati - care solutioneaza frecvent si in diferite moduri disputele ivite intre membri, sau intre membri, membri asociati si nemembri.

Comisia Federala pentru Piata Deschisa

(Federal Open Market Committee (FOMC))

In Statele Unite, comisie importanta alcatuita din cei sapte guvernatori ai Rezervei Federale si din presedintii a sase Banci ale Rezervei Federale (cea din New York in permanenta si alte cinci prin rotatie). Comisia stabileste politica monetara pe termen scurt a Rezervei Federale (Fed). Presedintele comisiei, care sunt secrete, constituie subiectul multor speculatii pe Wall Street atunci cand analistii incearca sa ghiceasca daca Fed va reduce sau va creste masa monetara, prin care determina cresterea sau scaderea ratelor dobanzii.

Comisia Instrumentelor Financiare Transferabile si a Valorilor Mobiliare

(Securities and Exchange Commission (SEC))

In Statele Unite, agentie federala creata prin Legea Valorilor Mobiliare din 1934 pentru a administra aceasta lege si Legea Instrumentelor Financiare Transferabile din 1933. Este alcatuita din cinci comisari numiti de Presedintele SUA prin rotatie pe termene a cate cinci ani. Presedintele Comisiei este numit tot de Presedintele SUA. Nu pot face parte din acelasi partid politic mai mult de trei comisari.

Comisioane continue

(Continuing commissions)

Plata a comisioanelor catre un reprezentant inregistrat (broker) dupa ce acesta a incetat sa mai lucreze la o firma broker/dealer, sau mostenitorilor acestuia, dupa ce reprezentatul inregistrat a decedat.

Comision

(Commission)

(1) In general: metoda de plata a unor angajati, cum ar fi agentii comerciali, cu un anumit procent din vanzari cu scopul de a-i stimula pe acestia sa vanda cat mai mult. (2) In investitii: plata facuta unui broker/dealer cand acesta actioneaza ca agent intr-o tranzactie cu valori mobiliare sau la distribuirea unei emisiuni de instrumente financiare, spre deosebire de situatiile in care broker/ dealerul actioneaza ca principal. Vezi Net price.

Comision cumparare unitati fond

(Load)

Comision perceput la vanzarea titlurilor de participare ale unui fond deschis de investitii sau ale unui fond de investitii cu portofoliu fix de obligatiuni municipale (municipal investment trust).

Comision de administrare

(Management fee)

(1) Comision perceput pentru managementul portofoliului unui fond deschis de investitii. Comisionul anual variaza, de obicei, de la 0,4% la peste 1,0% din activele nete medii. Acest comision, care este prezentat in prospectul fondului, poate scadea proportional pe masura ce activele fondului cresc. (2) Partea din spreadul pentru distribuirea unei emisiuni de instrumente financiare transferabile pe care o primesc managerii sindicatului de distribuire drept compensatie pentru „administrarea” ofertei - managerul de sindicat primeste, de regula, cel mai mult.

Comision de ring

(Floor brokerage)

Comision platit unui specialist sau unui broker de doi dolari pentru executarea unei tranzactii ca agent.

Comision de succes

(Incentive fee)

Compensatie suplimentara care se acorda pentru obtinerea unor rezultate peste medie. De exemplu, o astfel de compensatie se acorda consultantilor de investitii in contracte futures si optiuni pe marfuri pentru atingerea sau depasirea unei rentabilitati prestabilite.

Comision impartit

(Split commission)

Comision impartit intre brokerul care executa o tranzactie si o alta persoana care a adus tranzactia brokerului, cum ar fi un alt broker sau un consultant de investitii.

Comision la rascumparare

(Redemption fee)

Comision platit unui fond deschis de investitii de catre un investitor in momentul in care acesta solicita si ii este acceptata rascumpararea titlurilor de participare. Spre deosebire de comisionul la vanzare amanat, comisionul la rascumparare este fixat, de obicei, la o valoare mica, de exemplu 1%, si poate fi permanent.

Comision la vanzare

(Front-end load)

Comision perceput de catre un fond deschis de investitii in momentul in care un investitor cumpara unitati de fond. In Statele Unite, comisionul la vanzare maxim legal este de 8,5%, desi in prezent majoritatea fondurilor percep 6% sau chiar mai putin.

Comision la vanzare

(Frontrunning)

Practica prin care un broker de ring ce tranzactioneaza contracte futures sau actiuni angajeaza o pozitie cu scopul de a profita de pe urma unei informatii pe care o detine cu privire la o tranzactie mare, iminenta, care se asteapta sa influenteze pretul pietei. Pe piata actiunilor, aceasta practica este interzisa, totusi brokerii de ring pot profita legal de pe urma unei astfel de informatii, cumparand o optiune pe actiunea care se asteapta sa creasca sau sa scada dupa efectuarea tranzactiei respective. Pe piata contractelor futures, aceasta este o practica obisnuita si ofera oportunitatea de a profita de pe urma informatiilor cu privire la tranzactiile mari ce urmeaza a fi efectuate de catre clienti.

Comision la vanzare amanat

(Contingent deferred sales charged (CDSC))

In Statele Unite, comision la rascumparare ce insoteste un comision 12b-1 in cazul unui fond deschis de investitii vandut printr-o firma de brokeraj. CDSC are cea mai mare valoare daca unitatile de fond sunt vandute in primul an, dupa care ea scade treptat. De exemplu, CDSC poate sa inceapa de la, sa zicem, 5% si sa scada cu cate un procent in fiecare an, ajungand la 0% dupa 5 ani.

Comisionul 12b-1

(12b- 1fee)

Comision autorizat de SEC in 1980 prin care s-a permis fondurilor sa taxeze investitorii pentru diversele costuri de distribuire, cum ar fi cheltuielile de marketing si comisioanele brokerilor. Rationamentul este ca acest comision va contribui la cresterea activelor unui portofoliu, putandu-se astfel beneficia de economii de scara. Aceste comisioane reprezinta o parte din rata cheltuielilor si pot ajunge pana la 1% pe an. Mai mult de jumatate din totalitatea fondurilor percep in prezent comisioane 12b-1.

Commercial loan

(Combination)

Imprumut pe termen scurt (de obicei, 90 de zile), reinnoibil, folosit pentru a finanta necesitatile temporare de capital ale unei companii, cum ar fi cumpararea materiilor prime sau producerea si distribuirea produselor finite.

Compania de administrare

(Management company)

Companie ce se ocupa cu administrarea zilnica a activitatilor unui fond deschis de investitii fiind, de regula, aceeaasi firma care a infiintat fondul. De asemenea, aceasta companie poate fi uneori si cea care administreaza portofoliul fondului, cumparand si vanzand instrumente financiare.

Compania de Depozitare a Instrumentelor Financiare

(Depository Trust Company (DTC))

Corporatie independenta aflata in proprietatea unor broker/dealeri si a unor banci, raspunzatoare de: (1) pastrarea in depozit a instrumentelor financiare detinute de catre broker/dealeri si banci; (2) operarea primirilor si livrarilor de instrumente financiare intre utilizatori prin debitarea si creditarea conturilor; (3) operarea platilor intre utilizatori la decontarea tranzactiilor. De asemenea, DTC este utilizata de catre cei care vand short optiuni, deoarece ea garanteaza livrarea instrumentelor financiare in cazul in care livrarea se face cu instrumente pastrate la DTC.

Companie (actiune) de crestere

(Growth company (stock))

Companie (sau actiunile ei) care, in ultimii ani, a inregistrat cresteri peste medie ale castigurilor si care se asteapta sa dea in continuare aceleasi semne de crestere. Aceste firme reinvestesc cea mai mare parte a castigurilor si, in consecinta, platesc dividende mici.

Companie cu capital de risc

(Venture capital company)

Companie de investitii al carei obiectiv este sa investeasca banii investitorilor sai in companii noi, foarte riscante dar potential foarte profitabile.

**Companie cu grad de indatorare
(Leveraged company)**

Companie care foloseste bani imprumutati pentru a-si finanta activele. Companiile cu grad de indatorare au adesea castiguri mai volatile decat firmele care se bazeaza exclusiv pe finantarea din emisiunea de actiuni. Aceasta volatilitate este compensata insa de posibilitatea de a oferi actionarilor o rentabilitate mai mare in cazul in care firma poate obtine din activele sale un castig mai mare decat costul banilor (dobanzile) utilizati pentru a finanta aceste active.

**Companie cu raspundere limitata
(Limited company (Ltd))**

Forma de inregistrare a unei afaceri care ofera actionarilor o raspundere limitata. Aceasta forma de inregistrare este specifica pentru Marea Britanie si este echivalenta cu incorporarea companiilor in Statele Unite.

**Companie de administrare
(Administrator)**

Companie responsabila cu indeplinirea functiilor administrative ale unui fond de investitii cum ar fi tinerea contabilitatii fondului, pregatirea rapoartelor financiare pentru investitori si transmiterea corespondentei catre acestia etc.

**Companie de finantare
(Finnance company)**

In Statele Unite, companie care acorda credite persoanelor fizice sau juridice. Spre deosebire de o banca, ea nu constituie depozite, ci obtine finantari de la banci si din alte surse de pe piata monetara. In general, companiile de finantare beneficiaza de ratinguri mari, ceea ce le permite sa obtina imprumuturi la cele mai mici rate existente pe piata si sa acorde imprumuturi la rate nu cu mult mai mari decat cele percepute de banci. Chiar daca clientii lor sunt, de regula, cei care nu s-au calificat pentru un credit bancar, aceste companii au inregistrat o rata scazuta a cazurilor de neindeplinire a obligatiilor de plata.

**Companie de investitii
(Investment company)**

Companie foarte bine reglementata care pune laolalta banii investitorilor si ii investeste intr-un portofoliu structurat astfel incat sa atinga anumite obiective. Ea ofera investitorilor diversificare, lichiditate si management profesionist. Exista doua tipuri de companii de investitii: (1) companie deschisa de investitii, sau fond deschis de investitii, care are in circulatie un numar variabil de titluri de participare datorita faptului ca ea vinde si rascumpara in mod continuu titluri; si (2) companie inchisa de investitii, sau fond inchis de investitii, care are in circulatie un numar fix de titluri ce se tranzactioneaza la bursa. Atat fondurile deschise de investitii cat si fondurile inchise de investitii pot fi fonduri mutuale, deoarece sunt constituite pe principiul mutualitatii (intelegerii mutuale) intre participantii (investitorii) la fond.

**Companie de investitii cu grad de indatorare
(Leveraged investment company)**

Companie de investitii care foloseste bani imprumutati pentru a cumpara mai multe instrumente financiare in portofoliu. Indatorarea este o strategie utilizata adesea de fondurile inchise de obligatiuni, in special de cele de obligatiuni municipale. Companiile de investitii cu grad de indatorare genereaza rentabilitati mai volatile pentru cei care investesc in ele decat companiile de investitii care nu folosesc acest mod de finantare.

**Companie inchisa
(Closed corporation)**

Companie ale carei actiuni sunt detinute de un numar relativ mic de investitori si nu sunt accesibile celor din afara companiei. Aceste actiuni nu se tranzactioneaza pe nici o piata. Este o corporatie privata sau corporatie detinuta privat.

**Companie mama
(Holding company)**

Companie care detine un numar suficient de mare de actiuni cu drept de vot in alte companii incat sa poata influenta deciziile consiliilor de administratie si astfel sa poata controla politicile si managementul acestora. Castigurile unei companii mama provin din castigurile companiilor in care aceasta detine controlul.

**Companii afiliate
(Affiliated companies)**

Doua companii sunt afiliate atunci cand una dintre ele detine mai putin de 51% din actiunile cu drept de vot ale celeilalte sau atunci cand amandoua sunt filiale (fiice) ale unei a treia companii (compania mama).

**Compensare
(Offset)**

Lichidarea unei pozitii in contracte futures sau in optiuni prin cumpararea (in cazul unei pozitii short) sau vanzarea (in cazul unei pozitii long) a unui numar egal de contracte identice.

**Compensarea unui hedge
(Offsetting a hedge)**

Lichidarea unui hedge. In cazul unui hedge short, a cumpara contractele futures si a vinde activul de baza. In cazul unui hedge long, a vinde contractele futures si a cumpara activul de baza.

**Compensatia pentru distribuire (Spreadul)
(Underwriting compensation (Spread))**

Profitul brut realizat de catre distribuitori, egal cu diferenta dintre pretul platit emitentului si pretul ofertei publice. Marimea spreadului variaza foarte mult in functie de marimea emisiunii, puterea financiara a emitentului, tipul instrumentelor financiare transferabile (actiuni, obligatiuni, drepturi), statutul acestora (superior, inferior, garantat, negarantat) si de tipul angajamentului incheiat intre emitent si distribuitori. Modul in care este impartit spreadul intre managerul de sindicat, membrii sindicatului si grupul de vanzari, difera. De regula, in cazul unui spread de doua puncte, managerul de sindicat primeste 0,25%, grupul de vanzari 1%, iar membrii sindicatului primesc 0,75%. Este ceva obisnuit ca membrii sindicatului sa fie in acelasi timp si membrii grupului de vanzari, caz in care castiga 1,75% din spread, iar ca managerul sa faca parte din toate cele trei categorii, castigand astfel intregul spread de 2%.

**Competitive trader
(Trader concurent)**

In Statele Unite, membru al unei burse organizate care tranzactioneaza in ringul acelei burse pentru contul sau personal si pe riscul propriu. Pentru a li se permite acest lucru, traderii concurenti trebuie sa indeplineasca anumite cerinte financiare, de tranzactionare si de raportare, iar tranzactiile lor sunt reglementate astfel incat sa nu intre in conflict cu tranzactiile initiale pentru clientii firmelor broker/dealer membre ale respectivei burse. Incercand sa cumpere si sa vanda profitabil pentru conturile lor, traderii concurenti actioneaza frecvent in calitate de cumparatori cand clientii firmelor membre vor sa vanda si de vanzatori cand clientii firmelor membre vor sa cumpere. Avand aceasta capacitate, ei sporesc lichiditatea pietei ajutandu-i astfel pe specialisti. Traderii concurenti pot actiona si ca brokeri de-doi-dolari pentru a castiga comisioane de brokeraj, cu conditia sa nu tranzactioneze aceleasi actiuni pentru ei, in aceeasi zi.

**Compozitia portofoliului
(Composition)**

La fondurile de investitii este o analiza simpla a portofoliului in care diversele categorii de investitii sunt prezentate sub forma unei liste. In functie de profilul fondului, lista activelor financiare din portofoliul acestuia prezinta explicit: 1) actiunile comune tranzactionate pe o piata organizata si reglementata; 2) actiunile

preferentiale; 3) obligatiunile, de la cele emise de autoritatile publice, pana la obligatiunile de corporatie care platesc un randament mare; 4) instrumentele financiare convertibile; 5) instrumente financiare din alte categorii. Lista activelor financiare ale unui fond de investitii se publica pentru informarea investitorilor si pune in evidenta strategia de investitii a fondului. De exemplu, o lista care cuprinde un procent ridicat de instrumente financiare care genereaza un flux constant de venituri indica o strategie defensiva, in timp ce o proportie mai mare a instrumentelor financiare care genereaza castiguri de capital indica o strategie ofensiva.

Compunere

(Compounding)

Castigurile provenite din reinvestirea castigurilor obtinute dintr-o investitie. Intr-un timp suficient de mare, compunerea poate determina inmultirea exponentiala a banilor, pe baza ratei compuse a dobanzii.

Concesiune

(Concession)

(1) In general: drept legal de folosire a unei proprietati in anumite scopuri. (2) In investitii: un mic discount oferit unui dealer membru al grupului de vanzari pentru ajutorul dat in vanzarea unei emisiuni noi de instrumente financiare. Cu alte cuvinte, este o un discount acordat unui dealer care nu este membru al sindicatului de distribuire, fata de pretul cerut unui investitor individual. De asemenea, denumita selling concession.

Concesiunea vanzarii

(Selling concession)

La distribuirea emisiunilor noi de instrumente financiare transferabile, este fractiunea din spreadul unui distribuitor acordata prin contract unui membru al grupului de vanzari. Cu alte cuvinte, este plata acestuia pentru serviciile prestate ca agent pentru distribuitori.

Concurenta perfecta

(Perfect competition)

Piata pe care nici un cumparator sau vanzator nu are capacitatea de a modifica pretul unui produs sau al unui serviciu. Caracteristicile unei pieti perfect concurentiale sunt: un numar mare de cumparatori si de vanzatori, produse sau servicii omogene (similare), absenta discriminarii la cumparare si la vanzare, mobilitatea totala a resurselor de productie, libertatea deplina de a intra pe piata. Concurenta perfecta este doar un ideal.

Conditii de listare la bursa

(Listed requirements)

Conditii ce trebuie indeplinite de o companie pentru ca un instrument financiar transferabil al sau sa poata fi listat la o bursa de valori. Aceste conditii difera de la o bursa la alta si se refera la numarul minim de actiuni aflate in circulatie, numarul actionarilor, istoricul activitatii economico-financiare a companiei, factorii de risc, managementul companiei s.a.

Configuratie

(Picture)

Termen din jargon folosit pentru a cere unui specialist sau unui dealer preturile de cerere si de oferta precum si cantitatile cu care acesta este dispus sa tranzactioneze o valoare mobiliara. De exemplu, la intrebarea „Care este configuratia pentru XYZ?” se poate raspunde „Configuratia pentru XYZ este 181/2 la 19, 1.000 in ambele cazuri” ceea ce inseamna ca pentru actiunea XYZ cea mai buna cerere este 181/2, cea mai buna oferta este 19, iar cantitatea este de 1.000 de actiuni, atat la cumparare, cat si la vanzare.

Confirmare

(Confirmation)

Document ce specifica termenii unei tranzactii cu o valoare mobiliara, pe care brokerul sau dealerul il trimite unui client.

**Confirmare finala
(Final confirmation)**

Confirmare care este trimisa in urma unei cumparari dintr-o emisiune noua de obligatiuni municipale si care indica suma de bani finala datorata de catre client.

**Confirmare la emitere
(When issued confirmation)**

Confirmare care indica faptul ca va fi efectuata o tranzactie cu obligatiuni din noua emisiune, precum si termenii tranzactiei. Livrarea va avea loc cand, daca si in forma in care obligatiunile vor fi emise.

**Confirmare nereala
(Wooden ticket)**

Practica ilegala prin care se confirma executarea ordinului unui client, fara a-l executa in realitate.

**Confirmare tranzactie
(Report)**

Confirmarea unei tranzactii la momentul executarii.

**Conglomerat
(Conglomerate)**

Grup de companii avand diverse obiecte de activitate cum ar fi: banci de investitii, firme broker/dealer, companii de asigurari, companii de leasing, banci comerciale etc. Riscul unui conglomerat este mai mic deoarece diversele domenii de activitate sunt afectate in mod diferit de-a lungul timpului.

**Consiliu de Administratie
(Board of Directors)**

Grup de oficiali alesi de adunarea generala anuala a actionarilor care au fost imputerniciti sa administreze compania si sa puna in aplicare masurile de natura strategica adoptate de adunarea generala. De asemenea, la sfarsitul anului financiar, Consiliul de Administratie prezinta rapoartele financiare si rapoartele de gestiune in fata adunarii generale a actionarilor.

**Consiliul de Incredere
(Board of Directors)**

In industria fondurilor de investitii, grup de oficiali care isi exercita controlul decisiv asupra modului de administrare a unui fond de investitii. Alesi de catre investitori, membrii consiliului sunt responsabili de supravegherea tuturor operatiunilor fondului. Raspunderea principala a Consiliului de Incredere este sa protejeze interesele investorilor. Printre alte atributii, membrii consiliului mai trebuie sa se asigure de faptul ca managerul de portofoliu face o treaba buna si percepe comisioane rezonabile.

**Consiliul Guvernatorilor
(Board of Governors)**

(1) Organ de conducere al unei burse, ales de catre membrii acesteia, care supravegheaza afacerile bursei. (2) Organ de conducere al NASD din care majoritatea este aleasa de catre membrii generali (general membership), restul fiind ales de catre Consiliul insusi. (3) Organ de conducere, alcatuit din sapte membri, al Sistemului Rezervei Federale denumit Consiliul Sistemului Rezervei Federale. Vezi Consiliul Rezervei Federale.

**Consiliul Rezervei Federale
(Federal Reserve Board)**

Consiliul de conducere al Sistemului Rezervei Federale, alcatuit din sapte guvernatori numiti de Presedintele SUA si aprobati de Senat, pe termene a cate 14 ani. Consiliul

stabileste cerintele referitoare la rezerva pentru banci si rata dobanzii de refinantare, implementeaza politica monetara, stabileste regulamentele pentru banci si presteaza o varietate de servicii pentru acestea. Calitatea de presedinte al acestui consiliu este considerata a fi una din cele mai puternice pozitii de conducere care influenteaza economia Statelor Unite.

Consortiu

(Consortium)

Grup de companii format in scopul promovarii unui obiectiv comun sau al angajarii intr-un proiect benefic pentru toti membrii. De exemplu, Airbus Industries este un consortiu alcatuit din patru companii publice si private din Marea Britanie, Franta, Spania si Germania.

Consultant financiar

(Financial advisor)

Consultant al unui emitent de obligatiuni municipale care ofera acestuia consultanta cu privire la structura, timing-ul si termenii noii emisiuni.

Consultant juridic in obligatiuni

(Bond Counsel)

Consultant sau firma de consultanta juridica, cu expertiza in legislatia obligatiunilor, care poate sa acorde un aviz cu privire la legalitatea unei emisiuni de obligatiuni, iar in cazul obligatiunilor municipale, poate sa acorde un aviz cu privire la statutul de scutire de la impozitare a acestora.

Cont administrat

(Managed account)

Cont de investitii in active financiare al unui client, care este administrat de catre un broker, un consultant de investitii sau un administrator de fond. Conturile administrate sunt recomandate investitorilor care nu au timpul sau expertiza necesara pentru a lua propriile decizii de investitie pe piata de capital.

Cont administrat

(Wrap account)

Portofoliu administrat profesionist de instrumente financiare sau de fonduri deschise de investitii. Firmele de brokeraj si unele companii de administrare a fondurilor deschise de investitii ofera acest serviciu pentru investitorii mai mari, care platesc un comision anual de aproximativ 1,5% din activele financiare administrate.

Cont capital

(Capital account)

(1) Cont de pasiv din bilantul contabil al unei corporatii in care sunt inregistrate sumele de bani investite in companie de catre actionari. (2) Element din balanta de plati a unei tari care se refera la investitiile de capital facute de investitorii nerezidenti.

Cont comun

(Join account)

Cont la o banca sau la o firma de brokeraj detinut in comun de doua sau mai multe persoane. In cadrul unui cont comun se poate opera in doua moduri: (1) toti titularii contului trebuie sa semneze cecurile si sa aprobe toate retragerile sau tranzactiile cu valori mobiliare; (2) fiecare dintre titulari poate sa faca astfel de operatiuni in cont pe raspunderea lui.

Cont comun cu dreptul supravietuitorului/Cont cu clauza de imputernicire a supravietuitorului

(Joint tenants account with right of survivorship)

Este cea mai obisnuita forma in care se poate deschide un cont comun. Fiecare titular are o parte egala si indivizibila in cadrul contului. Astfel, fiecare titular poate tranzactiona in cadrul contului fara consimtamantul celuilalt. Atunci cand unul dintre titulari decedeaza, dreptul de proprietate asupra activelor din cont se transfera supravietuitorului, fara a mai fi nevoie ca acest lucru sa fie specificat in testament.

Cont cu terta parte

(Third party account)

In Statele Unite, cont deschis la o firma de brokeraj, pe numele unei alte persoane decat clientul, practica interzisa de regulamentul NYSE.

Cont de creante**(Accounts receivable)**

Cont in care sunt inregistrate sumele de bani datorate unei companii de catre clientii care au cumparat bunuri sau servicii pe credit. Acest element reprezinta un activ curent ce se transforma in numerar pe masura ce clientii isi achita datoriile.

Cont de datorii curente**(Accounts payable)**

Cont in care sunt inregistrate sumele de bani pe care o companie le datoreaza creditorilor pentru bunuri sau servicii, adica datoriile curente pe care le face o companie atunci cand cumpara cu plata la o data ulterioara. Daca firma plateste pe loc pentru ceea ce cumpara, atunci acest element nu va aparea in bilantul sau contabil.

Cont de numerar**(Cash account)**

Cont al unui investitor la o firma broker/dealer in care plata integrala (in cazul cumpararilor) si livrarea (in cazul vanzarilor) trebuie facute la data decontarii. Aceasta difera in functie de reglementari. De exemplu, in Statele Unite data decontarii este a cincea zi lucratoare de la data tranzactiei, si nu mai tarziu de a saptea zi calendaristica. Este cel mai obisnuit tip de cont ce poate fi deschis la o firma broker/dealer, desi acesta nu permite investitorilor sa imprumute bani sau instrumente financiare transferabile asa cum o pot face in cazul unui cont in marja. Vezi Margin account.

Cont de profit si pierdere**(Profit and loss statement (P&L))**

Raport financiar al unei companii care prezinta veniturile, cheltuielile si profitul net in timpul unui exercitiu financiar. De asemenea mai este denumit income statement, operating statement, earnings statement.

Cont discretionar**(Discretionary account)**

Cont al unui client la o firma broker/dealer in care un broker sau un alt angajat al firmei este autorizat sa actioneze discretionar, adica sa ia decizii legate de investitii fara a se consulta in prealabil cu clientul. Aceste decizii se refera la alegerea instrumentelor financiare transferabile, a preturilor si a momentului in care vor fi executate tranzactiile si pot fi supuse oricaror restrictii impuse de catre client in contract. Un cont discretionar nu autorizeaza brokerul sa ia decizii cu privire la stabilirea momentului sau a pretului de executare in cazul unui ordin dat de client. Deoarece un cont discretionar este foarte riscant, este indicat ca acest tip de cont sa fie evitat cu exceptia cazului in care clientul are o incredere foarte mare in brokerul respectiv.

Cont fonduri in exces**(Special miscellaneous account (SMA))**

In Statele Unite, cont in care sunt plasate fondurile in exces fata de capitalul care trebuie mentinut intr-un cont in marja, conform Regulamentului T al Consiliului Rezervei Federale. Fondurile in exces pot proveni din vanzari, cresterea valorii de piata a valorilor mobiliare detinute, dividende, bani sau valori mobiliare depuse de catre client ca raspuns la un apel in marja. Fondurile dintr-un SMA pot fi folosite pentru a cumpara mai multe valori mobiliare in marja, sau pot fi retrase, insa doar cu permisiunea brokerului. Un SMA nu se afla sub jurisdicia Regulamentului T asa cum este marja initiala. Mentinerea acestui cont este esentiala deoarece brokerul poate aprecia astfel cat de departe sau cat de aproape este clientul de un apel in marja.

Cont in marja (general)**(Margin (general) account)**

Cont la o firma broker/dealer care permite clientilor sa cumpere valori mobiliare folosind bani imprumutati si sa vanda short folosind valori mobiliare imprumutate de la firma de brokeraj.

Cont individual de pensii

(Individual Retirement Account (IRA))

In Statele Unite, plan individual de pensii cu impozitare amanata accesibil tuturor salariatilor pana la varsta de 70 1/2 ani precum si, in cazul cuplurilor, aceleia dintre sotii care nu lucreaza. Contributiile pot fi sau nu deductibile fiscal, dar castigurile din activele IRA cresc cu impozitare amanata. Fondurile deschise de investitii sunt o alegere investitionala obisnuita in cadrul conturilor IRA.

Cont inghetat

(Frozen account)

(1) Cont bancar din care nu pot fi efectuate retrageri. (2) In Statele Unite, cont de numerar la o firma de brokeraj in care clientul vinde un instrument financiar transferabil pe care l-a cumparat cu putin timp in urma, dar nu l-a platit, si apoi, fie nu plateste pana in a saptea zi calendaristica ulterioara tranzactiei de cumparare, fie retrage orice suma obtinuta din vanzare inainte de a efectua plata pentru tranzactia de cumparare. Penalizarea primita pentru o astfel de practica este ca pentru urmatoarele 90 de zile, inaintea executarii oricarei cumparari, acestui operator i se cere in avans plata integrala.

Cont marja-pozitie cumparare

(Short margin account transaction)

Tranzactie cu valori mobiliare intr-un cont in marja din care investitorul va obtine profit doar daca pretul de piata al valorilor mobiliare tranzactionate va scadea. Tranzactia se deschide prin vanzare si se inchide prin cumparare. Profitul sau pierderea se calculeaza folosind formula: $C - V_c = V_p$; unde C - creditul din cont sau capitalul propriu initial, V_c - valoarea curenta de piata a valorilor mobiliare tranzactionate, V_p - valoarea detinuta in cont sau capitalul propriu, la un moment dat. Creditul C ramane constant, valoarea curenta de piata V_c variaza si determina modificari ale valorii detinute V_p care reprezinta pierderea sau profitul investitorului.

Cont marja-pozitie cumparare

(Long margin account transaction)

Tranzactie cu valori mobiliare intr-un cont in marja din care investitorul va obtine profit doar daca pretul de piata al valorilor mobiliare va creste. Tranzactia se deschide prin cumparare si se inchide prin vanzare. Profitul sau pierderea se calculeaza folosind formula: $V_c - D = V_p$, unde V_c este valoarea curenta de piata a valorii mobiliare tranzactionate, D este debitul din cont sau valoarea imprumutului acordat investitorului, V_p este valoarea posedata in cont sau capitalul propriu. Debitul D ramane constant, valoarea curenta de piata V_c variaza si determina modificari ale valorii posedate V_p care reprezinta pierderea sau profitul investitorului.

Cont mixt

(Mixed account)

Cont in marja care contine atat pozitii long cat si short in valori mobiliare.

Cont obligatoriu de rascumparare

(Mandatory redemption account)

Dupa distribuirea unei emisiuni de obligatiuni municipale, cont in care emitentul face depuneri care vor fi folosite la achitarea obligatiunilor atunci cand vor fi rascumparate.

Cont propriu de tranzactionare

(Proprietary account)

Cont folosit de broker/dealeri pentru a tranzactiona valori mobiliare pe riscul propriu, spre deosebire de conturile pe care acestia le folosesc pentru a tranzactiona pentru clientii lor.

**Cont restrictionat
(Restricted account)**

(1) In Statele Unite, cont in marja in care capitalul propriu este mai mic decat cerinta referitoare la marja initiala stabilita prin Regulamentul T al Consiliului Rezervei Federale. Un client al carui cont este restrictionat nu mai poate face cumparari si trebuie, conform Regulamentului T, fie sa depuna marja initiala pentru fiecare pozitie noua, fie sa pastreze in cont un anumit procent din venitul obtinut din vanzarile pe care le face, pentru a reduce soldul debitor. (2) In Statele Unite, cont de numerar al unui client care, din cauza ca nu a efectuat plata pentru o cumparare conform Regulamentului T, a fost penalizat ca pentru o perioada de 90 de zile sa faca plata integrala inaintea oricarei cumparari.

**Cont special de obligatiuni
(Special bond account)**

Cont in marja special in care un client poate tranzactiona doar obligatiuni ale guvernului Statelor Unite, obligatiuni municipale si obligatiuni de corporatie neconvertibile, listate si nelistate. Cerintele referitoare la marja in cazul unui astfel de cont sunt mai putin severe, deoarece obligatiunile sunt mai putin volatile decat majoritatea celorlalte valori mobiliare.

**Cont transfer dividende
(Sweep account)**

In Statele Unite este un cont de investitii care ofera transferul automat al dividendelor platite de fondurile de actiuni si de obligatiuni ce nu au fost reinvestite intr-un portofoliu de piata monetara. Investitorii care nu doresc sa incaseze aceste distribuii, utilizeaza un astfel de cont.

**Contabil autorizat
(Certified Public Accountant (CPA))**

Contabil care a promovat o serie de examene, a acumulat o anumita experienta, a ajuns la o anumita varsta si care indeplineste toate celelalte cerinte impuse de statul in care lucreaza. Doar un astfel de contabil poate emite un aviz cu privire la corectitudinea documentelor financiare ale unei firme.

**Contact de rascumparare deschis
(Open repurchase agreement)**

Contract de rascumparare in care nu este specificata data rascumpararii. Contractul poate fi reziliat in orice moment de catre una din parti.

**Contango
(Contango)**

Situatie pe piata contractelor futures in care preturile contractelor futures cu scadenta apropiata sunt mai mici decat preturile contractelor futures cu scadenta mai indepartata. Aceasta situatie este normala pentru majoritatea pietelor avand in vedere ca scadentele mai indepartate presupun costuri suplimentare. Situatie inversa este denumita backwardation.

**Contract
(Contract)**

(1) In tranzactiile cu contracte futures: intelegere intre doua parti de a face, respectiv a accepta livrarea fizica a unei anumite marfi, la o anumita data si intr-un anumit loc. (2) In tranzactiile cu optiuni: acordul vanzatorului optiunii fie de a cumpara (daca este o optiune put), fie de a vinde (daca este o optiune call) un anumit activ la un pret prestabilit, pana la o anumita data. Cumparatorul nu este obligat sa exercite optiunea.

Contract "Take-or-pay"

(Take-or-pay contracts)

În Statele Unite, contracte folosite de regula pentru a garanta obligațiunile emise cu scopul de a finanța proiecte, cum ar fi construcția centralelor electrice. Sunt folosite în mod special de către Washington Public Power Supply System. Printr-un contract de acest tip se garantează ca districtele pentru energie electrică care urmează să beneficieze de energia electrică vor achita costurile proiectului, chiar dacă construcția nu va fi terminată, iar energia nu le va fi livrată.

Contract cu decontare a doua zi**(Next-day contract)**

Tranzacție cu o valoare mobilă a carei decontare se face în prima zi lucrătoare după data tranzacției. De exemplu, opțiunile necesită o astfel de decontare.

Contract cu decontarea în aceeași zi**(Cash contract)**

Contract care necesită ca instrumentele financiare transferabile să fie livrate cumpărătorului în aceeași zi în care acestea au fost tranzacționate. Vezi Regular-way contract, When issued/When distributed contract.

Contract de cumpărare a obligațiunilor**(Bond purchase agreement)**

Contractul între emitentul și distribuitorul obligațiunilor în care sunt stabiliți termenii finali (cei mai importanți fiind prețul și randamentul) și condițiile în care se face cumpărarea obligațiunilor de către distribuitor.

Contract de distribuire**(Underwriting agreement)**

Contract între o corporație, care emite instrumente financiare transferabile ce urmează să fie oferite publicului, și managerul sindicatului de distribuire, care acționează ca agent pentru sindicat. Contractul conține termenii finali și prețul instrumentelor financiare și este semnat cu puțin timp înainte de data intrării în vigoare a ofertei publice.

Contract de distribuire standby**(Standby underwriting agreement)**

Acord între o corporație și o bancă de investiții (sau un sindicat format din mai multe bănci de investiții) prin care aceasta din urmă este de acord să cumpere acea parte dintr-o emisiune de acțiuni oferită acționarilor existenți printr-o ofertă de drepturi, care nu a fost subscrisă până în momentul în care oferta expiră. Riscul băncii de investiții într-un angajament standby este acela că prețul de piață al acțiunilor să scadă în timpul perioadei de așteptare (perioada de timp în care se derulează oferta publică). Vezi All-or-none (AON) offering, Best-efforts offering, Firm commitment.

Contract de închiriere**(Lease)**

Contract care permite unei părți să folosească un activ fix cum ar fi o proprietate imobiliară sau un utilaj ce aparține unei alte părți, o anumită perioadă de timp, în schimbul unei plăți, de obicei sub forma unei chirii. Contractul, care poate fi pe termen scurt sau pe termen lung, oferă avantaje ambelor părți.

Contract de intermediere opțiuni**(Option agreement)**

Document oficial care trebuie semnat de către un investitor și depus la firma de brokeraj înainte ca el să poată tranzacționa opțiuni. Scopul acestui document este acela de a se asigura că investitorul are resursele financiare necesare pentru a se califica pentru tranzacționarea opțiunilor și că i-au fost furnizate suficiente informații sub forma unui prospect oferit de Casa de Compensare a Opțiunilor încât acesta să înțeleagă regulile și riscurile tranzacționării opțiunilor.

Contract de rascumpărare**(Repurchase agreement (Repo))**

(1) În Statele Unite, aranjament între Comisia Federală pentru Piața Deschisă și un dealer în care Comisia se angajează să vândă dealerului un instrument financiar de

credit emis de Trezoreria Statelor Unite sau de o agentie federala, la un pret stabilit, cu o clauza de rascumparare a acestuia la acelasi pret, plus o rata a dobanzii stabilita concurential. Aceste aranjamente sunt folosite de catre dealerii de instrumente financiare de credit municipale si de trezorerie pentru a reduce costul mentinerii portofoliilor de instrumente financiare. (2) Metoda de finantare a portofoliilor de instrumente financiare prin vanzarea unei pozitii catre o institutie, alta decat o banca, cu un contract de rascumparare a acesteia.

Contract de rascumparare invers

(Reverse repurchase agreement (Reverse repo))

(1) Tranzactie a Comisiei Federale pentru Piata Deschisa, echivalenta cu o tranzactie de vanzare cu contract de rascumparare (matched sale purchase agreement). (2) Tranzactie prin care un broker/dealer furnizeaza clientilor fonduri, cumparand de la ei valori mobiliare cu un contract de revanzare a valorilor mobiliare la acelasi pret, plus dobanda.

Contract de rascumparare la termen

(Term repurchase agreement)

Contract de rascumparare in care este specificata data rascumpararii. Durata unui astfel de contract este mai mare decat cea a unui contract normal, peste noapte.

Contract de rascumparare peste noapte

(Overnight repurchase agreement)

Aranjament prin care dealerii de valori mobiliare si bancile isi finanteaza portofoliile de bilete, bonuri si obligatiuni de trezorerie. Dealerul sau banca vinde valorile mobiliare unui investitor, convenind sa le cumpere inapoi in ziua urmatoare.

Contract fiduciar

(Trust agreement)

Contract intre un emitent de obligatiuni si un administrator imputernicit care (1) autorizeaza si garanteaza obligatiunile; (2) contine clauzele si obligatiile emitentului cu privire la programarea si efectuarea platilor aferente serviciului datoriei; (3) specifica cazurile de neindeplinire a obligatiilor contractuale; (4) stabileste responsabilitatile fiduciare ale administratorului imputernicit, precum si drepturile detinatorilor de obligatiuni.

Contract forward

(Forward contract)

Acord intre doua parti prin care acestea accepta sa cumpere, respectiv sa vanda o anumita cantitate din activul de baza (o marfa, un instrument financiar guvernamental, o valuta sau alt instrument financiar) la un anumit pret, cu livrarea la o data viitoare specificata si in conditii stabilite in prezent. O deosebire fata de contractele futures o constituie faptul ca aceste contracte nu sunt standardizate; ele sunt contracte personalizate incheiate intre doua parti. Astfel, termenii pentru contractele forward sunt stabiliti de comun acord intre cumparator si vanzator si pot fi diferiti de cei stabiliti pentru contractele futures de catre bursa la care acestea se tranzactioneaza. O alta deosebire este ca aceste contracte nu se tranzactioneaza pe o piata organizata si nu exista o casa de compensatie care sa preia riscul de neindeplinire a obligatiilor contractuale de catre una din parti. De asemenea, contractele forward nu sunt lichide. Ele sunt transferate foarte greu si, de obicei, nu pot fi anulate decat cu acordul celeilalte parti care, de multe ori, se obtine prin plata unor penalitati. Denumit si contract "to arrive", contractul forward este predecesorul contractului futures actual.

Contract futures

(Futures contract)

Acord de a cumpara sau de a vinde o cantitate specificata dintr-un activ denumit activ de baza (de exemplu, o marfa sau un instrument financiar) la o data viitoare, la un pret predeterminat. Prin acest acord partile se obliga sa-si preia reciproc riscul pierderilor potentiale cauzate de evolutia pretului, printr-un transfer zilnic al unui flux de numerar compensator determinat prin marcare la piata (mark to market).

Contractul futures angajeaza partile sa respecte doua categorii de obligatii: (1) obligatia nascuta din executarea unui contract de vanzare-cumparare (a unei cantitati specificate din activul de baza, la un anumit pret, la o data viitoare cand va avea loc o compensare finala, adica efectuarea platii si transferul dreptului de proprietate asupra activului de baza); (2) obligatia de a participa la un sistem de redistribuire a unui flux de numerar care compenseaza zilnic pierderile potientiale inregistrate de cealalta parte a contractului. Contractele futures sunt standardizate pentru a putea fi tranzactionate activ pe piata (la o bursa organizata). Emisiunea lor este deschisa, nedefinita, continua si variabila ca marime, institutia emitenta (bursa desemnata sa tranzactioneze acele contracte) punand la dispozitia investitorilor un numar nelimitat de contracte grupate pe clase, subclase si serii pentru toate datele de livrare posibile. Pretul de tranzactionare al unui contract futures este stabilit intre cumparator si vanzator folosind fie sistemul de licitatie cu strigare deschisa, fie sistemul de tranzactionare electronic. Un contract futures obliga cumparatorul sa cumpere activul de baza si vanzatorul sa il vanda, cu exceptia cazului in care cumparatorul si/sau vanzatorul isi acopera pozitia inainte de scadenta, ceea ce se poate intampla daca acestia doresc sa obtina un profit sau sa limiteze o pierdere. Acest lucru contrasteaza cu tranzactionarea optiunilor in care cumparatorul unei optiuni poate alege daca sa exercite sau nu optiunea pana la data exercitarii. Contractele futures pot fi folosite ca protectie impotriva riscului sau pentru a face speculatii, dar numai in limita reglementarilor impuse de o autoritate de reglementare si supraveghere si de pietele organizate pe care se tranzactioneaza aceste contracte.

**Contract futures dominant
(Dominant futures)**

Contractul futures pentru care exista cele mai multe pozitii deschise.

**Contract futures pe o valuta
(Foreign currency future)**

Contract care creeaza obligatia de a cumpara sau de a vinde in viitor o cantitate stabilita dintr-o anumita valuta.

**Contract futures pe un indice de actiuni
(Stock index futures)**

Contract futures al carui activ de baza il constituie un indice de actiuni. De regula, indicii care stau la baza contractelor futures sunt alcatuiti dintr-un numar mare de actiuni si reflecta miscarile intregii piete. Aceste contracte pot fi utilizate pentru a proteja o pozitie long, sau short impotriva riscului unei scaderi sau a unei cresteri in valoare sau pentru a face speculatii asupra directiei presupuse in care va evolua piata actiunilor. In cazul contractelor futures pe indici de actiuni nu exista livrare fizica. Toate aceste contracte sunt decontate cash.

**Contract garantat de investitii
(Guaranteed Investment Contract (GIC))**

Contract intre o companie de asigurari si un fond de pensii sau un emitent de obligatiuni municipale ce asigura, de-a lungul existentei contractului, o anumita rata a rentabilitatii pentru capitalul investit. Aceste contracte reprezinta o metoda conservatoare de a asigura beneficiarii ca pentru banii lor au asigurata o anumita rata a rentabilitatii.

**Contract in marja
(Margin agreement)**

In Statele Unite, document care prezinta regulile ce reglementeaza un cont in marja, cuprinzand ipotecarea valorilor mobiliare, capitalul propriu pe care clientul trebuie sa il pastreze in cont si rata dobanzii pe imprumutul in marja.

**Contract neindeplinit
(Fail contract)**

Se refera la o tranzactie in care vanzatorul nu a livrat instrumentele financiare sau in care cumparatorul nu a efectuat plata in maniera stabilita, la data stabilita, de obicei data decontarii.

**Contract preliminar
(Preliminary agreement)**

Contract intre un emitent si un distribuitor, incheiat anterior datei intrarii in vigoare a unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile, pana la decizia distribuitorului privind succesul potential al noilor instrumente. Vezi Indication of interest.

**Contract spot
(Spot commodity contract)**

Contract care presupune ca livrarea marfii catre cumparator este efectuata imediat dupa ce a fost incheiata tranzactia, spre deosebire de un contract futures sau forward care presupune ca livrarea marfii se va efectua in viitor. Aceste contracte sunt tranzactionate pe piata cash (spot).

**Contract swap
(Swap contract)**

Instrument financiar derivat inchis, prin care participantii schimba riscul si avantajele aferente unor obligatii contractuale de plata variabile sau fixe, cu riscul si avantajele aferente unor obligatii contractuale de plata fixe sau variabile. Participantii sunt numai persoane juridice angajate in contracte de emisiune a instrumentelor financiare transferabile cu grad de rating diferit, contracte comerciale, plati in moneda nationala sau alte valute, precum si in activitati de arbitraj, hedging si speculatie. Contractele swap nu au loc intre partenerii contractelor economice principale de vanzare/cumparare, ci separat, intre acestia si un intermediar specializat care isi asuma separat riscul variatiei de pret. Deoarece asemenea contracte nu sunt standardizate, ele nu se pot tranzactiona pe o piata organizata si reglementata, ci se negociaza individual (pe piata OTC), fapt care lasa posibilitatea participantilor sa fixeze conditii si clauze flexibile ale contractelor swap.

**Contracte futures pe instrumente financiare
(Financial futures)**

Contracte futures care au ca activ de baza instrumente financiare cum ar fi rata dobanzii (instrumente financiare de trezorerie), valute sau indici.

**Contracte futures pe rata dobanzii
(Interest rate futures)**

Contracte futures care au ca activ de baza instrumente financiare de credit - in principal, bonuri de trezorerie sau obligatiuni de trezorerie desi pot exista contracte futures si pe certificate de depozit, instrumente financiare GNMA sau bilete de trezorerie. Ca si in cazul celorlalte contracte futures, contractele futures pe rata dobanzii permit unui cumparator si unui vanzator sa mentina pretul unui activ (in acest caz, un pachet de instrumente financiare de credit) pentru o livrare viitoare.

**Contractul intre distribuitori
(Agreement among underwriters)**

Contract intre membrii unui sindicat de distribuire a unei emisiuni de instrumente financiare. In Statele Unite acesta: (1) stabileste managerul de sindicat si il autorizeaza sa actioneze ca agent pentru sindicat in cumpararea, depozitarea si distribuirea emisiunii in conformitate cu legile statale si federale; (2) numeste managerii asociati, daca este cazul; (3) autorizeaza managerul de sindicat sa stabileasca cantitatea de instrumente financiare care se alocă fiecarui membru (in functie de participatia acestuia) si sa plateasca fiecarui membru, la data decontarii emisiunii, partea care i se cuvine din spread; (4) autorizeaza managerul de sindicat sa formeze grupul de vanzare si sa faca vanzarile catre acesta la un anumit discount (denumit concesiune) fata de pretul ofertei publice; (5) specifica durata de viata a sindicatului; (6) autorizeaza managerul de sindicat sa se angajeze in tranzactii de cumparare pe piata secundara in timpul perioadei de distribuire pentru a stabili

pretul de piata al instrumentului financiar respectiv. De asemenea, mai este numit si "scrisoare de sindicat" (syndicate letter). Nu trebuie confundat cu contractul de distribuire a emisiunii de instrumente financiare (underwriting agreement) care este un contract intre compania emitenta si managerul de sindicat, actionand ca agent pentru sindicatul de distribuire. Vezi Contract de distribuire.

**Contractul obligatiunii
(Indenture)**

Contract intre un emitent de obligatiuni si cumparatorii obligatiunilor care specifica termenii emisiunii. El se refera la: (1) forma obligatiunii; (2) valoarea emisiunii; (3) activul oferit drept garantie; (4) clauzele de protectie, inclusiv orice clauza pentru fondul de amortizare; (5) capitalul de lucru (working capital) si rata lichiditatii curente (current ratio) si (6) drepturile de rascumparare. De asemenea, contractul prevede numirea unui administrator imputernicit (trustee) care sa actioneze in numele detinatorilor de obligatiuni. De asemenea, mai este denumit si rezolutia obligatiunii (bond resolution) sau contract fiduciar (deed of trust). Nu toate obligatiunile au un astfel de contract.

**Contraparte
(Contraparty)**

Cealalta parte in cadrul unui swap cu ratele dobazii sau al unei alte tranzactii.

**Convergenta
(Convergente)**

Tendinta pretului unui contract futures pe o marfa de a se apropia de pretul la care marfa respectiva se tranzactioneaza pe piata cash. La inceput, pretul contractului este mai mare datorita valorii de timp a acestuia dar pe masura ce contractul se apropie de scadenta, pretul futures si pretul cash converg. De asemenea, acest fenomen se mai numeste narrowing the basis.

**Conversie
(Conversion)**

Operatiunea de schimbare a unui instrument financiar cu un altul, de obicei a obligatiunilor de corporatie sau a actiunilor preferentiale cu actiuni comune.

**Convertibilitate
(Convertibility)**

Calitatea unui instrument financiar de a putea fi schimbat de catre detinatorul sau cu un alt instrument financiar al aceluiasi emitent. De regula, actiunile preferentiale convertibile si obligatiunile convertibile sunt schimbate in actiuni comune daca acest lucru este prevazut in clauza de convertibilitate.

**Convexitate
(Convexity)**

Instrument matematic de masura a sensibilitatii pretului unei obligatiuni la modificarea ratelor dobanzii. O convexitate mare indica o sensibilitate mai mare a pretului unei obligatiuni la modificarile ratei dobanzii.

**Corectare tranzactie
(Unwind a trade)**

(1) A compensa o tranzactie, cum ar fi „acoperirea” unei vanzari short printr-o cumparare. (2) A corecta o tranzactie eronata.

**Corectie
(Correction)**

Schimbare brusca de relativ scurta durata a directiei de evolutie a pretului, care intrerupe temporar un trend sustinut al pietei in general, sau al pietei unei valori mobiliare.

**Corectie
(Reaction)**

Scaderea pretului unei valori mobiliare dupa o perioada de crestere sustinuta.

**Corporatia de Automatizare a Industrii Valorilor Mobiliare
(Securities Industry Automation Corporation (SIAC))**

În Statele Unite, companie deținută în proporție de două treimi de către New York Stock Exchange și o treime de către American Stock Exchange care procesează și compară datele de clearing ale tranzacțiilor cu valori mobiliare efectuate la cele două burse, trimise de firmele de brokeraj cumpărătoare, respectiv vânzătoare.

Corporatia Nationala de Clearing (National Clearing Corporation (NCC))

În Statele Unite, firmă afiliată la NASD responsabilă de compensarea zilnică a tranzacțiilor cu valori mobiliare ale membrilor, printr-un proces de decontare netă continuă.

Corporatia pentru Protectia Investitorilor in Valori Mobiliare (Securities Investors Protection Corporation (SIPC))

În Statele Unite este o corporație non profit, înființată de către Congres prin Legea Protecției Investitorilor în Valori Mobiliare din 1970, care asigură valorile mobiliare și banii din conturile clienților de la firmele de brokeraj în cazul în care acestea devin insolvente și sunt lichidate. Asigurarea maximă de 500.000\$ per client, din care maxim 100.000\$ în numerar sau instrumente financiare echivalente cu numerarul, acoperă pierderile clienților datorate insolvenței firmelor de brokeraj și nu pierderile acestora cauzate de fluctuațiile pretului valorilor mobiliare.

Corporatie (Corporation)

În Statele Unite, formă de organizare a unei afaceri, autorizată de către autoritatea statului respectiv drept entitate legală, de sine statătoare. Deși este înființată prin asocierea mai multor persoane, o corporație este o entitate distinctă de cei care o dețin, având propriile drepturi, privilegii și datorii. Ea cumpără active, contractează datorii, încheie contracte, acționează în justiție, este acționată în justiție și plătește impozite în nume propriu. Corporațiile emit acțiuni pentru cei care doresc să investească capital și să devină astfel proprietari, și respectiv obligațiuni pentru cei care doresc să împrumute bani companiei. O corporație are trei caracteristici principale: (1) răspundere limitată - proprietarii pot pierde doar ce au investit, (2) ușurința transferului proprietății prin vânzarea acțiunilor, (3) continuitatea existenței. Factorii care explică popularitatea acestei forme de organizare sunt capacitatea sporită a unei corporații de a obține capital și capacitatea acționarilor de a profita de creșterea companiei în condițiile dispersării riscului. Vezi Certificate of incorporation, Charter.

Cosmetizarea portofoliului (Window dressing)

Activitate de tranzacționare din apropierea sfârșitului unui trimestru sau al unui an fiscal cu scopul de a crea în mod fals o imagine bună despre un portofoliu. De exemplu, managerul unui fond de investiții poate vinde pozițiile care au înregistrat pierderi în portofoliul pe care îl administrează, astfel încât să poată prezenta doar pozițiile care au crescut în valoare pentru a da impresia unui management foarte bun.

Cost istoric (Historical cost)

Costul de cumpărare a unui activ. O companie își înregistrează activele în bilanțul contabil la acest cost care adesea are o legătură foarte mică cu valoarea de piață a respectivelor active după ce ele au fost deținute câțiva ani.

Cost marginal (Marginal cost)

Costul de producție al unui singur articol peste numărul planificat. De exemplu, dacă o firmă poate produce 150 de articole dintr-un anumit produs la un cost total de 5.000\$ și 151 de articole la un cost total de 5.100\$, costul marginal al celui de-al 151-lea articol este de 100\$.

**Cost total
(Total cost)**

Pretul platit pentru o valoare mobiliara, plus comisionul firmei de brokeraj, plus dobanda acumulata care este datorata vanzatorului (daca valoarea mobiliara este o obligatiune).

**Costul capitalului
(Cost of capital)**

Costul total al fondurilor folosite pentru a finanta activitatea unei firme. Acesta este un cost compus din costurile diverselor surse individuale de fonduri, cum ar fi actiunile comune, obligatiunile, actiunile preferentiale si profitul reinvestit. Costul total al capitalului depinde de costul fiecarei surse de fonduri si de ponderea pe care o are sursa respectiva in capitalul total folosit de catre firma. Scopul unei companii este de a limita investitiile la acele active care genereaza o rentabilitate mai mare decat costul capitalului folosit pentru a finanta acele investitii.

**Costul cu dobanda
(Interest cost)**

Costul unui imprumut, exprimat de obicei ca o rata procentuala anuala sau cupon, in cazul obligatiunilor prevazute cu aceasta modalitate de exprimare a dobanzii.

**Costul efectiv cu dobanda
(True interest cost (TIC))**

Metoda de calculare a costului imprumutului in cazul unei emisiuni noi de obligatiuni municipale ce ia in considerare valoarea de timp a banilor, dobanda platita, precum si prima sau discountul platit la emitere. Este rata nominala anuala, compusa semestrial care actualizeaza fluxul platilor viitoare pentru a calcula pretul oferit pentru emisiune. De asemenea, denumit costul canadian al dobanzii (canadian interest cost - CIC) sau rata interna de rentabilitate a emisiunii.

**Costul net cu dobanda
(Net interest cost (NIC))**

Metoda de calculare a costului imprumutului pentru o emisiune noua de obligatiuni municipale. Valoarea dobanzii totale platite pe durata de viata a emisiunii, plus discountul sau minus prima platita pentru emisiune, este impartita la numarul obligatiunilor-an acumulate.

**Costul oportunitatii
(Opportunity cost)**

Costul renuntarii la rentabilitatea sigura oferita de o investitie in speranta obtinerii unei rentabilitati mai mari. De exemplu, un investitor cumpara o actiune care considera el ca are perspective mari de castig, dar in cele din urma ea ofera o rentabilitate de doar 4%, desi la momentul cumpararii era disponibila o rentabilitate sigura de 10% oferita de un fond monetar. Diferenta de 6% reprezinta costul oportunitatii.

**Costuri aditionale
(Carrying charges)**

(1) Pe piata contractelor futures: costul depozitarii unui produs pe o anumita perioada de timp, care cuprinde costul cu dobanda, costul de asigurare si costul propriu-zis de depozitare. Acest cost influenteaza diferenta dintre pretul contractului futures pe produsul respectiv si pretul cash al produsului. (2) La conturile in marja: costuri directe platite de un investitor pentru a mentine o pozitie intr-un cont in marja. De exemplu, un investitor care cumpara in marja instrumente financiare transferabile, trebuie sa plateasca o dobanda pentru fondurile imprumutate.

**Costuri executare tranzactii
(Slippage)**

Denumire pentru costurile de executare a tranzactiilor: comisioane, taxe si alte costuri. Un cost important il constituie spreadul intre pretul cererii si cel al ofertei.

**Costuri fixe
(Fixed costs)**

Costuri care raman constante, indiferent de volumul vanzarilor. Costurile fixe cuprind salariile directorilor executivi, cheltuielile cu dobanda, chiria, amortizarea si cheltuielile legate de asigurare.

**Costuri variabile
(Variable costs)**

Costuri care variaza direct proportional cu marimea productiei - de exemplu, costul materiilor prime si costul fortei de munca. Este putin probabil ca firmele la care costurile variabile reprezinta o pondere mare din costurile totale sa inregistreze fluctuatii mari ale castigurilor, deoarece modificarile care intervin in vanzari si in veniturile incasate sunt insotite de modificari aproape egale ale costurilor.

**Cotatie cerere-si-oferta
(Bid-and-asked quotation (or quote))**

Pretul cererii (bid price) este cel mai mare pret pe care cineva a declarat ca vrea sa-l plateasca pentru o valoare mobiliara, la un moment dat. Pretul ofertei (asked price) este cel mai mic pret pe care cineva il va accepta la acelasi moment (pentru valoarea mobiliara respectiva). Cele doua preturi alcatuiesc impreuna o cotatie.

**Cotatie de inchidere
(Closing quotation)**

Preturile finale de cerere si de oferta ale unui formator de piata sau ale unui specialist pentru o valoare mobiliara, la sfarsitul unei zile de tranzactionare.

**Cotatie indicativa
(Throwaway)**

Cerere sau oferta indicativa (aproximativa) care nu trebuie considerata ferma.

**Cotatie negociata
(Workout quote)**

Pe piata OTC, interval de preturi, cotate de un formator de piata, in care ar putea avea loc o tranzactie sau o serie de tranzactii. In cazul unor emisiuni foarte inactive pe OTC, se impune o tehnica speciala de executare a ordinelor. Data fiind lipsa de lichiditate a unei emisiuni, formatorul de piata coteaza un interval de preturi, iar apoi incearca sa-i contacteze pe cei interesati in aceasta emisiune si sa negocieze tranzactia. Astfel, pretul la care s-ar putea incheia tranzactia este decis prin negociere.

**Cotatie negociata
(Securities Industry Association (SIA))**

In Statele Unite, asociatie nationala formata din broker/dealerii care tranzactioneaza valori mobiliare de corporatie. Dealerii de obligatiuni municipale, de obligatiuni guvernamentale si de instrumente financiare bazate pe ipoteci sunt reprezentati de Public Securities Association.

**Cotatie nominala
(Nominal quotation)**

Preturile de cerere, respectiv de oferta, cotate de un formator de piata cu titlu informativ si care nu indica o cerere sau o oferta ferma pentru acea valoare mobiliara. Vezi Numbers only.

**Credit curat
(Clean credit)**

Aranjament intre o banca si un cumparator de peste hotare in baza caruia acesta din urma poate solicita onorarea unei cambii de catre banca conform conditiilor mentionate in acreditiv. Creditul se cheama "curat" deoarece cambia nu este insotita de nici un alt document.

**Creditor in ultima instanta
(Lender of last resort)**

In Statele Unite, termen folosit pentru a desemna rolul Sistemului Rezervei Federale ca ultim creditor in sustinerea bancilor care se confrunta cu retrageri masive de fonduri.

**Creditor ipotecar
(Mortgagee)**

Persoana sau companie care da bani cu imprumut cuiva pentru a-si putea cumpara o locuinta cu care garanteaza imprumutul. Daca debitorul nu-si indeplineste obligatiile prevazute in contractul de imprumut, creditorul are dreptul de a intra in posesia proprietatii ipotecate, caz in care acesta se numeste creditor ipotecar in posesie (mortgagee in possession). In aceasta ipostaza, el poate chema in instanta debitorul pentru nerespectarea contractului, poate vinde proprietatea daca contractul de imprumut permite acest lucru, sau poate desemna un administrator (receiver) care sa incaseze veniturile din acea proprietate si cu ele sa reduca datoria.

**Crestere
(Appreciation)**

Cresterea valorii de piata a unui activ cum ar fi o actiune sau o obligatiune.

**Crestere de capital
(Capital appreciation)**

Cresterea valorii de piata a unei valori mobiliare.

**Criteriul ratei dobanzii
(Coupon range)**

La fondurile de investitii in obligatiuni este ordonarea intr-un tabel a obligatiunilor din structura portofoliului in functie de marimea ratei dobanzii. Acest lucru il ajuta pe investitor sa-si formeze o imagine asupra politicii investitionale a fondului si, in consecinta, sa ia o decizie de plasament.

**Criza economica
(Depression)**

Fenomen economic caracterizat prin preturi in scadere, putere redusa de cumparare, un exces al ofertei fata de cerere, somaj ridicat, deflatie si o scadere generala a activitatii economice. De exemplu, Marea Criza din anii '30 care a avut loc in Statele Unite si in Europa.

**Cu dividend
(Cum dividend)**

Expresie latinizata ce se aplica unei actiuni al carei cumparator va avea dreptul sa primeasca dividendul declarat. In Statele Unite, actiunile se tranzactioneaza "cum dividend" pana in a cincea zi inainte de data inregistrarii dreptului de proprietate asupra actiunilor in registrul actionarilor companiei emitente. Data inregistrarii se mai numeste data de referinta pentru adunarea generala a actionarilor.

**Cu drepturi
(Cum rights)**

Expresie latinizata care se aplica unei actiuni tranzactionate pe piata "cu drepturi de subscriere atasate" care sunt incluse in pretul actiunii. Cumparatorul unei astfel de actiuni va primi drepturile care au fost declarate, dar inca nu au fost distribuite si care ii dau acestuia dreptul sa cumpere la un anumit pret o anumita cantitate de actiuni din noua emisiune. Data la care actiunea devine "fara drepturi" este specificata in prospectul care insoteste oferta de drepturi.

**Cu exceptia erorilor si a omisiunilor
(E&OE)**

Aceasta explicatie apare pe documentele de confirmare pe care firmele de brokeraj le trimit periodic clientilor. In acest fel, firma este absolvita de orice raspundere in cazul in care se face o greseala neintentionata la elaborarea unei confirmari, insa ea are obligatia de a corecta aceasta greseala si de a trimite clientului o noua confirmare cu datele corecte.

**Cumparare de inchidere
(Buy-in)**

In tranzactiile cu optiuni: procedura prin care responsabilitatea de a face sau de a accepta livrarea activului de baza care deriva din vanzarea short a unei optiuni poate fi inlaturata prin cumpararea unei optiuni identice (doar prima optiunii difera). Cea de-a doua optiune o compenseaza pe prima, rezultand un profit sau o pierdere egala cu diferenta dintre cele doua prime.

**Cumparare fortata
(Buy-in)**

La data stabilita a decontarii sau ulterior, firma cumparatoare care nu a primit valorile mobiliare poate trimite o notificare scrisa firmei vanzatoare, in care arata ca nu au fost indeplinite obligatiile contractuale si, dupa trimiterea notificarii, sa cumpere valorile mobiliare, facand vanzatorul raspunzator pentru orice eventuala pierdere. Vezi Sell-out.

**Cumparare fortata
(Forced buy)**

(1) Vezi Buy-in 1. (2) Cumpararea activului de baza de catre vanzatorul neacoperit al unei optiuni call atunci cand cumparatorul acesteia isi exercita dreptul. (3) Cumpararea valorilor mobiliare de catre un investitor care a efectuat, in prealabil, o vanzare short, iar acum trebuie sa-si acopere pozitia.

**Cumparare sub
(Buy minus)**

Ordin de a cumpara o actiune la un pret mai mic decat pretul curent al pietei. Traderii incearca sa execute un astfel de ordin mizand pe o scadere a pretului actiunii.

**Cumpararea in marja
(Margin purchase)**

Utilizarea banilor imprumutati pentru finantarea unei parti din costul total al unei investitii in valori mobiliare sau in alte instrumente financiare. Marja poate duce la cresterea castigurilor, dar poate, de asemenea, amplifica pierderile in cazul in care investitia scade. In Statele Unite, titlurile de participare la fondurile deschise de investitii pot fi cumparate in marja prin intermediul firmelor de brokeraj.

**Cupon
(Coupon)**

(1) Parte detasabila a unei obligatiuni la purtator care reprezinta un drept de plata a dobanzii, indicand cuantumul dobanzii care trebuie platita, data si locul unde va fi facuta plata. In general, cupoanele se platesc semestrial. Ele sunt prezentate agentului de plati al emitentului sau sunt depuse de catre investitor la o banca comerciala pentru a incasa plata. (2) Rata dobanzii platita de o obligatiune.

**Curat
(Clean)**

Expresie utilizata cand broker/dealerii de pachete mari imperecheaza ordinele de cumparare si de vanzare date de clientii lor pentru un anumit instrument financiar transferabil, fara a mai fi nevoiti sa cumpere/sa vanda in/din contul propriu. Acest tip de tranzactie se numeste "clean". Daca tranzactia apare pe tabela electronica a bursei, se foloseste frecvent expresia "clean on the tape". De asemenea, se mai foloseste si termenul de "natural".

**Curba ascendenta sau pozitiva a randamentului
(Ascending or positive yield curve)**

Situatie economico-financiara caracterizata prin rate ale dobanzii pe termen lung mai mari decat ratele dobanzii pe termen scurt pentru instrumentele financiare de credit cu acelasi rating.

**Curba descendenta sau negativa a randamentului
(Inverted or negative yield curve)**

Situatie neobisnuita pe piata creditului caracterizata prin rate ale dobanzii pe termen scurt mai mari decat ratele dobanzii pe termen lung pentru instrumentele financiare de credit cu acelasi rating.

Curba normala a randamentului

(Normal yield curve)

O curba a randamentului care indica rate ale dobanzii pe termen scurt mai mici decat cele pe termen lung.

**Curba randamentului
(Yield curve)**

Grafic care reprezinta ratele dobanzii instrumentelor financiare de credit cu caracteristici similare, in functie de scadenta. O curba ascendenta a randamentului indica randamente crescatoare, adica randamentele sunt mai mari pentru scadentele mai indepartate decat pentru scadentele mai apropiate. Curbele randamentului sunt, in mod normal, pozitive (ascendente) deoarece investitorii pretind rate ale rentabilitatii mai mari in compensatie pentru faptul ca isi investesc banii pe perioade mai lungi de timp. O curba negativa (descendenta) a randamentului indica randamente descrescatoare, adica randamentele sunt mai mici pentru scadentele mai indepartate decat pentru scadentele mai apropiate. O curba orizontala a randamentului rezulta atunci cand obligatiunile pe termen lung si cele pe termen scurt nu difera prea mult in privinta randamentelor promise.

CUSIP**(CUSIP)**

Proceduri Uniforme de Identificare a Instrumentelor Financiare Transferabile), comisie infiintata de American Bankers Association in scopul dezvoltarii unei metode standard pentru identificarea instrumentelor financiare de credit municipale, ale guvernului Statelor Unite si de corporatie. Fiecarui instrument financiar de credit i se atribuie un numar CUSIP. Fiecare scadenta a unei emisiuni de obligatiuni municipale are propriul sau numar CUSIP. Vezi Committee on Uniform Security Identification Procedures.

Custode**(Custodian)**

Banca sau alta institutie financiara responsabila cu operarea si pastrarea in siguranta a numerarului si a instrumentelor financiare din portofoliul unui fond de investitii, unei persoane fizice sau unei companii care detine astfel de active financiare.

Custodie**(Escrow)**

Detinerea activelor financiare, cum ar fi bani sau instrumente financiare transferabile, de catre o terta parte, pana cand conditiile unui contract sunt indeplinite.

Data declaratiei**(Declaration date)**

Data la care adunarea generala a unei companii se intruneste si anunta faptul ca firma va plati un dividend de o anumita marime. Dupa ce a fost facuta o astfel de declaratie, dividendul devine o obligatie legala a firmei.

Data decontarii**(Closing date)**

Data la care o emisiune noua de obligatiuni este livrata distribuitorului dupa ce acesta a achitat pretul de cumparare pentru intreaga emisiune.

Data decontarii (livrarii)**(Settlement (Delivery) date)**

Data la care o tranzactie cu valori mobiliare trebuie decontata, adica efectuata plata pentru valorile mobiliare cumparate (in cazul cumparatorului) si livrate valorile mobiliare (in cazul vanzatorului). In Statele Unite, intr-o decontare normala a

tranzactiilor cu actiuni si cu obligatiuni, data decontarii este la cinci zile lucratoare dupa data tranzactiei (t+5). In cazul optiunilor listate si al instrumentelor financiare de credit guvernamentale, decontarea trebuie facuta in urmatoarea zi lucratoare dupa data tranzactiei (t+1). Vezi Seller's option trade.

Data emiterii

(Dated date)

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, este data incepand de la care un investitor ce a cumparat obligatiuni are dreptul sa primeasca dobanda, chiar daca obligatiunile au fost livrate efectiv la o alta data.

Data ex-distribuire

(Ex-distribution date)

(1) Pe piata actiunilor, este prima zi de tranzactionare cand cumparatorul unei actiuni nu mai are dreptul sa primeasca o distribuire (un dividend) recent anuntata. La aceasta data se asteapta ca pretul actiunii sa scada aproximativ cu valoarea distribuirii; (2) In Statele Unite, la fondurile deschise de investitii, de obicei, este urmatoarea zi lucratoare dupa "data inregistrarii". Investitorii care cumpara unitati de fond la, sau dupa data "ex-distribuire" nu mai au dreptul la distribuirile din castigurile de capital realizate. La data "ex", valoarea activului net scade cu suma aferenta distribuirii. In tabelele din ziare apare un "e" dupa numele fondului, la data ex-distribuire a acestuia. Termenii "ex-distribuire" si "ex-dividend" sunt utilizati adesea ca sinonimi. Vezi Record date, Distribution.

Data ex-dividend

(Ex-dividend date)

(1) Pe piata actiunilor din Statele Unite, este data stabilita de Uniforme Practice Committee sau de bursa respectiva, de la care o anumita actiune va incepe sa se tranzactioneze pe piata, fara ca valoarea dividendului sa fie inclusa in pretul tranzactiei. Ea este strans legata de data inregistrarii. Adesea, in tabelele din ziare, este reprezentata printr-un "x" dupa numele actiunii. (2) In Statele Unite, la fondurile deschise de investitii, de obicei, este urmatoarea zi lucratoare dupa "data inregistrarii". Investitorii care cumpara unitati de fond la, sau dupa data "ex-dividend" nu mai au dreptul la dividendele din venitul net din investitii. In tabelele din ziare apare un "x" dupa numele fondului, la data ex-dividend a acestuia. Termenii "ex-dividend" si "ex-distribuire" sunt utilizati adesea ca sinonimi. Vezi Record date.

Data exercitarii

(Exercise date)

Data cand, conform contractului optiunii, are loc vanzarea sau cumpararea activului de baza.

Data expirarii

(Expiration date)

Ultima zi in care o optiune mai poate fi exercitata pentru a putea cumpara sau vinde activul de baza la pretul de exercitare. Daca optiunea nu este exercitata, atunci dupa aceasta data ea devine nula. Data expirarii pentru optiunile pe actiuni listate este sambata urmatoare celei de a treia vineri a lunii de expirare. Toti detinatorii de optiuni care doresc sa si le exercite trebuie sa-si faca cunoscuta intentia pana la aceasta data.

Data inregistrarii

(Record date)

Vezi Data inregistrarii/ de referinta

Data inregistrarii/ de referinta

(Date of record)

(1) Data stabilita agentului de transfer de catre consiliul de administratie al unei corporatii pentru inchiderea registrelor sale la modificarile ulterioare care apar in inregistrarea actionarilor cu scopul identificarii participantilor la adunarea generala si stabilirii beneficiarilor dividendelor. (2) In Statele Unite, data la care un fond deschis de investitii determina cine sunt "investitorii inregistrati" care au dreptul la un

dividend sau la o distribuire din castigurile de capital. Data inregistrarii este, de obicei, ziua lucratoare de dinaintea datei exdividend sau ex-distribuire. Vezi Ex-distribution date, Ex-dividend date.

**Data intrarii in vigoare
(Effective date)**

Data la care un instrument financiar transferabil poate fi oferit public daca SEC nu a trimis emitentului nici o notificare de deficiente (deficiency letter). In general, aceasta data nu este mai devreme de 20 de zile calendaristice de la depunerea cererii de inregistrare/autorizare a emisiunii si de aprobare a prospectului de oferta publica.

**Data livrarii
(Delivery date)**

(1) Pe piata primara, este data la care o emisiune noua de obligatiuni este livrata distribuitorului, contra platii. (2) Pe piata secundara, este data la care vanzatorul trebuie sa efectueze livrarea, iar cumparatorul trebuie sa efectueze plata, in Statele Unite a cincea zi lucratoare dupa data tranzactiei. In cazul instrumentelor financiare de credit ale Trezoreriei Statelor Unite, data livrarii este urmatoarea zi lucratoare dupa data tranzactiei. (3) In tranzactiile cu contracte futures, este prima zi a lunii in care trebuie facuta livrarea activului de baza conform termenilor specificati in contract. Livrarea poate fi facuta in orice zi a lunii de livrare, cu conditia sa fi fost trimisa in prealabil o notificare corespunzatoare pentru a anunta aceasta data.

**Data ofertei
(Offering date)**

Data la care un instrument financiar transferabil este oferit pentru prima oara spre vanzare publicului investitor.

**Data platii
(Payment date)**

(1) Data la care un dividend va fi platit acti-onarilor sau la care dobanda va fi platita detinatorilor de obligatiuni de catre agentul de platii al emitentului. (2) In Statele Unite, in cazul unui fond deschis de investitii, data la care investitorii vor primi dividendele si distribuirile din castigurile de capital, presupunand ca acestia au decis sa nu reinvesteasca aceste plati in unitati de fond suplimentare. Data platii urmeaza dupa „data inregistrarii”, intr-un interval de la cateva zile pana la cateva saptamani. Vezi Data inregistrarii.

**Data rascumpararii
(Redemption date)**

Data la care o emisiune de obligatiuni sau de actiuni preferentiale poate fi rascumparata.

**Data reinvestirii
(Reinvestment date)**

In Statele Unite, la fondurile deschise de investitii, este data la care un dividend sau o distribuire din castigurile de capital va fi reinvestita in unitati de fond integrale sau in fractiuni de unitati de fond. Aceasta este, de obicei, urmatoarea zi lucratoare dupa data inregistrarii. Vezi Date of record.

**Data scadentei
(Due date)**

Data la care o datorie devine scadenta si trebuie platita.

**Data scadentei
(Maturity date)**

(1) Data la care o obligatie financiara devine scadenta si trebuie platita. De asemenea, data la care un imprumut in rate trebuie achitat integral. In cazul unei obligatiuni, data scadentei este data la care emitentul trebuie sa rascumpere obligatiunea platind detinatorilor valoarea nominala a acesteia. Actiunile nu au scadenta. (2) In tranzactiile cu contracte futures, perioada cuprinsa intre prima si ultima zi de instiintare in care o pozitie intr-un contract futures poate fi lichidata prin

efectuarea livrării activului de baza. (3) În tranzacțiile cu opțiuni, data expirării opțiunii.

Data tranzacției

(Trade date)

Data la care este efectuată o tranzacție cu valori mobiliare.

Datoria totală în obligațiuni

(Total bonded debt)

Valoarea totală a obligațiunilor aflate în circulație ale unui stat sau ale unei municipalități, indiferent de scopul în care au fost emise.

Datorie directă

(Direct debt)

Împrumutul direct angajat de către un stat, un oraș sau o altă administrație publică locală în nume propriu și nu printr-o autoritate sau agenție.

Datorie în obligațiuni

(Bonded debt)

Partea din datoria totală a unui emitent, constând în obligațiunile pe termen lung emise și aflate în circulație.

Datorie pe termen lung

(Funded debt)

Datorie care devine scadentă după mai mult de un an.

Datorie pe termen lung

(Longterm debt)

Datorie scadentă într-un an sau mai mult. De asemenea, o obligațiune care ajunge la scadență în 10 ani sau mai mult.

Datorie pe termen scurt

(Short-term debt)

Datorie care ajunge la scadență în mai puțin de un an.

Datorie per capita

(Per capita debt)

Datoria totală în obligațiuni a unei municipalități, împartită la populația sa. Analistii financiari folosesc acest indicator atunci când evaluează capacitatea unei municipalități de a-și achita datoria.

Datorie restantă

(Overdue debt)

Dobanzile obligațiunilor și dividendele acțiunilor preferențiale cumulative neplătite și acumulate.

Datorie/Obligatie

(Liability)

(1) Obligatia de a plăti (liability), la o dată specificată sau într-o perioadă de timp determinată, o sumă de bani datorată unui creditor, furnizor sau prestator de servicii pentru împrumuturile acordate, bunurile livrate ori serviciile prestate; (2) Dividend plătit sub forma unui anumit tip de instrument financiar de credit (liability dividend) atunci când compania nu dispune de lichidități; (3) Obligatia asiguratorului de a plăti o sumă de bani (liability insurance) detinatorului unei polițe de asigurare în cazul producerii unui eveniment cum ar fi distrugerea proprietății determinată de incendii, inundații, cutremure etc., în cazul pierderii capacității fizice sau intelectuale sau în cazul decesului asiguratului.

Datorii curente

(Current liabilities)

Datorie sau altă obligație scadentă în maximum un an. Datoriile curente cuprind împrumuturile pe termen scurt făcute la instituții financiare, scadențele curente ale împrumuturilor pe termen lung, dividendele declarate dar neplătite, datoriile către furnizorii de marfuri și servicii, salarii neplătite la timp etc.

Dealer

(Dealer)

Persoana sau firma care, in tranzactiile cu valori mobiliare si alte instrumente financiare transferabile, actioneaza ca principal. Un dealer tranzactioneaza pentru contul propriu, pe riscul si pe propria raspundere. Vezi Ca agent, Ca principal.

Dealer primar

(Primary dealer)

In Statele Unite, banca sau firma broker/dealer autorizata sa cumpere si sa vanda instrumente financiare guvernamentale, tranzactionand direct cu Banca Rezervei Federale din New York in cadrul executarii de catre aceasta din urma a operatiunilor de piata deschisa ale Fed.

Debitor ipotecar

(Mortgager, mortgagor)

Persoana care ia bani cu imprumut pentru a cumpara o locuinta cu care garanteaza imprumutul.

Declaratia de venit

(Income statement)

Vezi Cont de profit si pierdere (Profit and loss statement).

Declaratia oficiala

(Official statement (OS))

Document care ofera detalii financiare si alte informatii relevante despre o emisiune noua de obligatiuni municipale. Este similar cu prospectul de oferta publica ce se elaboreaza in cazul unei emisiuni noi de actiuni. Vezi Final official statement.

Declaratia oficiala preliminara

(Preliminary official statement (POS))

Mai este cunoscuta ca prospect de oferta publica preliminar (preliminary prospectus) sau „red herring”. Versiune preliminara a prospectului final, ea contine informatii despre emitent, insa nu contine informatii, cum ar fi pretul final, randamentul, sau scadenta instrumentelor financiare care fac obiectul ofertei. Ordinele pentru instrumentele financiare transferabile nu pot fi acceptate pe baza acestui document, in acest sens fiind tiparita vertical, cu cerneala rosie, pe prima pagina a prospectului preliminar, o notificare (de aici si porecla de „red herring”). POS face parte dintr-un pachet de documente necesar cercetarii cererii de instrumente financiare transferabile ale companiei respective cu scopul de a dimensiona emisiunea ce va fi oferita publicului investitor in functie de capacitatea de absorbtie a pietei.

Declaratie de investitie

(Investment letter)

In cadrul unui plasament privat, document in care cumparatorul declara ca instrumentele financiare sunt cumparate in scopuri investitionale si nu pentru a le revinde. Acest lucru este necesar pentru a evita inregistrarea la SEC. De asemenea, se mai numeste letter of intent.

Declaratie oficiala finala

(Final official statement)

Declaratia oficiala pentru o emisiune noua de obligatiuni municipale, trimisa investitorilor dupa ce au fost stabiliti termenii noii emisiuni. Declaratia oficiala finala prezinta termenii finali ai emisiunii precum si alte informatii.

Decontare cash

(Cash settlement)

Mecanism de finalizare a unei tranzactii cu un contract futures prin achitarea cash a valorii contractului. Decontarea cash se practica la finalizarea tranzactiilor cu contracte futures pe indici sau pe valute deoarece, in acest caz, contractul reprezinta o valoare si nu un produs. Acest mecanism difera de cel folosit in cazul contractului futures traditional care necesita livrarea activului de baza daca pozitia in acel contract futures nu a fost lichidata printr-o pozitie compensatoare. In cazul contractului futures traditional, este posibil de asemenea ca in locul produsului precizat in contract sa fie oferita o suma de bani sau ca aceasta sa fie ceruta ca o

completare la livrarea produsului (de exemplu, atunci cand calitatea produsului necesita plata unei prime).

**Decontare la ghiseu
(Window settlement)**

In Statele Unite, decontare a tranzactiilor care se face direct intre dealeri, prin livrarea certificatelor versus plata imediata si nu prin intermediul unei firme de clearing. Acest tip de decontare este folosit atunci cand una sau ambele parti participante la o tranzactie nu sunt membre ale unei firme de clearing, precum si in cazul tranzactiilor speciale.

**Decontare neta continua
(Continuous net settlement (CNS))**

Procedura folosita de catre toate casele de compensatie pentru a simplifica procesarea zilnica a tranzactiilor si pentru a reduce semnificativ numarul de livrari de certificate. Casa de compensatie se interpune in fiecare tranzactie, creditand sau debitand detinerile totale din fiecare emisiune ale fiecarei firme membre. Soldul net este reportat de la o zi, la alta.

**Decontare/Compensare
(Clearance)**

(1) Livrarea instrumentelor financiare transferabile si efectuarea platii la finalizarea unei tranzactii. (2) Compararea tranzactiilor si/sau calcularea rezultatului net al tranzactiilor inainte de decontare.

**Deducere
(Deduction)**

In Statele Unite, cheltuiala permisa de catre Internal Revenue Service a fi scazuta din venitul brut ajustat (adjusted gross income) al unei persoane fizice atunci cand se calculeaza venitul sau impozabil.

**Deficiente tehnice
(Technical default)**

Nerespectarea unor termeni din contractul obligatiunii, altii decat efectuarea platilor dobanzii si principalului, de exemplu nementinerea rezervelor obligatorii.

**Deflatie
(Deflation)**

Fenomen economic care reprezinta opusul inflatiei, caracterizat prin scaderea preturilor bunurilor si serviciilor. Acest fenomen are consecinte asupra unei economii nationale la fel de grave ca si inflatia. El poate fi determinat, in principal, prin reducerea masei monetare si a creditului.

**Denominare
(Denomination)**

(1) Valoarea nominala a unui instrument financiar, exprimata intr-o anumita moneda. In Statele Unite, pentru obligatiuni, aceasta este de obicei 1.000\$ (5.000\$ pentru obligatiunile municipale) sau multipli. (2) Valorile nominale permise pentru o emisiune de instrumente financiare.

**Departament de ring
(Floor department)**

Departament al NYSE care raspunde de elaborarea regulilor si regulamentelor de tranzactionare in ringul bursei, precum si de supravegherea respectarii acestora.

**Departament Relatii cu clientii
(Front office)**

Departament in care personalul specializat al unei firme broker/dealer, denumit in mod generic personal de vanzari, intra in relatii directe cu clientii.

**Departamentul casierie
(Cashier department)**

Departament al unei firme broker/dealer raspunzator de operarea fizica a instrumentelor financiare si a banilor, de efectuarea si acceptarea livrarilor, de

imprumuturile revocabile, de luarea si darea cu imprumut, de transferarea instrumentelor financiare si de alte operatiuni financiare.

**Departamentul marja
(Margin department)**

Departament al unei firme broker/dealer care supravegheaza respectarea de catre clienti a cerintelor referitoare la marja, tine evidenta debitelor si creditelor, a vanzarilor short si a cumpararilor in marja ale clientilor.

**Departe de mine
(Away from me)**

Cand un formator de piata nu initiaza o cotație, o tranzactie sau o piata pentru o anumita valoare mobiliara, el spune despre ea ca "este departe de mine".

**Departe de piata
(Away from the market)**

Expresie utilizata cand ordinul in care cererea limita este sub (sau oferta limita este peste) cotația pentru o valoare mobiliara. De exemplu, daca o cotație pentru o valoare mobiliara este 20 la 201/2, un ordin limita de cumparare la 19 este "departe de piata".

**Depozit de buna intentie
(Good faith deposit)**

(1) Suma de bani simbolica, de obicei 2% din valoarea nominala totala a unei emisiuni de obligatiuni municipale, oferita emitentilor de catre distribuitori, cu ocazia licitatiilor concurentiale. Depozitul, de obicei sub forma unui cec, este inapoiat distribuitorului in cazul in care oferta sa de pret este respinsa. (2) Suma de bani, de regula 25% din valoarea tranzactiei, pe care trebuie sa o depuna in avans un investitor la o firma de brokeraj atunci cand investitorul nu este cunoscut firmei. (3) In tranzactionarea contractelor futures, este suma care trebuie depusa initial intr-un cont la o firma de brokeraj atunci cand este realizata o tranzactie de cumparare sau de vanzare. In general, valoarea acestei sume variaza intre 2% si 10% din valoarea tranzactiei.

**Depozit la termen in eurodolari
(Eurodollar time deposit)**

Depozit in dolari SUA la o banca din afara Statelor Unite, in principal in Europa. Ratele dobanzii platite pentru acesti dolari sunt, de obicei, mai mari decat cele platite pentru depozitele in dolari la bancile americane deoarece bancile straine sunt mai riscante decat cele americane, ele nebeneficiind de ajutorul guvernului Statelor Unite in caz de faliment sau de alte evenimente nedorite.

**Depozit la vedere
(Demand deposit)**

Cont curent deschis la o banca din care pot fi retrasi bani oricand. Deoarece depozitele la vedere constituie unul dintre cele mai importante segmente ale masei monetare, comunitatea financiara monitorizeaza indeaproape marimea lor.

**Depozitar
(Depository)**

(1) In relatie cu firmele broker/dealer, depozitarul detine instrumentele financiare ale membrilor sai, tine evidenta proprietatii asupra instrumentelor financiare in registrele sale pentru membrii sai si distribuie acestora toate platile provenite din instrumentele financiare detinute. (2) In relatie cu un fond de investitii, depozitarul este cel care calculeaza activul net total si numarul unitatilor de fond si administreaza sumele de bani pe baza instructiunilor primite de la managerul de portofoliu.

**Derivate cu rezultat exponential
(Power cap)**

Contract derivat la care pierderea sau profitul se calculeaza exponential. De exemplu, daca pretul pietei este mai mare decat pretul contractului, atunci cumparatorul va primi o suma ce reprezinta diferenta dintre preturi ridicata la patrat,

daca cele doua parti au convenit sa foloseasca exponentul 2. In cazul in care partile au convenit sa foloseasca exponentul 3, atunci diferenta este ridicata la puterea 3.

**Deschidere
(Opening)**

(1) Perioada la inceputul sedintei de tranzactionare desemnata oficial de catre o bursa, in cadrul careia toate tranzactiile se considera ca sunt facute la deschidere. (2) Pretul la care o valoare mobiliara incepe sa se tranzactioneze in timpul unei sedinte de tranzactionare. (3) Scurta perioada in care exista o oportunitate pe piata. De exemplu, daca ratele dobanzii sunt in crestere de cateva luni, iar pentru cateva zile sau saptamani ele scad, o corporatie care dorea sa emita obligatiuni la rate mai mici ale dobanzii poate specula momentul si sa emita obligatiunile. Aceasta scurta perioada de timp este denumita opening in the market sau a window of opportunity.

**Deschidere pe tabela
(Open on the print)**

Termen folosit atunci cand un broker/dealer de pachete mari (block positioner) preia partea opusa intr-o tranzactie cu un investitor institutional. Tranzactia este afisata pe tabela electronica. Cumparatorii si vanzatorii sunt, in continuare, nevoiti sa faca fata riscului.

**Descompunere
(De-linked)**

La obligatiunile municipale, exista posibilitatea descompunerii instrumentului financiar initial, in doua instrumente financiare derivate independente, precum si a compunerii celor doua instrumente financiare derivate inapoi in instrumentul initial. "De-linked" este descompunerea instrumentului financiar care fusese obtinut anterior prin combinarea instrumentului financiar derivat cu rata direct variabila a dobanzii, cu instrumentul financiar derivat cu rata invers variabila a dobanzii, inapoi in cele doua instrumente financiare derivate independente.

**Desemnare
(Assign)**

Desemnarea vanzatorului unui contract futures sau al unei optiuni (partea care este short pe acel contract) care va trebui sa-si indeplineasca obligatiile contractuale referitoare la livrare. Selectia se face de obicei la intamplare de catre casa de compensatie si firmele de brokeraj atunci cand detinatorii contractelor solicita livrarea activului specificat in contract.

**Deteriorat
(Mutilated)**

Termen folosit pentru a caracteriza starea fizica deteriorata a certificatului unei valori mobiliare atunci cand acesta nu mai este considerat ca fiind in forma negociabila.

**Detinator inregistrat
(Holder of record)**

Detinatorul unei valori mobiliare (instrument financiar transferabil) care figureaza in registrele companiei emitente sau ale agentului sau de transfer ca fiind proprietarul acelui instrument financiar la data inregistrarii (data de referinta). Numai acesta are dreptul sa primeasca un dividend sau o alta distribuire din partea companiei.

**Detinere minoritara
(Minority interest)**

(1) Din punct de vedere contabil, detinerea de catre compania mama a mai putin de 100% dintr-o firma afiliata. (2) Din punct de vedere financiar, detinerea unui procent insuficient pentru a exercita controlul in cadrul unei companii, in general mai putin de 51% din actiunile cu drept de vot.

**Detinuta public
(Publicly held)**

(1) Termen care se refera la instrumente le financiare transferabile liber tranzactionabile intre investitori (valori mobiliare). De exemplu, actiunile detinute de un investitor institutional sunt detinute public, in timp ce actiunile neinregistrate detinute de fondatorul unei companii nu sunt detinute public. (2) Termen care se refera la o companie tranzactionata public (ale carei actiuni comune sunt valori mobiliare si sunt tranzactionate pe diverse piete de valori mobiliare).

**Deviatia standard
(Standard deviation)**

Indicator statistic al gradului in care o valoare individuala dintr-o distributie probabila tinde sa varieze fata de media distributiei. Abaterea standard este foarte utilizata in teoria moderna a portofoliului, in care rezultatele trecute ale valorilor mobiliare sunt folosite pentru a determina intervalul rezultatelor viitoare, fiecarui rezultat fiindu-i atribuit o anumita probabilitate. Abaterea standard poate fi calculata atat pentru fiecare valoare mobiliara, cat si pentru intregul portofoliu. De exemplu, prin definitie, rentabilitatile anuale reale ale unui fond de investitii se vor incadra intre +/- o abatere standard fata de rentabilitatea sa medie anuala, aproximativ doua treimi din perioada luata in calcul. De asemenea, tot prin definitie, rentabilitatile acestuia se vor incadra intre +/- doua abateri standard, circa 95% din timp. Sa presupunem ca un fond are o rentabilitate medie anuala de 10% si o abatere standard de 15%. Pe baza definitiei de mai sus, ne putem astepta ca performantele sale anuale sa se incadreze intre -5% si 25%, circa doua treimi din timp, iar 95% din timp sa se incadreze intre -20% si 40%.

**Dezechilibru al ordinelor
(Imbalance of orders)**

Prea multe ordine de acelasi tip - de cumparare sau de vanzare - fara sa existe ordine de sens opus cu care sa poata fi imperecheate. Daca acest lucru are loc inainte de deschiderea pietei, tranzactionarea acelei valori mobiliare este amanata. Daca acest lucru are loc in timpul sedintei de tranzactionare, specialistul suspenda tranzactionarea pana in momentul in care vor fi suficiente ordine de sens opus pentru a crea o piata ordonata.

**Dezintermediere
(Disintermediation)**

Retragerea banilor din conturile care platesc un randament scazut, deschise la intermediari financiari, cum ar fi bancile sau companiile de asigurari de viata, pentru a investi acesti bani in mod direct in instrumente financiare ale pietei monetare care ofera un randament mai mare - de exemplu, retragerea banilor dintr-un cont de economii care plateste 5 1/2% pentru a cumpara bonuri de trezorerie care platesc 10%. In prezent, datorita dereglementarii intermediarilor financiari, dezintermedierea nu mai constituie o problema, asa cum a constituit-o in perioada in care rentabilitatile pe care intermediarii financiari le puteau oferi investitorilor erau limitate la o anumita valoare.

**Diferential
(Differential)**

(1) Diferential. In Statele Unite, compensatia dealerului pentru executarea unei tranzactii de lot nonstandard. Dealerul adauga differentialul la pretul primei tranzactii de lot standard posibile (sau scade differentialul din pretul primei tranzactii de lot standard posibile) si executa ordinul de cumparare (sau de vanzare) al clientului la acest pret. Diferentialul este, in general, o optime de punct si nu este specificat separat pe confirmarea tranzactiei. (2) Diferenta. In tranzactiile cu contracte futures, este prima sau discountul fata de pretul contractului futures determinate de livrarea unei marfi care nu respecta intru- totul standardele fixate de bursa la care se tranzactioneaza contractul respectiv. De asemenea, mai este denumita allowance.

Diferential de lot nonstandard

(Odd-lot differential)

În Statele Unite, în general, dealerul care execută o tranzacție de lot nonstandard va cumpara valorile mobiliare cu $1/8$ sau $1/4$ sub prețul primei tranzacții de lot standard posibile sau va vinde valorile mobiliare cu $1/8$ sau $1/4$ peste prețul primei tranzacții de lot standard posibile. Diferența de $1/8$ sau $1/4$ se numește diferențial și reprezintă compensația dealerului pentru executarea unei tranzacții de lot nonstandard.

Director**(Director)**

În Statele Unite, membru al consiliului de administrație al unei companii. Un director poate deține în același timp și o poziție de conducere executivă în cadrul companiei.

Director extern**(External director)**

Membru independent al consiliului de administrație, care nu este angajat sau acționar al companiei. Pentru a evita conflictele de interese, directorii externi nu fac parte nici din consiliul de administrație al unor companii concurente.

Discont**(Discount)**

(1) Cuantumul, în valoare absolută sau procentuală, cu care prețul de piață al unei obligațiuni este sub valoarea sa nominală. De asemenea, este cuantumul cu care oferta de preț pentru o emisiune este sub valoarea nominală totală a acelei emisiuni; (2) Metoda de vânzare a unor instrumente financiare de credit, cum ar fi bonurile de trezorerie, care sunt emise la o valoare mai mică decât valoarea nominală și sunt rascumparate la scadență la valoarea nominală; (3) Cuantumul cu care prețul de piață al titlurilor de participare ale unui fond închis este mai mic decât valoarea activului net unitar a portofoliului său; (4) Metoda prin care, în cazul unui împrumut acordat de către o bancă, dobânda aferentă împrumutului este dedusă, în avans, din principal; (5) În tranzacționarea contractelor futures, se folosește uneori pentru a evidenția diferențele de preț dintre contractele futures având luni de livrare diferite. De exemplu, "iulie la un discont față de mai" indică faptul că prețul pentru contractul futures cu scadență în iulie este mai scăzut decât cel al contractului cu scadență în mai. (6) Reducere a prețului de vânzare a unei marfi în scopul creșterii vânzărilor.

Discont initial la emitere**(Original issue discount)**

Discontul față de valoarea nominală la care o emisiune nouă de obligațiuni este oferită inițial publicului cu condiția ca acesta să fie suficient de mare pentru a se califica drept un OID. Varianta extremă a unui instrument financiar de credit cu discont inițial la emitere este obligațiunea cu cupon zero care este vândută inițial la un preț mult sub valoarea nominală. Regimul fiscal al venitului din dobândă și al castigului de capital obținut la vânzare sau la scadență obligațiunii este complex.

Discont pe piață**(Market discount)**

Discontul față de valoarea nominală la care se tranzacționează obligațiunile pe piața valorilor mobiliare.

Discontinuitate**(Gap)**

În analiza tehnică, un "hiatus" între intervalele de tranzacționare ale prețului unui acțiune pentru două zile consecutive. Adică, intervalele de tranzacționare aferente celor două zile nu se intersectează. De exemplu, o acțiune poate crește față de prețul de închidere al zilei precedente, de 20\$, care reprezintă limita superioară a intervalului de tranzacționare pentru acea zi, de 18\$-20\$, fiind tranzacționată în următoarea zi în intervalul 22\$-24\$, în urma anunțării unei tentative de preluare. O discontinuitate, de regulă, semnalează o inversare a trendului, deoarece piața indică un exces de cumpărători sau de vânzători.

**Distribuire
(Distribution)**

(1) Vanzarea unui pachet relativ mare de actiuni intr-o anumita perioada de timp, fie pe piata primara, fie pe piata secundara; (2) Distribuirea catre investitori a castigurilor de capital realizate din instrumentelor financiare detinute in portofoliul unui fond de investitii; (3) Distribuirea bunurilor de la producatori la consumatori finali sau utilizatori printr-un numar mai mic sau mai mare de intermediari (angrosisti, detailisti) care indeplinesc diverse functii.

**Distribuire (oferta) primara
(Primary distribution (offering))**

Vanzarea unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile ale unei companii, spre deosebire de o distribuire secundara care presupune vanzarea unui pachet de instrumente financiare transferabile emise anterior. De asemenea, ea nu trebuie confundata cu oferta publica initiala care se refera la prima oferta de instrumente financiare transferabile facuta de catre companie. De exemplu, vanzarea actiunilor autorizate, dar neemise, este o distribuire primara, in timp ce revanzarea actiunilor tezaurizate este o distribuire secundara.

**Distribuire (Oferta) secundara
(Secondary distribution (offering))**

Vanzare publica de instrumente financiare transferabile emise anterior si detinute de investitori mari (de regula, corporatii, institutii sau persoane afiliate), spre deosebire de o distribuire primara in care vanzatorul este compania emitenta. O distribuire secundara este realizata prin intermediul unei banci de investitii sau al mai multor banci de investitii ce alcatuiesc un sindicat, care cumpara instrumentele financiare de credit de la vanzator, la un pret stabilit, si apoi le revinde, uneori cu ajutorul unui grup de vanzari, la pretul ofertei publice secundare obtinand un profit egal cu diferenta dintre cele doua preturi, denumita spread. In Statele Unite, oferta publica de vanzare secundara este inregistrata/autorizata la Securities and Exchange Commission incat managerul de sindicat poate stabili in mod legal pretul pietei cumparand valori mobiliare de pe piata deschisa. Cumparatorii instrumentelor financiare transferabile oferite in acest mod nu platesc nici un comision, deoarece toate costurile sunt suportate de catre vanzator. In cazul in care instrumentele financiare transferabile oferite printr-o distribuire secundara sunt listate, adica sunt valori mobiliare, atunci oferta va fi anuntata in timpul zilei de tranzactionare pe tabela electronica a bursei, desi ea nu este facuta decat dupa inchiderea pietei.

**Distribuire concurentiala
(Competitive underwriting)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, vanzarea unei emisiuni de catre un emitent, in cadrul careia distribuitorii depun oferte de pret concurente in plic inchis sau, mai rar, fac oferte de pret prin strigare, la licitatie, pentru a cumpara emisiunea de obligatiuni. Emitentul acorda obligatiunile acelui grup de distribuitori care a facut cea mai mare oferta de pret (oferta cu cel mai scazut cost net cu dobanda). Vezi Negotiated underwriting.

**Distribuire la bursa
(Exchange distribution)**

Vanzarea unui pachet mare de actiuni la bursa de catre una sau doua firme membre, in conditii speciale. Ordinele de cumparare sunt solicitate neoficial si apoi incrucisate cu pachetul mare de actiuni la pretul curent al pietei, in ringul bursei si raportate ca o singura tranzactie. O astfel de distribuire este facilitata de faptul ca, de obicei, cumparatorii nu trebuie sa plateasca comision. Vanzatorul plateste un comision special brokerului care executa tranzactia.

**Distribuire negociata
(Negotiated underwriting)**

Vanzarea unei emisiuni noi de obligatiuni municipale prin negociere cu un sindicat de investment banking, nu prin licitatie concurentiala.

Distribuire secundara imediata

(Spot secondary distribution)

In Statele Unite este o distribuire secundara care nu necesita depunerea unei cereri de inregistrare/autorizare la SEC si poate fi inceputa imediat. Vezi Registered secondary distribution.

Distribuire secundara inregistrata

(Registered secondary distribution)

In Statele Unite, vanzare - de regula, prin intermediul bancilor de investitii - a unui pachet mare de instrumente financiare transferabile emise anterior, in urma inregistrarii la Securities and Exchange Commission. Instrumentele financiare vandute pe piata secundara printr-o distribuire secundara inregistrata (oferta publica secundara de vanzare) este posibil sa apartina unui investitor institutional care le-a cumparat in cadrul unui plasament privat pe piata primara.

Distribuirea dobanzii anuale

(Bond interest distribution)

In orice tranzactie cu obligatiuni, este plata dobanzii acumulate de la data ultimei plati a dobanzii efectuate de catre emitent, pana la data decontarii tranzactiei. Dobanda acumulata este platita vanzatorului de catre cumparatorul obligatiunii, acesta din urma devenind astfel indreptatit sa primeasca toate platile urmatoare de dobanda care vor fi efectuate de catre emitent. Dobanda acumulata care trebuie platita vanzatorului se calculeaza astfel: $\text{Principalul} \times \text{Rata} \times \text{Timpul de detinere}$ de la data ultimei plati a dobanzii efectuate de catre emitentul obligatiunilor.

Distribuii din castigurile de capital

(Capital-gains distributions)

In Statele Unite, distribuirea catre investitori a castigurilor nete de capital realizate de catre fondurile de investitii. Castigurile sunt declarate, de obicei, in luna decembrie a fiecarui an si sunt platite in ianuarie.

Distribuitor

(Distributor)

Firma care vinde titlurile de participare ale unui fond deschis de investitii firmelor de brokeraj si investorilor. Cunoscut si ca "underwriter", distribuitorul poate vinde unitati de fond dealerilor care le vand apoi investorilor, sau poate sa lucreze direct cu publicul investitor.

Distribuitor

(Underwriter)

Cunoscut, de asemenea, ca banca de investitii (investment bank) sau firma dealer, este un intermediar intre o corporatie emitenta si publicul investitor. De obicei, distribuitorul formeaza impreuna cu alte banci de investitii un grup de distribuire, denumit sindicat, cu scopul de a limita riscul de vanzare si angajarea de capital. De asemenea, el poate incheia un contract cu un grup de vanzari pentru a-l ajuta sa distribuie emisiunea, contra unei compensatii denumita concesiune. Banca de investitii poate oferi si alte servicii cum ar fi consultanta pentru obtinerea si investirea capitalului. In Statele Unite, in distribuirea unitatilor fondurilor deschise de investitii, distribuitorul mai este denumit sponsor, distribuitor sau wholesaler.

Distributie finala

(Put away)

Intr-o oferta de obligatiuni municipale, obligatiunile care au fost vandute unui client final de catre membrii sindicatului de distribuire.

Distributie integrala

(Sell-out)

Expresie folosita pentru a anunta ca toate instrumentele financiare transferabile dintr-o emisiune au fost distribuite.

Diversificare

(Diversification)

(1) Strategia de a investi direct in instrumente financiare diferite pentru a reduce riscul de companie sau riscul clasei de active; (2) Strategia de a investi intr-un fond al carui portofoliu este alcatuit din instrumente financiare diferite; (3) Investirea in instrumentele financiare ale unei companii ce are detineri in cadrul altor companii; (4) La nivel de corporatie, este strategia de a intra in diverse domenii de activitate, asa cum se intampla in cazul unui conglomerat.

Diversificarea temporala**(Time diversification)**

Conceptul de reducere a riscului prin adaugarea unui numar suplimentar de ani la orizontul investitional al unei persoane. Diversificarea temporala este cea mai importanta in cazul investitorilor in actiuni, deoarece piata este foarte volatila pe termen scurt, insa are o puternica tendinta de crestere pe perioade mai lungi.

Dividend**(Dividend)**

Acea parte din profitul net al unei companii care este distribuita detinatorilor de actiuni apartinand unei anumite clase. Dividendul poate fi platit in numerar sau sub forma de actiuni. De regula, dividendul este platit in numerar, adica o suma fixa pentru fiecare actiune detinuta. Spre deosebire de dobanda platita pentru un instrument financiar de credit, dividendele trebuie sa fie votate de catre adunarea generala a actionarilor companiei de fiecare data inainte de a fi platite. Dividendele trebuie declarate ca venit in anul in care sunt primite. In Statele Unite, fondurile deschise de investitii platesc dividende, de regula trimestrial, din venitul generat de investitiile facute de catre fond.

Dividend ilegal**(Illegal dividend)**

Dividend declarat de catre consiliul de administratie al unei companii, care incalca statutul acesteia sau legile statului respectiv. De exemplu, majoritatea statelor stipuleaza ca dividendele sa fie platite din venitul curent sau din profitul reinvestit, nu din alte surse care pot duce la insolvabilitatea companiei.

Dividend in actiuni**(Stock dividend)**

Dividend pe care o companie il plateste sub forma de actiuni si nu sub forma de bani. Actiunile platite ca dividend pot fi actiuni suplimentare ale companiei sau pot fi actiuni ale unei filiale care sunt distribuite actionarilor. De regula, dividendul este exprimat procentual din actiunile detinute de un actionar. De exemplu, in cazul unui dividend in actiuni de 5%, un actionar care detine 100 de actiuni va primi 5 actiuni. Pentru investitori, avantajul unui dividend in actiuni este acela ca actiunile suplimentare nu sunt impozitate decat atunci cand sunt vandute, spre deosebire de un dividend in numerar care trebuie declarat ca venit si impozitat in anul in care este primit.

Dividend interimar**(Interim dividend)**

Dividend declarat si platit inainte ca managementul sa cunoasca cu exactitate castigurile anuale ale unei companii si capacitatea acesteia de a plati dividende. De obicei, un dividend interimar este platit in fiecare din primele trei trimestre ale anului fiscal. Aceste plati sunt urmate de plata unui dividend final in momentul in care castigurile pot fi determinate exact.

Dividend omis**(Passed dividend)**

Dividend care urma sa fie declarat de catre o companie dar nu a fost aprobat de consiliul de administratie al acesteia. De obicei, dividendele sunt omise atunci cand compania se confrunta cu dificultati financiare, iar consiliul de administratie considera ca este mai important sa conserve numerarul decat sa plateasca dividende actionarilor. Anuntarea unui dividend omis va determina scaderea valorii de piata a

actiunii mai ales daca acest lucru ii ia prin surprindere pe investitori. In cazul majoritatii actiunilor preferentiale, dar nu si in cazul actiunilor comune, dividendele omise se acumuleaza si trebuie platite, in cele din urma, cand compania isi va permite sa o faca.

**Dividende din venit
(Income dividends)**

In Statele Unite, distribuirii care se fac investitorilor de catre un fond deschis de investitii din dividendele, dobanzile si castigurile de capital pe termen scurt obtinute din instrumentele financiare detinute in portofoliu, dupa scaderea cheltuielilor. Adesea, fondurile de obligatiuni platesc lunar dividende din venit. Fondurile de actiuni fac mai rar distribuirii din venit. Dividendele din venit sunt diferite de distribuirile din castigurile de capital.

**Dividende restante
(Dividends in arrears)**

Dividende datorate detinatorilor de actiuni preferentiale cumulative, care nu au fost platite si care s-au acumulat.

**Doar cifre
(Numbers only)**

Raspunsul unui dealer, doar cu cifre, la solicitarea unei cotate. Dealerul nu este obligat sa si efectueze tranzactia. Vezi Nominal quotation.

**Dobanda
(Interest)**

Compensatie pentru folosirea banilor imprumutati acordata creditorului de catre un debitor, exprimata, de obicei, ca o rata procentuala anuala.

**Dobanda acumulata
(Accrued interest)**

In cazul unei tranzactii cu obligatiuni este dobanda care se acumuleaza de la data ultimei plati a dobanzii efectuate de catre emitent detinatorului obligatiunilor si pana la data decontarii. Dobanda acumulata urmeaza a fi incasata de catre cumparator la urmatoarea data de plata a dobanzii, dar i se cuvine de fapt vanzatorului pentru perioada in care el a detinut obligatiunile; de aceea, pe langa pretul de cumparare, cumparatorul mai plateste vanzatorului si aceasta dobanda, in avans. Dobanda acumulata se calculeaza prin inmultirea dobanzii medii zilnice cu numarul de zile care au trecut de la data efectuarii ultimei plati a dobanzii de catre emitent si pana la data tranzactiei.

**Dobanda ajustata
(Adjusted interest)**

Dobanda recalculata in functie de rata inflatiei.

**Dobanda compusa
(Compound interest)**

Dobanda castigata din principal si din dobanda capitalizata. Daca cineva depune 100\$ intr-un cont la banca, cu o dobanda de 10%, va avea 110\$ la sfarsitul primului an si 121\$ la sfarsitul celui de-al doilea an. Dobanda compusa va fi de 1\$, reprezentand dobanda castigata din dobanda de 10\$, castigata in primul an. In acest exemplu s-a presupus ca dobanda se compune anual. Ea se mai poate compune zilnic, trimestrial, semestrial. Astfel, $D_c = (1 + rd)^n$, unde D_c = dobanda capitalizata; rd = rata dobanzii; n = numarul de perioade pentru care se calculeaza dobanda compusa la o unitate valorica.

**Dobanda conventionala
(Ordinary interest)**

Dobanda calculata folosind un an conventional de 360 de zile si nu unul de 365 de zile care se foloseste la calcularea dobanzii exacte. Vezi Exact interest.

**Dobanda curenta cupon
(Current coupon bond)**

Obligatiune care plateste o rata a dobanzii foarte apropiata de ratele dobanzii platite de noile emisiuni de obligatiuni avand aceeasi scadenta. De aceea, o astfel de obligatiune se tranzactioneaza pe piata la un pret apropiat de valoarea sa nominala.

**Dobanda exacta
(Exact interest)**

Dobanda platita de catre o banca sau o alta institutie financiara si calculata folosind un an calendaristic de 365 de zile. Atunci cand se foloseste un an calendaristic de 360 de zile dobanda se numeste dobanda obisnuita (ordinary interest). Diferenta - raportul este de 1,0139 - poate fi semnificativa in cazul in care se calculeaza dobanda zilnica la sumele mari de bani.

**Dobanda implicita
(Imputed interest)**

In Statele Unite, dobanda care, din anumite motive, se considera a fi platita unui investitor pentru o investitie, chiar daca acesta nu primeste efectiv nici o plata a dobanzii. De exemplu, Internal Revenue Service considera, din perspectiva fiscala, ca acumularea anuala a discountului pentru o obligatiune de corporatie cu cupon zero sau pentru o obligatiune de trezorerie cu cupon zero este o astfel de dobanda, chiar daca investitorul care detine o asemenea obligatiune nu primeste plati ale dobanzii de la emitent.

**Dobanda simpla
(Simple interest)**

Dobanda calculata doar pe baza investitiei initiale. Se calculeaza inmultind principalul cu rata anuala a dobanzii si cu numarul de ani implicati. Dobanda simpla contrasteaza cu dobanda compusa care se aplica la principal, plus dobanda acumulata. De exemplu, un depozit de 100\$ la o dobanda simpla de 12%, va genera 12\$ pe an (12% din 100\$). Acelasi depozit de 100\$ la o dobanda de 12%, compusa anual, va genera o dobanda de 12\$ doar in primul an. In cel de-al doilea an, dobanda va fi de 12% din principal, plus dobanda acumulata in primul an, adica 13,44\$ (12% din 112\$).

**Document
(Bill)**

(1) In general: (a) prescurtare pentru bill of exchange, ordin scris prin care o parte da instructiuni unei alte parti pentru ca aceasta din urma sa plateasca unei terte parti o anumita suma de bani; (b) document ce evidentiaza obligatia de plata a unui debitor catre un creditor; (c) bancnota; (d) bill of sale, document folosit pentru a transfera dreptul de proprietate asupra anumitor bunuri de la vanzator catre cumparator (ordin de transfer). (2) In investitii: prescurtare de la due bill, document ce evidentiaza o obligatie a unei persoane catre o alta persoana in urma executarii unei tranzactii. In cazul unei tranzactii cu valori mobiliare, el reflecta banii sau valorile mobiliare pe care un broker le datoreaza celui alt broker. De exemplu, atunci cand o actiune este vanduta ex-dividend, dar dividendul nu a fost inca platit, cumparatorul va semna un astfel de document care atesta faptul ca dividendul apartine vanzatorului.

**Document de prezentare
(Disclosure statement)**

Document oferit clientilor in care sunt prezentate caracteristicile si riscurile optiunilor listate.

DOT

(Designated Order Turnaround (DOT))

Sistem electronic la New York Stock Exchange care directioneaza ordinele mici direct de la firmele broker/dealer membre ale bursei la postul specialistului din ringul bursei. Deoarece nu mai este nevoie ca brokerii de ring sa faca acest lucru, sistemul maresc viteza de executare a ordinelor si permite cresterea volumului tranzactiilor.

**Downtick
(Downtick)**

Vanzarea unei actiuni listate, la un pret mai mic decat cel al ultimei tranzactii cu decontare normala. De exemplu, daca o actiune s-a vandut ultima data la 27, urmatoarea tranzactie cu decontare normala la 267/8 se spune ca este un downtick.

Drept de preemtiune (Preemptive right)

Dreptul unui detinator de actiuni comune, de a cumpara actiuni comune dintr-o emisiune noua la pretul de subscriere, inainte ca emisiunea sa fie vanduta prin oferta publica. Fiecare actionar primeste un numar de „drepturi” egal cu numarul actiunilor detinute. Deoarece pretul de subscriere este stabilit sub pretul curent al pietei pentru vechile actiuni, „drepturile” au valoare. Actionarii care nu doresc sa subscrie pentru noile actiuni isi pot vinde „drepturile” pe piata deschisa, ca orice valoare mobiliara. Ele sunt tranzactionate la aceeasi bursa sau pe aceeasi piata ca si vechile actiuni. O oferta de „drepturi” dureaza aproximativ o luna. Daca in acest timp „drepturile” nu sunt exercitate, ele expira si devin fara valoare. Drepturile de preemtiune permit actionarilor sa detina un procent constant din actiunile aflate in circulatie ale firmei, daca ei decid in acest sens.

Drept de retentie deschis (Open-end lien)

Clauza in contractul unei obligatiuni municipale bazate pe venituri care permite unui emitent sa vanda obligatiuni suplimentare care ofera un drept asupra veniturilor gajate, egal cu cel al obligatiunilor emise, daca emitentul indeplineste conditiile necesare pentru obligatiunile suplimentare.

Drept de subscriere (Subscription right)

Instrument financiar transferabil prin care un detinator de actiuni comune isi poate exercita dreptul de preemtiune - dreptul de a cumpara actiuni comune dintr-o emisiune noua, proportional cu numarul de actiuni pe care le detine, la pretul de subscriere, inainte de oferta publica. Drepturile au valoare de piata si sunt intens tranzactionate. Ele difera de garantii (warrants) prin faptul ca trebuie sa fie exercitate intr-o perioada relativ scurta de timp, circa 30 de zile.

Dreptul de reinvestire (Reinvestment privilege)

In Statele Unite, dreptul unui investitor intr-un fond deschis de investitii de a reinvesti dividendele in unitati de fond integrale sau in fractiuni de unitati de fond fara a mai trebui sa plateasca un comision la vanzare suplimentar. Vezi Automatic reinvestment.

Dreptul de retentie (Lien)

Dreptul legal al unui creditor de a vinde activele ipotecate atunci cand debitorul nu poate sau nu vrea sa-si indeplineasca obligatiile prevazute in contractul de imprumut.

Due diligence (Due diligence)

Consultarea si colaborarea stransa dinte emitentul unui instrument financiar si distribuitorul (underwriter) emisiunii cu asistenta juridica a unui consultant juridic in instrumentul financiar respectiv, pentru ca emitentii si distribuitorii sa se asigure ca toate conditiile legale au fost indeplinite, ca toate informatiile importante cu privire la emisiune au fost incluse in prospectul de oferta publica si ca acesta nu contine afirmatii eronate care ar putea aduce prejudicii financiare viitorilor investitori.

Dumping (Dumping)

(1) Pe piata actiunilor, oferirea unei cantitati mari de actiuni fara a tine cont de efectul asupra pretului sau asupra pietei in general. (2) In finantele internationale, vanzarea de bunuri peste hotare la un pret mai mic decat nivelul costurilor pentru a scapa de surplusuri sau pentru a castiga o pozitie competitiva fata de firmele straine.

Aceasta practica este considerata drept concurenta ilegala si este drastic sanctionata.

**Durata
(Duration)**

Instrument de masura temporală a expunerii la riscul ratei dobânzii ce ia în calcul plățile dobânzii și plata principalului la scadență, precum și randamentul până la scadență calculat în funcție de prețul obligațiunii. Durata se calculează pentru o obligațiune purtătoare de dobândă sau pentru un portofoliu de instrumente financiare cu venit fix. Duratele fondurilor care au în portofoliu obligațiuni purtătoare de dobândă nu sunt mai mari de 12 sau 13 ani, chiar dacă obligațiunile din portofoliu pot avea o scadență medie de 25 sau 30 de ani. Cu cât este mai mare durata, cu atât este mai mare riscul ratei dobânzii. De exemplu, o obligațiune cu o durată de 5 ani se estimează că va scădea cu 5% dacă ratele dobânzii cresc cu un procent. Vezi Interest-rate risk.

**Durata de viață a contractului
(Life of contract)**

În tranzacțiile cu contracte futures și opțiuni, perioada de timp cuprinsă între momentul începerii tranzacționării unui anumit contract și momentul încetării tranzacționării acelui contract în luna în care contractul ajunge la scadență.

**Durata medie efectivă de viață
(Average effective duration)**

La fondurile închise de investiții este un instrument de măsură care arată cum variază rata profitului unui fond în funcție de timp. Cu cât durata de viață a fondului este mai mare, cu atât rata profitului pe care acesta o oferă investitorilor este mai volatilă. De exemplu, rata profitului oferită de un fond cu o durată de viață de 10 ani este de două ori mai volatilă decât cea oferită de un fond cu o durată de viață de 5 ani. Durata de viață arată, de asemenea, cum variază valoarea activului net în funcție de variația în timp a ratei profitului. De exemplu, la un fond cu o durată de viață de 5 ani se așteaptă o scădere de 5% a valorii activului net dacă rata profitului crește cu 1% și, respectiv, valoarea activului net va crește cu 5% dacă rata profitului scade cu 1%. În cazul fondurilor de obligațiuni, metodele matematice utilizate pentru calcularea duratei medii de viață a unui fond au la bază, de regulă, analize comparative cu alte fonduri de același tip.

**Echivalent contract futures
(Futures contract equivalency)**

Poziție combinată de hedging care este echivalentă cu o poziție în contracte futures.

**Echivalent instrumente financiare
(Futures equivalent)**

Termen folosit cu referire la dimensiunea unei poziții în contracte futures echivalentă cu o poziție în alte instrumente financiare. Echivalentul în contracte futures al unei poziții în opțiuni este egal cu numărul opțiunilor înmulțit cu factorul de risc sau factorul delta al zilei precedente. De exemplu, 10 opțiuni mult în afara banilor, cu un factor de risc de 0,2 vor avea ca echivalent 2 contracte futures.

**Efect de comert
(Combination)**

Instrument financiar de credit negarantat, pe termen scurt, emis de o bancă sau de o companie industrială relativ mare. În general, efectele de comert se vând cu discount față de valoarea nominală, deși unele dintre ele sunt purtătoare de dobândă. Scadențele acestor instrumente financiare variază de la 30 la 270 de zile. Ele pot fi emise direct sau prin intermediul firmelor de brokeraj care au capacitatea de a distribui cantități mari în care aceste instrumente financiare sunt emise de obicei. Valorile nominale mari (minim 25.000\$) fac ca efectele de comert să fie niste

investitii inaccesibile investitorilor individuali, dar foarte accesibile pentru fondurile de piata monetara.

Efect de levier

(Leverage)

(1) Utilizarea banilor imprumutati de catre o companie pentru a mari rentabilitatea generata de capitalul actionarilor. Daca o corporatie obtine cu fondurile imprumutate un profit mai mare decat costul datoriei sale, inseamna ca efectul de levier a fost aplicat cu succes. (2) Metoda folosita pentru a creste rentabilitatea unei investitii fara a mari investitia. Cumpararea valorilor mobiliare in marja constituie un exemplu de efect de levier cu bani imprumutati. In acest caz, se poate obtine un efect de levier suplimentar daca valorile mobiliare cumparate in marja sunt convertibile in actiuni comune. Desi nu implica folosirea banilor imprumutati, drepturile de preemtiune, garantiile si optiunile reprezinta un alt exemplu de efect de levier, oferind perspectiva de a obtine o rentabilitate mare cu o investitie mica sau fara nici o investitie.

Efect de piramida

(Pyramiding)

Utilizarea profiturilor nematerializate generate de o pozitie in valori mobiliare drept colateral cu scopul de a angaja alte pozitii cu bani imprumutati de la o firma de brokeraj. Aceasta utilizare a efectului de levier genereaza profituri mari pe o piata in crestere, dar duce la apeluri in marja si pierderi mari pe o piata in scadere.

Efect levier pozitiv

(Positive carry)

Situatie in care costul banilor imprumutati pentru a finanta cumpararea unor instrumente financiare este mai mic decat randamentul acelor instrumente financiare.

Efecte de comert neimpozabile

(Tax-exempt commercial paper (TXCP))

In Statele Unite, instrumente financiare de credit pe termen scurt, emise de catre administratiile statale sau locale, ori de catre autoritatile si agentile lor, pe perioade de pana la 270 de zile, in locul biletelor in anticiparea obligatiunilor, al biletelor in anticiparea veniturilor sau al biletelor in anticiparea impozitelor. Emitentii vand efecte de comert in loc de BANS, RANs sau TANs deoarece datele de scadenta ale acestora sunt mai flexibile. In prezent, efectul de comert a fost in mare parte inlocuit de o obligatiune cu rata variabila a dobanzii (variable rate demand obligation - VRDO) sau de un hibrid VRDO/efect de comert.

Efectul ianuarie

(January effect)

In Statele Unite, tendinta pe care o au actiunile (in special, actiunile companiilor mici) de a inregistra in luna ianuarie o crestere mai mare decat in oricare alta perioada a anului. Efectul ianuarie se datoreaza vanzarilor care se fac la sfarsitul anului precedent cu scopul de a inregistra pierderi in vederea impozitarii, de a materializa castigurile de capital sau de a procura bani pentru cheltuielile de sarbatori. Deoarece aceste vanzari provoaca scaderea pretului actiunilor fara nici o legatura cu valoarea lor data de analiza fundamentala, vanatorii de chilipiruri incep sa cumpere determinand cresterea din luna ianuarie.

Elasticitate

(Elasticity)

Concept economic important care se refera la procentul cu care se modifica o variabila ca rezultat al modificarii altei variabile cu o unitate. Daca o schimbare de 1% a celei de-a doua variabile determina o schimbare mai mare de 1% a primei variabile, se spune ca efectul este elastic. Daca aceasta schimbare este mai mica de 1%, efectul este inelastic.

Elasticitatea cererii

(Elasticity of demand)

Concept economic care se refera la reactia cumparatorilor la schimbarile pretului. Cererea pentru un anumit produs este considerata ca fiind elastica sau inelastica in functie de cat de puternica este reactia cumparatorilor la schimbarea pretului produsului respectiv. Astfel, daca o schimbare a pretului are ca rezultat o schimbare semnificativa a cererii, cererea este elastica. De exemplu, cererea pentru articolele de lux poate scadea substantial daca preturile cresc, deoarece aceste articole nu sunt indispensabile, iar cumpararea lor poate fi amanata. Daca o schimbare a pretului determina o schimbare foarte mica a cererii, cererea este inelastica. De exemplu, cererea pentru articolele de prima necesitate, cum ar fi produsele alimentare, ramane aproximativ aceeasi, chiar daca preturile cresc, deoarece cumpararea acestor articole nu poate fi amanata fara consecinte negative serioase.

Elasticitatea ofertei (Elasticity of supply)

Concept economic care se refera la reactia ofertei la schimbarile pretului. Se spune ca oferta este elastica daca o crestere a pretului de 1% determina o crestere a productiei cu mai mult de 1%; daca oferta creste cu mai putin de 1%, atunci ea este inelastica.

Emisiune (Issue (Issuance))

Clasa de instrumente financiare ale unei companii. O emisiune de instrumente financiare transferabile (actiuni comune, actiuni preferentiale, obligatiuni, garantii, drepturi etc.) este aprobata de adunarea generala a actionarilor pe baza propunerilor venite fie din partea actionarilor, fie a consiliului de administratie, propuneri bazate pe planul de investitii si dezvoltare a companiei. Emisiunea este caracterizata prin: tipul instrumentului financiar ce urmeaza sa fie emis, caracteristicile instrumentului (platitor de dividend, de dobanda, convertibilitate s.a.), durata, cantitatea, drepturile pe care le confera detinatorilor etc.

Emisiune "fierbinte" (supralicitata) (Hot issue)

Emisiune de instrumente financiare transferabile care se asteapta sa se tranzactioneze pe piata secundara cu o prima peste pretul ofertei publice.

Emisiune cu reputatie foarte buna (Seasoned issue)

Emisiune de instrumente financiare transferabile care, odata distribuita, se tranzactioneaza activ si are o lichiditate mare.

Emisiune de instrumente financiare epuizata (Absorbed securities)

Emisiune de instrumente financiare vandute printr-o oferta publica ce a fost complet subscrisa de catre publicul investitor, iar capitalul astfel subscris a fost varsat intr-un termen reglementat si publicat in prospectul de oferta publica de vanzare. Vezi Absorbție.

Emisiune de instrumente financiare subordonata (Junior issue)

Emisiune de instrumente financiare de credit sau de actiuni comune care este subordonata altei emisiuni in ceea ce priveste dreptul la platile dobanzii si principalului, respectiv la dividende sau prioritatea asupra activelor companiei in caz de lichidare.

Emisiune de obligatiuni (Bond issue)

Obligatiuni vandute conform unui contract si care au o singura data a scadentei. Obligatiunile aceleiasi emisiuni pot avea insa si date diferite de scadenta.

**Emisiune dificila
(Sticky deal)**

Emisiune de instrumente financiare transferabile pe care distribuitorul o considera greu de vandut la pretul care a fost stabilit, din motive cum ar fi conditii de piata nefavorabile sau vesti proaste despre emitent. In consecinta, pretul poate fi modificat sau emisiunea retrasa de pe piata.

**Emisiune exploziva
(Blowout)**

Oferta de instrumente financiare emise de corporatii care se vand aproape imediat. Vezi Hot issue.

**Emisiune noua
(New issue)**

(1) Actiune sau obligatiune autorizata, dar neemisa anterior, care este oferita publicului de catre un emitent pentru prima oara. Emisiunile noi pot fi oferte publice initiale sau pot fi emisiuni suplimentare de actiuni sau de obligatiuni facute de catre companiile deja publice si de cele mai multe ori listate la bursa. In Statele Unite, ofertele publice noi trebuie autorizate de catre SEC. In cazul unui plasament privat, inregistrarea instrumentelor financiare la SEC poate fi evitata cu conditia sa existe un document (investment letter) in care cumparatorul declara ca instrumentele financiare sunt cumparate in scopuri investitionale si nu pentru a le revinde. (2) Revinderea actiunilor tezaurizate (treasury shares).

**Emisiune primara
(Flotation)**

Lansarea pe piata a unei emisuni noi de instrumente financiare cu scopul de a atrage capital.

**Emisiune prioritara
(Prior issue)**

(1) Termen aplicat unei emisiuni de obligatiuni aflate in circulatie cand aceasta urmeaza sa fie refinantata printr-o emisiune noua de obligatiuni. (2) Emisiune de obligatiuni care ofera un drept de retentie prioritar/superior asupra veniturilor oferite drept garantie.

**Emisiune supralicitata
(Oversubscribed)**

Termen folosit pentru a descrie o emisiune noua de instrumente financiare transferabile pentru care exista mai multi cumparatori decat instrumente financiare transferabile disponibile pentru vanzare. De exemplu, brokerii pot avea un numar mare de ordine preliminare pentru o emisiune noua de actiuni pentru care exista un numar insuficient de actiuni pentru a satisface cererea. Pretul unei astfel de emisiuni va creste imediat ce actiunea incepe sa se tranzactioneze pe piata secundara deoarece investitorii care nu au putut cumpara din oferta initiala vor vrea sa cumpere de indata ce actiunile vor ajunge pe piata. In unele cazuri, emitentul va mari numarul instrumentelor financiare transferabile disponibile daca emisiunea este supralicitata. Termenul este sinonim cu overbooked si hot issue.

**Emisiune vanduta anticipat
(Presold issue)**

Emisiune de obligatiuni municipale sau guvernamentale care este vanduta complet inaintea anuntarii pretului si a ratei dobanzii. In Statele Unite, aceasta practica este ilegala in cazul emisiunilor de instrumente financiare de corporatie care trebuie oferite publicului in urma aprobarii de catre Securities and Exchange Commission a cererii de inregistrare/autorizare.

**Emitent
(Issuer)**

Entitate legala care are capacitatea de a emite si de a distribui un instrument financiar transferabil. In aceasta categorie intra corporatiile, municipalitatile, guvernele si agentiile lor si fondurile inchise de investitii. Emitentii de actiuni sunt obligati sa raporteze actionarilor rezultatele companiei si sa plateasca dividende odata ce acestea au fost aprobate si publicate. Emitentii de obligatiuni sunt obligati sa efectueze la timp platile dobanzii si principalului detinatorilor obligatiunilor.

Eurobond

(Eurobond)

Obligatiune denominata in dolari SUA sau intr-o alta valuta si care este emisa si tranzactionata in alte tari decat cea in a carei valuta este denominata obligatiunea. De exemplu, o obligatiune denominata in dolari SUA si vanduta in Europa de catre o banca de investitii americana, este un eurobond.

Eurodolar

(Eurodollar)

Dolar SUA depus la o banca aflata in afara Statelor Unite, in principal in Europa. Eurodolarii sunt folositi la incheierea tranzactiilor comerciale internationale. Unele instrumente financiare de credit sunt emise in eurodolari, adica avand promisiunea ca platile dobanzii si principalului sa fie efectuate din dolari SUA depusi la bancile straine.

Evaluator

(Underwriter)

In cadrul unei companii de asigurare a obligatiunilor municipale, este o persoana care analizeaza obligatiuni noi sau aflate in circulatie si determina daca acestea pot fi asigurate sau nu, precum si marimea primei in cazul in care se acorda asigurarea.

Excedent de capital

(Excess equity)

In Statele Unite, intr-un cont in marja, este capitalul propriu peste cerintele minime stabilite de catre Regulamentul T al Rezervei Federale. Excedentul de capital poate fi retras sau poate fi utilizat de catre investitor pentru a cumpara in marja o cantitate mai mare de valori mobiliare.

Excedent de capital conform Regulamentului T

(Reg T excess)

Capitalul propriu din contul in marja al unui client peste cerintele minime referitoare la marja impuse de catre Regulamentul T al Consiliului Rezervei Federale.

Exces de cumparare

(Overbought)

Termen folosit pentru a descrie piata unei valori mobiliare care a inregistrat recent o crestere rapida a pretului si este posibil ca in viitorul apropiat sa fie urmata de o scadere pe termen scurt a pretului (denumita corectie de catre analistii tehnici). Vezi Exces de vanzare.

Exces de vanzare

(Oversold)

Termen folosit pentru a descrie piata unei valori mobiliare care a inregistrat recent o scadere rapida a pretului si este posibil ca in viitorul apropiat sa fie urmata de o crestere pe termen scurt a pretului. Este dificil de stabilit cu precizie daca pe o piata exista sau nu un exces de vanzare.

Ex-distribuire

(Ex-distribution)

Se refera la o valoare mobiliara care se tranzactioneaza fara o anumita distribuire. Cumparatorul unui astfel de instrument financiar nu mai are dreptul sa primeasca distribuirea ce urmeaza sa fie facuta.

**Ex-drepturi
(Ex-rights)**

Se refera la actiunile unei companii care se tranzactioneaza fara a da investitorilor dreptul de a cumpara actiuni noi cu un discount fata de pretul pietei. Datorita faptului ca noile actiuni sunt vandute detinatorilor de drepturi sub pretul pietei, drepturile au valoare. Aceste drepturi, denumite si drepturi de preemptiune, sunt calificate drept valori mobiliare. Ele sunt distribuite pana la o anumita data, dupa care se tranzactioneaza separat de actiunea respectiva pe o piata organizata si reglementata.

**Executare
(Execution)**

Incheierea unei tranzactii intre un cumparator si un vanzator cu scopul executarii ordinului de cumparare/vanzare.

**Executie "Tape"
(Tape)**

Executarea de catre un broker a unui ordin pentru contul sau personal, inaintea executarii unui ordin mare al unui client cu scopul de a profita de efectul pe care ordinul mare il va avea asupra pretului.

**Executie intarziata
(Bucket shop)**

In Statele Unite, firma de brokeraj cu practici ilegale care accepta ordinele clientului, dar nu le executa imediat conform cerintelor Securities and Exchange Commission. Brokerii unei astfel de firme confirma clientului pretul pe care acesta l-a solicitat, dar executa tranzactia mai tarziu la un pret mai bun, obtinand un profit egal cu diferenta dintre cele doua preturi pe care si-l insusesc. Aceasta practica a fost scoasa in afara legii de catre NASD dar, din pacate, inca mai functioneaza.

**Exercitare
(Exercise)**

Valorificarea unui drept conferit de un contract. In tranzactiile cu optiuni, cumparatorul unei optiuni call isi poate exercita dreptul de a cumpara activul de baza la un anumit pret, solicitand vanzatorului optiunii livrarea acestuia. Dreptul cumparatorului unei optiuni put este exercitat prin obligarea vanzatorului sa vanda activul de baza la pretul prestabilit. Multe optiuni expira neexercitate deoarece pretul de exercitare specificat in optiune este nefavorabil investitorului.

**Exercitare anticipata
(Called away)**

Termen folosit pentru a desemna: (1) o obligatiune rascumparata inainte de data scadentei, (2) o optiune call sau put care i-a fost exercitata detinatorului actiunilor, (3) o livrare ceruta de o vanzare short.

**Exercitare identica
(Stack)**

Pozitie in contracte futures avand aceeasi luna de livrare. De exemplu, o pozitie in contracte futures alcatuita din 12 contracte, toate avand scadenta in decembrie.

**Exercitare optiune put
(Put to seller)**

Expresie folosita atunci cand este exercitata o optiune put. Vanzatorul optiunii este obligat sa cumpere activul de baza la pretul prestabilit.

**Exercitare prematura
(Early exercise)**

Exercitarea unei optiuni de catre detinatorul acesteia inainte de data expirarii. Desi este un fapt oarecum neobisnuit, investitorul poate decide sa exercite optiunea inainte de data expirarii pentru a incasa un dividend care urmeaza a fi platit (in cazul unei optiuni pe o actiune) sau pentru a achita o obligatie.

**Ex-garantii
(Ex-warrants)**

Se refera la o actiune al carei cumparator nu mai are dreptul la garantiile ce urmeaza sa fie distribuite actionarilor. Vezi Warrant.

**Expirare
(Expiration)**

Renuntarea la dreptul pe care il confera o optiune permitand lichidarea contractului la data expirarii.

**Exprimarea interesului
(Indication of interest)**

Exprimarea din timp si in mod reglementat de catre un investitor a interesului de a cumpara instrumente financiare transferabile dintr-o emisiune care, in curand, urmeaza sa fie oferita spre vanzare. Un broker care primeste o exprimare a interesului din partea unui client trebuie sa trimita acestuia un prospect de oferta publica preliminar al noii emisiuni. Nu este un angajament ferm, ci un serviciu pe care brokerul il face pentru clientul sau si o cale de prospectare a pietei pentru noile emisiuni de instrumente financiare transferabile.

**Extras de cont
(Account statement)**

(1) In general: raport in care au fost inregistrate toate tranzactiile precum si efectul lor asupra soldului dintr-un cont intr-o perioada de timp specificata. (2) In domeniul bancar: raport care prezinta toate platile facute dintr-un cont, depunerile facute in acel cont si soldurile rezultate intr-o anumita perioada de timp. (3) In investitii: raport in care sunt inregistrate toate tranzactiile cu instrumente financiare efectuate intr-un cont la o firma broker/dealer intr-o anumita perioada de timp specificata pe document, precum si soldul contului la sfarsitul acestei perioade. Extrasul de cont cuprinde atat pozitile long, cat si pozitile short. Firma broker/dealer trebuie sa trimita clientilor un astfel de raport trimestrial dar, de obicei, el este furnizat lunar in cazul conturilor active.

**Facilitate fiscala
(Tax shelter)**

Metoda folosita de catre investitori in mod legal pentru a evita sau a reduce obligatiile fiscale.

**Factorul Delta
(Delta)**

Variatia pretului unei optiuni la o variatie de un punct a pretului activului de baza. De exemplu, un factor delta de 0,5 indica faptul ca pretul optiunii va creste cu o jumatate de punct la fiecare crestere de un punct a activului de baza. Factorul delta ia in considerare timpul ramas pana la expirarea optiunii, volatilitatea activului de baza si relatia dintre preturi. In cazul unei optiuni call, prima optiunii creste atunci cand pretul activului de baza creste; in cazul unei optiuni put, prima optiunii creste atunci cand pretul activului de baza scade. Factorii delta sunt disponibili la orice casa de compensatie care opereaza tranzactii cu optiuni. Acesti factori variaza zilnic. Pe masura ce se apropie data expirarii, factorul delta al optiunilor in bani se apropie de 1.

**Factorul gamma
(Gamma)**

Derivata financiara care masoara variatia asteptata a factorului delta al unei optiuni atunci cand pretul activului de baza creste sau scade. De exemplu, daca o optiune pe o actiune are un factor delta de 60% si un factor gamma de 5%, o crestere de un punct a pretului actiunii de baza va determina o crestere de 5% a factorului delta, de la 60% la 65%.

Factorul theta

(Theta)

Derivata care masoara erodarea primei unei optiuni cauzata de trecerea timpului. Se stie ca, la expirare, o optiune nu va mai avea valoare de timp, ci doar valoare intrinseca, in cazul in care va avea. Theta are ca scop previzionarea ratei zilnice de erodare a primei. Daca presupunem, de exemplu, ca o optiune are o prima de 3 si un factor theta de 0,06, acest lucru inseamna ca in fiecare zi prima se va eroda cu 0,06. Astfel, dupa prima zi ea va scadea la 2,94, dupa a doua zi la 2,88 si asa mai departe.

Factorul vega**(Vega)**

Derivata care masoara efectul asupra primei unei optiuni pe care il are o modificare a factorului de volatilitate a actiunii de baza. De exemplu, daca actiunea XYZ are un factor de volatilitate de 30%, iar prima curenta este de 3, atunci un factor vega de 0,08 va indica faptul ca prima va creste la 3,08 daca factorul de volatilitate creste cu 1%, adica la 31%. Atunci cand actiunea devine mai volatila, prima va creste in aceeasi proportie. Factorul vega masoara sensibilitatea primei la aceste variatii ale volatilitatii.

Faliment**(Bankruptcy)**

Stare de insolvabilitate a unei persoane fizice sau juridice; cu alte cuvinte, incapacitatea acesteia de a-si plati datoriile. Exista doua forme legale de declarare a falimentului: (A) involuntar, cand unul sau mai multi creditorii prezinta unei instante judecatoresti o plangere cu privire la neindeplinirea obligatiilor de plata de catre debitor si (B) voluntar, cand debitorul isi declara singur starea de insolvabilitate in fata unei instante judecatoresti. In solutionarea unui faliment se poate aplica una din urmatoarele doua proceduri: (1) procedura de reorganizare judiciara prin care se permite debitorului sa ramana in posesia afacerii si sa-si continue activitatea in anumite conditii. De asemenea, mai este posibila negocierea programului de plati, restructurarea datoriei si chiar acordarea de imprumuturi debitorului de catre creditorii; (2) procedura de lichidare in cadrul careia instanta judecatoreasca numeste un lichidator care, intr-un timp determinat, trebuie sa vanda activele companiei si sa achite datoriile. In ambele cazuri, majoritatea detinatorilor de instrumente financiare pot inregistra pierderi, in special actionarii, deoarece ei sunt ultimii care au un drept asupra activelor emitentului in caz de faliment.

Familie de fonduri**(Family of funds)**

In Statele Unite, grup de fonduri deschise de investitii avand obiective diferite, administrate de catre aceeasi companie de administrare. Cea mai simpla familie cuprinde un fond de actiuni, unul de obligatiuni si unul de piata monetara, desi multe familii de fonduri sunt mult mai mari. Adesea, investitorii pot sa-si transfere banii de la un fond de investitii la altul, in cadrul aceleiasi familii de fonduri, fara sa mai plateasca un comision la vanzare.

Fanion**(Pennant)**

In analiza tehnica, model grafic aproximativ triunghiular al pretului unei actiuni, cu varful orientat spre dreapta. Fanioanele nu indica un trend clar deoarece actiunea poate creste sau scadea chiar in apropierea varfului.

Fiduciar**(Fiduciary)**

Persoana fizica (de exemplu, administratorul unui cont de investitii) sau companie (de exemplu, o banca) careia i se incredinteaza spre administrare activele unui beneficiar. Responsabilitatea principala a unui fiduciar este sa actioneze in interesul beneficiarului atunci cand pastreaza, investeste sau utilizeaza intr-un alt mod activele acestuia. Majoritatea statelor americane au legi cu privire la ce poate si ce

nu poate face un fiduciar cu activele beneficiarului. De exemplu, este ilegal ca un fiduciar sa investeasca banii pentru castigul lui personal.

Filiala

(Subsidiary)

Companie in care peste 50% din actiunile cu drept de vot (voting shares) sunt detinute de catre o alta companie, denumita companie mama (parent company).

Finantare prin conturile de creante

(Accounts receivable financing)

Obtinerea capitalului de lucru prin finantare pe termen scurt in care creantele companiei sunt folosite drept colateral.

Finantare prin imprumut

(Debt financing)

Obtinerea de fonduri din imprumut. De exemplu, o companie poate utiliza o finantare prin imprumut pentru a obtine fondurile necesare pentru constructia unei noi fabrici. Corporatiile considera atractiv acest tip de finantare deoarece dobanda platita pentru fondurile imprumutate este o cheltuiala deductibila fiscal.

Finantare printr-o emisiune de actiuni

(Equity financing)

Obtinerea de fonduri printr-o emisiune noua de actiuni comune sau preferentiale. De obicei, companiile folosesc aceasta metoda de finantare cand nu pot obtine suficiente fonduri prin reinvestirea profiturilor.

Firma de brokeraj cu discount

(Discount broker)

Firma de brokeraj ale carei comisioane pentru cumpararea si vanzarea instrumentelor financiare sunt substantial mai mici decat cele ale unei firme de brokeraj cu servicii complete. O astfel de firma ofera, de obicei, doar servicii de executare a ordinelor. Ea nu ofera consultanta si nici servicii de analiza financiara, asa cum procedeaza o firma broker/dealer cu servicii complete.

Firma membra

(Member firm)

In Statele Unite, termen folosit pentru a desemna o firma de brokeraj care are un angajat sau un partener membru al NYSE, al altei burse organizate sau al unei case de compensatie chiar daca, conform regulilor bursei, calitatea de membru este in numele angajatului, nu al firmei respective. O astfel de firma se bucura de drepturile si privilegiile unui membru si se supune obligatiilor unui membru, cum ar fi rezolvarea disputelor cu clientii prin procedurile de arbitraj ale bursei.

Fixare pret emisiune

(Pricing)

Stabilirea pretului la care se vor vinde actiunile dintr-o emisiune noua sau al randamentului la care se vor vinde obligatiunile dintr-o emisiune noua.

Fixing

(Fixation)

Stabilirea pretului prezent sau viitor al unei marfi. De exemplu, la Londra pretul aurului este stabilit de doua ori pe zi de catre cinci dealeri autorizati pe piata aurului. In cazul altor marfuri, preturile sunt stabilite pe o perioada mai mare de timp in beneficiul atat al cumparatorilor cat si al vanzatorilor acelei marfi.

Fluctuatia minima a pretului

(Minimum price fluctuation)

Cea mai mica fluctuatie a pretului permisa in cazul tranzactionarii unui anumit contract futures. Cunoscuta, de asemenea, sub denumirea de „tick” sau pas de cotaie.

Flux de fonduri

(Flow of funds)

Fluxul veniturilor sau banii cu care se garanteaza anumite obligatiuni municipale bazate pe venituri.

Flux de numerar**(Cash flow)**

(1) Intr-un sens financiar mai larg, este o analiza a tuturor modificarilor care afecteaza contul de numerar (cash account) in timpul unui exercitiu financiar. Este un indicator al diferentei dintre numerarul incasat si cel platit de catre o companie in timpul unui exercitiu financiar. Fluxul de numerar se calculeaza pe baza datelor din contul de profit si pierdere pe trei categorii de surse: venituri din exploatare, venituri din investitii, venituri financiare. Cu semn pozitiv, el indica capacitatea companiei de a-si onora platile independent, fara a apela la alte active curente sau la credite. Fluxul de numerar este urmarit de investitori, fiind sursa platii dividendelor. Cash inflow: orice forma de venituri in numerar, curente sau viitoare, aduse de o investitie sau o activitate a companiei. Cash outflow: orice forma de cheltuieli in numerar, curente sau viitoare, cauzate de o investitie sau o activitate a companiei. (2) La fondurile de investitii este suma neta a banilor investiti intr-un fond de catre investitori. Unii analisti considera ca portofoliile care beneficiaza de influxuri constante de numerar au performante ridicate.

Flux de numerar actualizat**(Discounted cash flow)**

Metoda complexa de calculare a valorii prezente a unei investitii ce se bazeaza pe actualizarea costurilor si a veniturilor viitoare estimate. Rezultatul obtinut prin aceasta metoda este la fel de inexact ca si estimarile folosite care, de cele mai multe ori, sunt departe de realitate.

Flux de numerar negativ**(Negative cash flow)**

Situatie in care o companie cheltuieste mai mult decat incaseaza din vanzari sau din alte tranzactii in timpul unui exercitiu financiar.

Flux de numerar pozitiv**(Positive cash flow)**

Situatie in care incasarile unei companii depasesc cheltuielile acesteia in timpul unui exercitiu financiar. Se calculeaza pe baza datelor din contul de profit si pierdere.

FOB**(Free on board (FOB))**

In tranzactionarea contractelor futures, termen folosit pentru a indica locul pana la care pretul unui contract futures include livrarea, adica locul pana la care cheltuielile de livrare sunt suportate de catre vanzator. Din acel loc, cumparatorul isi asuma toate riscurile si suporta toate cheltuielile de transport, precum si alte cheltuieli legate de transportarea marfii din acel loc pana la locul de depozitare al cumparatorului. Locatia FOB este importanta doar pentru cineva care cumpara sau vinde un contract futures cu intentia de a efectua sau de a accepta livrarea unei anumite marfi.

Fond care investeste intr-o singura tara**(Single-country fund)**

Fond de investitii care vizeaza piata actiunilor dintr-o anumita tara. De obicei, aceste fonduri sunt mult mai riscante decat portofoliile mai diversificate.

Fond clona**(Clone fund)**

Fond de investitii ce detine un portofoliu cu o structura identica cu cea a portofoliului altui fond care este posibil sa fi fost inchis din cauza dimensiunii.

Fond comun de ipoteci

(Mortgage pool)

Mai multe ipoteci avand aceleasi caracteristici cum ar fi rata dobanzii, data scadentei si altele. Fiecare fond de ipoteci formeaza apoi baza pentru emiterea de instrumente financiare de credit, fondul propriu-zis fiind sursa platilor care urmeaza a fi efectuate pentru instrumentele financiare respective. Principalele avantaje oferite investitorilor in aceste instrumente financiare de credit sunt diversificarea si lichiditatea, precum si plata unui randament relativ mare. Platile facute de debitorii ipotecari sunt trimise detinatorilor instrumentelor financiare de credit, dupa una din mai multe combinatii posibile.

**Fond cu alocarea activelor
(Asset allocation fund)**

Fond de investitii care isi schimba alocarile in actiuni, obligatiuni si instrumente financiare echivalente cu numerarul in cadrul unor intervale predeterminate pe masura ce previziunile managerului se modifica. Scopul este de a maximiza valoarea unitatilor de fond sau de a minimiza riscul. Multe din aceste fonduri fac switchuri intre pietele straine si piata nationala de actiuni si obligatiuni.

**Fond cu comision redus
(Low-load fund)**

In Statele Unite, fond de investitii ce percepe un comision la vanzarea titlurilor de participare de pana la 3%.

**Fond de actiuni ale companiilor cu microcapitalizare
(Micro-cap fund)**

Fond de investitii care vizeaza actiunile companiilor mici si mijlocii.

**Fond de actiuni ale companiilor mici
(Small-company fund)**

Fond care investeste in corporatii cu o capitalizare sau o valoare de piata relativ mica. Aceste fonduri pot fi orientate fie spre crestere, fie spre valoare.

**Fond de actiuni internationale
(International stock fund)**

Fond al carui portofoliu este investit in actiuni ale companiilor straine. Spre deosebire de fondurile globale, portofoliile internationale nu detin, in general, actiuni nationale.

**Fond de administrare a proiectului
(Operations and maintenance fund)**

Fond infiintat prin contractul unei obligatiuni municipale bazate pe venituri, in scopul furnizarii banilor necesari pentru a acoperi costul de administrare a proiectului finantat de obligatiuni.

**Fond de amortizare
(Sinking fund)**

1) Fond de amortizare. Fond constituit printr-o serie de plati anuale facute din veniturile curente ale emitentului intr-un cont escrow cu scopul de a furniza banii necesari pentru rascumpararea unei emisiuni de obligatiuni sau de actiuni preferentiale aflate in circulatie. Contractul obligatiunii (in cazul unei emisiuni de obligatiuni) si statutul corporatiei (in cazul unei emisiuni de actiuni preferentiale) specifica faptul ca emitentul trebuie sa faca plati intr-un fond de amortizare, asigurand astfel investitorii ca aceste emisiuni sunt mai sigure decat cele fara un fond de amortizare, adica pentru care emitentul trebuie sa efectueze plata dintr-o data. Din acest motiv, o astfel de clauza are un efect favorabil asupra valorii de piata a unei emisiuni. (2) Cont folosit la rascumpararea valorilor mobiliare (instrumentelor financiare de credit tranzactionate) prin cumparare de pe piata deschisa (piata secundara) sau prin rascumparare, conform cu programul de rascumparare.

**Fond de amortizare a imprumutului obligatar
(Bond amortization fund)**

Bani pe care un emitent de obligatiuni ii depune periodic intr-un cont si care, in cele din urma, vor fi folositi pentru a cumpara propriile obligatiuni tranzactionate pe piata deschisa sau pentru a rascumpara obligatiunile ajunse la scadenta.

**Fond de amortizare activ
(Active sinker)**

La obligatiunile municipale, fond din care sunt rascumparate sau cumparate obligatiuni.

**Fond de crestere
(Growth fund)**

Fond de investitii ce detine actiuni ale firmelor in curs de dezvoltare care au perspectiva de a obtine castiguri mari. Obiectivul principal al unui astfel de fond este cresterea capitalului pe termen lung.

**Fond de crestere a capitalului
(Capital-appreciation fund)**

Cunoscut, de asemenea, ca "fond de crestere agresiva", acesta detine un portofoliu de actiuni volatile, vizand obtinerea unor castiguri maxime. Un astfel de fond poate utiliza strategii speculative in incercarea de a obtine rezultate mai bune.

**Fond de crestere si de venit
(Growth-and-income-fund)**

Fond de investitii ce detine actiuni ale companiilor mari si stabile care ofera un potential atat pentru cresterea capitalului, cat si pentru venit.

**Fond de dividende zilnice
(Daily dividend fund)**

In Statele Unite, fond de investitii care calculeaza dividendele zilnic si le plateste sau le reinvesteste lunar. Termenul se aplica fondurilor monetare si celor de obligatiuni.

**Fond de hedging
(Hedge fund)**

In Statele Unite, parteneriat privat de investitii (private investment partnership) pentru investitorii individuali bogati sau pentru investitorii institutionali. Spre deosebire de fondurile deschise de investitii obisnuite, investitia minima intr-un astfel de fond poate fi de un milion dolari sau chiar mai mult. De obicei, fondurile de hedging nu sunt reglementate, permitand managerilor de portofoliu sa foloseasca o varietate de tehnici investitionale care nu sunt permise in cazul celorlalte tipuri de fonduri. Printre tehnicile folosite se numara investirea folosind bani din imprumut, vanzarea short si utilizarea optiunilor, in incercarea de a obtine rezultate bune atat pe pietele in crestere cat si pe cele in scadere. Multe fonduri au o orientare globala si fac tranzactii cu valute si instrumente financiare straine, precum si cu diverse emisiuni nationale. Aceste fonduri ofera investitorilor posibilitatea obtinerii unor castiguri extraordinare in schimbul asumarii unui risc, adesea, peste medie.

**Fond de instrumente financiare bazate pe ipoteci
(Mortgage-backed securities fund)**

Fond care investeste in principal in instrumente financiare bazate pe ipoteci, ca de exemplu Ginnie Maes.

**Fond de investitii cu portofoliu fix
(Unit investment trust (UIT))**

In Statele Unite, fond de investitii care detine un portofoliu de instrumente financiare cu venit fix cum ar fi obligatiuni de corporatie, municipale sau guvernamentale, instrumente financiare bazate pe ipoteci si actiuni preferentiale. Portofoliul ramane fix pana cand toate instrumentele financiare de credit ajung la scadenta, iar investitorii isi recupereaza principalul. El nu este administrat, adica cel care supravegheaza portofoliul nu tranzactioneaza instrumentele financiare pe care le detine, desi uneori poate vinde unele dintre ele daca considera necesar acest lucru. Initial, unitatile unui astfel de fond sunt vandute investitorilor de catre brokeri printr-o oferta publica, contra unui comision la vanzare de aproximativ 4%. Majoritatea firmelor de brokeraj mentin o piata secundara pentru fondurile cu portofoliu fix pe care le vand, astfel incat unitatile sa poata fi revandute daca este nevoie. Datorita

comisionului initial la vanzare, aceste fonduri nu sunt atractive ca investitii pe termen scurt.

**Fond de investitii in contracte futures si optiuni pe marfuri
(Commodity fund)**

Asociere investitionala, constituita ca parteneriat cu raspundere limitata (limited partnership), cu scopul de a face speculatii cu contracte futures si optiuni pe marfuri. Fiecare participant (investitor) va beneficia de o parte, proportionala cu investitia sa initiala, din venitul sau profitul investitiilor realizate (sau din cheltuielile si pierderile rezultate).

**Fond de investitii in obligatiuni
(Bond fund)**

Fond inchis sau deschis de investitii care investeste, in principal, in obligatiuni pe termen lung. In Statele Unite, cele mai importante sunt: fondurile de obligatiuni de trezorerie, fondurile de obligatiuni de corporatie, fondurile de obligatiuni convertibile, fondurile de obligatiuni municipale, fondurile de obligatiuni straine si fondurile de obligatiuni cu cupon zero.

**Fond de investitii pe pietele emergente
(Emerging market fund)**

Fond de investitii al carui portofoliu vizeaza companiile ce se tranzactioneaza la bursele din diferite tari in curs de dezvoltare, cum ar fi cele din Asia de Sud Est, Europa de Est si America Latina.

**Fond de obligatiuni convertibile
(Convertible bond fund)**

Portofoliu mixt care contine in principal obligatiuni convertibile si actiuni preferentiale convertibile. Instrumentele financiare convertibile au caracteristici atat ale actiunilor, cat si ale obligatiunilor.

**Fond de obligatiuni de corporatie
(Corporate-bond fund)**

Fond al carui portofoliu contine obligatiuni de corporatie cu grad (nivel) de investitie, adica obligatiuni avand un rating de cel putin BBB. Fondurile de obligatiuni de corporatie de calitate superioara (high-quality corporate-bond funds) isi restrictioneaza, de obicei, detinerile la emisiuni de obligatiuni avand un rating de cel putin A. Fondurile din ambele categorii pot detine, de asemenea, si instrumente financiare de trezorerie.

**Fond de obligatiuni straine
(Foreign-bond fund)**

Fond care investeste in obligatiuni de trezorerie si de corporatie denumite intr-o alta moneda decat cea a tarii de origine a fondului.

**Fond de piata monetara
(Money market fund)**

In Statele Unite, fond de investitii care investeste in instrumente financiare de credit pe termen scurt, foarte lichide, cum ar fi bonurile de trezorerie si efectele de comert. Ratele dobanzii variaza zilnic, dar valoarea activului net per unitate ramane constanta, in general la 1\$, ceea ce face ca aceste fonduri sa fie cele mai sigure dintre toate tipurile de fonduri. Ele sunt disponibile atat in varianta impozabila, cat si in cea neimpozabila. Dividendele sunt calculate zilnic si platite sau reinvestite lunar.

**Fond de piata monetara neimpozabil
(Tax-exempt money market fund)**

In Statele Unite, fond de piata monetara care investeste in instrumente financiare de credit pe termen scurt, cu rating mare, neimpozabile, asa incat venitul din dobanda distribuit investitorilor este scutit de impozitul federal pe venit.

**Fond de rezerva pentru serviciul datoriei
(Debt service fund)**

Cont in care sunt depusi banii ceruti printr-un contract fiduciar sau prin contractul obligatiunii, ca protectie impotriva intreruperii fluxului veniturilor care au fost oferite drept garantie pentru plata obligatiunilor; de obicei, echivalentul serviciului datoriei pe un an.

Fond de sector

(Sector fund)

Fond de investitii care face plasamente exclusiv intr-o anumita industrie sau categorie de actiuni. Adesea, denumit fond „specializat”.

Fond de valori mobiliare convertibile

(Convertible securities hedge fund)

Fond de investitii care cumpara actiuni preferentiale si obligatiuni convertibile si vand short actiunile in care acestea pot fi convertite. Obligatiunile si actiunile preferentiale genereaza un cash-flow pozitiv si au prioritate in fata actiunilor comune in cazul unei lichidari a firmei. De asemenea, ele pot fi convertite in actiuni comune pentru a acoperi pozitiile short create.

Fond de venit

(Income fund)

Fond deschis de investitii al carui obiectiv principal este sa obtina un venit curent pentru investitorii sai. Astfel, aceste fonduri pot investi in instrumente financiare cum ar fi obligatiuni, actiuni preferentiale si actiuni comune care platesc un dividend relativ mare, sau pot vinde short optiuni call bazate pe actiuni.

Fond de venit din actiuni

(Equity-income fund)

In Statele Unite, fond al carui portofoliu se axeaza pe acele actiuni care au un randament mare al dividendului, cum ar fi actiunile companiilor de servicii publice, actiunile trusturilor de investitii in proprietati imobiliare (real estate investment trusts) si cele ale companiilor financiare.

Fond deschis

(Open-end fund)

Schema complexa de organism de plasament colectiv in instrumente financiare transferabile si alte tipuri de active financiare. Companie de investitii care ofera continuu noi titluri de participare investitorilor si care este dispusa sa rascumpere titlurile existente de la detinatorii acestora. Deoarece titlurile de participare sunt cumparate direct de la fondul deschis de investitii si sunt vandute direct fondului de catre investitori, nu exista o piata secundara pentru titlurile acestor companii. Fondurile deschise de investitii difera intre ele in functie de tipul investitiilor pe care le fac si de comisioanele percepute.

Fond deschis de investitii

(Mutual fund)

Companie de investitii care strange banii de la investitori, ii investeste in instrumente financiare si distribuie venitul investitorilor sai. Avand un portofoliu diversificat si administrat profesionist, fondul deschis de investitii emite continuu noi titluri de participare investitorilor, la valoarea activului net plus comisionul la vanzare aplicabil, si rascumpara unitatile de fond existente de la investitori, la valoarea activului net minus comisionul la vanzare amanat sau comisionul la rascumparare. De departe cel mai popular tip de companie de investitii.

Fond diversificat

(Diversified fund)

Fond al carui portofoliu detine diverse tipuri de actiuni si obligatiuni. In Statele Unite, pentru ca un fond sa fie considerat diversificat, Legea Companiilor de Investitii din 1940 cere ca acesta sa investeasca cel putin 75% din activele sale in conformitate cu urmatoarele reguli: (1) nu pot fi investite mai mult de 5% din active intr-o singura companie si (2) nu pot fi cumparate mai mult de 10% din actiunile aflate in circulatie ale unei companii. Majoritatea fondurilor deschise de investitii se incadreaza in aceste reguli. Vezi Nondiversified fund.

**Fond echilibrat
(Balanced fund)**

Fond de investitii care detine un portofoliu echilibrat de actiuni, obligatiuni si alte active financiare. Fiecare activ este detinut intr-o anumita proportie pentru a asigura fondul impotriva diferitilor factori de risc. Vezi Composition.

**Fond escrow
(Escrow fund)**

La refinantarea unei emisiuni de obligatiuni municipale, fond detinut de catre un administrator imputernicit pe care acesta il investeste intr-un portofoliu de instrumente financiare de trezorerie ce produce un flux de dobanda si de principal suficient pentru a efectua platile dobanzii si principalului aferente emisiunii refinantate.

**Fond fara comision
(No load fund)**

In Statele Unite, fond de investitii care nu percepe nici un comision la vanzare si nici un comision la vanzare amanat. In plus, comisionul 12b-1, in cazul in care exista, nu trebuie sa depaseasca 0,25% pe an. Daca portofoliul nu percepe nici un comision 12b-1, acesta este denumit adesea fond „pur”, fara comision.

**Fond flexibil de obligatiuni
(Flexible-bond fund)**

Fond care investeste intr-o combinatie de obligatiuni ce poate fi modificata. Managerul de portofoliu nu se confrunta cu restrictii privitoare la calitatea sau scadenta obligatiunilor.

**Fond global
(Global fund)**

In Statele Unite, fond care investeste in companii aflate sau tranzactionate in diverse tari, inclusiv in Statele Unite.

**Fond inchis de investitii
(Closed-end fund)**

(1) Fond tranzactionat la bursa a carui emisiune de unitati de fond este determinata. Astfel, spre deosebire de fondurile deschise de investitii, cele inchise au un numar fix de unitati de fond, nu emit continuu unitati de fond investitorilor si nici nu rascumpara unitati de fond de la cei care vor sa vanda. Acestea pot fi vandute sau cumparate printr-un broker. Majoritatea fondurilor inchise se tranzactioneaza cu discount fata de valoarea activului net. Cateva se tranzactioneaza cu prima. (2) Fond deschis de investitii care si-a inchis usile noilor investitori. Acest lucru se intampla de obicei cand un portofoliu a crescut atat de mult, incat daca ar mai creste nu si-ar mai putea atinge obiectivele intr-un mod eficient. Uneori, compania de administrare infiinteaza, pentru noii investitori, un fond clona, cu obiective similare, in cadrul aceleiasi familii de fonduri.

**Fond investitii
(Pool)**

Comasarea resurselor financiare ale mai multor investitori in vederea atingerii unui scop comun. De exemplu, membrii unui club de investitori isi pun banii laolalta pentru a investi impreuna intr-un portofoliu din care fiecare detine o anumita cota parte. Astfel, ei pot beneficia de o diversificare mai mare si au sansa de a obtine o rentabilitate mai mare decat ar obtine daca ar investi individual.

**Fond mixt (hibrid)
(Hybrid fund)**

Fond deschis de investitii care detine atat actiuni, cat si obligatiuni. Exemple de astfel de fonduri sunt: fondurile cu alocarea activelor, fondurile convertibile si cele echilibrate.

Fond nediversificat

(Nondiversified fund)

În Statele Unite, fond de investiții care a decis să nu respecte definiția „diversificării” dată de Legea Companiilor de Investiții din 1940. Fondurile nediversificate trebuie să investească în cel puțin 50% din activele lor în conformitate cu aceleași reguli pe care trebuie să le respecte fondurile diversificate pentru 75% din activele lor. Vezi Diversified fund.

Fond orientat pe o anumită scadență**(Target-maturity fund)**

Fond care investește în obligațiuni cu cupon zero, în special strips-uri, care ajung la scadență într-un anumit an. Ca și obligațiunile cu cupon zero, aceste fonduri plătesc o sumă de bani predeterminată, la o anumită dată în viitor, atunci când portofoliul lor de obligațiuni ajunge la scadență.

Fond pe un indice**(Index fund)**

În Statele Unite, fond de investiții al cărui portofoliu mimează un anumit indice de piață, cum ar fi Standard & Poor's 500, deținând o mare parte sau chiar toate acțiunile din indicele respectiv. Fondurile pe indici sunt fonduri administrate pasiv și au costuri reduse. În cazul fondurilor pe indici, este sigur că creșterile și scăderile pe care activul net al acestora le va înregistra vor fi reflectate și de modificările indicelui de piață.

Fond specializat**(Speciality fund)**

Fond de investiții care are o orientare investițională limitată și uneori neobisnuită. Exemple de astfel de fonduri sunt cele care evită investițiile în anumite tipuri de companii sau industrii, cum ar fi cea a tutunului, precum și cele care investesc în anumite regiuni din Statele Unite. Fondurile de sector reprezintă o subcategorie în cadrul categoriei fondurilor specializate. Vezi Sector fund.

Fonduri "spiders"**(Spiders (SPDRs or Standard's and Poor's Depositary Receipts))**

Fonduri pe indici care se tranzacționează la American Stock Exchange. Un portofoliu vizează indicele S&P 500 (simbol de tranzacționare SPY); celălalt vizează indicele S&P Mid Cap 400 (MDY)

Fonduri de fonduri**(Funds of funds)**

În Statele Unite, fonduri deschise de investiții care investesc în titlurile de participare ale altor fonduri deschise de investiții.

Fonduri federale**(Federal funds)**

În Statele Unite: (1) Fonduri excedentare față de cerințele referitoare la rezerva impuse de către Fed, pe care băncile comerciale le depun la Băncile Rezervei Federale. Băncile comerciale pot împrumuta între ele aceste fonduri excedentare, prin împrumuturi peste noapte, la rate ale dobânzii cunoscute drept "rata fondurilor federale" (federal funds rate); (2) Fonduri folosite la lichidarea tranzacțiilor cu decontarea în aceeași zi; (3) Fonduri folosite de către Fed pentru a răscumpara instrumente financiare de trezorerie.

Fonduri tranzacționate la bursă**(Exchange-traded funds)**

În Statele Unite, unitățile de fond ale unor fonduri închise de investiții care, de obicei, se tranzacționează la NYSE sau Amex ca orice acțiune. În afara de fondurile închise de investiții, din această categorie mai fac parte portofoliile Spiders și WEBS. Aceste portofolii pot fi cumparate și vândute prin intermediul unei firme de brokeraj. Vezi Closed-end fund, Spiders, WEBS.

Forma nominativă

(Registered form)

Termen ce se refera la acele instrumente financiare transferabile emise in forma materializata ce permite ca numele si adresa proprietarului sa fie tiparite pe certificat. Opusul formeii la purtator.

Formatiune grafica tip farfurie**(Saucer)**

In analiza tehnica, o formatiune grafica ce indica faptul ca pretul unei valori mobiliare a inregistrat un minim si ca este in crestere. Vezi Rounding bottom.

Formator de piata**(Market maker)**

(1) Persoana sau firma care face activ cereri si oferte pentru o anumita valoare mobiliara, cumparand si vanzand in mod continuu pentru contul propriu. De obicei, formatorii de piata incearca sa obtina profit din schimbarea rapida a pozitiilor lor in valori mobiliare si nu din pastrarea acelor pozitii in anticiparea unei anumite evolutii a pretului. Specialistii de la bursele de valori si dealerii de pe piata OTC sunt formatori de piata. Acestia pot actiona si ca agent. Vezi Make a market. (2) Membru al unei burse de optiuni care tranzactioneaza in contul si pe riscul propriu. Acest membru este insarcinat cu raspunderea de a tranzactiona astfel incat sa mentina o piata corecta, ordonata si concurentiala. El nu poate actiona ca agent.

Formular "Evolutie pozitii futures"**(Equity run)**

In tranzactiile cu contracte futures, document intocmit zilnic in care sunt prezentate pozitiiile unui client, valoarea prezenta a acestora, necesarul de marja si activitatea zilei curente. De asemenea, mai pot fi incluse si alte informatii cum ar fi pragul de rentabilitate a pozitiei totale, soldurile de numerar sau valoarea activelor depuse ca marja.

Formular "Pure book entry"**(Pure book entry)**

Sistem in cadrul caruia nu se prevede emiterea de certificate pentru detinatorii obligatiunilor.

Formular "Situatie portofoliu derivate"**(Purchase and sell statement)**

Document trimis de o firma de brokeraj unui client atunci cand intervine o modificare in pozitiiile pe care acesta le detine in contracte futures sau optiuni. Documentul prezinta numarul de contracte cumparate sau vandute, pretul la care contractele au fost cumparate sau vandute, pierderea sau profitul brut, comisioanele, pierderea sau profitul net.

Formular mandat**(Proxy statement)**

In Statele Unite, document pe care, conform regulilor SEC, corporatiile trebuie sa-l trimita actionarilor odata cu mandatele prin care se solicita votul acestora. Documentul prezinta articolele care urmeaza sa fie votate, cuprinzand nominalizarile pentru functiile de directori, firma de audit propusa, salariile functionarilor superiori si ale directorilor si propunerile facute de catre management si actionari.

Formulare (tichete) de ordine folosite in ring**(Floor order tickets)**

Formulare care prezinta intr-o forma simplificata informatiile furnizate de ordinele de cumparare sau de vanzare ale clientilor. Aceste formulare sunt folosite in ringul bursei de catre brokerii de ring pentru a executa ordinele clientilor.

Formulare (tichete) pentru ordine**(Office order tickets)**

Formulare tipizate ce se completeaza in detaliu de catre un broker al unei firme de brokeraj la primirea ordinelor de la clienti. Un astfel de formular indica daca ordinul este de cumparare sau de vanzare, numele valorii mobiliare, cantitatea, tipul

ordinului (ordin la piata, limita sau stop) si numele sau codul numeric al clientului. Vezi Floor order tickets.

Forta majora

(Force majeure)

Clauza intr-un contract care exonereaza de raspunderea contractuala acea parte la contract care nu si-a putut indeplini, partial sau integral, obligatiile contractuale din cauza unor evenimente pe care aceasta nu le-a putut controla. Aceste evenimente sunt definite in contract sau in reglementarile in vigoare.

Franciza

(Franchise)

(1) Intelegere intre o firma si o alta parte (un dealer) prin care firma ofera acestei parti, in anumite conditii, dreptul de a vinde produsele sau serviciile sale intr-o anumita zona, cu sau fara exclusivitate. Aceasta este o metoda de extindere rapida a unei afaceri, folosind un capital minim. (2) Dreptul legal acordat unei companii sau unei persoane fizice de catre o administratie publica de a indeplini anumite functii economice. De exemplu, o firma poate obtine o astfel de franciza pentru a presta anumite servicii publice intr-o zona delimitata geografic.

Free crowd system

(Free crowd system)

Sistem de tranzactionare, specific burselor americane, in care toti membrii aflati in ring fac cereri de cumparare si oferte de vanzare fie pentru contul firmei de brokeraj pe care o reprezinta, fie pentru contul clientilor, iar tranzactiile cu diferite instrumente financiare se fac simultan in diferite parti ale ringului.

Fuziune

(Consolidation)

Fuziune a doua sau mai multe firme in urma careia se formeaza o companie complet noua. Activele si datoriile firmelor care au fuzionat sunt preluate de noua companie. Vezi Merger.

Fuziune

(Merger)

Fuziunea a doua sau mai multe companii in care activele si datoriile firmei (respectiv firmelor) fuzionare sunt preluate de catre noua firma. Exista mai multe tipuri de fuziuni: (1) Fuziune orizontala (horizontal merger): fuziune intre firme care ofera produse sau servicii similare; (2) Fuziune verticala (vertical merger): fuziune intre firme care isi desfasoara activitatea in acelasi domeniu dar la nivele diferite; (3a) Market extension merger: fuziune intre companii care vand aceleasi produse, dar pe piete diferite; (3b) Product extension merger: fuziune intre companii care vand produse diferite, insa inrudite, dar pe aceeasi piata; (4) Conglomerat: fuziune intre companii care isi desfasoara activitatea in diverse domenii.

Gaj

(Pledge)

Activ financiar, cum ar fi un instrument financiar sau o polita de asigurare de viata cu valoare de rascumparare, apartinand unui debitor, care este oferit creditorului drept garantie ca acesta isi va onora obligatiile de plata fata de creditor. Termenii pledge si hypothecate sunt sinonimi deoarece nici unul nici celalalt nu implica transferul dreptului de proprietate asupra activului. In cazul in care debitorul nu isi indeplineste obligatiile de plata fata de creditor, acesta din urma are dreptul de a vinde activul oferit drept garantie pentru a-si recupera principalul si dobanda aferenta, precum si cheltuielile de vanzare.

Garajul

(Garage)

Una din zonele de tranzactionare, de mici dimensiuni, aflate chiar langa ringul principal de tranzactionare al NYSE.

**Garantia de plata a emitentului
(Full faith and credit)**

La emisiunile de obligatiuni municipale, expresie ce semnifica garantarea efectuarii platilor dobanzii si principalului aferente unei emisiuni cu intreaga putere fiscala si capacitate de indatorare a emitentului.

**Garantie
(Warrant)**

Instrument financiar care confera detinatorului sau dreptul de a cumpara un anumit numar de actiuni la un pret predeterminat. De exemplu, o garantie poate conferi detinatorului sau dreptul de a cumpara 5 actiuni XYZ la un pret de 25\$ per actiune pana la 1 octombrie 2004. Spre deosebire de drepturi (rights), care de asemenea confera dreptul de a cumpara actiuni comune, garantiile au un pret de subscriere mai mare decat pretul pietei la momentul emiterii si au o durata de viata de cativa ani. Garantiile sunt emise de regula impreuna cu o emisiune de actiuni sau de obligatiuni ca bonus pentru a creste vandabilitatea emisiunii. Garantiile sunt instrumente financiare transferabile si pot fi calificate drept valori mobiliare de catre autoritatile pietei de capital. Ele se tranzactioneaza la bursele mari.

**Garantie
(Security)**

Colateral oferit de un debitor unui creditor pentru a garanta un imprumut. De exemplu, garantia care sta la baza unui imprumut ipotecar este locuinta cumparata din acel imprumut.

**Garantie
(Guarantee indemnity)**

(1) Document in baza caruia garantul este raspunzator de neplata unei datorii sau de neindeplinirea unei obligatii de catre o parte la un anumit contract. Un astfel de garant isi asuma o responsabilitate de gradul doi, prin aceea ca se obliga sa plateasca creditorului suma datorata doar in caz ca debitorul nu o face el insusi. Garantul nu poate beneficia de nici un fel de avantaj de la debitor sau creditor, in baza contractului dintre acestia. (2) Document in baza caruia o terta parte denumita garant care, de regula, este o companie de asigurari, se obliga sa plateasca despagubiri, deci sa suporte pierderea inregistrata de una din partile unui contract la care ea nu participa direct. Un astfel de garant isi asuma o responsabilitate de gradul unu, adica plateste in locul debitorului care este scos din cauza.

**Garantie perpetua
(Perpetual warrant)**

Garantie fara data de expirare.

**Gradul de indatorare
(Debt-to-equity ratio)**

Raportul intre imprumuturile pe termen lung si fondurile furnizate de catre actionari. Acesta este o masura a levierului financiar - utilizarea banilor imprumutati pentru a mari rentabilitatea generata de catre capitalul actionarilor. O valoare mare a acestui raport indica o politica de finantare foarte agresiva, ceea ce inseamna castiguri foarte volatile. O valoare mica a acestui raport indica o politica de finantare conservatoare si un risc scazut, existand posibilitati reduse de a se obtine pierderi mari sau castiguri mari.

**Grafic bara
(Bar chart)**

In analiza tehnica, grafic ce reprezinta evolutia pretului -de obicei a pretului unei actiuni- prin intermediul unor bare verticale pe care sunt marcate toate preturile semnificative (pretul minim, pretul maxim, pretul de deschidere si pretul de inchidere) ale fiecarei zile de tranzactionare pentru o anumita perioada. Un grafic

bara indica trendul unei actiuni sau al pietei in general pe o perioada de cateva zile, saptamani, luni sau ani.

Grafic de inversare (Reversal pattern)

In analiza tehnica, este o formatiune grafica ce indica un minim sau un maxim al pietei. O astfel de formatiune grafica ce apare, de regula, in urma unei miscari principale a pretului unei actiuni, sau a pietei in general, indica faptul ca investitorii ar trebui sa-si ajusteze pozitiile pentru a beneficia de urmatoarea modificare a directiei de evolutie a pretului. Formatia grafica cap-si-umeri este un exemplu de grafic de inversare.

Grafic punct si valoare (Point and figure (P&F) chart)

In analiza tehnica, este un grafic in care sunt inregistrate doar variatiile semnificative ale valorii unei valori mobiliare sau ale unui indice al pietei. Pe axa verticala este reprezentat pretul, dar spre deosebire de toate celelalte grafice, pe axa orizontala nu este reprezentata nici o variabila. Inregistrările într-un grafic punct si valoare sunt facute doar daca variabila analizata se modifica cu o valoare predeterminata, de exemplu un punct sau doua puncte. Cresterile pretului sunt marcate cu „x-uri”, iar scaderile sunt marcate cu „0-uri”. Cel care construiește un grafic P&F trebuie sa stabileasca valoarea casetei graficului, precum si valoarea cu care trebuie sa varieze variabila respectiva pentru a putea fi inregistrata pe grafic. De exemplu, in cazul unui contract futures pe porumb se poate construi un grafic P&F care sa inregistreze doar variatiile de un cent per bushel ale pretului, fiecare caseta reprezentand insa un sfert de cent. Astfel, se va inregistra un „x” numai daca pretul creste cu un cent, dar pentru a reprezenta variatia de un cent a pretului se vor completa patru casete.

Greveyard market (Greveyard market)

Piata in scadere pe care vanzatorii se confrunta cu mari pierderi, in timp ce cumparatorii potentiali isi pastreaza banii pana cand piata devine si mai atractiva (preturi din ce in ce mai mici).

Gridlock (Gridlock)

Pe piata contractelor futures, situatie in care activitatea de tranzactionare scade ca intensitate sau inceteaza. Spreadul intre cerere si oferta este foarte mare, iar volumul tranzactiilor este foarte mic sau egal cu zero.

Grup de vanzari (Selling group)

Grup de dealeri care au fost desemnati de catre managerul unui sindicat de distribuire sa actioneze ca agent pentru distribuitori in vanzarea unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile sau intr-o distribuire secundara. Ei sunt recompensati cu o parte din spread denumita concesiunea vanzarii. Ei nu-si asuma nici o raspundere financiara pentru partea nevanduta, dar nici nu participa la profitul obtinut din partea ramasa sindicatului.

Hedge pur (Pure hedge)

Hedge de cumparare utilizat pentru a mentine o rata a dobanzii si pentru a se proteja impotriva unei scaderi a ratelor dobanzii.

Hedge/Hedging (Hedging)

(1) Angajarea unei pozitii pe piata futures opusa fata de pozitia detinuta pe piata cash (spot) pentru a inlocui temporar o tranzactie care urmeaza sa fie facuta pe piata cash (spot), ca protectie impotriva riscului ca pretul sa aiba o evolutie nefavorabila

pe piata cash. De exemplu, vanzarea short de contracte futures in anticiparea vanzarii viitoare a unei marfi pe piata cash (spot), ca protectie impotriva unei eventuale scaderi a pretului, sau cumpararea de contracte futures in anticiparea cumpararii viitoare a unei marfi pe piata cash (spot), ca protectie impotriva unei eventuale cresteri a pretului. Prin cumpararea sau vanzarea short de contracte futures, riscul modificarii pretului este transferat speculatorilor care sunt dispusi sa accepte acest risc in speranta obtinerii unor profituri rapide. (2) Se refera la orice combinatie de pozitii long si short in instrumente financiare, contracte futures si optiuni, in care o pozitie tinde sa reduca riscul celeilalte; orice strategie folosita pentru a reduce riscul unei investitii. De exemplu, un manager de portofoliu se poate proteja partial impotriva riscului de scadere a pietei transferand o parte mai mare a portofoliului in instrumente financiare echivalente cu numerarul. Ca alternativa, managerul ar putea vinde contracte futures pe indici de actiuni. Daca piata scade, castigurile din contractele futures vandute short vor compensa intr-o masura mai mare sau mai mica scaderea in valoare a portofoliului.

Hedging anticipat (Anticipatory hedging)

Realizarea unei operatiuni de hedging inainte de a initia pozitia curenta care trebuie protejata. De exemplu, o firma care stie ca va primi fonduri de investitie peste o zi sau peste o saptamana poate prefera sa se protejeze mai devreme impotriva riscurilor. Sau, un producator poate dori sa se protejeze impotriva riscului inainte de recoltarea cerealelor, de realizarea unui produs sau de prelucrarea unei materii prime.

Hedging incrucisat (Cross hedge/hedging)

In tranzactionarea contractelor futures: (1) pozitie angajata intr-un contract futures pe o marfa cu scopul de a proteja o pozitie existenta pe piata cash intr-o marfa inrudita. De exemplu, vanzarea unui contract futures pe grau cu livrarea in doua luni pentru a proteja o pozitie existenta pe piata cash in ovaz; (2) protejarea unei marfi prin utilizarea unui contract futures care are ca activ de baza o marfa diferita de cea pentru care se realizeaza hedgingul atunci cand nu exista contracte futures pe acea marfa, iar tendintele de evolutie a pretului pe piata cash si pe piata futures sunt similare. De exemplu, utilizarea contractelor futures pe soia cu scopul de a proteja produsele din peste.

HORIZON ()

Sistem informatic care permite agentilor bursieri tranzactionarea la BVB din afara incintei ringului Bursei. HORIZON ofera posibilitatea de a realiza in regim computerizat totalitatea operatiunilor specifice activitatii de tranzactionare: editarea si introducerea de ordine de bursa, executarea tranzactiilor, accesul la informatiile referitoare la tranzactii si decontarea tranzactiilor, inclusiv istoricul tranzactiilor, precum si diverse alte informatii relevante cu privire la tranzactionare

Identificarea semnatarului (Acknowledgement)

Verificarea autenticitatii unei semnaturi fizice olografe sau electronice in cazul unei tranzactii cu valori mobiliare; verificarea transferului unui cont de valori mobiliare de la un broker la altul etc.

Iesire pe piata (Going public)

O companie privata iese pe piata, adica "devine publica" atunci cand isi ofera actiunile pentru prima data publicului investitor (oferta publica initiala).

Illegal (Illegals)

Obligatiuni care nu au un aviz legal atasat.

**Implicarea in raspunderea fata de credit
(Overlapping debt)**

In cazul unei emisiuni de obligatiuni municipale, este raspunderea fata de datoria contractata de municipalitate ce este impartita cu o alta entitate administrativa. De exemplu, un oras poate imparti raspunderea cu districtul in care este situat, pentru obligatiunile emise de district in scopul finantarii unei utilitati de interes public.

**Impotriva multimii care tranzactioneaza
(Against the crowd)**

Strategie adoptata de un investitor prin care acesta actioneaza impotriva multimii care tranzactioneaza pe considerentul ca intotdeauna un castig va fi mai mare daca se imparte intre mai putini participanti. Vezi Impotriva pietei.

**Impotriva pietei
(Against the market)**

Expresie desemnand strategia adoptata de un investitor prin care acesta actioneaza in directia opusa celei urmate de majoritatea investitorilor, bazand-se pe rationamentul ca daca cineva considera ca piata va evolua intr-o anumita directie, atunci acest lucru nu se va intampla deoarece: (1) majoritatea celor care sustin ca piata va creste au toti banii investiti si nu mai au puterea de a cumpara, ceea ce inseamna ca piata tocmai inregistreaza un maxim; (2) cei care previzioneaza scaderea deja au vandut, ceea ce inseamna ca piata tocmai inregistreaza un minim si nu poate decat sa creasca.

**Impozit final companie
(Mainstream corporation tax (MCT))**

Impozitul total platit de o companie, mai putin impozitul pe care aceasta l-a platit in avans (advance corporation tax).

**Impozit in avans
(Advance corporation tax)**

Procedura de livrare intalnita in cazul contractelor futures care permite cumparatorului si vanzatorului sa-si indeplineasca obligatiile contractuale referitoare la livrare independent de piata organizata si reglementata a acestor instrumente financiare derivate.

**Impozit minim alternativ
(Alternative minimum tax)**

In Statele Unite este un impozit federal pe venit care se percepe contribuabililor care au un venit suficient de mare, insa este neimpozitat sau este impozitat la o rata mai scazuta.

**Impozit pe castigurile de capital
(Capital gains tax)**

Impozit perceput investitorilor pe profitul obtinut din vanzarea unui instrument financiar transferabil. In Statele Unite, inainte de Legea Reformei Fiscale din 1986, castigurile de capital obtinute din vanzarea instrumentelor financiare transferabile, care fusesera detinute cel putin 6 luni, erau considerate castiguri pe termen lung si impozitate la o rata mai mica decat rata de impozitare a venitului din activitatea curenta (ordinary income). Legea din 1986 a eliminat acest avantaj, impunand ca toate castigurile de capital sa fie impozitate la aceleasi rate de impozitare ca si venitul din activitatea curenta.

**Impozit pe venit/profit
(Income tax)**

Impozit perceput pe castigurile anuale ale unei persoane fizice sau ale unei companii. In Statele Unite, aceste impozite sunt percepute de catre guvernul federal, precum si de catre anumite administratii statale si locale. Exista reguli diferite care se aplica in cazul venitului individual si in cazul profitului obtinut de o companie. Marimea si structura impozitului pe venit influenteaza in mare masura preturile valorilor mobiliare si deciziile investitorilor.

**Impozit suplimentar pe profit
(Accumulated earnings tax)**

Impozit suplimentar pe profitul capitalizat sau retinut in sfera afacerii de catre companie pentru a evita aplicarea unui impozit prea ridicat actionarilor in cazul in care acestora le-ar fi platite dividende la nivelul rezultat dupa incheierea bilantului contabil. Scopul acestui impozit este de a face mai dificila amanarea impozitarii sau micșorarea ratei impozitului pe profitul care, in mod normal, ar fi trebuit sa fie distribuit actionarilor sub forma de dividende. De exemplu, actionarii care fac parte dintr-o categorie de impozitare cu venituri mari prefera ca profitul sa fie reinvestit decat sa fie platit sub forma de dividende pentru a evita impozitarea la ratele mari de impozitare. In Statele Unite, IRS considera ca daca, in realitate, firma nu are nevoie de acesti bani si ca ei sunt reinvestiti doar din motive fiscale, atunci trebuie aplicat acest impozit suplimentar pe profit.

**Impozitare dubla
(Double taxation)**

Impozitarea aceluasi venit de doua ori de catre aceeasi autoritate fiscala. In general, se refera la impozitarea dividendelor o data la nivel de corporatie (ca venit al companiei, inainte ca dividendele sa fie declarate) si inca o data la nivel personal (ca venit personal, atunci cand dividendele sunt incasate).

**Impozite amanate
(Deferred taxes)**

Impozite a caror plata a fost amanata. De exemplu, in Statele Unite, in cazul unui cont IRA, plata impozitelor este amanata pana cand banii sunt retrasi.

**Imprumut
(Loan)**

Tranzactie prin care proprietarul unui activ (denumit creditor) permite unei alte parti, debitorul, sa foloseasca acel activ. De regula, debitorul se angajeaza sa restituie activul dupa o perioada specificata de timp si sa plateasca o anumita suma de bani, denumita dobanda, pentru folosirea acelui activ.

**Imprumut cu scop de speculatie
(Purpose loan)**

Imprumut ce utilizeaza instrumente financiare transferabile ale unei corporatii drept colateral pentru a cumpara, mentine sau tranzactiona valori mobiliare in marja. Vezi Imprumut fara scop de speculatie.

**Imprumut fara scop de speculatie
(Nonpurpose loan)**

Imprumut ce foloseste instrumente financiare drept colateral, facut cu orice alt scop in afara de cumpararea, mentinerea sau tranzactionarea valorilor mobiliare in marja. Vezi Imprumut cu scop de speculatie.

**Imprumut garantat de polita de asigurare
(Policy loan)**

Imprumut acordat de catre o companie de asigurari, garantat cu valoarea de rascumparare a unei polite de asigurare de viata. Marimea unui astfel de imprumut depinde de numarul de ani care s-a scurs de la emiterea politei, varsta asiguratului la momentul emiterii politei si marimea indemnizatiei de deces. Daca asiguratul nu restituie imprumutul, indemnizatia de deces va fi redușă cu valoarea imprumutului, plus dobanda acumulata.

**Imprumut revocabil
(Call loan)**

Credit ce poate fi revocat oricand de catre una din parti. In investitii, este un imprumut acordat de banci firmelor de brokeraj in scopul finantarii cumpararilor in marja ale clientilor, folosind instrumente financiare transferabile drept colateral. In mod normal, pentru un astfel de imprumut, firmele de brokeraj percep investitorilor o dobanda egala cu dobanda pentru creditul revocabil, plus un procent suplimentar, in

functie de suma imprumutata. Scopul imprumutului revocabil este de a stimula activitatea investitionala.

In afara banilor

(Out-of-the-money)

Termen care este folosit pentru a descrie o optiune care nu are valoare intrinseca. Un investitor care cumpara o optiune „in afara banilor” spera ca pana la scadenta specificata a optiunii aceasta sa devina o optiune „in bani” pentru a putea fi exercitata. Chiar daca o optiune in afara banilor nu are valoare intrinseca ea poate avea valoare de piata data de valoarea de timp a optiunii.

In afara bursei

(Off board)

Expresie care se refera la tranzactiile facute pe piata OTC sau la tranzactiile cu valori mobiliare listate care nu au fost executate la bursa.

In afara casei de compensatie

(Ex-clearing house)

Termen folosit pentru a desemna o tranzactie cu valori mobiliare care urmeaza a fi decontata (adica, efectuarea platii si livrarea valorilor mobiliare) fara a se beneficia de facilitatile casei de compensatie, direct intre participantii la tranzactie.

In bani

(In-the-money)

Expresie folosita pentru a desemna o optiune care are valoare intrinseca. O optiune call este in bani daca pretul sau de exercitare este mai mic decat pretul de piata al activului de baza. O optiune put este in bani daca pretul sau de exercitare este mai mare decat pretul de piata al activului de baza.

In crestere

(Bullish)

Adjectiv folosit pentru a desemna opinia sau previziunea unui investitor care anticipeaza cresterea pietei in general, a unei anumite valori mobiliare sau a amandurora. Vezi Bearish.

In scadere

(Bearish)

Adjectiv folosit pentru a desemna opinia sau previziunea unui investitor care anticipeaza scaderea pietei in general, a unui anumit instrument financiar transferabil, sau a amandurora. Vezi Bullish.

In timpul unei zile

(Intraday)

Termen folosit frecvent la indicarea maximelor si minimelor zilnice ale unei valori mobiliare.

Incertitudine/Univers probabilistic

(Uncertain)

Existenta unui grad de probabilitate privind directia, intensitatea, timpul, ordinea si sincronizarea desfasurarii unor fapte, fenomene sau evenimente, fapt care determina o indoiala, un grad de toleranta privind cunoasterea sau masurarea rezultatului acestora. Vezi Certain, Risk.

Inchidere

(Close)

(1) Ultima jumatate de ora de la sfarsitul sedintei de tranzactionare, desemnata oficial de catre o bursa, in cadrul careia toate tranzactiile se considera a fi facute "la inchidere". (2) Ultimul pret la care s-a tranzactionat un instrument financiar transferabil in timpul unei sedinte de tranzactionare.

Inchidere fortata

(Closed out)

Lichidarea de catre broker a pozitiei unui client care nu a putut sa raspunda unui apel in marja sau sa acopere o vanzare short.

Inchidere pozitie

(Closing-out)

Pe piata contractelor futures sau options, lichidarea unei pozitii long sau short existente printr-o tranzactie opusa si de aceeasi marime.

Inchiderea ofertei**(Closing)**

Procesul prin care emitentul incaseaza contravaloarea emisiunii de obligatiuni si livreaza obligatiunile distribuitorului.

Inclusiv dobanda**(And interest)**

Sintagma atasata unei obligatiuni la cotarea acesteia. Cumparatorul obligatiunii respective plateste vanzatorului pretul de cumparare, plus dobanda acumulata de la plata anterioara a dobanzii efectuata de catre emitent. Vezi Dobanda acumulata.

Indatorare**(Leveraging)**

Se refera la situatia in care, pentru a face o investitie, se folosesc fonduri imprumutate. Un investitor sau o firma cu un grad mare de indatorare se afla intr-o pozitie riscanta daca ratele dobanzii cresc sau daca rentabilitatea investitiei este foarte scazuta.

Indicatie**(Indication)**

Pe tabela electronica, o aproximare a preturilor de cerere si de oferta pentru o valoare mobilara atunci cand tranzactionarea incepe dupa o deschidere intarziata sau se reia dupa ce a fost suspendata datorita unui dezechilibru al ordinelor sau din alte motive.

Indicator**(Indicator)**

Instrument utilizat de catre analistii financiari pentru a previziona directia de evolutie a pietei valorilor mobiliare, volumul tranzactiilor, directia de evolutie a ratelor dobanzii, investitiile de capital si altele.

Indicator decalat/intarziat**(Lagging indicator)**

Variabila financiara sau economica a carei evolutie tinde sa secondeze evolutia activitatii economice generale. Astfel, un indicator decalat va atinge un maxim dupa un varf al activitatii economice. Similar, el va inregistra un minim dupa un minim al activitatii economice. Acesti indicatori, cunoscuti sub denumirea de indicatori intarziiati, sunt folositi in analizele conjuncturii economice si ale diferitelor categorii de piete.

Indicator Morningstar a riscului**(Morningstar risk measure)**

Indicator publicat de Morningstar Inc. din Chicago care se axeaza doar pe posibilitatea ca un fond sa inregistreze pierderi. Conform acestui indicator, cu cat rentabilitatile lunare ale unui fond scad mai des sub rentabilitatea bonului de trezorerie si cu cat rezultatele acestuia sunt mai slabe, cu atat riscul sau este mai mare.

Indicatori financiari**(Financial ratios)**

Indicatori folositi de catre analisti, investitori sau manageri de portofoliu pentru a evalua factori precum atractivitatea unei actiuni sau eficienta unei companii. Cel mai utilizat indicator de catre investitori este raportul pret-castig (P/E).

Indicatorul puterii relative**(Relative strength indicator (RSI))**

Instrument al analizei tehnice care incearca sa indice momentul cand exista un exces de cumparatori sau de vanzatori pe piata si cand este posibila o inversare. Oscilatorul RSI utilizeaza o scala standard de la zero la 100. Liniile 70 si 30 reprezinta limitele care indica un exces de cumparatori respectiv de vanzatori pe piata. Teoretic, atunci

cand oscilatorul RSI depaseste valoarea 70, piata nu mai are capacitatea de a-si mentine nivelul curent al puterii si, in consecinta, este de asteptat o inversare. Reciproca este valabila pentru linia 30. Maximele si minimele oscilatorului RSI preced maximele si minimele pietei, facandu-l un indicator primar.

Indice (Index)

Indicator statistic care masoara dimensiunea si schimbarile fenomenelor economico-sociale. Schimbarile sunt exprimate procentual fata de un an de referinta sau fata de alta perioada de referinta (zi, saptamana, luna, trimestru etc.). Exista indici de dinamica ce masoara cresterile si scaderile in valoare ale pietei actiunilor sau obligatiunilor, in ansamblu, sau ale anumitor segmente ale acestor piete.

Indice egal ponderat (Equally weighted index)

Indice in care fiecare actiune are aceeasi importanta ca oricare alta, indiferent de pretul actiunii si de capitalizarea de piata. O crestere de 20% a pretului unei actiuni apartinand unei companii de 80 milioane dolari va avea acelasi impact ca o crestere de 20% a pretului unei actiuni apartinand unei corporatii de 80 miliarde dolari. Acest lucru sporeste cu mult importanta companiilor mai mici in comparatie cu importanta pe care acestea o aveau intr-un indice ponderat cu valoarea. Din aceasta categorie face parte Value Line Composite Index.

Indice ponderat cu pretul (Price weighted index)

Indice in care fiecare actiune componenta este ponderata cu pretul sau. Intr-un astfel de indice, actiunile mai scumpe, care nu apartin neaparat celor mai mari companii, au o pondere mai mare decat cele ieftine. De exemplu, in cadrul unui indice ponderat cu pretul, o crestere de 10% a unei actiuni de 150\$ va avea un impact de 10 ori mai mare decat o crestere de 10% a unei actiuni de 15\$. Exemple de astfel de indici sunt Dow Jones Industrial Average si Nikkei 225 Stock Average.

Indice ponderat cu valoarea (capitalizarea) de piata (Value weighted index)

Indice in care fiecare actiune componenta este ponderata cu valoarea (capitalizarea) de piata a companiei, adica cu pretul per actiune inmultit cu numarul de actiuni aflate in circulatie. De exemplu, intr-un indice ponderat cu capitalizarea de piata, o actiune de 40\$ a unei companii cu 100 milioane de actiuni, avand o capitalizare de piata de 4 miliarde dolari, va avea o pondere de 5 ori mai mare decat o actiune de 80\$ a unei companii cu 10 milioane de actiuni, valorand 800 miliarde dolari. Cele mai cunoscute exemple de astfel de indici sunt S&P 500 si Wilshire 5000.

Indicele de incredere Barron`s (Barron`s Confidence Index)

Indice saptamanal care masoara increderea investitorilor, calculat prin impartirea randamentului obligatiunilor cu rating mediu (randamentul mediu Dow Jones calculat ca medie aritmetica a randamentelor a 40 de obligatiuni) la randamentul obligatiunilor cu rating mare (randamentul mediu Barron`s calculat ca medie aritmetica a randamentelor a 10 obligatiuni). O valoare mare indica faptul ca investitorii sunt dispusi sa cumpere obligatiuni cu un rating mai slab, exprimandu-si increderea in economie si in pietele financiare. O valoare scazuta indica faptul ca investitorii cauta sa investeasca in instrumente financiare de credit de calitate superioara, exprimandu-si ingrijorarea cu privire la evolutia economiei. Spreadul intre randamentul obligatiunilor cu rating mare si cel al obligatiunilor cu rating scazut reflecta opinia investitorilor cu privire la economie.

Indicele Dow Jones (Dow Jones Average)

Indice compus al pietei, alcatuit din 65 actiuni comune grupate astfel: (1) 30 de actiuni comune din industrie (formand separat Dow Jones Industrial Average); (2) 20 de actiuni comune ale companiilor de transporturi aeriene, rutiere si feroviare

(formand separat Dow Jones Transportation Average) si (3) 15 actiuni comune ale companiilor de electricitate si gaze naturale (formand separat Dow Jones Utility Average).

Indicele EAFE

(EAFE (Europe, Australia and Far East) Index)

Indice popular al preturilor actiunilor straine calculat in Statele Unite de catre Morgan Stanley Capital International. EAFE Index cuprinde aproximativ 1.100 companii mari.

Indicele Lehman Brothers Aggregate Bond

(Lehman Brothers Aggregate Bond Index)

Indice al randamentului total pentru aproximativ 6.500 obligatiuni emise in Statele Unite.

Indicele Lipper General Municipal Bond Fund

(Lipper General Municipal Bond Fund Index)

In Statele Unite, indice care masoara valoarea activului net pentru 10 fonduri mari de obligatiuni municipale. Valoarea de referinta, de 100, a fost stabilita la 31 decembrie 1980, cand indicele a fost publicat pentru prima oara.

Indicele Nikkei

(Nikkei index)

Cel mai utilizat indice al pietei actiunilor din Japonia. Indicele Nikkei contine 225 de actiuni ale companiilor mari, binecunoscute, tranzactionate la Tokyo Stock Exchange. Ca si Dow Jones Industrial Average, acesta este un indice ponderat cu pretul. De asemenea, mai este cunoscut si ca „Nikkei Dow“.

Indicele NYSE

(New York Stock Exchange Index)

Indice compozit alcatuit din toate actiunile listate la NYSE si ponderat cu valoarea de piata a fiecarei actiuni. Valoarea de referinta a fost stabilita la 50 in 1966 cand a fost introdus acest indice. De asemenea, mai sunt calculati si publicati patru indici specializati pentru industrie, transporturi, finante si servicii publice.

Indicele Preturilor OTC de pe piata NASDAQ

(NASDAQ Over-The-Counter Price Index)

Indice al activitatii pietei valorilor mobiliare tranzactionat pe pietele OTC, calculat automat, pe o baza larga, actualizat la fiecare 5 minute.

Indicele riscului de tara

(Country risk index)

Indicator conventional prin care se evalueaza riscul investitiei si al colaborarii economice internationale cu o anumita tara pe baza punctarii unor aspecte politico-economice dintre care cele mai uzuale sunt: gradul de transparenta a informatiilor economice, riscul politic, gradul de indatorare, reesalonarea datoriei externe, rata de creditare, accesul la finantarea bancara, accesul la finantarea pe termen scurt, accesul la piata internationala de capital si detinerea de disponibilitati la termen. Se mai numeste rating de tara.

Indici si medii de actiuni

(Stock indexes and averages)

Indicatori folositi pentru a masura si a raporta schimbarile in valoare ale unor grupuri reprezentative de actiuni. Cat de apropiata este evolutia unui indice sau a unei medii de cea a pietei depinde de compozitia sa si de metoda de calcul. Atat mediile (averages) cat si indicii (indexes) sunt calculati fie dupa o formula statistica clasica, fie dupa o formula conventionala; in ambele cazuri, formula de calcul sufera modificari cu ocazia splitarilor, a „disparitiei“ unor companii datorita fuziunilor sau din alte motive, precum si cu ocazia altor schimbari. Indicii si mediile pot fi alcatuite dintr-un numar mare de actiuni, caz in care sunt reprezentative pentru intreaga piata, sau dintr-un numar mic de actiuni, caz in care reprezinta o anumita industrie sau un anumit sector al pietei. Indicii si mediile de actiuni sunt folosite de asemenea ca activ de baza pentru contracte futures, optiuni si optiuni pe contracte futures.

Inflatie

(Inflation)

Crestere generala a preturilor masurata prin indici lunari ai preturilor en gros (Producer Price Index - PPI) si prin indici lunari ai preturilor en detail (Consumer Price Index - CPI). Investitorii in obligatiuni purtatoare de dobanda sunt foarte interesati de acest fenomen, deoarece majoritatea platilor dobanzii sunt fixe si nu variaza pe perioada in care obligatiunile se afla in circulatie. O rata mare a inflatiei reduce rentabilitatea instrumentelor financiare cu venit fix si le face mai putin atractive.

Infrastructura**(Infrastructure)**

Cuprinde sistemul de transporturi, retelele de alimentare cu apa si canalizare, sistemul de electrificare si alte sisteme de utilitati. Pe piata primara a obligatiunilor municipale, multe emisiuni ale autoritatilor publice sunt vandute pentru a finanta investitii in infrastructura.

Ingustarea spreadului**(Narrowing the spread)**

Reducerea diferentei dintre pretul cererii si cel al ofertei pentru o valoare mobiliara ca rezultat al ofertelor de cumparare si de vanzare facute de formatorii de piata sau de specialistii acelei valori mobiliare. De exemplu, pentru o actiune pretul cererii (bid price) - cel mai mare pret pe care cineva este dispus sa-l plateasca - poate fi de 10\$, iar pretul ofertei (asked price) - cel mai mic pret pe care cineva este dispus sa-l primeasca - poate fi de 103/4\$. Daca un specialist sau un formator de piata face o oferta de cumparare la 101/4\$, in timp ce pretul ofertei ramane la 103/4\$, spreadul a fost ingustat.

Inlocuire**(Switching)**

(1) In Statele Unite, la fondurile deschise de investitii, este transferarea activelor dintr-un fond intr-altul, fie in cadrul aceleiasi familii de fonduri, fie intre familii de fonduri diferite. In cazul switch-urilor efectuate in cadrul unei familii de fonduri deschise de investitii fara comision, care ofera o varietate de fonduri de actiuni, de obligatiuni si de piata monetara, nu se percepe nici un comision. Insa, atunci cand este efectuat un switch de la un fond deschis de investitii cu comision la altul, este perceput un comision la vanzare. Switch-urile sunt efectuate de obicei din initiativa investitorului ca urmare a modificarii conditiilor de piata sau ale obiectivelor investitionale. (2) Vanzarea actiunilor sau obligatiunilor cu scopul de a le inlocui cu alte actiuni si obligatiuni cu un potential mai mare de castig.

Inregistrare corespunzatoare**(Good name)**

Expresie folosita pentru a arata ca inregistrarea valorilor mobiliare a fost facuta astfel incat sa permita o livrare corespunzatoare.

Instiintare de deficiente**(Deficiency letter)**

In Statele Unite, notificare trimisa de catre Securities and Exchange Commission unui potential emitent de instrumente financiare transferabile cu privire la faptul ca prospectul preliminar necesita o modificare sau o adaugire. O notificare de deficiente necesita rezolvarea cu promptitudine a problemelor semnalate; in caz contrar, perioada de inregistrare/autorizare poate fi prelungita p'ea la deplina clarificare a acestor probleme.

Instiintare livrare**(Notice of intention day)**

In tranzactiile cu contracte futures, ziua in care casa de compensatie pune in legatura investitorul care si-a anuntat intentia de a face livrarea conform unui contract futures, cu investitorul care trebuie sa accepte livrarea. Acest lucru se intampla la o zi dupa ce investitorul care detine pozitia short a anuntat casa de compensatie ca doreste sa faca livrarea si cu o zi inainte ca livrarea sa aiba loc.

Institutie financiara

(Financial institution)

Institutie care colecteaza bani de la public pentru a-i plasa in active financiare cum ar fi actiuni, obligatiuni, instrumente ale pietei monetare, depozite bancare sau imprumuturi. Institutiile depozitare (bancile comerciale, asociatiile de economii si credite, bancile de economii) constituie depozite pentru care platesc dobanda si investesc acesti bani in imprumuturi de pe urma carora incaseaza dobanda. Institutiile nondepozitare, cum ar fi companiile de asigurari si fondurile de pensii, colecteaza bani din vanzarea politelor de asigurare respectiv din incasarea contributiilor, si platesc daune in cazul cererilor justificate de despagubire, respectiv beneficii de pensionare.

Instrument financiar bazat pe ipoteci**(Mortgage - backed security)**

In Statele Unite, instrument financiar de credit garantat de un fond de ipoteci asigurate, emis frecvent de Corporatia Federala Ipotecara de Credit pentru Locuinte (FHLMC), de Asociatia Federala Nationala Ipotecara (FNMA) si de Asociatia Nationala Guvernamentala Ipotecara (GNMA). De asemenea, mai este denumit instrument financiar „pass-through”. Platile catre investitori sunt facute din platile dobanzii si principalului aferente ipotecilor care stau la baza instrumentelor financiare de credit. Principalul unui instrument financiar de credit bazat pe ipoteci este rambursat treptat, impreuna cu dobanda, nu la scadenta, ca in cazul unei obligatiuni obisnuite.

Instrument financiar cu discount**(Discount paper)**

Instrument financiar specific pietei monetare care, la emitere, este vandut la un pret mai mic decat valoarea sa nominala. Discountul, considerat dobanda, se acumuleaza pe durata de viata a instrumentului financiar si este platit atunci cand aceasta ajunge la scadenta.

Instrument financiar cu rata variabila a dobanzii**(Floater)**

(1) Obligatiune cu o rata variabila a dobanzii care se modifica la intervale ce variaza de la o zi, pana la un an. (2) Instrument financiar derivat cu rata direct variabila a dobanzii. Este un instrument derivat dintr-o obligatiune municipala, a carui rata a dobanzii fluctueaza in aceeasi directie cu rata generala a dobanzii. Rata dobanzii acestui instrument este stabilita periodic fie la licitatie, fie in raport cu o rata publicata a dobanzii. Vezi Inverse floater.

Instrument financiar de credit**(Debt security)**

Instrument financiar ce reprezinta un imprumut ce trebuie restituit si care are o valoare nominala fixa, o singura scadenta sau mai multe scadente si, de obicei, o rata a dobanzii sau un discount initial la emitere. De exemplu, un bon, un bilet, o obligatiune sau un efect de comert.

Instrument financiar de credit cu dobanda**(Coupon instrument)**

Instrument financiar care are stabilita o rata a dobanzii indiferent daca acesta a fost emis sau nu cu cupoane detasabile.

Instrument financiar derivat cu rata invers variabila a dobanzii**(Inverse floater)**

Pozitia neta long sau short a unui dealer sau specialist. De asemenea, valorile mobiliare cumparate si pastrate de catre un dealer pentru a fi revandute ulterior.

Instrument financiar in marja**(Margin security)**

Instrument financiar transferabil care poate fi cumparat sau vandut intr-un cont in marja.

Instrument financiar materializat**(Registered security)**

(1) Instrument financiar transferabil in forma nominativa. Actiune sau obligatiune avand numele proprietarului tiparit pe certificat si inregistrat in registrele emitentului sau ale agentului acestuia, denumit registratar. Instrumentul financiar poate fi transferat unui alt proprietar doar daca este andosat de catre proprietarul inregistrat.

Instrument financiar mixt (hybrid)

(Hybrid security)

Instrument financiar care are caracteristicile a doua sau mai multe instrumente financiare diferite. De exemplu, o obligatiune convertibila este un astfel de instrument financiar deoarece ea are caracteristicile unei obligatiuni conventionale (dobanda, scadenta si principalul), insa ea este foarte influentata de evolutia pretului actiunii in care ea este convertibila.

Instrument financiar pass-through

(Pass-through security)

Instrument financiar care transfera platile de la debitorii ipotecari la investitori printr-un intermediar. Imprumuturile ipotecare avand aceleasi caracteristici, sunt puse laolalta in fonduri ipotecare care formeaza baza pe care se emit instrumente financiare pass-through care, la randul lor, sunt vandute investitorilor. Desi au scadente specificate, durata de viata a instrumentelor financiare pass-through este posibil sa fie mai scurta, in special in timpul perioadelor de scadere a ratelor dobanzii, atunci cand debitorii ipotecari isi refinanteaza imprumuturile. Numele instrumentului financiar deriva din faptul ca platile dobanzii si ale principalului facute de catre debitorii ipotecari sunt transferate (passed-through) lunar investitorilor de catre un intermediar, o firma specializata, dupa deducerea unei taxe pentru acest serviciu.

Instrument financiar transferabil de baza

(Underlying security)

(1) Instrument financiar care trebuie livrat in cazul in care o optiune call sau put este exercitata. (2) Actiunea comuna care sta la baza anumitor tipuri de instrumente financiare transferabile emise de catre o corporatie. Aceasta actiune trebuie livrata daca o garantie sau un drept de subscriere este exercitat, sau daca o obligatiune sau o actiune preferentiala convertibila este convertita in actiuni comune.

Instrument financiar transferabil inferior/subordonat

(Junior security)

Instrument financiar transferabil care confera detinatorului sau o prioritate mai mica asupra activelor companiei decat un instrument financiar transferabil dintr-o alta clasa. De exemplu, o actiune preferentiala este un instrument financiar inferior unei obligatiuni negarantate (debenture) care, la randul sau, este un instrument financiar inferior unei obligatiuni ipotecare (mortgage bond). Actiunile comune sunt instrumente financiare transferabile inferioare tuturor instrumentelor emise de catre o companie. In general, un instrument financiar inferior prezinta un risc mai mare, dar ofera posibilitatea de a obtine castiguri mai mari decat instrumentele financiare care confera o prioritate mai mare asupra activelor companiei.

Instrument financiar transferabil inregistrat

(Registered security)

In Statele Unite, instrument inregistrat la SEC in momentul vanzarii sale in cadrul unei oferte publice sau intr-o distribuire secundara (oferta publica secundara de vanzare). Daca nu se face o inregistrare initiala, termenul se refera la orice instrument vandut public in conformitate cu regulile SEC.

Instrument financiar transferabil listat

(Listed security)

Instrument financiar transferabil care a fost acceptat pentru a fi tranzactionat la o bursa de valori. In general, avantajele listarii unui instrument financiar consta in faptul ca bursa (1) asigura o piata ordonata; (2) confera lichiditate; (3) asigura stabilirea unui pret corect; (4) asigura raportarea continua si exacta a tranzactiilor incheiate si a cotațiilor; (5) furnizeaza informatii despre companiile listate (6)

elaboreaza regulamente stricte pentru protejarea investitorilor. Pot fi listate actiuni, obligatiuni, obligatiuni convertibile, actiuni preferentiale, garantii, drepturi si optiuni, desi nu toate aceste tipuri sunt acceptate de catre toate bursele. Valorile mobiliare listate sunt mai lichide decat cele care se tranzactioneaza pe piata OTC.

Instrument financiar transferabil nelistat

(Unlisted security)

Instrument care nu este listat la o bursa organizata, cum ar fi New York Stock Exchange sau American Stock Exchange si care este tranzactionat pe piata OTC.

Instrumente ale pietei monetare

(Money market instruments)

Instrumente de credit pe termen scurt, relativ sigure, cu mai putin de un an pana la scadenta, emise de obicei cu discount.

Instrumente financiare convertibile

(Convertibles)

Instrumente financiare ale corporatiilor (de regula, actiuni preferentiale sau obligatiuni) care pot fi schimbate cu un anumit numar de actiuni comune la un pret prestabilit. Instrumentele financiare convertibile sunt recomandate investitorilor care doresc un venit mai mare decat cel pe care il ofera actiunile comune, precum si un potential de crestere mai mare decat cel pe care il ofera obligatiunile obisnuite.

Instrumente financiare curate

(Free securities)

Expresie folosita pentru a descrie acele instrumente financiare care nu sunt grevate de un gaj.

Instrumente financiare de agentie

(Agency securities)

Instrumente financiare de credit emise de agentii ale guvernului Statelor Unite, cum ar fi Government National Mortgage Association si respectiv Tennessee Valley Authority. Un tip popular de instrumente financiare de agentie sunt obligatiunile bazate pe ipoteci. Vezi Instrument financiar bazat pe ipoteci.

Instrumente financiare de trezorerie

(Treasury securities)

Instrumente financiare de credit ale guvernului Statelor Unite. Trezoreria emite bonuri (cu scadente de un an sau mai putin), bilete (cu scadente intre 2 si 10 ani) si obligatiuni (cu scadente de pana la 30 de ani). Toate aceste instrumente se considera fara risc de neplata, dar pot avea un risc al ratei dobanzii.

Instrumente financiare derivate

(Derivatives)

Instrumente financiare a caror valoare depinde de (deriva din) valoarea altui activ, cum ar fi o actiune, o obligatiune, o marfa sau un indice al preturilor actiunilor. Instrumentele financiare derivate fluctueaza in tandem cu activul de baza. Aceste instrumente produc adesea un efect de levier, ceea ce le face si mai volatile. Ele pot fi utilizate atat in scopuri speculative, cat si pentru a reduce sau a controla un risc nedorit. Optiunile si contractele futures sunt instrumente financiare derivate standardizate dar, exista si instrumente financiare derivate care sunt create special pentru a satisface anumite cerinte.

Instrumente financiare echivalente cu actiunile comune

(Common stock equivalents)

Instrumente financiare care pot fi convertite in actiuni comune, adica instrumente financiare care dau dreptul detinatorului lor sa cumpere actiuni comune la un pret specificat, cu discount fata de pretul pietei. Acestea sunt obligatiunile convertibile, actiunile preferentiale convertibile, optiunile si garantiile. Instrumentele financiare echivalente cu actiunile comune reprezinta o potentiala diluare a capitalului actionarilor, motiv pentru care conversia sau exercitarea lor este luata in considerare atunci cand se calculeaza castigurile per actiune denumite in acest caz "fully diluted earnings per share".

Instrumente financiare transferabile imprumutate (Lending securities)

Instrumente financiare transferabile care au fost luate cu imprumut din portofoliul broker/dealerului, din alte conturi in marja sau de la alti broker/dealeri atunci cand un client face o vanzare short, iar instrumentele financiare transferabile trebuie livrate cumparatorului. Firma de brokeraj debitoare depune drept colateral la firma de brokeraj creditoare o suma de bani egala cu valoarea de piata a valorilor mobiliare respective. In aceasta tranzactie nu este perceputa nici o dobanda.

Instrumente financiare vandabile/tranzactionabile (Marketable securities)

(1) Instrumente financiare transferabile care se vand usor. (2) Instrumente financiare care pot fi tranzactionate.

Intermediar (Broker)

(1) Firma membra a unei burse sau angajat al unei firme broker/dealer care actioneaza ca intermediar intre cumparatori si vanzatori, executand ordinele de cumparare respectiv de vanzare de instrumente financiare ale acestora, serviciu pentru care incaseaza un comision. Vezi As Agent, As principal. (2) Vezi Account executive.

Interval (Collar)

O limita inferioara si una superioara impuse ratei dobanzii ce urmeaza a fi platita in cazul unui instrument financiar de credit cu rata variabila a dobanzii. Este similar cu o combinatie intre o pozitie long si o pozitie short intr-o optiune.

Interval de acumulare (Accumulation area)

Interval de pret in care pretul unei actiuni oscileaza intr-o anumita perioada de timp. In analiza tehnica, este o formatiune grafica de forma dreptunghiulara determinata de faptul ca insiderii si alti investitori bine informati cumpara actiunile unei companii de pe piata secundara. In general, un interval de acumulare este caracterizat printr-o variatie mica a pretului si un volum al tranzactiilor relativ mare. Analiza tehnica identifica aparitia unui interval de acumulare atunci cand pretul actiunii nu scade sub un anumit nivel o perioada mai lunga de timp. Vezi Arie de distribuire.

Interval de deschidere (Opening range)

In tranzactionarea contractelor futures, interval de preturi la care s-au executat tranzactii in perioada desemnata de catre bursa ca fiind perioada de deschidere.

Interval de inchidere (Closing range)

In tranzactionarea contractelor futures, este intervalul de preturi la care s-au executat tranzactii in perioada imediat inaintea inchiderii sedintei de tranzactionare. Pretul mediu al acestui interval este utilizat ca pret de cotare si in functie de el se va stabili intervalul de tranzactionare pentru ziua urmatoare.

Interval de preturi (Price range)

Intervalul minim/maxim in care a fost tranzactionata o actiune intr-o anumita perioada de timp. In cotidiane este oferit intervalul de preturi al unei actiuni pentru o perioada de 52 de saptamani. In majoritatea rapoartelor anuale ale companiilor intervalul de preturi al unei actiuni este indicat pentru un an fiscal.

Interval de tranzactionare (Range)

Interval de preturi cuprins intre pretul minim si cel maxim inregistrate de o valoare mobiliara intr-o anumita perioada de timp. In cazul in care intervalul de tranzactionare este pentru o singura zi, mai exista doua preturi semnificative incluse in acest interval: pretul de deschidere si pretul de inchidere. Cotidianele americane

publica intervalul de tranzactionare al actiunilor tranzactionate la NYSE, Amex si pe piata OTC pentru o perioada de 52 de saptamani.

Interval de tranzactionare

(Trading range)

(1) Limita de variatie a pretului de tranzactionare stabilita de catre o bursa futures pentru un anumit contract. Pretul unui contract futures nu poate fi mai mare sau mai mic decat aceasta limita in timpul unei zile de tranzactionare. (2) Intervalul intre cel mai mic pret si cel mai mare pret pe care l-a atins piata in general sau o anumita valoare mobiliara. De exemplu, intervalul de tranzactionare pentru actiunea XYZ poate fi intre 40\$ si 60\$ pentru ultimii doi ani.

Interval ex-dividend

(Ex-dividend interval)

Interval de timp intre data anuntarii platii dividendului si data ex-dividend; in mod caracteristic, pretul actiunilor pe piata urca cu valoarea dividendului, dupa data declaratiei, si scade cu aceeasi valoare dupa data ex-dividend; pentru a reflecta aceste doua variatii ale pretului determinate de ajustarea cu valoarea dividendului, cotationile actiunilor respective sunt marcate. Investitorul care cumpara actiuni in acest interval achita si valoarea dividendului, valoarea pe care urmeaza a o incasa la data platii.

Intervalul de timp intre datele succesive de expirare ale unei optiuni

(Expiration cycle)

Exista trei cicluri de expirare: ciclul ianuarie, ciclul februarie si ciclul martie. Fiecare ciclu contine patru luni - luna ciclului, plus alte trei.

Intraday futures

(Scalping)

Pe piata contractelor futures, practica de tranzactionare care implica initierea unei pozitii si lichidarea rapida a acesteia in decursul aceleiasi zile, de regula in mai putin de o ora sau chiar dupa cateva minute, cu scopul de a profita de pe urma unei variatii mici a pretului.

Invadator

(Raider)

Persoana sau companie care intentioneaza sa preia controlul intr-o companie, cumparand pachetul majoritar de actiuni (controlling in-terest) si impunand un nou management. In Statele Unite, persoanele care acumuleaza 5% sau mai mult din actiunile aflate in circulatie ale companiei tinta trebuie sa raporteze cumpararile pe care le fac la Securities and Exchange Commission, la bursa la care este listata compania si la insasi compania tinta. Vezi Bear raiders.

Inversare

(Reversal)

In analiza tehnica, este o inversare a directiei de evolutie a preturilor de pe piata actiunilor. De exemplu, daca indicele Dow Jones Industrial Average a crescut de la 2.100 la 2.200, analistii tehnici vor vorbi despre o inversare daca acesta va incepe sa scada sustinut catre 2.100.

Investigatie legislatie emisiuni

(Blue-skying the issue)

In Statele Unite, demersurile avocatilor distribuitorilor pentru a analiza si investiga legile statale ce reglementeaza distribuirea instrumentelor financiare si pentru a califica emisiunile conform acestor legi.

Investire orientate spre crestere

(Growth investing)

Strategie de investire in care investitorii sau managerii de portofoliu se axeaza pe firme care au perspectiva de a obtine castiguri peste medie. Actiunile sunt detinute in principal pentru cresterea pretului si nu pentru venitul din dividende. Investitorii orientati spre crestere sunt dispusi adesea sa plateasca preturi mari pentru companiile cu un potential mare de crestere.

Investirea orientata spre „valoare“

(Value investing)

Strategie de investire care se axeaza pe depistarea valorilor mobiliare subevaluate. Spre deosebire de investitorii orientati spre crestere, cei orientati spre valoare incearca sa cumpere actiuni care se vand la valori mici ale rapoartelor pret/castig, pret/valoare contabila sau ale altor indicatori.

Investitie

(Investment)

Folosirea banilor pentru a crea mai multi bani, fie cumparand instrumente financiare care genereaza un venit fix, fie cumparand instrumente financiare mai riscante cu scopul de a obtine castiguri de capital mai mari.

Investitie cu venit fix

(Fixed income investment)

Investitie intr-un instrument financiar care plateste periodic un venit constant. De regula, se refera la investitiile in obligatiuni de trezorerie, de corporatie sau municipale care platesc o rata fixa a dobanzii pana cand ajung la scadenta, precum si la cele in actiuni preferentiale care platesc un dividend fix. Astfel de investitii sunt avantajoase intr-o perioada caracterizata printr-o inflatie scazuta, dar ele nu protejeaza investitorii impotriva erodarii puterii de cumparare in perioadele cu inflatie ridicata deoarece ei vor primi aceeasi suma de bani sub forma de dobanzi sau dividende, chiar daca preturile bunurilor de consum cresc.

Investitie cu venit neimpozabil

(Francked investment income)

Venit din investitii scutit de impozite.

Investitie temporara

(Parking)

(1) Plasarea activelor intr-o investitie sigura pe termen scurt pana cand este gasita o alta oportunitate investitionala. De exemplu, un investitor va investi banii obtinuti din vanzarea unei actiuni sau a unei obligatiuni intr-un fond de piata monetara pana cand acesta va gasi alta actiune sau obligatiune pe care sa o cumpere. (2) Vanzarea unor valori mobiliare catre un client, cu o intelegere neoficiala prin care clientul le va revinde ulterior firmei, la un pret stabilit anterior.

Investitor

(Investor)

Persoana care cumpara active financiare cu scopul de a obtine profit. Spre deosebire de un speculator, care este dispus sa sacrifice siguranta principalului unui instrument financiar transferabil pentru posibilitatea de a obtine castiguri de capital relativ mari, un investitor considera siguranta principalului de prima importanta. In plus, investitorii cumpara active financiare cu scopul de a pastra acele active o perioada mai mare de timp decat speculatorii.

Investitor

(Shareholder)

Detinator al uneia sau al mai multor unitati ale unui fond de investitii. Investitorii intr-un fond inchis sau deschis de investitii au drepturi de vot similare cu cele ale detinatorilor de actiuni comune.

Investitor "taur"

(Bull)

Investitor care considera ca o anumita valoare mobiliara sau piata in general va urma un trend crescator. Adesea, un investitor poate fi bull pe o anumita valoare mobiliara, dar nu si pe intreaga piata, sau viceversa. Vezi Bear.

Investitor "urs"

(Bear)

Investitor care considera ca piata unui instrument financiar transferabil sau piata in general va urma un trend descrescator. Adesea, un investitor poate fi "bear" pe un

anumit instrument financiar transferabil dar nu si pe intreaga piata sau viceversa. Vezi Bull.

**Investitor individual
(Retail investor)**

Investitor individual, spre deosebire de un investitor institutional. Investitorii individuali tranzactioneaza valori mobiliare in cantitati mult mai mici decat investitorii institutionali motiv pentru care li se percep comisioane mai mari.

**Investitor institutional
(Institution)**

Institutie, cum ar fi o banca, o companie de asigurari, o companie de investitii, un fond de pensii, un fond de pensii al unui sindicat profesional (labor union fund) sau un plan de participare la profit al unei corporatii (corporate profit-sharing plan), angajata in investirea in instrumente financiare. Investitorii institutionali tranzactioneaza pachete mari de valori mobiliare, ceea ce are un impact considerabil asupra pretului acelor valori mobiliare. Vezi Retail.

**Investment Company Institute
(ICI)**

In Statele Unite, asociatie nationala din industria fondurilor deschise de investitii. ICI deservește numeroasele sale companii membre de investitii, precum si agentii guvernamentale, mass-media si publicul investitor, mai ales prin serviciile de informare (publicatii) si de educare a publicului.

**Ipotecare/gajare
(Hypotecation)**

Depunerea de catre un investitor la o firma de brokeraj a unor instrumente financiare drept colateral pentru imprumuturile facute pentru a cumpara alte instrumente financiare transferabile (valori mobiliare) sau pentru a acoperi vanzarile short. In cazul in care firma de brokeraj ofera drept garantie unei banci acelasi colateral pentru a garanta imprumul pe care ea, la randul ei, il face pentru a finanta cumpararile in marja ale investitorului, atunci acest proces este denumit reipotecare.

IRS

(Internal Revenue Service (IRS))

Agentie americana insarcinata cu colectarea majoritatii impozitelor federale. Printre aceste impozite se numara impozitul pe venitul personal (income tax), impozitul pe castigurile de capital (capital gain tax), impozitul pe profit platit de catre companii (corporate tax), impozitul pe mostenire (inheritance tax), taxa de timbru (tax duty) etc.

Istoricul activitatii investitionale

(Investment history)

In Statele Unite, relatia trecuta dintre un broker/dealer si un client al sau. De exemplu, conform Regulilor de Practica Onesta ale NASD, vanzarea de instrumente financiare transferabile dintr-o emisiune supralicitata anumitor clienti poate fi facuta doar in conditiile in care acestia au facut cel putin 10 cumparari, de-a lungul unei perioade de trei ani, la un pret mediu egal cu cel la care este alocata emisiunea supralicitata.

**Jucator
(Gambler)**

Ca si speculatorii, jucatorii isi folosesc banii in speranta obtinerii unor profituri rapide, numai ca sansele de a face bani fiind mult mai mici - similare cu cele de a castiga la loterie sau la jocurile de cazino - ei isi asuma un risc mult mai mare. Se poate spune ca un jucator accepta riscul in primul rand pentru a trai senzatii tari, spre deosebire

de un speculator care, cel puțin, accepta un compromis rezonabil risc/castig. În plus, jucătorii afla aproape imediat care este rezultatul mizei lor - odata ce "zarurile au fost aruncate" - în timp ce speculatorii trebuie să aștepte câteva săptămâni sau chiar luni până când îl afla.

L

()

Cea mai cuprinzătoare măsură a masei monetare. Este alcătuită din banii aflați în circulație, depozitele la vedere, depozitele de economii, cecurile nonbancare de călătorie, unitățile fondurilor de piață monetară, bonurile de trezorerie, obligațiunile de economii, efectele de comerț și accepturile bancare. Vezi M-1, M-2 și M-3.

La bani

(At-the-money)

Termen folosit pentru a desemna o opțiune al cărei pret de exercitare este egal cu pretul de piață al activului de bază.

La distribuire

(WD)

Simbol utilizat în tabelele cu acțiuni și obligațiuni din ziare pentru a indica faptul că aceste valori mobiliare se tranzacționează la distribuire. Vezi When issued, When distributed.

La distribuire

(When distributed (WD))

Se referă la un instrument financiar care se tranzacționează după data emiterii, dar înainte ca certificatele să fie livrate.

La emisiunile noi de obligațiuni municipale, vânzare făcută unui client final.

(Going away)

Termen care se folosește în cazul cumpărării unei sau mai multor scadențe ale unei emisiuni de obligațiuni în serie, fie de către un investitor instituțional, fie de către un dealer.

La emiterie

(When issued (WI))

Prescurtare a expresiei „when, as and if issued”. Se referă la un instrument financiar care nu a fost încă emis, dar care va fi emis în viitor. Tranzacționarea instrumentelor financiare transferabile „la emiterie” are loc între momentul în care un nou instrument financiar transferabil este anunțat și cel în care certificatele sunt emise efectiv. În cazul în care instrumentele financiare nu sunt emise, tranzacțiile sunt anulate.

La emiterie

(WI)

Simbol utilizat în tabelele cu acțiuni și obligațiuni din ziare pentru a indica faptul că o valoare mobilă se tranzacționează la emiterie. Vezi When issued, When distributed.

La piață

(At-the-market)

(1) Pret reprezentând ceea ce un cumpărător ar plăti și ceea ce un vânzător ar primi într-o tranzacție, presupunându-se forțe concurențiale normale. (2) Ordin de cumpărare sau de vânzare la cel mai bun pret disponibil. Vezi Ordin la piață.

La purtător

(Bearer form)

Forma materializată în care sunt emise instrumentele financiare transferabile ce nu au numele proprietarului imprimat pe certificat. Posesorul instrumentului financiar este considerat proprietarul lui și se bucură de toate drepturile conferite de acesta.

Lantul Daisy

(Daisy Chain)

Serie de cumparari sau de vanzari ale aceleasi emisiuni de instrumente financiare transferabile, la preturi succesiv mai mari (sau mai mici), de catre acelasi grup. Scopul este manipularea preturilor si atragerea investitorilor creduli pe piata.

Largimea pietei

(Breadth of the market)

Procentul actiunilor care participa la o anumita miscare a pietei. Calcularea acestui indicator este foarte importanta pentru analistii tehnici atunci cand acestia incearca sa determine daca acea miscare a pietei este posibil sa dureze. Largimea pietei se calculeaza ca fiind diferenta dintre numarul emisiunilor care au crescut si numarul emisiunilor care au scazut, impartita la numarul total al emisiunilor tranzactionate intr-o anumita zi.

LEAPS

()

Acronim pentru Long Term Equity Anticipation Securities. Sunt optiuni call si put pe termen lung, cu scadenta de pana la trei ani.

Levier negativ

(Negative carry)

Situatie in care costul banilor imprumutati pentru a finanta cumpararea unor instrumente financiare transferabile este mai mare decat randamentul instrumentelor financiare respective.

Lichidare

(Selling off (Sell-off))

Vanzarea sub presiune a valorilor mobiliare cu scopul de a evita pierderile din scaderea continua a pretului.

Lichidare

(Liquidation)

(1) Transformarea activelor in numerar. Asa cum o companie poate lichida o filiala a sa vanzand-o altei firme, la fel un investitor poate lichida o pozitie, vanzand un instrument financiar detinut. Lichidarea poate fi de asemenea involuntara in cazul in care instrumentele financiare transferabile ale unui client sunt vandute fortat cand acesta nu a raspuns unui apel in marja. (2) Achitarea unei datorii. (3) Vanzarea activelor si achitarea datoriilor unei companii care iese din afacere.

Lichidare fortata

(Forced liquidation)

In tranzactiile cu contracte futures si in tranzactiile in marja, situatie in care pozitia unui client este lichidata fortat de catre broker atunci cand clientul nu a raspuns apelului in marja prin care era anuntat ca trebuie sa depuna bani in cont pentru a indeplini cerintele referitoare la marja.

Lichiditate

(Liquidity)

(1) Caracteristica a pietei unei valori mobiliare de a permite tranzactii cu pachete mari, fara o schimbare semnificativa a pretului. Lichiditatea este una dintre cele mai importante caracteristici ale unei pieti normale. Investitorii institutionali cauta investitii lichide pentru ca activitatea lor de tranzactionare sa nu influenteze pretul pietei. Lichiditatea este dificil de masurat cu precizie, aceasta fiind exprimata prin mai multi indicatori diferiti cum ar fi: volumul tranzactiilor, marimea spreadului, media intre pretul cererii si cel al ofertei. In cazul produselor financiare derivate, gradul de lichiditate este in functie si de piata pe care se tranzactioneaza activul de baza. Astfel, instrumentele tranzactionate la bursa care au ca active de baza marfuri si actiuni au o lichiditate mult mai mare decat cele tranzactionate pe piata OTC, cum este cazul instrumentelor financiare derivate pe instrumente financiare cu venit fix, precum si al celor pe valute. (2) Usurinta relativa cu care investitorii pot sa-si converteasca instrumentele financiare transferabile in bani fara a inregistra o pierdere semnificativa. De exemplu, investitiile in fonduri de piata monetara si in actiuni listate sunt mult mai lichide decat investitiile in proprietati imobiliare.

**Licitatie concurentiala
(Competitive bidding)**

Licitatie in cadrul careia un emitent de obligatiuni primeste oferte de pret in plic inchis de la diferite grupuri de distribuitori interesati in managementul distribuirii acelei emisiuni. Contractul este oferit de catre emitent unui grup de distribuitori in functie de anumite criterii cum ar fi pretul oferit, cheltuielile cu rata dobanzii si alte considerente legate de impozitare.

**Licitatie olandeza
(Dutch auction)**

Licitatie de instrumente financiare transferabile in care vanzatorul reduce treptat pretul ofertei pana cand este atins nivelul la care poate fi satisfacuta o cerere. Acesta este pretul la care se vor efectua ulterior toate vanzarile.

**Limita datoriei
(Debt limit)**

Restrictie legala cu privire la valoarea nominala a imprumutului pe care un emitent il poate face sau il poate avea in circulatie la un moment dat (limita gradului de indatorare).

**Limita fluctuatiei
(Fluctuation limit)**

Limita impusa de catre o bursa futures variatiei zilnice a pretului unui contract futures in scopul protejarii investitorilor impotriva inregistrarii pierderilor mari dintr-un anumit contract, intr-o singura zi. Daca un contract futures isi atinge limita, el nu mai poate fi tranzactionat in acea zi.

**Limita maxima de tranzactionare
(Limit move)**

In tranzactionarea contractelor futures, variatia maxima a pretului fata de pretul de inchidere din ziua precedenta permisa in timpul unei singure sedinte de tranzactionare. Limitele de tranzactionare variaza de la contract la contract. Ele sunt stabilite de catre bursa si pot fi modificate in timpul perioadelor cu o activitate crescuta de tranzactionare. De asemenea, se mai foloseste termenul maximum price fluctuation.

**Limita referitoare la marimea pozitiei
(Position limit)**

In Statele Unite, in tranzactiile cu contracte futures si optiuni, este numarul maxim de contracte care poate fi detinut de un investitor sau de un grup de investitori care actioneaza concertat. In cazul contractelor futures, acest numar este stabilit de Commodity Futures Trading Commission sau de catre bursa la care se tranzactioneaza contractul respectiv si variaza de la un contract la altul.

**Limita zilnica de tranzactionare
(Daily trading limit)**

Pe piata contractelor futures si options, este intervalul de preturi in cadrul caruia un anumit contract poate fi tranzactionat in timpul unei zile. De obicei, limita este determinata de pretul de inchidere al zilei precedente.

**Linia trendului
(Trendline)**

Linie folosita de analistii tehnici pentru a reprezenta grafic evolutia trecuta a pretului unei valori mobiliare cu scopul de a previziona miscarile viitoare ale pretului. Linia trendului este obtinuta prin unirea punctelor reprezentand preturile maxime sau preturile minime pana la care o valoare mobiliara a crescut sau a scazut intr-o anumita perioada de timp. Unghiul liniei rezultante va indica daca trendul este crescator sau descrescator.

**Linie de credit
(Line of credit)**

Angajament moral al unei banci, spre deosebire de un angajament contractual, de a acorda unui anumit client un imprumut (pana la o limita specificata) pentru o perioada de timp, de obicei un an.

Linkage

(Linkage)

Posibilitatea de a cumpara/vinde contracte futures la o bursa (de exemplu, Chicago Mercantile Exchange) si de a le vinde/cumpara mai tarziu de la o alta bursa (de exemplu, Singapore International Monetary Exchange).

Linked

(Linked)

Combinarea unui instrument financiar derivat cu rata direct variabila a dobanzii (floater) si a unui cu rata invers variabila a dobanzii (inverse floater) conform termenilor din contractul initial al emisiunii de obligatiuni municipale, pentru a forma la loc obligatiunea municipala originala care a fost descompusa in cele doua instrumente derivate independente.

Lista

(List)

Pe piata obligatiunilor municipale, o lista a obligatiunilor scoase la licitatie

Lista autorizata

(Approved list)

Vezi Lista legala.

Lista formator piata

(Run)

Lista valorilor mobiliare, impreuna cu preturile de cerere si de oferta (in cazul obligatiunilor, valorile nominale si preturile), pe care un formator de piata le tranzactioneaza curent.

Lista legala

(Legal list)

In Statele Unite, lista investitiilor in active financiare pe care o institutie financiara reglementata este autorizata sa le faca pentru a proteja banii celor care investesc intr-o astfel de institutie. Aceasta lista contine, in general, doar instrumente financiare de credit si actiuni comune sau preferentiale de o calitate superioara. Lista poate fi prevazuta prin statut, acolo unde exista responsabilitati fiduciare. Ca alternativa la lista legala, unele state aplica regula omului prudent. Vezi Prudent man rule.

Lista supravegheata

(Watch list)

Lista cu instrumentele financiare aflate sub supraveghere dintr-un anumit motiv. De exemplu, o astfel de lista poate contine actiunile care au inregistrat un volum neobisnuit de mare al tranzactiilor, sau instrumentele financiare de credit al caror rating a fost micorat si deci nu justifica un volum ridicat al tranzactiilor.

Livrare

(Delivery)

(1) La emisiunile noi de obligatiuni municipale, este transferarea instrumentelor financiare de credit de catre emitent distribuitorului care a cumparat emisiunea in urma efectuarii platii. Livrarea instrumentelor financiare de credit se face, de regula, la cateva saptamani de la vanzare. (2) Pe piata secundara, este transferarea valorii mobiliare de catre vanzator cumparatorului contra platii, in urma executarii unei tranzactii de vanzare. (3) In tranzactiile cu contracte futures, este transferarea marfii pentru a indeplini obligatiile aferente contractului futures pe acea marfa.

Livrare contra plata

(Delivery versus payment (DVP))

Procedura de decontare folosita in cazul unui cont de numerar, in cadrul careia clientul mentioneaza ca va efectua plata imediat dupa livrarea valorilor mobiliare

cumparate. Plata este facuta uneori brokerului contraparte dar, de regula, ea este facuta unei banci agent. Vezi COD (cash on delivery) trade.

Livrare corespunzatoare

(Good delivery)

Livrarea unui instrument financiar transferabil care indeplineste toate cerintele impuse pentru a putea fi transferat cumparatorului.

Livrare intarziata

(Delayed delivery)

Livrarea valorilor mobiliare dupa data la care ar fi trebuit sa aiba loc livrarea normala, in Statele Unite a cincea zi lucratoare de la data tranzactiei ($t + 5$); astfel, orice livrare care are loc dupa cinci zile lucratoare, se spune ca este intarziata. Uneori, acest tip de livrare este specificat de catre vanzator, cand este dat ordinul de vanzare. Vezi Seller's option trade.

Livrare partiala

(Partial delivery)

Termen folosit atunci cand un broker nu livreaza intreaga cantitate dintr-o valoare mobiliara prevazuta in contract. De exemplu, daca in urma unei tranzactii ar trebui sa fie livrate 10.000 de actiuni si nu sunt livrate decat 7.000 de actiuni, livrarea este partiala.

Loc

(Seat)

Termen folosit pentru a desemna calitatea de membru la o bursa de valori sau futures. Locurile sunt cumparate si vandute la preturi stabilite in functie de cerere si oferta.

Lot nonstandard

(Odd lot)

Cantitate de actiuni mai mica decat unitatea normala de tranzactionare, de regula între 1 si 99 actiuni.

Lot standard

(Round lot)

Unitatea normala de tranzactionare sau un multiplu al acesteia. La NYSE, actiunile active sunt tranzactionate in loturi standard de 100 de bucati, iar cele inactive in loturi standard de 10 bucati. Obligatiunile sunt tranzactionate in unitati de 1.000\$ sau de 5.000\$.

Luna cea mai apropiata

(Nearest month)

In tranzactiile cu contracte futures si optiuni, luna de scadenta cea mai apropiata de momentul prezent. De exemplu, fie un contract futures sau o optiune pentru care sunt disponibile lunile de livrare/expirare septembrie, decembrie, martie si iunie. Daca luna curenta este august, luna de scadenta cea mai apropiata va fi septembrie. Contractele cu luna de scadenta cea mai apropiata sunt intotdeauna tranzactionate mai activ decat contractele cu lunile de scadenta mai indepartate.

Luna contractului

(Contract month)

In cazul unui contract futures pe o marfa, luna in care trebuie efectuata livrarea marfii conform termenilor contractului. Majoritatea contractelor sunt inchise sau compensate inainte de aceasta luna, astfel incat livrarea nu mai este necesara. Se mai numeste delivery month.

Luna curenta

(Current month)

In tranzactiile cu contracte futures si optiuni, este luna curenta in care un contract ajunge la scadenta. De asemenea, se mai numeste spot month.

Luna expirarii

(Expiration month)

Luna calendaristica in care o optiune va inceta sa mai poata fi exercitata.

**Luna spot
(Spot month)**

Luna cea mai apropiata sau luna curenta in care inca se mai pot incheia tranzactii cu contracte futures si in care pot fi trimise notificari, celor care detin pozitii long, cu privire la iminenta livrării. In functie de activul de baza, poate avea loc livrarea fizica a produsului sau decontarea cash corespunzatoare.

**Lunile cele mai indepartate
(Furthest months)**

In tranzactiile cu contracte futures si optiuni, lunile de scadenta cele mai indepartate ale unui contract. De exemplu, pentru contractele futures pe bonuri de trezorerie pot fi disponibile contracte de trei, sase si noua luni. Contractele de sase si noua luni vor fi contractele cu lunile de scadenta cele mai indepartate, in timp ce contractul de trei luni va fi contractul cu luna de scadenta cea mai apropiata. De asemenea, se mai numesc deferred months.

**M
(M)**

In Statele Unite, abreviere pentru 1.000, de obicei folosita pentru a indica valoarea nominala a unei obligatiuni, de exemplu 25M\$ pentru 25.000\$.

**M1
(M-1)**

In Statele Unite, simbol pentru cea mai mica masura a masei monetare, raportata saptamanal de Rezerva Federala. M-1 este alcatuita din banii aflatii in circulatie, plus depozitele la vedere la bancile comerciale.

**M2
(M-2)**

In Statele Unite, masura mai cuprinzatoare decat M-1 a masei monetare, alcatuita din banii aflatii in circulatie, depozitele la vedere la bancile comerciale si depozitele la termen mai mici de 100.000\$, la bancile comerciale.

**M3
(M-3)**

In Statele Unite, masura mai cuprinzatoare decat M-2 a masei monetare, alcatuita din M-2 plus depozitele la termen de 100.000\$ la bancile comerciale si acordurile de rascumparare la termen.

**Macroeconomie
(Macroeconomics)**

Analiza economiei nationale in ansamblu utilizand indicatori cum ar fi: nivelul preturilor, inflatia, somajul si productia industrială, PIB, cursul de schimb precum si o serie de modele matematice construite pe baza variabilelor care caracterizeaza diverse aspecte ale sistemului economiei nationale.

**Manager de portofoliu
(Adviser (Investment adviser))**

Persoana fizica sau firma care administreaza portofoliul unui fond de investitii. Managerul de portofoliu este platit cu un comision calculat procentual din activele financiare administrate. Vezi Comision de administrare.

**Manager de ring
(Floor manager)**

Angajat al unei firme de brokeraj responsabil cu supravegherea si coordonarea activitatii intregului personal al firmei aflat in ringul de tranzactionare al unei burse futures: runneri, operatori telefonisti, brokeri de ring si deckeri.

**Manageri
(Managers)**

Membrii principali ai unui sindicat de distribuire a unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile. Managerul de sindicat (lead/senior manager) sau managerul care tine evidentele (book-running manager) conduce sindicatul, facand alocarile de noi instrumente financiare transferabile. Managerii asociati sau comanagerii sunt ceilalti membri principali ai sindicatului de distribuire.

**Manageri asociati
(Joint managers)**

Firme de investment banking care impart functia de conducere a sindicatului de distribuire a unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile.

**Mandat
(Proxy)**

Imputernicire oficiala (procura scrisa - power of attorney) din partea unui actionar al unei companii care mandateaza pe cineva sa voteze in numele lui la adunarile generale ale actionarilor convocate de catre companie. Pentru a da posibilitatea proprietarilor de drept ai actiunilor sa voteze, firmele de brokeraj trimit cate un formular de mandat fiecarui actionar care le este client. Dupa ce proprietarii de drept returneaza mandatele completate si semnate, voturile sunt numarate si fiecare firma de brokeraj reprezinta interesele clientilor lor la adunarea anuala a actionarilor, cand voteaza cu actiunile pe care acestia le detin pe numele firmei de brokeraj respective.

**Mandatar
(Proxy)**

Persoana care este autorizata sa voteze in numele unui actionar.

**Manipulare
(Manipulation)**

A determina cresterea sau scaderea artificiala a pretului unei valori mobiliare prin cumparari sau vanzari agresive efectuate de catre un investitor sau de catre mai multi investitori actionand concertat. Scopul este de a crea impresia ca valoarea mobiliara este activ tranzactionata si de a influenta astfel alti investitori sa cumpere sau sa vanda acea valoare mobiliara. Aceasta practica este o incalcare a legii si regulamentelor referitoare la valorile mobiliare.

**Marca comerciala
(Goodwill)**

In general, este valoarea pe care o are numele (marca) unei companii, reputatia buna a acesteia privind relatiile cu clientii, profesionalismul angajatilor si alti factori asemanatori care se considera ca se traduc printr-o putere mai mare de castig. Nu este inregistrat in rapoartele financiare ale companiei cu exceptia cazului in care compania este cumparata de catre o alta companie la un pret (valoare de piata) mai mare decat valoarea contabila, caz in care este considerat un activ intangibil.

**Marcare la piata
(Mark-to-market)**

Operatiunea de ajustare a valorii unui cont pentru a reflecta, la sfarsitul unei perioade de tranzactionare, castigurile sau pierderile aferente pozitiilor deschise in cont care au rezultat din variatia pretului. Aceasta ajustare se face folosind un pret de referinta care poate fi: cel mai recent pret de inchidere, pret mediu sau un pret stabilit pe baza unor calcule. Marcarea la piata este relevanta in mod special in cazul conturilor in care se tranzactioneaza contracte futures sau in cazul conturilor in marja deoarece in acest fel se poate determina zilnic daca in cont este mentinuta sau nu o marja corespunzatoare.

**Marfuri
(Commodities)**

Bunuri fungibile, cum ar fi cerealele, metalele si altele care sunt tranzactionate la bursele futures sau pe piata spot.

**Marimea activului financiar total
(Amount)**

La fondurile de investitii este marimea portofoliului de active financiare exprimata in milioane sau miliarde de unitati monetare. Activul financiar total al unui fond de investitii este constituit din diverse categorii si tipuri de instrumente financiare (actiuni, obligatiuni, instrumente ale pietei monetare s.a.) care, in functie de proportia detinuta din activul financiar total, dau profilul unui fond de investitii (fond de actiuni, fond de obligatiuni, fond de piata monetara s.a.)

Marja

(Margin)

(1) Suma de bani sau valorile mobiliare eligibile pe care un investitor trebuie sa le depuna la o firma broker/dealer cand se imprumuta de la firma pentru a cumpara valori mobiliare sau cand vinde short. In Statele Unite, conform Regulamentului T al Consiliului Rezervei Federale, marja initiala este in prezent de 50% din valoarea de piata a valorilor mobiliare care sunt cumparate sau vandute short intr-un cont in marja. Marja de mentinere impusa de catre NASD si NYSE este in prezent de 25% din valoarea de piata a valorilor mobiliare care au fost cumparate sau vandute short intr-un cont in marja. Firmele broker/dealer sunt mai conservatoare, impunand o marja de mentinere mai mare, de regula 30%. Daca capitalul propriu din cont scade sub nivelul marjei de mentinere, atunci se emite un apel in marja in scopul aducerii contului la acest nivel. (2) In tranzactionarea contractelor futures, marja este suma de bani pe care un investitor trebuie sa o depuna la o firma de brokeraj, ca depozit de buna credinta, atunci cand cumpara sau vinde un contract futures. Scopul este de a proteja atat vanzatorul cat si cumparatorul impotriva neindeplinirii obligatiilor contractuale. Daca pretul contractului futures are o evolutie nefavorabila, investitorul trebuie sa mai depuna bani pentru a indeplini cerintele referitoare la marja. Valoarea marjei depinde de regulamentele bursei si de alti factori.

Marja de mentinere

(Maintenance margin)

Valoare pana la care poate scadea capitalul propriu dintr-un cont in marja, exprimata procentual din valoarea contului, considerata satisfacatoare pentru mentinerea acestuia. In Statele Unite, marja de mentinere stabilita de catre NASD si NYSE este de 25% din valoarea de piata a valorilor mobiliare long sau short in contul clientului. Este posibil ca unele firme de brokeraj sa adopte o politica de stabilire a unei marje de mentinere mai ridicate in scopul autoprotejarii.

Marja initiala

(Initial margin)

1) Bani sau instrumente financiare transferabile eligibile pe care un investitor trebuie sa le depuna la o firma de brokeraj pentru a putea angaja o pozitie intr-un contract futures. Valoarea marjei initiale este stabilita de catre bursa la care se tranzactioneaza contractul futures respectiv, in functie de riscul pietei si de valoarea contractului. Marja initiala nu reprezinta o plata partiala in cazul unei cumparari. Scopul sau este de a asigura indeplinirea obligatiilor contractuale de catre ambele parti. (2) Bani sau instrumente financiare transferabile eligibile pe care un investitor trebuie sa le depuna la o firma de brokeraj pentru a putea face tranzactii in marja. O tranzactie in marja este o tranzactie in care firma de brokeraj acorda clientului un imprumut (bani sau valori mobiliare) intr-un cont special denumit cont in marja. In Statele Unite, conform Regulamentului T al Consiliului Rezervei Federale, in prezent marja initiala este de 50% din pretul de cumparare al unei actiuni sau al unei obligatiuni convertibile, sau 50% din venitul obtinut dintr-o vanzare short.

Marja profitului

(Margin of profit)

Vezi Marja profitului brut.

Marja profitului brut

(Gross profit margin)

Este raportul dintre profitul brut si vanzarile nete. Marja profitului brut este un indicator al capacitatii unei companii de a transforma in profit un dolar obtinut din vanzari, dupa ce costul bunurilor vandute a fost acoperit.

**Marja suplimentara
(Variation margin)**

Pe piata contractelor futures, suma suplimentara solicitata unei firme de brokeraj de catre casa de compensatie, in special in timpul perioadelor caracterizate printr-o volatilitate mare, sau in cazul conturilor ce prezinta un risc ridicat.

**Maxim
(Top)**

Cel mai mare pret atins de o valoare mobiliara in timpul unui ciclu al pietei.

**Maxim dublu
(Double top)**

In analiza tehnica, grafic ce arata ca pretul unei valori mobiliare a crescut de doua ori pana la nivelul sau de rezistenta, dupa care a scazut din nou. El indica faptul ca exista o oferta pentru valoarea mobiliara la acel nivel si ca aceasta, incercand sa urce mai sus, intampina rezistenta la acel pret.

**Maxim tip farfurie
(Rounding top)**

In analiza tehnica, model de grafic ce sugereaza forma unei farfurii intoarse. Un maxim tip farfurie indica un trend descrescator.

**Maxime ascendente
(Ascending tops)**

In analiza tehnica, model de grafic care reprezinta evolutia pretului unui instrument financiar de-a lungul unei perioade de timp in cadrul caruia fiecare maxim este mai mare decat maximul precedent. Aceasta evolutie ascendenta a pretului este considerata "bullish", ceea ce inseamna ca este posibil ca trendul sa-si continue cresterea. Vezi Maxime descendente.

**Maxime descendente
(Descending tops)**

In analiza tehnica, grafic in care fiecare nou maxim al unei valori mobiliare este mai scazut decat cel precedent, indicand astfel un trend descendent.

**Medie
(Average)**

Indice al pietei actiunilor calculat prin insumarea valorilor de piata ale unui esantion selectat de actiuni si impartirea fie la numarul emisiunilor, fie la un divizor care reflecta splitarea unor actiuni sau alte schimbari in capitalizare. Un astfel de indice caracterizeaza evolutia per ansamblu a intregului esantion de actiuni reprezentata in respectivul indice. In Statele Unite, cei mai importanti indici de acest fel sunt Dow Jones Averages si Standard & Poors 500.

**Medie mobila
(Moving average)**

Medie a preturilor unei valori mobiliare calculata pentru o perioada ce poate varia de la cateva zile la cativa ani. Ea indica trendul preturilor. Calculul mediei mobile se face prin eliminarea pretului cel mai indepartat si adaugarea pretului curent. De exemplu, in cazul unei medii mobile pe 10 zile, se aduna preturile de inchidere din ultimele 10 zile si se imparte aceasta valoare la 10. In ziua urmatoare, se elimina din serie primul pret si se adauga pretul zilei curente. Rezultatul se imparte din nou la 10. In fiecare zi se repeta acest algoritm. Dupa o vreme, daca se reprezinta grafic media mobila a fiecarei zile si se unesc punctele astfel obtinute cu o linie, se va obtine o linie fluctuanta care secondeaza linia preturilor. Teoretic, daca bara pretului zilnic se afla in mod constant deasupra mediei mobile a preturilor, avem un trend ascendent al pietei (bullish). Invers, daca bara pretului zilnic se afla mereu sub media mobila, trendul pietei este descendent (bearish). Cand bara de pret intersecteaza linia mediei

mobile este posibil sa avem o inversare a trendului pretului, ceea ce poate constitui un semnal de actiune pe piata.

**Membru
(Member)**

(1) Membru. Termen folosit pentru a desemna o firma broker /dealer sau o persoana fizica membra a unei burse organizate sau al unei case de compensatie. (2) Membru al sindicatului. Partener sau participant intr-un sindicat pentru distribuirea unei emisiuni noi.

**Membru neimplicat
(Silent partner)**

Membru al unui parteneriat care nu joaca nici un rol in management, iar raspunderea lui este limitata la valoarea investitiei in cadrul firmei.

**Metoda costului mediu unitar
(Dollar-cost averaging)**

Metoda de acumulare a activelor ce consta in investirea unei sume fixe de bani in instrumente financiare, la intervale de timp stabilite, cum ar fi de exemplu 200\$ lunar, indiferent de conditiile pietei. Investitorul cumpara mai multe instrumente financiare atunci cand pretul este scazut si mai putine instrumente financiare atunci cand pretul este ridicat. Costul total este mai mic decat ar fi in cazul in care s-ar cumpara un numar constant de instrumente la intervale de timp stabilite. Vezi Value averaging.

**Metoda liniara
(Straight line method)**

La obligatiunile municipale, metoda de amortizare a primei sau de acumulare a discountului unei obligatiuni in sume egale, in fiecare an, pana la scadenta.

**Metoda valorii medii
(Value averaging)**

Plan pe termen lung pentru cumpararea unitatilor de fond, similar cu metoda costului mediu unitar, dar mai sofisticat decât aceasta. Metoda valorii medii necesita coordonarea tranzactiilor astfel incat contul sa creasca periodic cu o anumita suma, de exemplu cu 200\$ lunar. Aceasta inseamna ca vor fi cumparate mai multe unitati ale unui fond deschis de investitii cand pretul este scazut si mai putine unitati cand pretul este ridicat. O parte din unitatile de fond ar putea fi chiar vandute atunci cand valoarea activului net este foarte mare.

**Minim
(Bottom)**

Cel mai mic pret atins de o valoare mobiliara de-a lungul unei zile, sezon, an sau ciclu economic.

**Minim dublu
(Double bottom)**

In analiza tehnica, grafic ce arata ca pretul unei valori mobiliare a scazut de doua ori pana la pragul sau de suport dupa care a crescut din nou. El indica faptul ca exista o cerere pentru valoarea mobiliara la acel nivel si ca, in mod normal, pretul nu ar trebui sa scada mai jos.

**Minim in crestere
(Rising bottom)**

In analiza tehnica, este un model grafic in cadrul caruia fiecare minim inregistrat de o valoare mobiliara este mai mare decat minimul precedent, indicand un trend crescator.

**Minim tip farfurie
(Rounding bottom)**

In analiza tehnica, formatiune grafica in care pretul scade treptat pana ajunge la o limita pe care o pastreaza o perioada de timp, apoi incepe sa creasca lent pana atinge valoarea initiala. Aceasta formatiune sugereaza forma unei farfurii. Trendul este considerat crescator.

**Miniscadere
(Dip)**

Scadere usoara a pretului unei valori mobiliare care intrerupe temporar un trend crescator sustinut al instrumentului respectiv. Este recomandabil sa se cumpere in timpul unei miniscaderi.

**Minus tick
(Minus tick)**

Tranzactie la bursa cu o anumita valoare mobiliara, executata la un pret mai mic decat cel al tranzactiei precedente. Vezi Plus tick.

**Miscare principala
(Primary movement)**

Miscare a pietei pe termen lung (de la unu la cinci ani).

**Miscare secundara
(Secondary movement)**

Miscare pe termen scurt a pietei, in directia opusa miscarii principale.

**Miscarea pretului pe orizontala
(Horizontal price movement)**

In analiza tehnica, este o serie de tranzactii al caror pret variaza foarte putin. Acest model, daca este sustinut, nu indica nici un trend.

**Mixare
(Commingling)**

Operatiune prin care valorile mobiliare ale unui client sunt folosite impreuna cu valorile mobiliare detinute de firma broker/dealer in cadrul unui aranjament de imprumut. Aceasta practica este interzisa.

**MM Index
(Major Market Index)**

Indice calculat de Amex, pe baza caruia se tranzactioneaza contracte futures.

**Model de formatiune grafica
(Pattern)**

Model identificabil ca tip, ce rezulta in urma reprezentarii grafice a unei variabile a pietei, cum ar fi pretul unei actiuni, si care poate fi folosit pentru a previziona evolutia viitoare a variabilei analizate. Formatiunile grafice nu sunt intotdeauna definite clar, asa cum ar dori utilizatorii lor. De aceea abilitatea de a recunoaste si folosi o formatiune grafica difera de la un analist tehnic la altul.

**Modelul Black-Scholes de Evaluare a Optiunilor
(Black-Scholes Option Pricing Model)**

Model creat de Fisher Black si Myron Scholes pentru evaluarea optiunilor pe actiuni. Modelul ia in calcul factori cum ar fi volatilitatea rentabilitatii actiunii de baza, nivelul ratelor dobanzii, relatia dintre pretul actiunii de baza si pretul de exercitare al optiunii precum si timpul ramas pana la expirarea optiunii. Modelul Black-Scholes este utilizat in incercarea de a determina daca o anumita optiune pe o actiune se tranzactioneaza la un pret corect, adica un pret care se formeaza dupa o judecata rationala a celor care tranzactioneaza si in conditiile cunoasterii tuturor factorilor relevanti.

**Momentul expirarii
(Expiration time)**

Ora a zilei de expirare pana la care trebuie sa fie primite toate notificarile de exercitare.

**Momentum
(Momentum)**

Viteza de variatie a pretului pe o perioada data fata de momentul prezent. Viteza de variatie a pretului este masurata prin scaderea fiecarui pret zilnic al perioadei respective din pretul zilei curente si prin construirea, pe baza valorilor obtinute, a unui grafic al vitezei de crestere sau de scadere a pretului. De exemplu, din pretul zilei curente se scade pretul de acum x zile si se reprezinta grafic aceasta valoare. Daca pretul de acum x zile este mai mare decat pretul zilei curente, valoarea va fi

negativa, iar daca pretul de acum x zile este mai mic decat pretul zilei curente, valoarea va fi pozitiva. Acest algoritm se repeta pentru fiecare zi pana la ziua curenta. Prin reprezentarea grafica a valorilor determinate se obtine o curba care fluctueaza in jurul liniei zero. Cand diferenta intre preturi este aceeași timp de mai multe zile, graficul este o linie dreapta. In cazul diminuării valorii diferentei, linia este descendenta. Daca aceasta diferenta se mareste, linia este ascendenta. Valoarea diferentei este o masura a vitezei de variatie a pretului.

Monetarism (Monetarism)

Teorie economica care sustine ca schimbarile economice, cum ar fi fluctuatia preturilor si modificarea productiei sunt in principal rezultatul schimbarilor care intervin in masa monetara, ca rezultat al unei politici economice bazata pe utilizarea instrumentelor monetare.

Monitorizarea tablei electronice (Reading the tape)

Evaluarea performantei unei valori mobiliare prin monitorizarea schimbarilor ei de pret pe masura ce acestea sunt afisate pe tabela electronica. Traderii monitorizeaza tabela electronica in incercarea de a depista tranzactii neobisnuite sau miscari ale pretului care ar putea fi semnale de cumparare sau de vanzare.

Monopol (Monopoly)

Controlarea producerii si/sau distribuirii unui anumit produs sau serviciu de catre o firma sau un grup de firme actionand concertat. In forma sa pura, monopolul, care este caracterizat prin absenta concurentei, duce la practicarea unor preturi mari si determina lipsa receptivitatii la necesitatile si dorintele consumatorilor. In cazul monopolurilor reglementate, cum ar fi serviciile publice din domeniul energiei electrice (electric utilities), se impun anumite restrictii cu privire la castigurile pe care acestea le pot obtine. In cazul altor monopoluri, cum ar fi companiile care ofera produse sau servicii unice derivate din brevete, drepturi de autor sau amplasarea geografica nu se impun astfel de restrictii, acestea putand obtine castiguri oricat de mari.

Monopolizarea pietei (Cornering the market)

Situatie in care o persoana sau un grup de persoane a cumparat o cantitate substantiala de actiuni si, in consecinta, exercita o influenta considerabila asupra pretului de piata al actiunii respective.

Morningstar (Morningstar)

Companie de cercetare si analiza specializata in evaluarea performantelor fondurilor de investitii si de clasificare a acestora in anumite categorii de risc.

Mult in afara banilor (Deep-out-of-the-money)

Termen folosit pentru a desemna o optiune call al carei pret de exercitare este considerabil peste pretul pietei activului de baza, sau o optiune put al carei pret de exercitare este considerabil sub pretul pietei activului de baza. O optiune "mult in afara banilor" se tranzactioneaza la un pret mic datorita probabilitatii foarte mari ca ea sa expire fara valoare.

Mult in bani (Deep-in-the-money)

Termen folosit pentru a desemna o optiune call/put al carei pret de exercitare este considerabil sub/peste pretul pietei activului de baza. O optiune "mult in bani" este foarte putin probabil sa ajunga "in afara banilor" pana la data expirarii, ea fiind exercitata inainte sau la aceasta data.

Multime care tranzactioneaza (Trading crowd)

Membrii unei burse care sunt implicati in activitatea de cumparare/vanzare a unei anumite emisiuni in ringul bursei, la postul de tranzactionare.

**Multiplicator
(Multiplier)**

In cazul unui contract futures pe un indice, valoarea in dolari cu care se inmulteste pretul curent de piata al indicelui (exprimat in puncte) pentru a determina valoarea in dolari a contractului. De exemplu, sa presupunem ca pretul curent de piata al contractului futures pe S&P 500 Stock Index este 129, iar multiplicatorul este 500\$. Daca contractul futures este exercitat, adica este solicitata livrarea, va trebui sa fie livrati 64.500\$, adica pretul de piata al indicelui, inmultit cu 500\$ care reprezinta valoarea contractuala a fiecarui punct din pretul de piata.

**Municipal securities representative
(Municipal securities representative)**

Cea mai cuprinzatoare clasa a profesionistilor din domeniul instrumentelor financiare de credit municipale care trebuie sa promoveze un examen de calificare conform regulilor MSRB. Aceasta categorie cuprinde persoane care distribuie, tranzactioneaza sau vand instrumente financiare de credit municipale, fac analize, ofera recomandari de investitie sau presteaza servicii de consultanta financiara.

**Munifacts
(Munifacts)**

Serviciu electronic de comunicare a stirilor, furnizat de The Bond Buyer care transmite informatii despre noile oferte de obligatiuni municipale, emisiunile propuse, partile nevandute ale emisiunilor oferite recent, rapoarte de piata si alte informatii din domeniul obligatiunilor municipale.

**N
(N)**

(1) „Nou listat”. In presa, cand este folosit cu litera mica, intr-un raport al tranzactiilor cu actiuni. (2) „NYSE”, cand este folosit cu litera mare, intr-un raport al tranzactiilor cu actiuni.

**Nearby basis
(Nearby basis)**

Diferenta dintre pretul cash si pretul futures pentru contractul cu cea mai apropiata luna de scadenta.

**Neavizat
(Ex-legal)**

Obligatiune municipala care nu are un aviz legal acordat de catre un consultant juridic sau o firma de consultanta juridica in obligatiuni, asa cum au majoritatea obligatiunilor municipale. Atunci cand se tranzactioneaza astfel de obligatiuni, cumparatorii trebuie avertizati cu privire la lipsa avizului legal.

**Neevaluat
(Not rated (NR))**

Indicatie folosita de Moody's, Standard & Poor's si alte agentii de rating pentru a arata ca un instrument financiar transferabil sau o companie nu a fost evaluata. Lipsa ratingului nu are implicatii nici negative, nici pozitive; inseamna doar ca instrumentul financiar nu a fost evaluat de acea agentie.

**Negociabil
(Negotiable)**

(1) Negociabil. In general, se refera la un activ care poate fi vandut unei alte parti in schimbul banilor sau care poate fi transferat unei alte parti pentru a achita o datorie. (2) In forma negociabila. In investitii, se refera la un instrument financiar pentru care dreptul de proprietate este transferabil prin livrarea instrumentului. Daca sunt

andosate intr-un mod corespunzator, majoritatea instrumentelor financiare transferabile sunt in forma negociabila.

**Neindeplinire a obligatiilor de plata
(Monetary default)**

Neefectuarea platii dobanzii sau a principalului, atunci cand devin scadente.

**Neindeplinirea obligatiilor contractuale
(Default)**

Neindeplinirea obligatiilor contractuale de catre una din parti. In general, se refera la neefectuarea de catre un emitent a platilor aferente serviciului datoriei atunci cand devin scadente, sau la nerespectarea altor clauze din contractul obligatiunii. Daca se intampla acest lucru, detinatorii obligatiunilor pot revendica activele emitentului pentru a-si recupera principalul. Expresia se poate referi si la neindeplinirea obligatiilor aferente unui contract futures, legate de un apel in marja sau de livrare.

**Nivel de rezistenta
(Resistance level)**

In analiza tehnica, pret la care o valoare mobiliara, sau piata in general, intampina rezistenta in a creste peste acest nivel datorita vanzarii agresive. De exemplu, daca actiunea XYZ se tranzactioneaza de regula intre un minim de 50\$ si un maxim de 60\$, atunci 50\$ reprezinta pragul de suport, iar 60\$ reprezinta nivelul de rezistenta. Analistii tehnici considera ca este semnificativ atunci cand o actiune sparge nivelul de rezistenta, deoarece acest lucru inseamna, de obicei, ca actiunea va creste. Vezi Support level.

**Nota de recunoastere a unei datorii
(Due bill)**

Document care certifica faptul ca o parte datoreaza unei alte parti un dividend sau o alta distribuire.

**Notificare de livrare
(Delivery notice)**

In tranzactiile cu contracte futures, este notificarea trimisa de catre vanzator cumparatorului unui contract futures, indicand intentia primului de a efectua livrarea si data la care va fi livrata marfa. Aceasta notificare este trimisa prin intermediul casei de compensatie.

**Notificare de rascumparare
(Notice of redemption)**

Anunt al unui emitent de obligatiuni ca va rascumpara inainte de scadenta obligatiunile aflate in circulatie.

**Notificare intentie livrare
(Notice of intention to deliver)**

Notificare prin care vanzatorul unui contract futures anunta casa de compensatie ca intentioneaza sa efectueze livrarea. Casa de compensatie atribuie notificarea si ulterior livrarea activului de baza celui mai vechi cumparator.

**Notificarea de exercitare
(Exercise notice)**

Notificare trimisa Casei de Compensatie a Optiunilor de catre un broker prin care acesta anunta faptul ca un client al sau doreste sa-si exercite dreptul de a cumpara activul care sta la baza unei optiuni. Casa de compensatie alege in mod aleatoriu una dintre firmele de brokeraj short pe aceea optiune si ii trimite notificarea prin care o anunta ca i-a fost exercitata o optiune. La randul sau, firma de brokeraj, procedand la fel precum casa de compensatie, adica facand o selectie la intamplare sau utilizand sistemul FIFO ("primul venit, primul servit"), alege un investitor short pe acea optiune caruia ii trimite notificarea de exercitare.

**Nu tranzactiona impotriva trendului pietei!
(Don't fight the tape)**

In Statele Unite, expresie uzuala.

Numar actiuni short

(Short interest)

Numarul total al actiunilor care au fost vandute short si care inca nu au fost cumparate inapoi pentru a acoperi pozitiiile short deschise. La New York Stock Exchange, aceasta valoare, care este publicata lunar in presa, indica numarul investitorilor care anticipeaza o scadere. Bursa raporteaza toate emisiunile din care exista cel putin 5.000 de actiuni vandute short si din care numarul total al actiunilor vandute short s-a modificat cu cel putin 2.000 de actiuni fata de luna trecuta. Cu cat este mai mare numarul actiunilor vandute short, cu atat mai multi investitori se asteapta la o scadere. Pe de alta parte, un numar mare de actiuni vandute short reprezinta o potentiala presiune de cumparare deoarece toate vanzarile short trebuie acoperite in cele din urma cumparand actiuni. Din acest motiv, multi analisti considera ca un numar mare de pozitii short este un semnal de crestere a pretului.

Numar CUSIP**(CUSIP number)**

Cod de identificare constand intr-un numar unic atribuit fiecarui instrument financiar transferabil in scopul identificarii.

Numarul de pozitii deschise**(Open interest)**

Numarul total de contracte futures pe un anumit produs care inca nu au fost compensate prin tranzactii opuse si nici nu au fost lichidate prin livrarea fizica a produsului; numarul total de pozitii deschise. Fiecare pozitie deschisa are un cumparator si un vanzator dar, pentru calcularea pozitiiilor deschise, sunt numarate pozitiiile detinute numai de una dintre partile contractului. Un numar mare de pozitii deschise indica o activitate de tranzactionare mai intensa si o lichiditate mai mare pentru acel contract.

Obligatiune**(Bond)**

(1) Instrument financiar de credit, purtator de dobanda sau cu discount, care reprezinta o datorie pe termen lung, emisa de autoritatile publice sau de corporatii. Emitentul plateste dobanda la intervale de timp specificate (de regula semestrial) si rascumpara obligatiunile atunci cand imprumutul este programat sa fie rambursat, adica la data scadentei (maturity date) sau mai devreme, la data rascumpararii (call date). Detinatorii obligatiunilor au un document de tip IOU de la emitent, dar nu au drepturi in cadrul companiei asa cum au actionarii. O obligatiune poate fi la purtator sau nominativa, in forma materializata sau in forma dematerializata. O obligatiune garantata (secured bond) este garantata de un colateral (de exemplu, un activ fix) care poate fi vandut de catre detinatorul obligatiunii in cazul in care emitentul nu plateste dobanda sau principalul atunci cand acestea devin scadente. O obligatiune negarantata (unsecured bond/debenture) este garantata de integritatea companiei emitente si nu de un anumit colateral. O obligatiune convertibila confera detinatorului acesteia dreptul de a converti obligatiunea in alte instrumente financiare ale companiei emitente la o data viitoare si in anumite conditii prestabilite. (2) De asemenea, in finante, este obligatia unei persoane de a achita datoria contractata de catre altcineva in cazul in care debitorul nu isi indeplineste obligatiile de plata.

Obligatiune bazata pe doua surse de venit**(Double-barrelled bond)**

Obligatiune municipala garantata cu doua surse distincte de venit. De exemplu, o obligatiune municipala garantata atat cu puterea fiscala si capacitatea de indatorare a emitentului (adica, cu veniturile provenite din impozitele care urmeaza a fi colectate de catre emitent si din emisiunile de obligatiuni pe care acesta le poate vinde in viitor) cat si cu veniturile obtinute de catre emitent dintr-o activitate

economica de un anumit tip dar care nu au nici o legatura cu prima sursa de venit. Un alt exemplu il constituie o obligatiune municipala bazata pe venituri pentru care platile dobanzii si principalului sunt garantate de catre o entitate municipala mai mare. Astfel, daca o autoritate publica locala a podurilor emite, pentru finantarea constructiei unui pod, obligatiuni bazate pe venituri pentru care platile dobanzii si principalului sunt garantate cu veniturile furnizate de taxele platite de catre utilizatorii podului, iar obligatiunile sunt in acelasi timp garantate de catre statul, municipiul sau orasul respectiv, atunci obligatiunile sunt bazate pe doua surse de venit. Investitorii sunt protejati impotriva neindeplinirii obligatiilor de plata de catre autoritatea publica locala, ce poate surveni in cazul in care acel pod nu va fi utilizat indeajuns iar veniturile generate nu vor fi suficiente pentru a plati serviciul datoriei.

Obligatiune bazata pe o taxa speciala

(Special tax bond)

(1) Obligatiune municipala pentru care platile aferente serviciului datoriei sunt efectuate doar din veniturile generate de o anumita taxa, cum ar fi taxa pe alcool. (2) Vezi Special assessment bond.

Obligatiune bazata pe un impozit nedelimitat

(Unlimited tax bond)

Obligatiune municipala garantata cu veniturile obtinute din perceperea unor impozite nedelimitate la o anumita rata sau valoare pe perioada cat obligatiunea se afla in circulatie.

Obligatiune bazata pe un impozit special

(Special assesement bond)

Obligatiune municipala pentru care serviciul datoriei este limitat la veniturile furnizate de impozitele aplicate celor care beneficiaza in mod direct de pe urma proiectului care a fost finantat prin emisiunea de obligatiuni. O obligatiune de acest tip este mai riscanta decat o obligatiune generala a aceluasi emitent, cu exceptia cazului in care, pe langa impozitul special, ea mai este garantata si cu puterea fiscala si capacitatea de indatorare (full faith and credit) a emitentului.

Obligatiune bazata pe venituri

(Revenue bond)

Obligatiune municipala pentru care platile dobanzii si principalului sunt efectuate din veniturile generate de un anumit activ fix ce a fost finantat de emisiunea de obligatiuni, cum ar fi un pod cu taxa, o autostrada cu taxa sau un aeroport. Obligatiunile bazate pe venituri se considera ca sunt de o calitate mai slaba decat obligatiunile generale, desi nu toate sunt la fel de riscante, riscul lor fiind in functie de capacitatea activelor finantate de a produce venituri.

Obligatiune comuna (in comun)

(Joint bond)

Obligatiune care are mai multi garanti sau care este garantata de o alta entitate decat emitentul. Aceste obligatiuni sunt folosite, de obicei, atunci cand o companie mama garanteaza obligatiunile uneia dintre filialele sale.

Obligatiune convertibila

(Convertible bond)

Obligatiune care poate fi schimbata cu un numar de actiuni comune, la un pret prestabilit. De regula, aceasta conversie este facuta la cererea detinatorului de obligatiuni, nu a companiei, desi pot avea loc conversii fortate din cauza unor evenimente cum ar fi preluarile. In general, obligatiunile convertibile sunt purtatoare de dobanda, insa exista si obligatiuni cu cupon zero convertibile. Aceste obligatiuni tind sa ofere rate ale dobanzii mai scazute decat cele ale pietei in schimbul posibilitatii conversiei acestora intr-un numar de actiuni comune ale companiei emitente.

Obligatiune cu amortizare

(Sinker)

Termen din jargon pentru o obligatiune municipala cu fond de amortizare.

**Obligatiune cu colateral
(Collateral trust bond)**

Emisiune de obligatiuni de corporatie care este garantata cu un portofoliu de instrumente financiare detinut de o banca comerciala sau de un alt administrator. Astfel de obligatiuni sunt emise, de obicei, de corporatiile mama care iau cu imprumut si garanteaza cu actiunile filialelor detinute integral.

**Obligatiune cu cupon
(Coupon bond)**

Obligatiune emisa in forma materializata, prevazuta cu cupoane detasabile care trebuie prezentate emitentului sau agentului de plati al acestuia pentru a incasa platile semestriale ale dobanzii. Deoarece aceasta este o obligatiune la purtator, persoana care prezinta cuponul are dreptul sa incaseze dobanda. In Statele Unite, inainte de iulie 1983, majoritatea obligatiunilor municipale erau emise sub forma de obligatiuni cu cupon. Legea a impus ca majoritatea obligatiunilor municipale vandute de atunci incoace sa fie in forma nominativa sau in forma dematerializata pentru ca dobanda lor sa fie scutita de impozitul federal pe venit.

**Obligatiune cu cupon zero
(Zero-coupon bond)**

Obligatiune care nu face plati periodice ale dobanzii catre detinatorul sau. O obligatiune cu cupon zero este emisa cu un discount fata de valoarea sa nominala si creste treptat in valoare pe masura ce se apropie de scadenta. Astfel, venitul unui investitor dintr-o obligatiune cu cupon zero provine doar din cresterea in valoare. Plata finala la scadenta cuprinde atat dobanda acumulata, cat si principalul.

**Obligatiune cu discount
(Discount bond)**

Obligatiune care se tranzactioneaza pe piata la un pret mai mic decat valoarea sa nominala.

**Obligatiune cu drept de retentie prioritar
(Prior lien bond)**

Obligatiune cu prioritate fata de toate celelalte obligatiuni ale unui emitent. Astfel de obligatiuni sunt emise, de obicei, ca rezultat al unei reorganizari.

**Obligatiune cu dubla scutire de la impozitare
(Double-exemption bond)**

In Statele Unite, obligatiuni care ofera investitorilor un venit scutit atat de impozitul statal, cat si de cel federal.

**Obligatiune cu garantie limitata
(Limited-tax general obligation bond)**

Obligatiune generala care nu este garantata cu intreaga puterea fiscala a emitentului ci este garantata doar cu un anumit impozit.

**Obligatiune cu o rata crescatoare a dobanzii
(Step rate coupon bond)**

Obligatiune a carei rata a dobanzii creste periodic pana la scadenta finala. De exemplu, o astfel de obligatiune poate plati o rata a dobanzii de 9% in primii cinci ani de la emitere, rata care va creste apoi la fiecare cinci ani pana la scadenta.

**Obligatiune cu o singura scadenta
(Term bond)**

Emisiune de obligatiuni municipale in care toate obligatiunile ajung la scadenta la aceeasi data, avand de regula un fond de amortizare.

**Obligatiune cu optiune put implicita
(Put bond)**

Obligatiune care permite detinatorului ei sa o restituie la date specificate inainte de scadenta si sa primeasca valoarea nominala. Pe durata de viata a unei emisiuni de obligatiuni de acest tip, poate exista o singura data sau mai multe dati cand detinatorilor de obligatiuni li se permite sa restituie emitentului obligatiunile. In schimb, pentru acest privilegiu, un investitor trebuie sa accepte un randament ceva

mai mic atunci cand alege o obligatiune cu optiune put implicita in locul unei obligatiuni cu rata fixa a dobanzii, care nu poate fi restituita inainte de scadenta.

**Obligatiune cu prima
(Premium bond)**

Obligatiune care se tranzactioneaza la un pret mai mare decat valoarea sa nominala. Acest pret nu cuprinde dobanda acumulata care trebuie platita in momentul in care obligatiunea este cumparata. Atunci cand o obligatiune cu prima este rascumparata inainte de scadenta, emitentul plateste de regula un pret mai mare decat valoarea nominala, desi acest pret poate fi mai mic decat cel la care se tranzactiona obligatiunea la momentul rascumpararii.

**Obligatiune cu prima si clauza de rascumparare
(Cushion bond)**

Obligatiune care plateste o rata a dobanzii mai mare decat ratele curente ale dobanzii de pe piata si care se tranzactioneaza cu prima datorita unei clauze de rascumparare care permite emitentului sa rascumpere obligatiunea la un pret apropiat de pretul sau de piata. Daca ratele dobanzii vor creste, pretul unei astfel de obligatiuni nu va scadea prea mult.

**Obligatiune cu rata variabila a dobanzii
(Variable-rate demand obligation (VRDO))**

Obligatiune municipala care plateste o rata variabila a dobanzii, stabilita la intervale specificate, de exemplu zilnic, saptamanal sau lunar si care contine o optiune put implicita ce ii da posibilitatea detinatorului sa prezinte emitentului obligatiunea pentru a fi rascumparata la data la care este stabilita o noua rata a dobanzii.

**Obligatiune cu rata variabila a dobanzii si cu o optiune put implicita
(Floating rate put option bond)**

Obligatiune care plateste o rata variabila a dobanzii, pe care detinatorul o poate restitui ("put") emitentului. Astfel de obligatiuni sunt garantate cu un acreditiv care asigura emitentului fondurile necesare pentru a rascumpara obligatiunile. De obicei, este denumita "obligatiune cu rata variabila a dobanzii" (variable rate demand obligation).

**Obligatiune cu scadenta curenta
(Short bond)**

(1) Obligatiune care ajunge la scadenta in mai putin de 2 ani. (2) Obligatiune care mai are putin timp pana la scadenta, de regula cel mult 1 an, fiind astfel clasificata drept o datorie curenta.

**Obligatiune cu vanzare anticipata
(Lower floater)**

Obligatiune cu rata variabila a dobanzii, avand o optiune put implicita care ii permite detinatorului sa vanda instrumentul financiar de credit inapoi emitentului, inainte de scadenta.

**Obligatiune de agentie
(Authority bond)**

In Statele Unite, obligatiune emisa de catre o agentie guvernamentala cum ar fi Port Authority of New York and New Jersey, sau Los Angeles Department of Water and Power. Obligatiunile sunt platite de obicei din veniturile agentiei si nu din veniturile generale ale statului sau ale orasului in care functioneaza agentia.

**Obligatiune de capitalizare
(Capital-appreciation bond)**

Vezi Obligatiune cu cupon zero (Zero-coupon bond).

**Obligatiune de corporatie
(Corporate bond)**

Instrument financiar de credit emis de o corporatie, spre deosebire de unul emis de o agentie guvernamentala sau de o municipalitate. In Statele Unite, obligatiunile de corporatie au urmatoarele patru caracteristici: (1) veniturile obtinute de investitorii in aceste obligatiuni sunt impozabile; (2) au o valoare nominala de 1.000\$; (3) toate

obligatiunile care fac parte din aceeasi emisiune ajung la scadenta in acelasi timp - si sunt achitate dintr-un fond de amortizare creat in acest scop; (4) sunt tranzactionate la marile burse, iar preturile lor sunt publicate in ziare.

**Obligatiune de economii
(Savings bond)**

Instrument financiar de credit netranzactionabil emis de Trezoreria Statelor Unite cu valori nominale relativ mici (cuprinse intre 50\$ si 10.000\$) in special pentru investitorii individuali. Detinatorii obligatiunilor au dreptul sa restituie obligatiunile in orice moment dupa o perioada de sase luni de la emitere. Dobanda este scutita de impozitele statale si locale (dar nu si federale) pe venit. Vezi Series EE Bonds si Series HH Bonds.

**Obligatiune de trend
(Bellweather)**

Pe piata obligatiunilor este obligatiunea de trezorerie pe termen lung cel mai recent emisa, considerata in general un indicator al directiei si amplitudinii variatiilor preturilor.

**Obligatiune de trezorerie
(Treasury bond)**

Instrument financiar de credit, pe termen lung emis de guvernul Statelor Unite. Din aprilie 1986, emisiunile noi de obligatiuni de trezorerie sunt nerascumparabile, au o scadenta de 20 sau 30 de ani, sunt disponibile numai in forma dematerializata si au o valoare nominala minima de 1.000\$.

**Obligatiune garantata
(Secured obligation)**

Instrument financiar de credit pentru care platile dobanzii si principalului sunt garantate cu un activ fix.

**Obligatiune garantata
(Guaranteed bond)**

Obligatiune emisa de o companie pentru care platile dobanzii si principalului sunt garantate de una sau mai multe companii diferite de cea emitenta.

**Obligatiune garantata cu echipamente
(Equipment trust certificate)**

Obligatiune pe termen mediu sau lung pentru care platile dobanzii si principalului sunt efectuate din veniturile obtinute din inchirierea echipamentului finantat prin emisiunea de obligatiuni. Acest instrument financiar de credit confera detinatorului sau dreptul asupra echipamentului in cazul in care emitentul nu isi indeplineste obligatiile de plata. Titlul de proprietate asupra echipamentului este detinut de catre un administrator imputernicit (trustee), de obicei o banca, pana cand obligatiunea este platita. Aceste obligatiuni sunt folosite ca surse de finantare, in general, de companiile de transporturi, cum ar fi companiile de transporturi feroviare sau aeriene.

**Obligatiune garantata de o marfa
(Commodity-backed bond)**

Obligatiune pentru care platile dobanzii si/sau plata principalului la scadenta se fac in functie de pretul unei marfi, cum ar fi argintul sau aurul. Desi o astfel de obligatiune plateste o rata a dobanzii destul de mica la momentul emiterii, ea ofera investitorului protectie impotriva inflatiei deoarece in acest caz pretul marfii (aur, argint) va creste.

**Obligatiune generala
(General obligation (GO) bond)**

Obligatiune municipala pentru care platile dobanzii si principalului sunt garantate cu toate resursele financiare ale emitentului si cu puterea fiscala a acestuia. Puterea fiscala o poate constitui un impozit ad valorem nelimitat sau un impozit limitat, de obicei, pe o proprietate imobiliara ori alte impozite, cum ar fi impozitul pe venit sau pe vanzari. Acest lucru face ca o obligatiune generala sa fie de o calitate mai buna

decat emisiunile garantate cu veniturile generate de un anumit proiect. De asemenea, mai este denumita full-faith-and-credit bond.

**Obligatiune in dolari
(Dollars bond)**

Obligatiune care este cotate si tranzactionata in functie de pretul sau in dolari, nu de randamentul sau pana la scadenta. De obicei, este cazul obligatiunilor municipale bazate pe venituri.

**Obligatiune in eurodolari
(Eurodollar bond)**

Obligatiune pentru care platile dobanzii si principalului sunt efectuate in eurodolari. O astfel de obligatiune nu este inregistrata la Securities and Exchange Commission si, de regula, poate fi vanduta la o rata a dobanzii mai scazuta decat ratele dobanzii platite in Statele Unite.

**Obligatiune ipotecara
(Mortgage bond)**

Instrument financiar de credit pe termen lung garantat prin ipotecarea unui anumit activ al emitentului - de regula, un activ fix, cum ar fi o proprietate imobiliara. In cazul in care compania emitenta nu isi indeplineste obligatiile de plata fata de detinatorii obligatiunilor, acestia au drepturi directe asupra activului oferit drept garantie. Daca in contractul obligatiunii se stipuleaza ca acesta este un contract „deschis” (open-ended), compania mai poate folosi activul oferit drept colateral pentru acest imprumut si pentru alte imprumuturi. Obligatiunile deschise confera tuturor detinatorilor de obligatiuni drepturi egale asupra colateralului comun sau o „prioritate” egala, adica nici un detinator de obligatiuni nu are prioritate in fata altui detinator de obligatiuni. Daca obligatiunea este inchisa (closed-end), primul creditor are un „statut superior”, adica este primul care are dreptul asupra proprietatii ipotecate. Cu aceeasi proprietate mai pot fi garantate si alte imprumuturi, insa drepturile urmatorilor detinatori de obligatiuni sunt inferioare drepturilor detinatorilor anteriori de obligatiuni.

**Obligatiune la purtator
(Bearer bond)**

Obligatiune emisa in forma materializata pentru care numele proprietarului nu este inregistrat in evidentele corporatiei sau ale autoritatii administrative emitente si nici inscris pe certificatul obligatiunii. Deoarece nu exista nici o forma de inregistrare a proprietatii, se presupune ca simpla posesiune a certificatului probeaza proprietatea asupra obligatiunii. In Statele Unite, de la 1 iulie 1983 s-a interzis ca obligatiunile municipale sa fie vandute la purtator, pentru ca dobanda lor sa fie scutita de impozitul federal pe venit.

**Obligatiune mica
(Baby Bond)**

In Statele Unite, obligatiune cu o valoare nominala mai mica de 1.000\$, de obicei cu o valoare nominala de la 500\$ la 25\$. Aceste obligatiuni sunt emise in principal de catre administratiile publice locale pentru a oferi investitorilor cu venituri medii o modalitate de a cumpara obligatiuni scutite de impozit, cu o valoare nominala mica. Insa, costurile ocazionate de emitere, distribuire si procesare sunt mari in comparatie cu capitalul de incasat de autoritatea emitenta, iar piata acestor obligatiuni are un grad redus de lichiditate.

**Obligatiune negarantata (garantata moral)
(Debenture)**

(1) Instrument financiar de credit garantat doar moral, cu puterea financiara si integritatea emitentului, si nu cu un anumit activ. (2) Obligatiune de corporatie negarantata. In cazul in care emitentul este lichidat, detinatorul unei obligatiuni negarantate devine creditor general (general creditor) fiind mai putin probabil ca acesta sa-si recupereze integral banii decat detinatorii obligatiunilor garantate cu un anumit activ (secured creditors).

Obligatiune negarantata subordonata (Subordinated debenture)

Obligatiune negarantata care confera detinatorului sau un drept asupra activelor emitentului inferior dreptului conferit de toate celelalte emisiuni de obligatiuni existente sau viitoare. Astfel, in cazul in care compania emitenta devine insolvabila si trebuie sa fie lichidata, inainte ca detinatorii obligatiunilor negarantate subordonate sa poata fi platiti, trebuie satisfacute drepturile conferite de toate celelalte emisiuni de obligatiuni. Datorita riscului pe care il implica, emitentii trebuie sa plateasca rate ale dobanzii relativ mari pentru a putea vinde investitorilor aceste obligatiuni. Multe emisiuni de obligatiuni negarantate subordonate includ un bonus, cum ar fi dreptul de a converti aceste instrumente financiare de credit in actiuni comune. Un bonus este inclus cu scopul de micșora ratele dobanzii platite pentru obligatiunile negarantate subordonate, sub nivelul celor care ar trebui platite daca nu ar exista bonusul.

Obligatiune nerascumparabila (Noncallable bond)

Obligatiune care nu poate fi rascumparata la optiunea emitentului inainte de data specificata a scadentei.

Obligatiune pe termen lung (Long bond)

(1) Obligatiune care ajunge la scadenta in mai mult de 10 ani. Deoarece aceste obligatiuni angajeaza banii investitorilor pe o perioada lunga de timp, ele sunt mai riscante decat obligatiunile pe termen mai scurt de aceeași calitate si, in consecinta, platesc un randament mai mare. (2) Obligatiunea de trezorerie de 30 de ani cel mai recent emisa care este considerata frecvent drept un indicator al evolutiei pretului instrumentelor financiare de credit guvernamentale pe termen lung.

Obligatiune perpetua (Perpetual bond)

Obligatiune care nu are o data a scadentei, nu este rascumparabila si plateste o dobanda constanta la infinit. Pretul obligatiunilor perpetue fluctueaza foarte mult odata cu modificarea ratelor dobanzii pe termen lung. Foarte rara in Statele Unite.

Obligatiune platita pana la scadenta dintr-un fond escrow (Escrowed to maturity (ETM) bond)

Obligatiune municipala refinantata anticipat. Atunci cand ratele dobanzii scad, un emitent poate decide sa vanda o noua emisiune de obligatiuni, denumita emisiune de refinantare, si sa foloseasca venitul obtinut din vanzarea acesteia pentru a achita prima emisiune, denumita emisiune refinantata, incercand astfel sa reduca costurile cu dobanda. Venitul obtinut din vanzarea emisiunii de refinantare este folosit pentru a alcatui un portofoliu de instrumente financiare de trezorerie astfel incat platile dobanzii si principalului aferente acestor instrumente sa se potriveasca exact cu platile dobanzii si principalului care trebuie facute pentru obligatiunile refinantate. Portofoliul de instrumente financiare de trezorerie este in custodie la un administrator imputernicit, iar emisiunea de obligatiuni se spune ca este refinantata integral si platita pana la scadenta dintr-un fond escrow. In practica, obligatiunile sunt rascumparate de obicei la prima data a rascumpararii. In Statele Unite, datorita faptului ca obligatiunile ETM sunt garantate indirect de catre Trezoreria Statelor Unite, ele sunt considerate cele mai sigure obligatiuni municipale disponibile si se tranzactioneaza pe piata la un rating de AAA.

Obligatiune rascumparabila (Callable bond)

Obligatiune care poate fi rascumparata de catre emitent la un pret predeterminat, inainte de data stabilita a scadentei.

Obligatiune straina in dolari (Yankee bond)

Obligatiune cu valoarea nominala exprimata in dolari, emisa in Statele Unite de catre bancile si corporatiile straine.

**Obligatiune-an
(Bond year)**

Obligatiune cu o valoare nominala de 1.000\$ aflata in circulatie timp de un an. Obligatiunea-an este folosita la calcularea duratei medii de viata a unei emisiuni de obligatiuni si a costului net cu dobanda, in principal pentru emisiunile de obligatiuni municipale in serie care ajung la scadenta anual, de-a lungul unei perioade de cativa ani.

**Obligatiuni "de succesiune"
(Flower bond)**

In Statele Unite, obligatiune de trezorerie care era acceptata la valoarea nominala pentru plata impozitelor federale pe mostenire. Astfel de obligatiuni nu se mai emit in prezent. Ele au fost emise inainte de aprilie 1971, iar ultimele au ajuns la scadenta in 1998.

**Obligatiuni "super sinker"
(Super sinker)**

Emisiune de obligatiuni municipale bazate pe venituri, pentru finantarea locuintelor de la 1 la 4 familii, in care fondurile furnizate de plata anticipata a imprumuturilor ipotecare ce stau la baza emisiunii sunt folosite pentru a retrage o anumita scadenta. Chiar daca aceasta scadenta este indepartata in viitor, este posibil ca instrumentele financiare de credit sa fie achitate intr-o perioada de timp relativ scurta. Desi un investitor care detine o astfel de obligatiune este nesigur cu privire la momentul in care instrumentul financiar de credit poate fi retras, totusi randamentul anual poate fi relativ mare raportat la perioada scurta sau medie de detinere.

**Obligatiuni active
(Active bonds)**

Tip de obligatiuni la care Departamentul de Ring al NYSE se asteapta sa fie tranzactionate activ. In consecinta, ele sunt tranzactionate liber in ring, in mare masura in acelasi mod ca si actiunile. Vezi Obligatiuni inactive.

**Obligatiuni ale Autoritatii Publice pentru Locuinte
(Public Housing Authority bonds)**

In Statele Unite, obligatiuni scutite de impozit, garantate de guvernul federal, emise de autoritatile locale pentru locuinte in vederea finantarii constructiei de locuinte. Astfel de obligatiuni nu au mai fost emise din 1974.

**Obligatiuni conditionate de venit
(Income bonds)**

Obligatiuni emise in schimbul unor obligatiuni emise anterior, la reorganizarea unei companii aflate in stare de faliment. Platile dobanzii aferente acestor instrumente financiare vor fi efectuate doar daca compania va obtine suficiente venituri. Daca are pierderi, atunci ea se vede nevoita sa omita efectuarea platilor dobanzii. In unele cazuri, dobanda neplatita se acumuleaza si este platita atunci cand profitul obtinut de catre companie permite acest lucru. Mai sunt denumite si obligatiuni de reorganizare (adjustment bonds).

**Obligatiuni cu clauza de restituire si cu rata fixa a dobanzii
(Fixed interest rate put option bonds)**

Obligatiuni care platesc o rata fixa a dobanzii pana la data exercitarii clauzei de restituire, cand rata este stabilita din nou. Vezi Put bonds.

**Obligatiuni cu discount mare
(Deep discount bonds)**

Obligatiuni care se tranzactioneaza pe piata secundara pentru mult mai putin decat valoarea lor nominala, in general sub 80% din valoarea lor nominala. Nu este vorba despre o obligatiune cu discount initial la emitere.

**Obligatiuni cu drept de retentie special
(Special lien bonds)**

Obligatiuni ce confera detinatorilor un drept de retentie asupra unui anumit activ.

**Obligatiuni cu drept de retentie superior
(Senior lien bonds)**

Obligatiuni care confera un drept de retentie asupra veniturilor oferite drept garantie, superior celui oferit de celelalte obligatiuni.

**Obligatiuni cu grad (nivel superior) de investitie
(Investment-grade bond)**

Obligatiuni municipale si de corporatie carora li s-a acordat unul din primele patru ratinguri de catre agentile de rating independente.

**Obligatiuni cu grad mare (nivel superior) de investitie
(High-grade bonds)**

Obligatiuni foarte bine evaluate, de obicei AAA, de catre agentile independente de rating, care prezinta un risc relativ mic de neindeplinire a obligatiilor de plata.

**Obligatiuni cu prioritate egala
(Parity bonds)**

Doua sau mai multe emisiuni de obligatiuni municipale bazate pe venituri care confera detinatorilor lor un drept de retentie egal asupra veniturilor oferite drept garantie sau o prioritate egala, adica nici un detinator de obligatiuni nu are prioritate fata de alt detinator de obligatiuni.

**Obligatiuni de refinatare
(Refunding bonds)**

Obligatiuni care au fost emise in scopul rascumpararii altei emisiuni de obligatiuni.

**Obligatiuni de reorganizare
(Adjustment bonds)**

Vezi Obligatiuni conditionate de venit.

**Obligatiuni de trezorerie indexate cu inflatia
(Inflation-indexed Treasury bonds)**

Instrumente financiare de credit ale Trezoreriei Statelor Unite introduse in 1997 care au ca scop protejarea investitorilor impotriva cresterilor neanticipate ale inflatiei. O crestere a indicelui preturilor bunurilor de consum duce la cresterea rentabilitatilor oferite de aceste obligatiuni.

**Obligatiuni in forma dematerializata
(Book entry bonds)**

Obligatiuni pentru care nu exista certificate. Evidenta proprietarilor de drept este tinuta de catre un depozitar si de catre membrii acestuia (banci si firme de brokeraj).

**Obligatiuni in forma dematerializata
(Book entry bonds)**

Obligatiuni pentru care nu exista certificate. Evidenta proprietarilor de drept este tinuta de catre un depozitar si de catre membrii acestuia (banci si firme de brokeraj).

**Obligatiuni in serie
(Serial bonds)**

Obligatiuni avand mai multe scadente programate la intervale regulate de timp, de regula anual, care reprezinta o parte dintr-o emisiune sau o emisiune intreaga. De exemplu, o municipalitate poate emite obligatiuni cu o valoare nominala totala de 40 milioane dolari, astfel incat in fiecare an, timp de 20 de ani, sa ajunga la scadenta obligatiuni cu o valoare nominala totala de 2 milioane dolari. Multe emisiuni de obligatiuni sunt o combinatie intre obligatiuni in serie si obligatiuni cu o singura scadenta.

**Obligatiuni inactive
(Inactive bonds)**

Obligatiuni de corporatie la care NYSE se asteapta sa fie tranzactionate rar. In consecinta, toate ordinele limita de cumparare si de vanzare sunt pastrate intr-un seif denumit "cabinet", pana cand sunt executate sau anulate.

**Obligatiuni municipale
(Municipal bonds)**

Instrumente financiare de credit pe termen lung emise de administratii statale si locale precum si de agentile si autoritatile lor. Capitalul obtinut prin intermediul acestor instrumente financiare de credit este folosit, de exemplu, pentru construirea unui liceu nou, a unei instalatii de purificare a apei, extinderea unei autostrazi intr-o zona rurala, construirea unui centru polisportiv, iar uneori pentru refinantarea unei datorii mai vechi ale acelei autoritati. In Statele Unite, aceste obligatiuni sunt scutite, in general, de impozitele federale pe venit.

**Obligatiuni municipale garantate de stat
(Moral obligation bond)**

In Statele Unite, obligatiune neimpozabila, emisa de o municipalitate sau de o agentie statala, care nu este garantata in mod explicit cu intreaga putere fiscala si capacitate de indatorare (full faith and credit) a guvernului statului respectiv ci doar cu obligatia morala a acestuia. In acest fel guvernul acelui stat isi face cunoscuta intentia de a aloca fondurile necesare efectuarii platilor aferente obligatiunilor in cazul in care debitorul principal, municipalitatea sau agentia, nu isi indeplineste obligatiile de plata. Obligatia (angajamentul) statului de a onora garantia este morala si nu legala, deoarece in viitoarele legislaturi, guvernele nu vor putea fi obligate din punct de vedere legal sa aloce fondurile necesare.

**Obligatiuni neimpozabile
(Tax-exempt bonds)**

Obligatiuni emise de state, orase, districte si alte administratii publice locale, precum si de autoritatile si agentile lor, care platesc o dobanda scutita de impozite.

**Obligatiuni neimpozabile pentru finantarea utilitatilor
(Exempt facilities bonds)**

In Statele Unite, instrumente financiare de credit neimpozabile, autorizate conform Internal Revenue Code, care sunt vandute pentru a finanta utilitati detinute sau folosite in mod privat. Legea Reformei Fiscale din 1986 a amendat legislatia existenta si a stabilit ca centrele pentru reuniuni, complexe sportive, instalatiile de control al poluarii apei si aerului, precum si aeroporturile, docurile, debarcaderele, mijloacele de transport public si parcarile - care sunt detinute privat - nu mai pot fi finantate prin astfel de obligatiuni.

Obligatiuni pentru dezvoltare industriala/Obligatiuni bazate pe venituri din industrie

(Industrial development bonds (IDBs)/Industrial revenue bonds (IRBs))

Cei doi termeni, care in general sunt interschimbabili, se refera la obligatiunile bazate pe venituri emise de catre autoritatile statale sau municipale pentru a finanta active care apoi sunt inchiriate corporatiilor ale caror plati amortizeaza datoria obligatara. Daca exista vreo diferenta intre IDBs si IRBs, aceea este ca obligatiunile pentru dezvoltare industriala sunt emise, de regula, pentru a finanta active in scopul dezvoltarii industriei, in timp ce obligatiunile bazate pe venituri din industrie sunt emise pentru finantarea instalatiilor de control al poluarii sau de recuperare a resurselor. Denumirea depinde, in mare masura, de proiectele de finantare ale emitentului.

**Obligatiuni pentru finantarea constructiei de locuinte
(Housing bonds)**

Obligatiuni emise de o agentie municipala sau statala pentru finantarea constructiei de locuinte.

**Obligatiuni pentru finantarea spitalelor
(Hospital revenue bond)**

Obligatiuni emise de o agentie municipala sau statala pentru a finanta constructia, intretinerea ori functionarea spitalelor sau azilelor.

**Obligatiuni platite dintr-un fond escrow
(Escrowed bonds)**

Obligatiuni care au un fond separat (fond escrow) administrat de un administrator imputernicit care efectueaza in locul emitentului platile dobanzii si principalului aferente obligatiunilor din acest fond.

**Obligatiuni refinantate
(Refunded bonds)**

Obligatiuni care au fost rascumparate din sumele provenite prin vanzarea unei emisiuni noi de obligatiuni.

**Obligatiuni refinantate anticipat
(Advance refunded bonds)**

Obligatiuni a caror plata a fost planificata a fi facuta din venitul obtinut in urma vanzarii unei noi emisiuni de obligatiuni. Acest venit este folosit la rascumpararea vechii emisiuni sau este plasat intr-un fond escrow pentru a efectua platile dobanzii aferente vechii emisiuni si a o rascumpara la scadenta sau mai devreme la una din datele de rascumparare specificate.

**Obligatiuni refinantate dintr-un fond escrow
(Defeased bonds)**

Obligatiuni refinantate pentru care platile dobanzii si principalului au fost asigurate prin alcatuirea unui portofoliu de instrumente financiare de trezorerie in asa fel, incat platile dobanzii si principalului generate de catre aceste titluri sa fie suficiente pentru a plati serviciul datoriei pentru obligatiunile refinantate aflate in circulatie.

**Obligatiuni Seria EE
(Series EE bonds)**

Obligatiuni de economii ale guvernului Statelor Unite, netransferabile, emise cu discount, avand valori nominale ce variaza intre 50\$ si 10.000\$.

**Obligatiuni Seria HH
(Series HH bonds)**

Obligatiuni de economii ale guvernului Statelor Unite, netransferabile, ce platesc dobanda semestrial. Din 1982, obligatiunile din seria HH sunt disponibile numai in schimbul obligatiunilor din seria EE.

**Obligatiuni speciale
(Special obligation bonds)**

Obligatiuni garantate cu o anumita sursa de venituri.

**Obligatiuni speculative
(Junk bonds)**

Emisiuni evaluate mai slab decat cele cu nivel superior de investitie de catre agentile de rating. Cu alte cuvinte, sunt obligatiuni evaluate cu un rating mai scazut decat Baa de catre agentia Moody`s sau cu un rating mai scazut decat BBB de catre agentile Standard & Poor`s, Fitch ori Duff & Phelps. Desi de cele mai multe ori acestea promit o dobanda mare, obligatiunile speculative prezinta un risc mare si pot fi aproape sau chiar in situatia ca emitentul lor sa nu-si poata indeplini obligatiile de plata. Cunoscute si ca obligatiuni cu randament mare (high-yield bonds), obligatiunile speculative sunt foarte sensibile la schimbarile conditiilor economice.

Obligatiuni STRIPS

((STRIPS) Separate Trading of Registered Interest of Securities)

Obligatiuni de trezorerie cu cupon zero care au fost create prin descompunerea obligatiunilor de trezorerie obisnuite in cele doua componente, dobanda si principalul, si vanzarea acestora separat. Noile instrumente financiare de credit sunt instrumente financiare independente, fiecare avand propriul sau numar CUSIP.

**Obligatiuni-an acumulate
(Accumulated bond years)**

In cadrul scalei unei emisiuni noi de obligatiuni municipale, este suma obligatiunilor an pentru fiecare an de scadenta, inclusiv anul pentru care se calculeaza obligatiunile-an acumulate. Vezi Obligatiune-an.

**Obligatiuni-serie cu scadente anuale
(Straight serial bonds)**

Emisiune de obligatiuni avand mai multe scadente programate anual pentru care platile principalului sunt aproximativ egale.

Obligatiuni-serie nevandute

(Run)

In vanzarea unei emisiuni noi de obligatiuni in serie, cantitatea de obligatiuni care a ramas nevanduta din fiecare scadenta.

Obtinere de profituri

(Profit taking)

Obtinere de profituri in intervale scurte de timp, de catre traderii abili, in urma scaderii temporare a pietei unei anumite valori mobiliare, sau a pietei in general, pe fondul unui trend crescator sustinut, scadere (corectie) care se datoreaza faptului ca investitorii vand pentru a-si materializa profiturile, si nu unor influente socio-economice adverse.

Oferta

(Offer)

Pretul la care o valoare mobiliara este oferita spre vanzare. Vezi Bid-and-asked quotation (or quote).

Oferta

(Supply)

Cantitatea dintr-o anumita marfa pentru care potentialii vanzatori vor da ordine de vanzare la diferite preturi, in conditiile existente. Pretul variaza direct proportional cu cantitatea oferita.

Oferta combinata

(Split offering)

(1) Oferta de instrumente financiare transferabile alcatuita din instrumente financiare transferabile nou emise si instrumente financiare transferabile emise anterior (valori mobiliare) ale aceleiasi emitent. De exemplu, o corporatie poate oferi spre vanzare o emisiune de actiuni comune alcatuita din actiuni nou emise si actiuni teaurizate. (2) Vanzarea unei emisiuni noi de obligatiuni municipale din care o parte consta in obligatiuni in serie (serial bonds) iar cealalta parte consta in obligatiuni cu o singura scadenta (term bonds).

Oferta de cumparare

(Tender offer)

Oferta de cumparare a actiunilor unei corporatii facuta direct actionarilor, de regula la o prima peste pretul de piata al actiunilor, cu plata in numerar, in alte valori mobiliare sau ambele, cu intentia de a prelua controlul acelei companii. O oferta de cumparare poate fi rezultatul unor negocieri pe cale amiabila intre compania tinta si un solicitant al acesteia, sau poate fi ostila avand drept rezultat luarea de masuri de catre compania tinta pentru a descuraja preluarea. O oferta de cumparare contine adesea restrictii cum ar fi numarul minim de actiuni care trebuie cumparate pentru ca oferta sa fie eficienta sau numarul maxim de actiuni care vor fi acceptate in cadrul ofertei. O oferta de cumparare poate fi facuta de catre o firma propriilor sai actionari, cu scopul de a reduce numarul actiunilor aflate in circulatie, sau poate fi facuta de un outsider care doreste sa obtina controlul. De obicei, cumparatorul suporta toate costurile si isi rezerva dreptul de a accepta toate, nici una sau un anumit numar din actiunile oferite spre vanzare.

Oferta de drepturi

(Right offering)

(1) Distribuirea catre detinatorii de actiuni comune ai unei companii a drepturilor care le permit acestora sa cumpere actiuni comune dintr-o emisiune noua, de regula la un pret mai mic decat pretul pietei pentru actiunile aflate in circulatie. Oferta este facuta actionarilor existenti, inainte ca emisiunea de actiuni sa fie oferita publicului. (2) Tehnica utilizata de fondurile inchise de investitii pentru a obtine bani. Drepturile de subscriere sunt emise investitorilor existenti, dandu-le posibilitatea de a cumpara unitati de fond noi la un pret specificat, de obicei cu discount fata de pretul pietei.

**Oferta de pret cu discount
(Discount bid)**

Oferta de pret sub valoarea nominala facuta pentru o emisiune noua de obligatiuni sau pentru o obligatiune individuala.

**Oferta de pret cu prima
(Premium bid)**

Oferta de pret peste valoarea nominala facuta pentru o emisiune noua de obligatiuni municipale.

**Oferta monetara
(Money supply)**

Cantitatea totala de bani existenta intr-o economie la un moment dat, constand in principal in banii aflati in circulatie si respectiv depozitele din conturile curente si cele de economii. Oferta monetara este considerata de multi ca fiind un element esential in determinarea activitatii economice. In Statele Unite, pietele financiare acorda o mare importanta rapoartelor Rezervei Federale cu privire la modificarea masei monetare. De exemplu, o crestere sustinuta a masei monetare provoaca teama cu privire la o viitoare inflatie.

**Oferta prin cele mai mari eforturi
(Best-efforts offering)**

Metoda de distribuire (vanzare) a unei emisiuni de instrumente financiare in cadrul unei oferte publice de vanzare, stabilita prin contract, in care banca de investitii actioneaza exclusiv ca agent, angajandu-se sa depuna cele mai mari eforturi pentru a vinde instrumentele financiare, dar negarantand ca le va vinde. Astfel de aranjamente (contracte) se fac de obicei pentru distribuirea emisiunii de actiuni comune. Vezi All-or-none (AON) offering, Firm commitment, Standby underwriting agreement.

**Oferta publica
(Public offering)**

Vanzare de instrumente financiare transferabile catre un numar mai mare de 100 de investitori nedeterminati. In Statele Unite, instrumentele financiare transferabile de corporatie sunt inregistrate (prospectul de oferta publica de vanzare este avizat, iar oferta publica este autorizata) la Securities and Exchange Commission (SEC), iar in cazul instrumentelor financiare de credit municipale aproape intotdeauna este depusa o declaratie oficiala la Municipal Securities Rulemaking Board (MSRB). De regula, vanzarea este efectuata de catre o banca de investitii sau de un sindicat alcatuit din mai multe banci de investitii, la pretul ofertei publice stabilit intre emitent si bancile de investitii. O oferta publica se distinge de un plasament privat care se supune unor regulamente diferite impuse de SEC.

**Oferta publica initiala
(Initial public offering (IPO))**

Oferirea spre vanzare a unei emisiuni de actiuni de catre o companie publicului investitor, pentru prima oara. Actiunile oferite intr-o oferta publica initiala sunt adesea, dar nu intotdeauna, cele ale companiilor mici, tinere in cautare de capital. In general, investitorii care cumpara actiuni dintr-o oferta publica initiala isi asuma riscuri foarte mari datorita posibilitatii ca unele dintre aceste companii tinere sa esueze. Pe de alta parte, exista posibilitatea ca acestia sa obtina castiguri mari datorita ratelor mari de crestere a noilor afaceri. De aceea, capitalul investit in actiunile comune ale acestor companii tinere se mai numeste capital de risc (venture capital).

**Oferta speciala
(Special offering)**

Metoda de vanzare a unui pachet mare de actiuni, similara cu o distribuire secundara cu deosebirea ca este limitata la membrii NYSE si are loc in timpul orelor obisnuite de tranzactionare. Brokerul vanzator anunta vanzarea pe tabela electronica a bursei, indicand un pret fix care, de regula, este stabilit in functie de pretul ultimei tranzactii

de pe piata. Toate costurile si comisioanele sunt suportate de catre vanzator. Cumparatorii sunt firme membre care pot cumpara pentru conturile clientilor lor sau pentru contul propriu. Astfel de oferte necesita aprobarea de catre Securities and Exchange Commission. De asemenea, se mai numeste tranzactie speciala.

Oferta totul-sau-nimic

(All-or-none (AON) offering)

(1) Metoda de distribuire a unei emisiuni de instrumente financiare in care emitentul instruieste banca de investitii sa anuleze intreaga oferta (vanduta si nevanduta) daca ea nu poate fi distribuita in totalitate. (2) Pe piata secundara este o indicatie cu privire la faptul ca pachetul de instrumente financiare oferit spre vanzare nu va fi divizat, ci tranzactionat doar in intregime. Vezi Oferta prin cele mai mari eforturi, Angajament ferm, Contract de distribuire standby.

Oferta vizibila in urmatoarele treizeci de zile

(Thirty-day visible supply)

In Statele Unite, valoarea totala a obligatiunilor municipale avand scadente de cel putin 13 luni, programate sa apara pe piata in urmatoarele 30 de zile, calculata zilnic de The Bond Buyer, iar financiar care deserveste piata instrumentelor financiare de credit emise de catre administratiile statale si locale.

Oligopol

(Oligopoly)

Piata pe care un numar redus de firme producatoa-re/vanzatoare controleaza oferta unui anumit produs sau serviciu si, in consecinta, pot dicta pretul de piata. Deoarece in cadrul unui oligopol fiecare firma isi cunoaste procentul pe care il detine din piata produsului sau a serviciului respectiv si deoarece orice modificare a pretului sau a productiei de catre o firma este reflectata in vanzarile celorlalte, exista tendinta ca gradul de interdependenta intre firme sa fie foarte mare; fiecare firma trebuie sa-si stabileasca pretul si productia in functie de reactia celorlate firme din oligopol, astfel ca odata stabilite, preturile intr-un oligopol sunt rigide.

Oligopson

(Oligopsony)

Piata pe care un numar redus de cumparatori controleaza puterea de cumparare si in consecinta dicteaza productia si pretul de piata al unui anumit produs sau serviciu. Intr-un oligopson preturile tind sa fie mai mici decat intr-o piata liber concurentiala, asa cum preturile intr-un oligopol tind sa fie mai mari.

OPD

(OPD)

Folosite langa simbolul unei valori mobiliare pe tabela electronica, aceste litere indica tranzactia de deschidere a acelei emisiuni dupa o deschidere intarziata.

Operatiune de plata

(Payment)

Stingerea unei obligatii banesti prin plata: (1) in numerar (cash): plata concomitent cu comanda (cash with order), plata la livrare (cash on delivery - COD), plata prompta (prompt cash) nu mai tarziu de 14 zile de la livrare, plata la 30, 60 sau 90 de zile de la livrare, scrisoare de credit (letter of credit - LOC), plata la primirea documentelor (cash against documents), credit pe baza de accept (accept credit); (2) in natura (in kind); (3) prin transfer bancar (bank transfer), virament.

Operatiuni de piata deschisa

(Open market operations)

In Statele Unite, cumparari si vanzari de instrumente financiare de credit guvernamentale efectuate de catre Comisia Federala pentru Piata Deschisa a Sistemului Rezervei Federale pentru a influenta masa monetara, conditiile de acordare a creditelor si ratele dobanzii. De exemplu, cumpararile mari de instrumente financiare de credit guvernamentale vor elibera fonduri din rezervele bancare ce, la randul lor, vor fi utilizate pentru imprumuturi. Acest lucru creste masa monetara si cel putin temporar determina scaderea ratelor dobanzii. Operatiunile de

piata deschisa au un efect semnificativ asupra preturilor valorilor mobiliare in general.

**Operator fonduri instrumente derivate
(Commodity Pool Operator (CPO))**

In Statele Unite, persoana sau firma care opereaza cu fonduri sau solicita fonduri pentru o companie de investitii in contracte futures si optiuni pe marfuri.

**Operator pentru tranzactii respinse
(Out trade clerk)**

Angajat al casei de compensatie a carui sarcina este sa rezolve orice problema legata de confirmarea tranzactiilor respinse (out-trades). Adesea, problemele provin din scrierea unui numar de identificare gresit pe formularul ordinului cand brokerul l-a andosat sau din scrierea unui pret gresit pe fisa de tranzactionare (trading card) a unui trader. In alte cazuri, exista deja o alta tranzactie respinsa, de sens opus cu care poate fi imperecheata tranzactia care trebuie rezolvata. Oricare ar fi solutia, este datoria operatorului pentru tranzactii respinse sa o gaseasca, deoarece casa de compensatie nu va recunoaste o tranzactie (si astfel nu ii va inregistra investitorului pozitia dorita) fara confirmarea tranzactiei de sens opus.

**Optiune
(Option)**

Contract care confera detinatorului sau dreptul, dar nu si obligatia, de a cumpara (in cazul unei optiuni call) sau de a vinde (in cazul unei optiuni put) un anumit activ denumit activ de baza, la un pret prestabilit, intr-o anumita perioada de timp. Daca acest drept nu este exercitat in perioada de timp specificata, optiunea expira. Vezi Call option, Put option.

**Optiune "flexibila"
(Flex option)**

Optiune avand ca activ de baza o actiune sau un indice, la care investitorul poate specifica, in anumite limite, termenii acesteia cum ar fi pretul de exercitare, data expirarii etc.

**Optiune "Hedging paradox"
(Hedging paradox)**

Pe piata contractelor futures, situatie in care evolutia favorabila a bazei (diferenta dintre pretul cash si pretul futures) nu asigura un rezultat favorabil pentru o operatiune de hedging. De asemenea, este posibila si situatia inversa: desi evolutia bazei este nefavorabila rezultatul operatiunii de hedging este favorabil.

**Optiune "istoric pret suport"
(Lookback option)**

Optiune care confera detinatorului ei dreptul de a cumpara activul de baza la pretul minim (in cazul unei optiuni call) sau dreptul de a vinde activul de baza la pretul maxim (in cazul unei optiuni put) la care acesta s-a tranzactionat intre data inceperii tranzactionarii si data expirarii. Avantajul suplimentar de a putea "privi in urma" face ca aceasta optiune speciala sa se tranzactioneze la prime relativ mari.

**Optiune acoperita
(Covered option)**

Optiune call vanduta short de catre un investitor care detine activul de baza. De exemplu, daca un investitor detine 300 de actiuni XYZ si vinde short 3 optiuni call XYZ, cele 3 optiuni call sunt acoperite. In cazul in care pretul actiunii XYZ creste si optiunile sunt exercitate, vanzatorul are actiunile necesare pentru a efectua livrarea. De asemenea, o optiune put vanduta short de catre un investitor care are o pozitie short in activul de baza.

**Optiune americana
(American option)**

Optiune a carei exercitare depinde de pretul mediu al activului de baza pe o anumita perioada de timp pana la expirarea optiunii.

Optiune binara

(Binary option)

Optiune care are doua consecinte. In general, atunci cand optiunea este in bani, se plateste o suma fixa predeterminata, iar cand optiunea este in afara banilor, nu se plateste nimic. Vezi In-the-money, Out-the-money.

Optiune call implicita**(Call option)**

La unele emisiuni de obligatiuni, optiune implicita ce da emitentului dreptul de a rascumpara obligatiunile la un pret prestabilit, de obicei la valoarea nominala, inainte de scadenta.

Optiune call in afara banilor**(Our-of-the-money call)**

Optiune call al carei pret de exercitare este mai mare decat valoarea curenta de piata a activului de baza. De exemplu, o optiune XYZ Dec. 60 Call va fi in afara banilor daca actiunea XYZ se vinde la 55\$ per actiune.

Optiune call in bani**(In-the-money call)**

Optiune call pentru care pretul de piata al activului de baza este mai mare decat pretul de exercitare al contractului.

Optiune call pe un contract futures**(Call futures option)**

Optiune tranzactionata la bursa care ii confera cumparatorului dreptul, dar nu si obligatia, sa angajeze o pozitie in contractul futures de baza la un pret de exercitare prestabilit, in orice moment inainte de expirarea optiunii. In cazul in care optiunea este exercitata, cel care a vandut short optiunea call are obligatia sa livreze contractul futures.

Optiune call separabila**(Detachable call option)**

La emisiunile de obligatiuni rascumparabile (sau emisiunile de obligatiuni cu o optiune call implicita), este optiunea call implicita care poate fi vanduta separat de catre emitent ca instrument financiar independent.

Optiune call sintetica/artificiala**(Synthetic call)**

Cumpararea unui activ si a unei optiuni put pe acel activ, combinatie avand acelasi efect ca detinerea unei optiuni call.

Optiune compusa**(Compound option)**

Optiune pe o alta optiune. Un exemplu de optiune compusa este o optiune call pe o optiune put si este denumita "caput". Aceasta confera cumparatorului optiunii compuse dreptul, dar nu si obligatia de a solicita vanzatorului sa ii vanda o optiune put.

Optiune cu pret prestabilit**(Capped style option)**

Optiune cu o limita superioara de profit sau pret prestabilit. Pretul plafon este egal cu pretul de exercitare, plus un interval superior pentru o optiune call sau cu pretul de exercitare, minus un interval inferior pentru o optiune put. Aceasta optiune este exercitata automat atunci cand piata activului de baza se inchide la, sau peste pretul plafon al optiunii (pentru optiunea call) ori la, sau sub pretul plafon al optiunii (pentru optiunea put).

Optiune de cumparare**(Call)**

Pe piata optiunilor: optiune care da detinatorului sau dreptul, dar nu si obligatia de a cumpara activul de baza la un pret prestabilit si inainte de o anumita data. In cazul optiunilor pe actiuni, un investitor care considera ca pretul unei actiuni va creste substantial, ar putea obtine un profit mai mare dintr-o investitie mai mica cumparand optiuni call pe acea actiune decat ar obtine daca ar cumpara actiunea respectiva.

Pentru vanzator, care trebuie sa renunte la dreptul sau de proprietate asupra actiunilor in favoarea cumparatorului, cand optiunile sunt exercitate, acestea pot produce un venit suplimentar.

**Optiune de livrare
(Delivery option)**

Facilitate oferita de unele contracte futures prin care vanzatorul beneficiaza de flexibilitate in alegerea datei si locului livrarii, cantitatii sau calitatii marfii care va fi livrata.

**Optiune de rascumparare
(Call)**

Pe piata obligatiunilor: dreptul unui emitent de a rascumpara o emisiune de obligatiuni la un pret predeterminat, inainte de data stabilita a scadentei. Acest drept este exercitat ori de cate ori ratele do-banzii scad astfel incat o noua emisiune de obligatiuni avand rate ale dobanzii mai mici poate fi vanduta, iar vechile obligatiuni pot fi rascumparate. O clauza de rascumparare este in mod normal intalnita in cazul emisiunilor de obligatiuni pe termen lung. Vezi Call feature.

**Optiune europeana
(European option)**

Optiune care poate fi exercitata numai la data expirarii sale, spre deosebire de optiunea disponibila in Statele Unite pe care detinatorul o poate exercita in orice moment pana la data expirarii, inclusiv data expirarii.

**Optiune expirata
(Lapsed option)**

Optiune care a ajuns la data expirarii fara sa fi fost exercitata si care astfel nu mai are nici o valoare.

**Optiune explicita
(Explicit option)**

Optiune ale carei caracteristici, cum ar fi pretul de exercitare si data expirarii, sunt specificate explicit. Pentru aceasta se plateste un pret denumit prima.

**Optiune implicita
(Embedded option)**

Optiune contractuala ale carei caracteristici sunt cunoscute, dar nu sunt specificate explicit. De exemplu, in cazul unui imprumut ipotecar, optiunea acordata de catre creditor debitorului de a achita in avans imprumutul, fara a impune insa un anumit mod de actiune.

**Optiune neacoperita
(Naked option)**

Optiune call sau put pentru care cumparatorul sau vanzatorul nu are nici o pozitie in activul de baza. Vanzatorul unei optiuni call neacoperite nu detine o pozitie long in activul de baza iar vanzatorul unei optiuni put neacoperite nu detine o pozitie short in activul de baza. Optiunile neacoperite sunt foarte riscante dar prezinta si un potential foarte mare de castig.

**Optiune nedefinita
(Chooser option)**

Optiune care se tranzactioneaza in prezent, insa doar la o data viitoare prestabilita se va decide daca ea este call sau put.

**Optiune pe o marfa
(Commodity option)**

Optiune al carei activ de baza il constituie o marfa.

**Optiune pe o valuta
(Currency option)**

Optiune al carei activ de baza il reprezinta o valuta.

**Optiune pe rata dobanzii
(Interest rate option)**

Optiune call sau put al carei activ de baza il constituie un instrument financiar de credit, cum ar fi un bilet, un bon sau o obligatiune de trezorerie.

Optiune pe un contract futures

(Futures option)

Optiune call sau put care are ca activ de baza un contract futures. Datorita volatilitatii pretului contractelor futures, optiunile pe aceste contracte sunt considerate investitii foarte riscante.

Optiune pe un indice

(Index option)

Optiune call sau put al carui activ de baza este un indice.

Optiune put (de vanzare)

(Put option)

Optiune care da detinatorului dreptul, dar nu si obligatia, de a vinde activul de baza la un pret prestabilit, inainte de o anumita data. De exemplu, cumparatorul optiunii XYZ Mai 70 Put are dreptul de a vinde 100 de actiuni XYZ la 70\$ vanzatorului optiunii, inainte de expirarea contractului in luna mai. Cumparatorul optiunii put spera ca pretul actiunii va scadea, in timp ce vanzatorul optiunii put spera ca pretul actiunii va ramane stabil, ori ca va creste sau va scadea cu o valoare mai mica decat prima pe care acesta a incasat-o.

Optiune put implicita

(Put option)

La unele emisiuni de obligatiuni, optiune implicita ce da proprietarului obligatiunii dreptul de a o revinde emitentului, la un pret prestabilit, de obicei la valoarea nominala, inainte de scadenta. Vezi Put bond.

Optiune put in afara banilor

(Out-of-the-money put)

Optiune put al carei pret de exercitare este mai mic decat valoarea curenta de piata a activului de baza. De exemplu, o optiune XYZ Dec. 60 Put va fi in afara banilor daca actiunea XYZ se vinde la 65\$ per actiune.

Optiune put in bani

(In-the-money put)

Optiune put pentru care pretul de piata al activului de baza este mai mic decat pretul de exercitare al contractului.

Optiune put pe un contract futures

(Put futures option)

Optiune tranzactionata la bursa care ii confera cumparatorului dreptul, dar nu si obligatia, sa vanda contractul futures de baza la un pret de exercitare prestabilit, in orice moment inainte de expirarea optiunii. In cazul in care optiunea este exercitata, cel care a vandut short optiunea put are obligatia sa accepte livrarea contractului futures.

Optiune put sintetica/artificiala

(Synthetic put)

Vanzarea short a unui activ si cumpararea unei optiuni call pe acel activ, combinatie avand acelasi efect ca detinerea unei optiuni put.

Ordin

(Order)

Instructiune data unui broker sau unui dealer de catre un client pentru a cumpara sau a vinde valori mobiliare.

Ordin "grup"

(Group order)

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, ordin de cumparare dat sindicatului de distribuire.

Ordin "not held"

(Not held)

Instructiune data de un client care permite unui membru al bursei sa-si foloseasca propriul discernamant in alegerea momentului si/sau a pretului de executare fie a unui ordin la piata, fie a unui ordin limita. Scopul acestui ordin este de a obtine un pret mai bun deoarece teoretic brokerul de ring isi poate da seama daca este posibil ca preturile sa creasca sau sa scada. De exemplu, daca brokerul are un ordin la piata de cumparare cu o astfel de instructiune si considera ca pretul ar putea scadea, el poate astepta sa cumpere la un pret mai bun. Acesta nu va fi facut raspunzator financiar daca nu va fi incheiata cea mai buna tranzactie. Spre deosebire de cazul unui ordin la piata obisnuit, in acest caz investitorul nu are nici o garantie ca ordinul va fi executat.

Ordin al unui membru

(Member order)

Ordin de cumparare a unei parti dintr-o emisiune noua de instrumente financiare transferabile provenit de la o firma din sindicatul de distribuire..

Ordin alternativ (Ori/ori)

(Alternative (Either/or) order)

Ordin al unui client prin care acesta da instructiuni unui broker sa execute una si numai una din doua tranzactii posibile. De exemplu, un investitor care detine actiuni XYZ Corp. cumparate la 45\$, si-a fixat un pret de vanzare de 75\$, insa doreste sa limiteze pierderea la maxim 5\$ per actiune. In acest caz, investitorul va da un ordin alternativ: vinde limita la 75\$ sau vinde stop la 40\$. Executarea unei parti a ordinului o anuleaza automat pe cealalta. Ordinul alternativ este exclusiv de cumparare sau exclusiv de vanzare.

Ordin conditionat

(Contingent order)

Ordin dat biroului de tranzactionare al unei firme de brokeraj a carui executare depinde de executarea unui alt ordin. De exemplu, un ordin de vanzare optiuni call pe actiunea comuna Westinghouse, numai dupa ce au fost cumparate actiuni comune Westinghouse la un pret limita specificat. De asemenea, mai este denumit ordin net (net order) sau ordin switch (sau swap). Vezi Not held order, Switch (contingent or swap) order.

Ordin cu destinatie speciala

(Designated order)

Ordin cu volum mare de cumparare dintr-o emisiune noua de obligatiuni municipale, provenit de la un investitor institutional, care atunci cand introduce ordinul, specifica preferinta sa ca anumiti dealeri din sindicatul de distribuire/vanzare sa il execute, precum si cantitatea de obligatiuni desemnata fiecarui dealer in parte.

Ordin daca piata atinge

(Market if touched (MIT) order)

Ordin de cumparare sau de vanzare care, in momentul in care este atins un anumit pret, devine ordin la piata si trebuie executat la cel mai bun pret existent. Un ordin MIT de cumparare este activat cand pretul scade pana la un nivel predeterminat sau mai jos. Un ordin MIT de vanzare este activat cand pretul creste pana la un nivel predeterminat sau mai sus. Diferenta intre un ordin MIT si unul stop consta in directia de evolutie a pretului la care se asteapta un investitor. Daca acesta doreste sa vanda la un pret mai mare decat pretul cererii, sau sa cumpere la un pret mai mic decat pretul ofertei, atunci el poate utiliza un ordin MIT. Ordinul nu garanteaza insa ca tranzactia va fi executata la pretul specificat. Odata ce acest pret a fost atins, ordinul MIT devine ordin la piata si poate fi executat la un pret mai putin convenabil decat pretul specificat. Acest tip de ordin este admis doar la Commodity Futures Exchange si la Chicago Board Options Exchange.

Ordin de cumparare anticipat

(Presale order)

Ordin de cumparare a unei parti dintr-o emisiune de obligatiuni municipale ce urmeaza sa fie vanduta concurential, dat unui manager de sindicat care pregateste o oferta de pret pentru acea emisiune.

**Ordin de lot nonstandard bazat pe cotație
(On-the-quotation-odd-lot order)**

Ordin de lot nonstandard ce trebuie executat imediat. Pretul se bazeaza pe cotația existentă de lot standard, nu pe ultima tranzacție din ringul bursei. Clientul poate cumpara la pretul existent al ofertei, plus diferencialul, sau poate vinde long la pretul existent al cererii, minus diferencialul.

**Ordin de o zi
(Day order)**

Ordin de tranzactionare care ramane valabil doar pentru restul zilei de tranzactionare in care a fost introdus.

**Ordin dintr-o-data-sau-deloc
(Fill-or-kill (FOK) order)**

Ordin care cere cumpararea sau vanzarea imediata a unei cantitati specificate dintr-o valoare mobiliara. Daca nu poate fi executat integral imediat, ordinul este anulat automat. Adesea, un astfel de ordin este dat atunci cand un client doreste sa cumpere o cantitate mare dintr-o anumita actiune la un anumit pret. Daca ordinul nu este executat din cauza faptului ca acest lucru ar afecta semnificativ pretul de piata al acelei actiuni, el este retras.

**Ordin discretionar
(Discretionary order)**

Ordin care autorizeaza un broker sau un alt angajat al firmei de brokeraj sa ia decizii in numele clientului cu privire la cumpararea si vanzarea instrumentelor financiare transferabile. In functie de instructiunile clientului, libertatea de actiune a brokerului poate varia de la foarte limitata (de exemplu, doar alegerea pretului) la aproape totala. Vezi Discretionary account; Fractional discretion order.

**Ordin fractionat
(Split order)**

Spargerea unui ordin mare de cumparare sau de vanzare in ordine mai mici care vor fi executate in timp pentru a evita perturbarea pietei si fluctuatiile de pret.

**Ordin imediat sau anuleaza
(Immediate-or-cancel (IOC) order)**

Ordin al unui client care cere executarea imediata a intregului ordin sau a unei parti cat mai mari din ordin la un pret specificat; partea neexecutata trebuie sa fie anulata imediat de catre broker. Spre deosebire de ordinul dintr-o-data-sau-deloc, acest tip de ordin permite o executare partiala.

**Ordin in afara ringului
(Off-floor order)**

Ordin de cumparare sau de vanzare a unei valori mobiliare care este dat in afara ringului bursei la care se tranzactioneaza acea valoare mobiliara. Ordinele date brokerilor de catre investitorii individuali sunt un exemplu de astfel de ordine deoarece ele iau nastere in afara bursei.

**Ordin in ringul bursei
(On-the-floor order)**

Ordin de cumparare sau de vanzare a unei valori mobiliare care este dat de un membru in ringul unei burse atunci cand acesta tranzactioneaza pentru contul propriu.

**Ordin la deschidere
(At-the-opening (opening only) order)**

Ordin de cumparare sau vanzare pentru un anumit instrument financiar transferabil care trebuie executat la pretul de deschidere al zilei; daca ordinul nu este executat in acel moment, el este anulat automat.

Ordin la inchidere

(At-the-close order)

Ordin care trebuie executat în întregime la pretul de închidere al pieței. Introducerea ordinului în sistemul de tranzacționare se face cât mai aproape posibil de închiderea zilei de tranzacționare (în ultimele 30 de secunde), dar cu toată grija pentru a nu se considera o acțiune de manipulare a pretului. Adică, marimea abaterii față de pretul mediu de tranzacționare al zilei pentru valoarea mobilă respectivă să nu fie susceptibilă de a determina un anumit comportament al investitorilor la începutul zilei de tranzacționare următoare.

Ordin la piață**(Market order)**

Ordin de cumpărare sau de vânzare care trebuie executat imediat, la cel mai bun pret disponibil în momentul în care ordinul ajunge în ringul de tranzacționare. Cei care utilizează ordinele la piață nu au nici un control asupra pretului plătit sau primit, ca în cazul unui ordin limită. Vezi Limit order.

Ordin la-piață-la-deschidere**(Market-on-the-open order)**

Ordin de cumpărare sau de vânzare la cel mai bun pret disponibil în timpul perioadei de deschidere a pieței, într-o anumită zi de tranzacționare. Executarea poate avea loc numai în perioada de deschidere, care este specificată de către bursă. De exemplu, dacă în această perioadă pe piață se tranzacționează între 330\$ și 335\$, pretul tranzacției poate fi orice pret din acest interval. Nu este obligatoriu ca pretul tranzacției să fie chiar primul pret, nici nu se garantează ca pretul tranzacției să fie cel mai bun din intervalul de preturi. Vezi At-the-open order (opening only) order.

Ordin la-piață-la-inchidere**(Market-on-the-close order)**

Ordin de cumpărare sau de vânzare la cel mai bun pret disponibil în timpul perioadei de închidere a pieței, într-o anumită zi de tranzacționare. Vezi At-the-close order.

Ordin limită**(Limit order)**

Ordin de executare a unei tranzacții numai la pretul specificat sau la unul mai bun. Un ordin limită de cumpărare se va executa la pretul specificat sau la un pret mai mic, iar un ordin limită de vânzare se va executa la pretul specificat sau la un pret mai mare. Ordinele limită pot fi "ordine de o zi", caz în care expiră la sfârșitul zilei de tranzacționare, dacă nu au fost executate, sau "ordine valabile până la anularea" lor de către clienți. Ordinele limită sunt folosite de către investitorii care s-au hotărât în privința pretului la care doresc să încheie o tranzacție. Vezi Market Order; Stop Order.

Ordin limită de cumpărare**(Buy limit order)**

În tranzacționarea valorilor mobiliare, este un ordin dat unui broker pentru a cumpăra o anumită cantitate dintr-o valoare mobilă, la un pret specificat numit limită, sau la unul mai mic.

Ordin limită de vânzare**(Sell limit order)**

Ordin dat unui broker pentru a vinde o anumită cantitate dintr-o valoare mobilă la un pret specificat sau la unul mai mare.

Ordin nu reduce**(Do not reduce(DNR) order)**

Ordin limită de cumpărare, ordin stop de vânzare sau ordin stop-limită de vânzare care, la data ex-dividend, nu trebuie redus cu valoarea dividendului în numerar, deoarece clientul a cerut ca ordinul să fie introdus astfel.

Ordin parțial discreționar**(Fractional discretion order)**

Ordin de cumpărare sau de vânzare prin care un client acordă brokerului o libertate limitată în stabilirea pretului. De exemplu, un ordin de vânzare 200 acțiuni XYZ la 75,

cu o marja de libertate de 3/8 instruieste brokerul ca investitorul doreste sa obtina 75\$ per actiune, dar va accepta si un pret de 745/8 per actiune.

Ordin participa, dar nu initia
(Participate but do not initiate (PNI) order)

In cazul ordinelor mari de cumparare sau de vanzare, este o instructiune data unui broker de catre un investitor institutional de a executa ordinul astfel incat brokerul sa nu initieze un pret nou ci, fie sa lase piata sa faca acest lucru, fie sa obtina un pret favorabil prin tranzactii succesive.

Ordin procentual
(Percentage order)

Ordin de cumparare sau de vanzare a unui numar specificat de actiuni de un anumit tip dupa ce a fost tranzactionat un anumit numar de actiuni de acel tip. Poate fi ordin limita sau ordin la piata si de regula este valabil o singura zi de tranzactionare.

Ordin scalat
(Scale order)

Ordin care necesita executari multiple la preturi diferite pentru aceeasi valoare mobiliara. Scopul este de a obtine un pret global sau mediu de cumparare sau de vanzare favorabil. Multipli de loturi standard pot fi cumparati la preturi care coboara treptat, de la o anumita valoare (scale down) sau vanduti la preturi care urca treptat, de la o anumita valoare (scale up). De exemplu, un investitor care doreste sa lichideze o pozitie in actiuni pe o piata in crestere, da un ordin scalat de vanzare a unui numar specificat de actiuni la intervale de jumătate de punct.

Ordin spread
(Spread order)

Ordin de cumparare si de vanzare optiuni sau contracte futures din aceeasi clasa, dar cu preturi de exercitare/ livrare diferite si/sau date de expirare/livrare diferite, in care clientul specifica un spread intre contractul vandut si cel cumparat. De exemplu, un investitor poate da un ordin spread de cumparare pentru o optiune call/martie si de vanzare pentru o optiune call/septembrie, ambele pe actiunea General Motors, si cu un pret de exercitare de 80\$, daca poate fi obtinut un spread de 6\$. Ordinul va fi executat doar daca brokerul de ring poate vinde optiunea call/septembrie la un pret cu 6\$ mai mare decat pretul la care poate fi cumparata optiunea call/martie.

Ordin stop (limita) de vanzare short
(Short-stop (limit) order)

Instructiune ce devine ordin limita de vanzare short dupa ce a fost facuta o tranzactie de lot standard la pretul ordinului, sau sub acest pret (tranzactie numita vanzare de alegere). Vanzarea short poate fi sau nu executata, deoarece regulile cer apoi ca pretul de executare sa fie cu cel putin o optime mai mare decat pretul vanzarii de alegere si, in acelasi timp, sa fie mai mare sau egal cu pretul limita.

Ordin stop de cumparare
(Buy stop order)

In Statele Unite, ordin de cumparare cu instructiunea ca brokerul sau specialistul din ringul bursei sa execute ordinul la cel mai bun pret disponibil, dupa ce pretul pietei atinge pretul specificat de catre client, denumit pret stop, sau dupa ce are loc o tranzactie peste acest pret. Aceasta tranzactie activeaza (alege sau declanseaza) ordinul, transformandu-l intr-un ordin de cumparare la piata. Scopul unui astfel de ordin este sa protejeze un profit sau sa limiteze o pierdere.

Ordin stop de vanzare
(Sell stop order)

Ordin de vanzare cu instructiunea ca brokerul sau specialistul din ringul bursei sa execute ordinul la cel mai bun pret disponibil, imediat dupa ce pretul pietei atinge pretul stop specificat de catre client, sau dupa ce are loc o tranzactie sub acest pret. Aceasta tranzactie activeaza (alege sau declanseaza) ordinul, transformandu-l intr-un ordin la piata de vanzare. Scopul unui astfel de ordin este sa protejeze un profit sau sa limiteze o pierdere.

**Ordin stop limita
(Stop limit order)**

Ordin dat unui broker de a cumpara sau de a vinde o valoare mobiliara la un pret specificat sau la unul mai bun, dar numai dupa ce un anumit pret (pretul stop) a fost atins sau depasit. Este o combinatie intre un ordin stop si un ordin limita. De exemplu, ordinul poate fi „Cumpara 100 XYZ 55 Stop 56 Limita”, ceea ce inseamna ca daca pretul pietei atinge sau depaseste 55\$, brokerul are un ordin limita care trebuie executat in cel mai rau caz la 56\$. Un ordin stop limita evita o parte din riscurile unui ordin stop, care devine ordin la piata dupa ce pretul stop a fost atins sau depasit, insa, ca orice ordin limita, prezinta riscul de a pierde piata deoarece este posibil ca el sa nu poata fi executat la pretul limita specificat sau la unul mai bun.

**Ordin stop limita de vanzare
(Sell stop limit order)**

Ordin ce devine un ordin limita de vanzare obisnuit dupa ce a fost atins pretul stop sau dupa ce a avut loc o tranzactie sub acest pret.

**Ordin stop pierdere
(Stop loss order)**

Tip de ordin care da instructiuni brokerului sa execute o tranzactie de cumparare sau de vanzare doar daca pretul atinge sau depaseste nivelul stabilit in ordin. In cazul unui ordin de vanzare, acest nivel este stabilit sub pretul curent al pietei; in cazul unui ordin de cumparare, acest nivel este stabilit peste pretul curent al pietei. Scopul unui astfel de ordin este sa protejeze un profit care inca nu a fost materializat, sau sa previna o pierdere in cazul in care pretul valorii mobiliare scade.

**Ordin swap
(Swap order)**

Ordin in care clientul specifica faptul ca trebuie executate doua tranzactii in cazul in care poate fi obtinuta o anumita diferenta de pret. De exemplu, un investitor poate da un ordin swap in care specifica sa fie cumparate 500 de actiuni de un anumit tip si vandute 500 de actiuni de un alt tip, daca prima tranzactie poate fi executata cu 5\$ per actiune mai putin decat cea de-a doua.

**Ordin switch (conditionat sau swap)
(Switch (contingent or swap) order)**

Ordin de cumparare a unei valori mobiliare si apoi de vanzare a alteia la o limita sau de vanzare a unei valori mobiliare si apoi de cumparare a alteia la o limita. Tranzactia poate fi, de asemenea, numita vanzare cu reinvestirea venitului (proceeds sale) daca, asa cum se intampla de obicei, venitul obtinut din vanzare este folosit pentru a finanta cumpararea.

**Ordin totul-sau-nimic
(All-or-none (AON) order)**

Ordin limita de cumparare sau de vanzare a unui instrument financiar, in care brokerul este instruit sa depuna toate eforturile pentru a cumpara sau a vinde, la un pret limita sau la unul mai bun, intreaga cantitate specificata in ordinul totul-sau-nimic. Spre deosebire de un ordin dintr-o-data-sau-deloc, in cazul unui ordin totul-sau-nimic brokerul poate face mai multe incercari de executare a ordinului.

**Ordin valabil-pana-la-anulare
(Good-till-canceled (GTC or open) order)**

Ordin de cumparare/vanzare valori mobiliare la un pret limita sau la un pret stop stabilit de catre client, care ramane valabil pana cand este executat sau anulat de catre client. Vezi Limit order; Stop limit order.

**Ordin valabil-toata-luna
(Good-this-month-order)**

Ordin de cumparare/ vanzare valori mobiliare la un pret limita sau la un pret stop stabilit de catre client, care ramane valabil pana la sfarsitul lunii in curs.

**Ordin WOW
(With or without a sale order (WOW))**

În Statele Unite, ordin limită de lot nonstandard de cumpărare sau de vânzare care trebuie executat imediat, fie la un preț obținut pe baza prețului unei tranzacții de lot standard (with a sale), fie la un preț egal cu prețul curent al ofertei sau al cererii, plus sau minus diferențialul de lot nonstandard (without a sale). Este posibil ca un ordin de lot nonstandard cu această instrucțiune să aibă drept rezultat un preț de vânzare mai mic, sau un preț de cumpărare mai mare decât un ordin de lot nonstandard obișnuit.

Ordin zi-ora

(Time-of-day order)

Pe piața contractelor futures, ordin care se execută la un anumit moment al sesiunii de tranzacționare. De exemplu, „Vinde 10 contracte pe porumb cu scadența în martie la 12.30 p.m.”.

Ordine simultane

(Matched orders)

(1) Cumpărarea și vânzarea aceleiași valori mobiliare de către un investitor sau un grup organizat de investitori cu scopul de a crea impresia unei tranzacționări active a acelei valori mobiliare (simularea tranzacțiilor). În Statele Unite, această practică este o încălcare a Legii Burselor de Valori din 1934. (2) Măsură luată de către un specialist la bursă pentru a forma un preț de deschidere rezonabil de apropiat de prețul de închidere al zilei precedente. Atunci când acumularea ordinelor de un anumit tip - fie de cumpărare, fie de vânzare - determină o întârziere a deschiderii sesiunii de tranzacționare, specialistul încearcă să găsească ordine de sens opus sau tranzacționează long sau short din portofoliul său pentru a îngusta spreadul.

Ordonarea crescătoare a dobânzilor

(Ascending coupon arrangement)

Ordonarea dobânzilor unei emisiuni noi de obligațiuni în serie astfel încât fiecare dobândă să fie mai mare decât dobânda scadentei anterioare.

Oscilator

(Oscillator)

Instrument al analizei tehnice utilizat pentru a previziona mișcările prețului. Oscilatorii formează în partea inferioară a graficului prețurilor o bandă în cadrul căreia oscilează o curbă deasupra și dedesubtul unei linii mediane orizontale. Unii oscilatori au linia mediană în zero, cu limitele maxime ale mișcării în -1 și +1. Alții oscilatori utilizează o scală de la zero la 100. Indiferent de limitele maxime pe care le utilizează, oscilatorii sunt concepuți pentru a măsura forța care stă la baza unei mișcări a prețului. De regulă, oscilatorii sunt folosiți în combinație cu alte instrumente de analiză a trendului cărora le sunt și subordonate. Sunt rare cazurile în care oscilatorii sunt utilizați singuri. Deși folosiți și în analiza piețelor cu trend (trending market), oscilatorii sunt utilizați în mod special pe piețele fără trend (nontrending market) pe care prețurile variază într-un interval îngust de tranzacționare.

Pachet

(Deck)

În tranzacțiile cu contracte futures și opțiuni, teancul de ordine aranjate după preț și după tip (de cumpărare/vânzare) pe care trebuie să le execute un broker de ring. Multi brokeri au atât de multe ordine, încât angajează operatori denumiți deck holders care îi ajută să țină ordinele și să le păstreze în randuială.

Pachet "mare"

(Overhang)

Pachet mare de valori mobiliare care, dacă ar fi vândut în mod normal pe piață, ar exercita o presiune de scădere asupra prețului. Acest lucru inhibă activitatea de cumpărare care în alte condiții ar duce la o creștere a prețului. De exemplu, valorile mobiliare deținute de un dealer în portofoliul său, o poziție mare a unui investitor

institutional, o distribuire secundara, o pozitie mare de contracte futures care urmeaza sa fie lichidata.

Pachet de valori mobiliare

(Lot)

Cantitate de actiuni sau de obligatiuni ale aceleiasi companii care sunt oferite spre vanzare pe piata secundara ca un pachet.

Pachet mare de valori mobiliare

(Block)

Cantitate mare de valori mobiliare, in general minimum 10.000 actiuni sau in valoare de 200.000\$, detinuta sau tranzactionata de un investitor la un moment dat.

Paginile Roz

(Pink sheets)

In Statele Unite, lista a actiunilor tranzactionate de dealerii de pe piata OTC, publicata in fiecare zi lucratoare de catre Biroul National de Cotatii. In cadrul acestei publicatii sunt prezentate preturile curente de cerere si de oferta, precum si formatorii de piata care tranzactioneaza fiecare actiune. Instrumentele financiare de credit sunt publicate separat in Paginile Galbene.

Par

(Par)

Se refera la locul de livrare si/sau la calitatea marfii care urmeaza sa fie livrata pentru a indeplini obligatiile aferente unui contract futures. Serveste ca referinta pentru determinarea discounturilor sau primelor in cazul in care marfurile sunt livrate la alte destinatii sau au alte calitati decat cele specificate in contract.

Paritate

(Parity)

Se refera la o optiune atunci cand suma dintre prima sa si pretul sau de exercitare este egala cu pretul de piata al actiunii de baza. De exemplu, daca actiunea GM se tranzactioneaza la 75\$, o optiune care confera dreptul de a cumpara actiunea GM la 70\$ se va tranzactiona la paritate daca prima sa este de 5\$.

Partea alocata distribuitorilor

(Underwriter's retention)

Acea parte dintr-o emisiune noua de instrumente financiare transferabile care este alocata fiecarui membru al sindicatului de distribuire si pe care acesta urmeaza sa o distribuie/vanda clientilor sai. Alocarea este, de obicei, aproximativ 75% din angajamentul financiar total al fiecarui membru. Managerul de sindicat decide in numele celorlalti membri daca restul emisiunii va fi vandut investitorilor institutionali sau daca va fi rezervat vanzarii de catre grupul de vanzari.

Partener general

(General partner)

Partener in cadrul unei firme de parteneriat cu raspundere limitata care este raspunzator pentru afacerile firmei si pentru toate datoriile contractate de catre aceasta. Raspunderea unui partener general este nelimitata.

Parteneriat

(Partnership)

Forma de organizare a unei afaceri avand doi sau mai multi asociati. Cei care sunt raspunzatori de administrarea zilnica a activitatilor parteneriatului, ale caror actiuni individuale sunt obligatorii pentru ceilalti parteneri si care raspund personal pentru toate datoriile parteneriatului se numesc parteneri generali (general partners). Cei care doar contribuie cu bani si nu sunt implicati in luarea deciziilor privind administrarea firmei se numesc parteneri cu raspundere limitata (limited partners); raspunderea lor este limitata la investitia lor in cadrul companiei.

Parteneriat cu raspundere limitata

(Limited partnership)

Forma de organizare a unei afaceri in care o parte din asociati au o raspundere limitata la investitia lor si la orice datorie pe care acestia au fost de acord sa o

contracteze, iar restul asociatilor au o raspundere nelimitata. Parteneriatele cu raspundere limitata trebuie sa aiba unul sau mai multi asociati a caror raspundere este nelimitata. Acestia sunt denumiti parteneri generali (general partners).

**Participant din categoria principala
(Major bracket participant)**

Membru al unui sindicat de distribuire a unei emisiuni de instrumente financiare transferabile care cumpara cu reducere de la sindicat un numar relativ mare de instrumente financiare transferabile pentru a le oferi investitorilor.

**Participatie
(Participation)**

Cota parte pe care un membru al sindicatului de distribuire a unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile o detine in cadrul sindicatului.

**Pas de cotation
(Tick)**

Fluctuatia minima permisa a pretului unei valori mobiliare. Vezi Minus tick, Plus tick, Zero minus tick, Zero plus tick.

**Pas de pret oferta
(Cover)**

Diferenta exprimata in puncte de baza intre prima si a doua oferta de pret la o vanzare concurentiala de obligatiuni.

**Pasive
(Liabilities)**

In bilantul contabil al unei companii, sunt obligatiile de plata ale unei companii fata de creditorii (banci, obligatari, alte categorii de creditorii financiari), furnizorii de bunuri, prestatorii de servicii, autoritatile publice, salariati etc. pentru imprumuturile acordate, bunurile livrate, serviciile prestate, impozitele si taxele datorate, munca prestata etc. Bilantul contabil (balance sheet) al companiei cuprinde lista detinerilor si al obligatiilor companiei la momentul realizarii acestuia. Ecuatia fundamentala a contabilitatii construita pe baza elementelor cuprinse in bilantul contabil: Activele (assets) = Pasivele (liabilities) + Capitalul actionarilor (owner`s equity) este utilizata pentru analize financiare complexe si pentru elaborarea strategiei financiare a companiei. Datoriile se compun din doua categorii: datorii pe termen scurt (cu scadenta mai mica de un an) si datorii pe termen lung (cu scadenta mai mare de un an).

**Pastrare in siguranta
(Safekeeping)**

Serviciu de depozitare si protejare a activelor financiare, a obiectelor de valoare sau a documentelor unui client, furnizat de o institutie care actioneaza ca agent sau, ca custode in cazul in care controlul este delegat institutiei de catre client. Un investitor individual, o corporatie sau un investitor institutional poate lasa in grija unei banci sau a unei firme de brokeraj sa pastreze in siguranta certificatele actiunilor si/sau ale obligatiunilor, sa monitorizeze tranzactiile cu valori mobiliare si sa furnizeze periodic extrase de cont care sa reflecte schimbarile pozitiiilor in valori mobiliare.

**Pe numele firmei
(Street name)**

Expresie folosita atunci cand valorile mobiliare ale unui client sunt inregistrate si pastrate pe numele firmei de brokeraj. Valorile mobiliare sunt pastrate „in street name” pentru a simplifica procesul de tranzactionare, deoarece transferarea lor la momentul vanzarii este mai usoara decat daca acestea ar fi inregistrate pe numele clientilor si certificatele ar trebui sa fie livrate (daca valorile mobiliare sunt in forma materializata). Valorile mobiliare pastrate „in street name” pot fi folosite drept colateral intr-un cont in marja.

**Pe tabela electronica
(On the tape)**

Tranzactie raportata pe una din cele cateva tabele electronice ale unei burse.

**Perioada de recuperare
(Payback period)**

Perioada de timp necesara pentru ca venitul net dintr-o investitie sa egaleze costul investitiei.

**Perioada ordinelor
(Order period)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, perioada de timp, de obicei o ora, dupa o vanzare concurentiala in timpul careia ordinele provenite de la membrii sindicatului sunt executate fara a se lua in considerare momentul in care ele au fost introduse, adica toate ordinele au o prioritate egala in executare.

**Perioada raspuns
(Cooling-off period)**

(1) Perioada de asteptare. In Statele Unite, perioada obligatorie de asteptare cuprinsa intre momentul in care o firma depune la Securities and Exchange Commission cererea de inregistrare/de autorizare si momentul in care instrumentele financiare transferabile pot fi efectiv emise. De obicei, perioada de asteptare este de 20 de zile desi SEC poate modifica aceasta perioada in cazul in care sunt cerute informatii suplimentare. Vezi Twenty-day (cooling-off) period. (2) Perioada de razgandire. In asigurarile de viata, perioada care incepe in momentul primirii politei de asigurare si dureaza 30 de zile, timp in care este permis ca detinatorul politei sa se razgandeasca si sa anuleze contractul, beneficiind de restituirea integrala a primei de asigurare.

**Persoana afiliata
(Affiliated person)**

Orice persoana fizica aflata intr-o pozitie prin care poate influenta luarea deciziilor intr-o corporatie. Persoane afiliate pot fi: functionari superiori, directori, actionari principali (actionari care detin 10% sau mai mult din actiunile cu drept de vot ale companiei) si rudele apropiate ale acestora. Adesea, aceste persoane sunt denumite "persoane de control".

**Persoana asociata
(Associated Person)**

Pe piata contractelor futures din Statele Unite, persoana care solicita ordine sau fonduri de la clientii potentiali (sau care supravegheaza persoanele angajate in astfel de actiuni) in numele unui Futures Commission Merchant, Introducing Broker, Commodity Pool Operator sau Commodity Trading Advisor.

**Persoana implicata
(Insider)**

Functionar superior, director sau actionar principal al unei corporatii detinute public, precum si rudele lor apropiate care au acces la informatii privilegiate pe care le folosesc in interes personal in cumpararea sau vanzarea valorilor mobiliare emise de corporatia respectiva. De asemenea, din aceasta categorie mai pot face parte si persoanele din afara companiei care pot obtine informatii privilegiate despre companie de la angajatii acesteia sau pe alte cai.

**Persoane ce actioneaza concentrat
(Pool)**

Grup de investitori care actioneaza concertat pentru a manipula pretul unei valori mobiliare sau pentru a obtine controlul in cadrul unei companii.

**Piata "urs" (in scadere)
(Bear market)**

Piata care, pe o perioada indelungata de timp, inregistreaza o tendinta generala de scadere a preturilor instrumentelor financiare transferabile. Pe o piata in scadere indicii importanti, cum ar fi S&P 500, scad cu peste 20%. In cazul actiunilor, o piata in scadere este cauzata de anticiparea unei activitati economice mai slabe, in timp ce in cazul obligatiunilor, o piata in scadere este cauzata de cresterea ratelor dobanzii pe piata monetara.

Piata a patra

(Fourth market)

Se refera la tranzactionarea valorilor mobiliare intre investitorii institutionali in mod direct, nu prin intermediul broker/dealerilor, pentru a evita plata comisioanelor.

Piata a treia**(Third market)**

In Statele Unite, piata pe care broker/dealerii nemembri ai burselor organizate tranzactioneaza pe piata OTC valori mobiliare listate. Piata a treia s-a dezvoltat in timpul anilor '60 cand investitorii institutionali care cumparau actiuni comune ca protectie impotriva inflatiei au devenit nemultumiti de faptul ca ratele comisioanelor percepute de firmele membre pentru tranzactiile executate la burse erau fixe. Tranzactionand pachete mari prin intermediul firmelor nemembre, economiseau bani si evitau totodata efectul nefavorabil asupra preturilor pe care il aveau tranzactiile mari executate la burse.

Piata activa**(Active market)**

Piata a unui instrument financiar caracterizata printr-un volum mare al tranzactiilor. Spreadul dintre pretul cererii si pretul ofertei este mai ingust pe o piata activa decat pe o piata inactiva. Investitorii institutionali prefera sa tranzactioneze pe o piata activa deoarece tranzactiile lor cu pachete mari vor avea un impact mai mic asupra pretului valorii mobiliare respective.

Piata cash**(Cash market)**

Piata pe care se fac tranzactii ce presupun cumpararea sau vanzarea imediata a unui anumit produs. Pietele cash reprezinta opusul pietelor futures pe care se fac tranzactii ce presupun livrarea produsului la un moment viitor, specificat in contract. De asemenea mai este denumita piata spot.

Piata cu taxa la depozitare**(Full carrying charge market)**

Situatie pe piata futures in care diferenta dintre preturile contractelor futures avand luni de livrare diferite reflecta costurile totale de pastrare a marfii, adica costul cu dobanda, costul de asigurare si costul de depozitare.

Piata cumparatorului**(Buyers' market)**

Piata in care oferta unui activ depaseste cererea intr-o masura atat de mare, incat preturile scad sub nivelul asteptat in conditii normale. Pretul este impus de cumparatori. Vezi Seller's market.

Piata de capital**(Capital market)**

Piata pentru distribuirea si tranzactionarea instrumentelor financiare de credit transferabile cu scadenta mai mare de un an (piata obligatiunilor), a actiunilor (piata actiunilor) precum si a instrumentelor financiare derivate (piata contractelor futures si piata optiunilor). In cazul actiunilor si al instrumentelor financiare de credit cu scadenta mai mare de un an, exista o piata primara pentru distribuirea (vanzarea) emisiunilor noi si o piata secundara pentru tranzactionarea instrumentelor financiare transferabile emise anterior.

Piata de licitatie**(Auction marketplace)**

Termen folosit pentru a desemna un sistem prin care instrumentele financiare transferabile sunt tranzactionate cu strigare deschisa prin intermediul brokerilor la bursele de valori, spre deosebire de sistemul de tranzactionare prin negociere utilizat pe piata OTC. Vezi Piata OTC.

Piata de negociere**(Negotiated market)**

Piata OTC in care tranzactiile sunt negociate intre doua parti. Aceasta este opusul pietei de licitatie. Vezi Auction marketplace.

**Piata eficienta
(Efficient market)**

Piata ideala in care informatia este accesibila imediat si simultan tuturor investitorilor si potentialilor investitori, informatie care este asimilata instantaneu, astfel incat nu exista distorsiuni ale pretului. Pe o piata eficienta valorile mobiliare se vand la valoarea lor reala. Teoria pietei eficiente sustine ca, deoarece nu exista valori mobiliare subevaluate sau supraevaluate, managerii de portofoliu profesionisti si orice investitor nu pot sa obtina performante mai bune decat cele ale indicilor de piata. Conceptul de piata eficienta ramane unul controversat, dar studiile stiintifice care sustin aceasta teorie au avut drept rezultat proliferarea portofoliilor pasive, adica a fondurilor pe indici. Vezi Beta.

**Piata epuizata
(Sold-out market)**

Pe piata contractelor futures, termen folosit pentru a descrie situatia in care nu mai sunt disponibile contracte futures pe o anumita marfa datorita lichidarii pozitiiilor precum si ofertei limitate.

**Piata fara trend
(Sideways market)**

Piata a unei valori mobiliare pe care nu exista nici o tendinta semnificativa a pretului, nici de crestere nici de scadere. Piata fara trend reflecta o perioada de echilibru la nivelul pretului in care fortele cererii si ofertei sunt in relativ balans. Cel putin 1/3 din timp preturile se misca dupa un astfel de model orizontal. De asemenea, denumita flat market.

**Piata ferma (pret, cotatie)
(Firm market (price, quote))**

Pe piata OTC, este cotatia unui formator de piata pentru o anumita valoare mobiliara, la care acesta este dispus si capabil sa tranzactioneze imediat (sa tina piata).

**Piata grea
(Heavy market)**

Piata a unei actiuni avand mult mai multi vanzatori decat cumparatori. Aceasta piata este caracterizata de preturi in scadere.

**Piata inchisa
(Locked market)**

Situatie neobisnuita pe piata unei valori mobiliare in care pretul cererii este egal cu pretul ofertei pentru acea valoare mobiliara.

**Piata incrucisata
(Cross market)**

Piata pe care pretul de cumparare al unui broker/dealer este mai mare decat cea mai buna oferta de vanzare. Sau piata pe care pretul de vanzare al unui broker/dealer este mai mic decat cea mai buna cerere de cumparare.

**Piata indicativa (pret, cotatie)
(Subject market(price, quote))**

Pe piata OTC, preturile de cerere si/sau de oferta cotate de formatorii de piata, dar care nu sunt ferme.

**Piata ineficienta
(Inefficient market)**

Piata pe care pot fi gasite valori mobiliare la preturi mai mici sau mai mari decat valoarea lor reala. Managerii de portofoliu cauta "ineficiente" pentru a genera rentabilitati mai mari. Un exemplu de "ineficienta" il poate constitui o firma mica, neglijata de catre analistii de pe Wall Street, adica o firma ce nu a fost inca analizata din punct de vedere financiar. Un alt exemplu l-ar putea constitui o obligatiune speculativa necunoscuta si neevaluata de agentii de rating.

**Piata ingusta
(Tight market)**

Piata a unei anumite valori mobiliare sau piata in general caracterizata printr-o tranzactionare activa si spreaduri inguste intre cerere si oferta.

Piata ingusta

(Narrow market)

Piata a unei valori mobiliare caracterizata printr-o tranzactionare slaba si fluctuatii mai mari ale pretului in raport cu volumul decat daca tranzactionarea ar fi fost activa. Cunoscuta, de asemenea, ca piata slaba (thin market) sau ca piata inactiva (inactive market).

Piata interna

(Inside market)

Piata alcatuita din cotationile care se fac intre dealerii ce tranzactioneaza intre ei pe cont propriu. Pentru aceeasi valoare mobiliara, cotationile de pe "piata interna" sunt alcatuite dintr-un pret de cerere mai mare si un pret de oferta mai mic decat preturile de cerere, respectiv de oferta cotate pentru investitorii individuali.

Piata libera

(Free and open market)

Piata pe care pretul este determinat intr-un mod liber, nerestricționat, in urma interactiunii dintre cerere si oferta.

Piata manipulata

(Rigged market)

Piata pe care pretul unei valori mobiliare este manipulat in incercarea de a atrage cumparatori sau vanzatori. Vezi Manipulation.

Piata monetara

(Money market)

Piata instrumentelor financiare pe termen scurt (sub un an), cum ar fi certificatele de depozit, accepturile bancare, efectele de comert, bonurile de trezorerie si biletele cu discount. Imprumuturile pe care bancile le fac intre ele, imprumuturile pe care bancile le fac la Banca Rezervei Federale si diferitele forme ale contractelor de rascumparare sunt de asemenea elemente ale pietei monetare. Toate aceste instrumente au in comun siguranta principalului si lichiditatea.

Piata normala

(Normal market)

In tranzactiile cu contracte futures, este o piata cu o oferta normala. Pe o astfel de piata, pretul lunii spot, adica al lunii de livrare celei mai apropiate de luna curenta este, de obicei, destul de apropiat de pretul la care produsul respectiv se tranzactioneaza pe piata la vedere. De asemenea, pe o piata normala, pretul fiecarei luni de livrare in succesiune dupa luna spot este mai mare decat cel al lunii imediat precedente. Adica, pretul este din ce in ce mai mare pentru scadente din ce in ce mai indepartate. Aceasta crestere normala a pretului, numita prima, reprezinta cheltuielile implicate de depozitarea produsului specificat in contract - cheltuieli precum taxele de depozitare, dobanda pe capitalul investit si asigurarea impotriva pierderii. De aceea, o piata normala este denumita adesea si piata cu taxa de depozitare (carrying charge market).

Piata OTC

(Over-the-counter market (OTC))

(1) Piata bazata pe un numar redus de reguli, pe care tranzactiile cu valori mobiliare sunt negociate prin telefon si incheiate prin intermediul unei retele computerizate prin care este realizata legatura intre dealerii de actiuni si de obligatiuni, si nu in ringul unei burse. Exista mii de companii care au un numar insuficient de actiuni aflate in circulatie, putini actionari sau castiguri prea mici pentru a putea fi listate la bursa. De aceea, valorile mobiliare ale acestor companii sunt tranzactionate pe piata OTC, intre dealerii care actioneaza fie ca agenti pentru clientii lor, fie ca principali. In Statele Unite, piata OTC este piata principala pentru obligatiunile guvernamentale si cele municipale, pentru actiunile bancilor si cele ale companiilor de asigurari. Vezi Secondary market. (2) In Statele Unite, piata pentru optiunile tranzactionate direct

intre cumparatori si vanzatori, spre deosebire de optiunile listate. Aceste optiuni nu au preturi de exercitare si nici date de expirare standardizate.

**Piata primara
(Primary market)**

Piata emisiunilor noi de instrumente financiare transferabile. Odata aflate in circulatie, aceste instrumente financiare transferabile se tranzactioneaza pe piata secundara ca valori mobiliare.

**Piata rapida
(Fast market)**

Pe piata contractelor futures, situatie in care volumul tranzactiilor este atat de mare, incat cei care transmit preturile sunt in urma cotationilor reale, iar sistemul de introducere a cotationilor nu mai poate face fata. In aceste cazuri, tabela de cotation va afisa un mesaj de avertizare ca piata este prea rapida si in loc de sapte preturi, ca de obicei, vor fi afisate doar patru.

**Piata RASDAQ
(RASDAQ market)**

Sistem electronic de tranzactionare a valorilor mobiliare, reglementat si controlat de ANSVM, bazat pe concurenta dintre diversi formatori de piata; piata RASDAQ (piata organizata extrabursiera) asigura tranzactionarea actiunilor distribuite in urma Programului de Privatizare in Masa, neinscrise la cota Bursei de Valori Bucuresti.

**Piata secundara
(Secondary market)**

Piata pe care instrumentele financiare transferabile emise anterior sunt tranzactionate ca valori mobiliare intre investitori prin intermediul firmelor broker/dealer. De asemenea, denumita aftermarket.

**Piata secundara
(Aftermarket)**

Bursele de valori si piata OTC pe care valorile mobiliare sunt cumparate si vandute dupa ce acestea au facut obiectul unei oferte publice initiale pe piata primara. Veniturile care provin din vanzarile care se fac pe piata secundara ajung la investitorii care vand (investitori insitutionali, investitori individuali, dealeri etc.) si nu la companiile emitente.

**Piata slaba
(Soft market)**

Piata a valorilor mobiliare cu o oferta mare si o cerere redusa. O astfel de piata este caracterizata printr-o tranzactionare inactiva, spreaduri mari intre cerere si oferta si o scadere semnificativa a pretului la o presiune minima de vanzare.

**Piata slaba
(Thin market)**

Piata pe care exista putine cereri de cumparare si putine oferte de vanzare. Preturile sunt mult mai volatile pe o astfel de piata decat pe pietele cu o lichiditate mare deoarece putinele tranzactii care se fac pot afecta semnificativ preturile. Investitorii institutionali care cumpara si vand pachete mari de valori mobiliare evita pietele slabe deoarece este dificil pentru ei sa angajeze sau sa lichideze o pozitie fara sa afecteze pretul.

**Piata spot sau la vedere
(Spot market)**

Piata pe care marfurile sunt vandute pentru plata si livrare imediata. Tranzactiile cu contracte futures care expira in luna curenta sunt numite, de asemenea, tranzactii pe piata spot. Mai este denumita piata cash.

**Piata taur (in crestere)
(Bull market)**

Piata care o perioada indelungata de timp inregistreaza o tendinta generala de crestere a preturilor valorilor mobiliare. Pietele in crestere dureaza, de obicei, cel putin cateva luni si sunt caracterizate printr-un volum mare al tranzactiilor. Deoarece

in timpul pietelor in crestere adesea preturile unor valori mobiliare mai si scad, uneori este greu de estimat daca acest lucru reprezinta sfarsitul unei pietei in crestere sau doar o intrerupere temporara.

**Piata vanzatorului
(Seller's market)**

Piata in care cererea unui activ depaseste oferta intr-o masura atat de mare incat preturile cresc peste nivelul asteptat in conditii normale.

**Picior
(Leg)**

O parte a unei combinatii cu optiuni. De exemplu, intr-un spread, un trader poate cumpara o optiune call cu un anumit pret de exercitare si o anumita luna de expirare in combinatie cu o optiune put care are acelasi pret de exercitare si o luna diferita de expirare. Cele doua optiuni reprezinta partile spreadului.

**Picior pozitie-vanzare
(Short leg)**

Partea unui spread cu optiuni (adica, o optiune cumparata si o optiune vanduta short) care reprezinta optiunea pe care investitorul a vandut-o short.

**Picior-pozitie cumparare
(Long leg)**

Partea unui spread cu optiuni (adica, o optiune cumparata si o optiune vanduta short) care reprezinta optiunea pe care investitorul este long.

**Pierdere agregata
(Aggregate loss)**

Pierderea totala inregistrata de un investitor, calculata prin inmultirea pierderii unitare cu numarul de instrumente financiare tranzactionate.

**Pierdere realizata
(Realized loss)**

Suma cu care costul unei investitii depaseste venitul net obtinut din vanzarea sa. Spre deosebire de o pierdere scriptica, o pierdere realizata poate fi folosita pentru a reduce venitul impozabil.

**Piete financiare
(Financial markets)**

Piete pe care se tranzactioneaza active financiare. In functie de scadenta instrumentelor tranzactionate, pietele financiare pot fi clasificate in: piata monetara - piata pentru tranzactionarea instrumentelor de credit pe termen scurt - si piata de capital - piata pentru tranzactionarea instrumentelor financiare de credit pe termen lung (piata obligatiunilor) si a actiunilor (piata actiunilor).

**Plan de participare la profit
(Profit-sharing plan)**

In Statele Unite, contract intre o companie si angajatii sai care permite acestora sa participe la profiturile companiei. Cotele anuale sunt virate de catre companie, cand obtine profit, in contul de participare la profit (profit-sharing account) al fiecarui angajat. Fondurile acumulate intr-un astfel de cont pot fi investite in actiuni, obligatiuni si instrumente financiare echivalente cu numerarul, iar castigurile realizate se compun cu impozitare amanata pana in momentul in care angajatul se pensioneaza sau paraseste compania. Multe astfel de planuri permit angajatilor sa faca imprumuturi din conturile de participare la profit pentru acoperirea unor cheltuieli mari, cum ar fi cumpararea unei case sau finantarea studiilor copiilor. Deoarece unele companii detin in custodie miliarde de dolari in cadrul planurilor de participare la profit, ele sunt considerate investitori institutionali mari pe piata actiunilor si pe cea a obligatiunilor.

**Plan de retragere
(Withdrawal plan)**

În Statele Unite, serviciu oferit de multe companii de administrare a fondurilor deschise de investiții care permite investitorilor să încaseze regulat cecuri din contul pe care îl au la un fond deschis de investiții.

Planul 401 (k)

(401(k) plan)

În Statele Unite, plan cu specificarea contribuțiilor, accesibil prin intermediul multor patroni. În cadrul acestor planuri cu impozitare amânata, adesea, participanții pot alege unul sau mai multe fonduri de investiții din opțiunile investionale.

Planul 403 (b)

(403(b) plan)

În Statele Unite, plan cu specificarea contribuțiilor, accesibil angajaților din anumite organizații de caritate și celor din sistemul public de învățământ. În cadrul acestor planuri, fondurile de investiții sunt adesea o alegere investitională obișnuită.

Planul Keogh

(Keogh plan)

În Statele Unite, plan de pensii cu impozitare amânata pentru angajații firmelor neincorporate și pentru persoanele cu profesii liberale. La fel ca și planul de pensii IRA, acesta permite ca toate câștigurile din investiții să se compună cu impozitare amânata. Fondurile deschise de investiții sunt o alegere investitională obișnuită în cadrul planurilor Keogh.

Planul Philadelphia

(Philadelphia plan)

Emisiune de obligațiuni în serie, garantate cu echipamente, al cărei scop este finanțarea echipamentelor de transport, cum ar fi avioane sau locomotive. Titlul de proprietate asupra echipamentului rămâne la un administrator imputernicit până când toate scadențele aflate în circulație ale emisiunii sunt retrase, după care trece la emitent.

Plasament

(Place)

Vanzarea unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile. Termenul se folosește atât în cazul unei oferte publice, cât și în cazul unei vânzări private, deși cel mai frecvent este folosit în legătură cu vânzările care se fac direct investitorilor instituționali (denumite plasamente private). În cazul unei oferte publice sunt preferați termenii float și distribution.

Plasament direct

(Direct placement)

Vanzare directă de valori mobiliare de către emitent, fără intermediari, unuia sau mai multor investitori.

Plasament garantat

(Bought deal)

În distribuirea de instrumente financiare, este un angajament ferm al distribuitorilor de a cumpăra întreaga emisiune de la emitent, garantând astfel vânzarea întregii emisiuni. Acesta diferă de un angajament standby, în care distribuitorii sunt de acord să cumpere acea parte care a rămas nesubscrisă dintr-o emisiune precum și de un angajament de tipul "prin cele mai mari eforturi", în care distribuitorii depun cele mai mari eforturi pentru a vinde instrumentele financiare, însă fără a garanta că vor reuși. Într-un angajament ferm, bancile de investiții cumpăra instrumentele financiare cu capital propriu sau împrumutat, apoi încearcă să le revândă investitorilor la un preț mai mare, negociat însă cu emitentul.

Plasament privat

(Private placement)

Vanzarea unei emisiuni de instrumente financiare transferabile unui singur cumpărător sau unui număr limitat de cumpărători determinați. În general, plasamentul este administrat de către o bancă de investiții care acționează ca agent. În Statele Unite, un plasament privat nu trebuie înregistrat/autorizat la Securities and

Exchange Commission așa cum trebuie înregistrată/autorizată o ofertă publică cu condiția ca instrumentele financiare transferabile să fie cumparate în scopuri investitoriale și nu pentru a fi revandute. Din acest motiv, este necesar ca toți cumpărătorii să dea vânzătorului o declarație denumită declarație de investiție (investment letter) în care ei afirmă acest lucru.

**Plata cupon
(Odd coupon)**

Perioada de plată a dobânzii care este mai lungă sau mai scurtă decât cea normală, de șase luni. În general, se referă la prima perioadă de plată în cazul unei emisiuni noi de obligațiuni.

**Plus tick
(Plus tick)**

Tranzacție la bursă la un preț mai mare decât prețul ultimei tranzacții. De asemenea, cunoscută ca uptick. Vânzările short pot fi executate numai la plus tick sau la zero plus tick.

**Politica acoperirii din venituri
(Pay-as-you-go-basis)**

Politica a unei municipalități de a-și achita cheltuielile de investiții din veniturile curente, nu din împrumuturi.

**Politica monetară
(Monetary policy)**

În Statele Unite, administrarea masei monetare și a creditului de către Consiliul Rezervei Federale cu scopul realizării creșterii economice și stabilității prețurilor sau a altor obiective guvernamentale. Printre măsurile care pot fi luate se numără modificarea ratei dobânzii de refinanțare, modificarea cerințelor referitoare la rezerva minimă a băncilor și operațiunile de piață deschise. În general, o politică de frânare a creșterii masei monetare are drept rezultat impunerea unor condiții severe de acordare a creditelor și, cel puțin temporar, rate mai mari ale dobânzii. Această situație este posibilă ca, pe termen scurt, să aibă efecte negative asupra pietelor financiare, deși pe termen lung efectele pot fi pozitive datorită reducerii presiunii inflaționiste.

**Politica parjolirii
(Schorced-earth policy)**

Tactica folosită de către o companie care a devenit ținta unei preluări cu scopul de a descuraja tentativa de preluare. De exemplu, ea poate vinde acea parte a afacerii care este cea mai atractivă pentru cel care intenționează preluarea, sau poate face o planificare a datoriilor astfel încât acestea să devină scadente imediat după fuziune. Vezi Poison pill, Shark repellent.

**Polling the account
(Polling the account)**

Dezbateri făcute de membrii unui sindicat de distribuire a unei emisiuni noi de obligațiuni pentru a stabili ce trebuie făcut cu obligațiunile nevândute.

**Ponderare
(Weighting)**

Stabilirea importanței relative pentru fiecare variabilă dintr-un grup de variabile. De exemplu, dacă un investitor deține 70% din fondurile sale investite în acțiunea A, care oferă un randament curent de 6%, iar restul de 30% în acțiunea B, care oferă un randament curent de 12%, randamentul curent ponderat al ambelor valori mobiliare este $(0,70)(6\%) + (0,30)(12\%) = 7,8\%$.

**Pont
(Tip)**

Informație oferită de către o persoană unei alte persoane cu privire la cumpărarea sau vânzarea unui instrument financiar transferabil (valoare mobilă). O astfel de informație este considerată a fi foarte prețioasă și nu este disponibilă publicului. În

Statele Unite, Securities and Exchange Commission reglementeaza utilizarea informatiilor de acest tip de catre insideri.

**Portofoliu
(Portfolio)**

Totalitatea investitiilor de diverse tipuri detinute de catre un investitor individual sau institutional. Un portofoliu poate cuprinde actiuni, obligatiuni, contracte futures, investitii in sectorul imobiliar, instrumente echivalente cu numerarul sau alte active financiare. Scopul unui portofoliu este de a reduce riscul prin diversificare. Cu cat sunt mai diversificate investitiile din cadrul unui portofoliu, cu atat este mai probabil ca investitorul sa obtina aceeaasi rentabilitate ca cea a pietei instrumentelor financiare transferabile.

**Portofoliu
(Inventory)**

Pozitia neta long sau short a unui dealer sau specialist. De asemenea, valorile mobiliare cumparate si pastrate de catre un dealer pentru a fi revandute ulterior.

**Portofoliu eficient
(Efficient portfolio)**

Combinatie de investitii in instrumente financiare care ofera cea mai mare rentabilitate posibila la un anumit nivel de risc sau cel mai mic risc posibil la o anumita rentabilitate.

**Post de tranzactionare
(Trading post)**

Zona in ringul de tranzactionare al unei burse de valori in care o anumita valoare mobiliara este cumparata si vanduta. La postul de tranzactionare, specialistul acelei valori mobiliare isi indeplineste atributiile pe care le are ca formator de piata, iar multimea (brokerii de ring care au ordine pentru acea valoare mobiliara) tranzactioneaza. De exemplu, la New York Stock Exchange exista 23 de posturi de tranzactionare care candva aveau aproximativ 2 metri inaltime si o structura in forma de potcoava cu o circumferinta exterioara de la 8 pana la 10 metri. Singura exceptie o constituia Postul 30, cu o structura in forma de masa, unde cele mai inactive actiuni preferentiale erau tranzactionate in multipli de 10. In prezent, posturile au o structura circulara si o multime de afisaje electronice.

**Pot
(Pot)**

Partea dintr-o emisiune noua de instrumente financiare transferabile care este pusa deoparte de catre managerul de sindicat pentru a fi vanduta investitorilor institutionalii. Cand se declara ca „potul este gol”, inseamna ca aceasta parte din emisiune a fost complet vanduta.

**Potrivre
(Suitability)**

Stabilirea strategiei de tranzactionare a unui investitor in concordanta cu mijloacele financiare, obiectivele investitionale ale acestuia si trasaturile sale de personalitate, cum ar fi toleranta la risc (in cazul investitorilor individuali).

**Pozitie
(Position)**

(1) Statutul valorilor mobiliare intr-un cont de investitii: long sau short. (2) A cumpara sau a vinde valori mobiliare cu scopul de a angaja o pozitie long sau short.

**Pozitie acoperita
(Covered position)**

(1) Tranzactie care a fost compensata printr-o alta tranzactie opusa si de aceeaasi marime. De exemplu, daca un investitor cumpara un contract futures pe aur si ulterior vinde short o optiune call pe aur cu aceeaasi scadenta, pozitia se numeste acoperita. Daca optiunea call este exercitata, investitorul detine contractul futures care poate fi livrat. (2) Cumpararea valorilor mobiliare care au fost vandute short anterior cu scopul acoperirii pozitiei short.

**Pozitie acoperita
(Covered position)**

Strategie care consta in vanzarea short de optiuni call, simultan cu detinerea unei pozitii long in activul de baza. De asemenea, vanzarea short de optiuni put, simultan cu detinerea unei pozitii short in activul de baza.

**Pozitie cumparare
(Long)**

Termen folosit pentru a descrie pozitia unui investitor atunci cand acesta detine o valoare mobiliara.

**Pozitie cumparare spot
(Long the basis)**

Se refera la pozitiile angajate pe piata cash (spot) si pe piata futures. In acest caz, hedgerul este long pe piata cash si short pe piata futures.

**Pozitie deschisa
(Open position)**

Pozitie long sau short intr-un contract futures sau intr-o optiune care nu a fost compensata prin angajarea unei pozitii egale si de sens opus intr-un contract identic sau lichidata prin livrarea activului de baza.

**Pozitie long
(Long position)**

Detinerea unui instrument financiar transferabil. Investitorul are dreptul sa transfere dreptul de proprietate asupra instrumentului financiar transferabil prin vanzare sau donatie, sa incaseze orice venit care este platit de acel instrument financiar si sa inregistreze un profit sau o pierdere in cazul in care valoarea instrumentului financiar se modifica.

**Pozitie neacoperita
(Naked position)**

Pozitie in valori mobiliare care nu este protejata impotriva riscului de piata. De exemplu, pozitia unui investitor care vinde short o optiune call sau put fara sa aiba o pozitie long respectiv short corespunzatoare in valoarea mobiliara de baza. Riscul, ca si castigul potential, este mai mare in cazul unei pozitii neacoperite decat in cel al unei pozitii acoperite. De exemplu, daca un investitor vinde short o optiune call neacoperita pe actiunea XYZ la 60\$ per actiune, fara sa detina actiuni XYZ, si daca actiunea creste la 70\$, iar cumparatorul optiunii call isi exercita optiunea, atunci vanzatorul va trebui sa livreze acestuia actiuni XYZ la 60\$ per actiune. Pentru a face rost de actiuni, el va trebui sa intre pe piata si sa le cumpere la 70\$ per actiune, inregistrand astfel o pierdere de 10\$ per actiune. Daca vanzatorul optiunii ar fi detinut actiuni XYZ la momentul exercitarii optiunii call, el le-ar fi putut livra cumparatorului.

**Pozitie peste noapte
(Overnight position)**

Pozitie long sau short a unui broker/dealer intr-o valoare mobiliara la sfarsitul unei zile de tranzactionare.

**Pozitie short
(Short position)**

(1) Pozitie intr-o valoare mobiliara care a fost imprumutata si vanduta short, dar inca nu a fost cumparata pentru a fi restituita. Vezi Long position. (2) Pozitie intr-un contract futures prin care un investitor a convenit sa vanda un anumit activ de baza la o data viitoare si la un pret specificat. (3) Termen utilizat pentru a indica un investitor care a vandut short o optiune.

**Pozitie vanzare
(Short)**

Termen folosit pentru a descrie pozitia unui investitor atunci cand acesta vinde short valori mobiliare (imprumutand certificatele pentru a efectua livrarea) si nu isi acopera pozitia pana la o anumita data.

**Pozitie vanzare spot
(Short the basis)**

Se refera la pozitiile angajate pe piata cash (spot) si pe piata futures. In acest caz, hedgerul este short pe piata cash si long pe piata futures.

**Pozitie zero
(Flat)**

Situatie in care un investitor nu detine in cont nici o pozitie (nici long, nici short).

**Prag de rentabilitate
(Breakeven point)**

(1) In general: punctul in care veniturile din vanzari egaleaza costurile. Acest punct este determinat de catre analiza pragului de rentabilitate cu care se calculeaza volumul vanzarilor la care totalul costurilor fixe si variabile vor fi acoperite. Toate vanzarile care se fac peste pragul de rentabilitate vor genera profit; scaderea vanzarilor sub acest prag va produce pierderi. (2) In investitii: pret la care o tranzactie nu produce nici profit nici pierdere. In strategiile cu optiuni, pragul de rentabilitate se calculeaza astfel: (a) optiuni call long si optiuni call short neacoperite: pretul de exercitare plus prima; (b) optiuni put long si optiuni put short neacoperite: pretul de exercitare minus prima; (c) optiuni call short acoperite: pretul de cumparare minus prima; (d) optiuni put short acoperite si actiunea de baza short: pretul de vanzare short a actiunii de baza, plus prima.

**Prag de suport
(Support level)**

In analiza tehnica, pret la care o valoare mobiliara sau piata in general intampina rezistenta in a scadea sub acest nivel, deoarece cererea este mai mare decat oferta. Analistii tehnici identifica un prag de suport ca fiind minimul pe care o anumita valoare mobiliara sau piata l-a inregistrat in trecut. Atunci cand o actiune scade catre nivelul sau de suport, analistii tehnici spun ca aceasta „isi testeaza pragul de suport”, ceea ce inseamna ca actiunea ar trebui sa-si revina de indata ce isi va atinge pragul de suport. Daca actiunea continua sa scada mai jos de nivelul sau de suport, se spune ca ea a spart pragul, iar acest lucru este considerat un semnal bearish. Vezi Resistance level.

**Prag maxim
(Cap)**

Limita superioara impusa ratei dobanzii ce urmeaza a fi platita pentru un instrument financiar de credit cu rata variabila a dobanzii. Aceasta este similara cu o pozitie long intr-o optiune. Vezi Collar.

**Prag minim
(Floor)**

Limita inferioara impusa ratei dobanzii ce urmeaza a fi platita pentru un instrument financiar de credit cu rata variabila a dobanzii. Aceasta este similara cu o pozitie long intr-o optiune.

**Prag pret obligatiuni
(Balloon)**

La emisiunile de obligatiuni in serie, este cea mai mare rata a dobanzii unei obligatiuni programata sa ajunga la scadenta in ultimii ani ai emisiunii. Vezi Serial bonds.

**Pragul de rentabilitate al unei optiuni call
(Call break-even point)**

Limita de la care orice crestere a pretului de piata al activului de baza va genera profit. Se calculeaza ca fiind suma dintre pretul de exercitare si prima platita pentru optiune.

**Pragul de rentabilitate al unei optiuni put
(Put break- even point)**

Limita de la care orice scadere a pretului de piata al activului de baza va genera profit. Se calculeaza ca fiind diferenta dintre pretul de exercitare si prima platita pentru optiune.

Preluare

(Takeover)

Preluarea controlului unei corporatii de catre o alta corporatie, prin achizitie sau fuziune. O preluare poate fi facuta pe cale amiabila sau printr-o oferta ostila de preluare impotriva careia compania tinta poate lupta prin mai multe tehnici. O preluare ostila (al carei scop este inlocuirea managementului existent) se incearca, de regula, prin intermediul unei oferte publice de cumparare (tender offer), prin acumularea de actiuni de pe piata secundara sau prin alte tehnici. Vezi Buyout, Shark repellent, Proxy contest.

Preluare

(Buyout)

Cumpararea a cel putin 50% din actiunile cu drept de vot ale unei companii cu scopul de a prelua activele si operatiunile acesteia. O preluare poate fi realizata prin negociere (achizitie) sau printr-o oferta publica de cumparare (tender offer). Intr-o achizitie pe datorie (leveraged buyout), banii necesari pentru a finanta cumpararea actiunilor sunt imprumutati. Imprumutul este achitat ulterior din veniturile generate de operatiunile companiei preluate sau din vanzarea activelor sale. Vezi Takeover.

Preluare avantajoasa

(Bear hug)

Situatie in care preluarea unei companii tranzactionate public este foarte atractiva pentru detinatorii de actiuni datorita pretului de cumparare oferit, dar si altor conditii sau avantaje oferite actionarilor, la care directorii (consiliul de administratie) nu trebuie sa se opuna, desi ar avea motive personale sa o faca, dar risca sa se confrunte cu un protest dur din partea detinatorilor de actiuni.

Pret

(Price)

Valoare absoluta sau procentuala la care este cotata o valoare mobiliara la cumparare, respectiv la vanzare.

Pret Ask

(Ask price)

Cel mai mic pret la care un vanzator este dispus sa ofere actiuni la momntul respectiv. Daca introduceti un ordin pentru a cumpara actiuni , veti plati de obicei pretul "Ask".

Pret calculat

(Nominal price)

Pret decalarat in locul pretului de inchidere atunci cand nu au avut loc tranzactii cu un anumit contract futures. De obicei, este o medie a preturilor de cumparare cu preturile de vanzare.

Pret cu amanuntul

(Retail price)

Pretul la care instrumentele financiare transferabile sunt vandute investitorilor individuali.

Pret cu discount

(Discount price)

Pret mai mic decat valoarea nominala.

Pret cu prima

(Premium price)

Pret mai mare decat valoarea nominala.

Pret cu reducere pentru membri

(Member takedown)

Pret cu discount la care o firma membra a unui sindicat de distribuire cumpara instrumente financiare transferabile din noua emisiune pe care le vinde apoi unui client la pretul specificat in prospectul de oferta publica.

Pret de conversie

(Conversion price)

Pretul la care obligatiunile convertibile, obligatiunile negarantate sau actiunile preferentiale pot fi convertite in actiuni comune, conform termenilor din contract.

Pret de echilibru

(Equilibrium price)

Pretul pietei la care cantitatea oferita egaleaza cantitatea ceruta ($C = O$).

Pret de lichidare

(Settlement or settling price)

In tranzactiile cu contracte futures, pretul zilnic la care casa de compensatie compenseaza tranzactiile intre conturile membrilor sai pentru fiecare luna de scadenta. Preturile de lichidare sunt folosite pentru a determina apelurile in marja.

Pret de rascumparare

(Call price)

Pretul la care un emitent poate sa rascumpere un instrument financiar inainte ca acesta sa ajunga la scadenta. Pentru a recompensa investitorul pentru acest inconvenient, de regula, pretul de rascumparare este mai mare decat valoarea nominala a instrumentului financiar, diferenta fiind numita prima de rascumparare. Adesea, pretul de rascumparare scade pe masura ce se apropie scadenta instrumentului financiar, moment in care acesta ajunge sa fie egal cu valoarea nominala. De asemenea, mai este denumit redemption price.

Pret de rascumparare

(Redemption price)

(1) Vezi Call price. (2) Pretul pe care il primeste un investitor atunci cand „vinde” titluri de participare inapoi fondului (atunci cand titlurile de participare ii sunt rascumparate). Acesta este egal cu valoarea activului net, minus comisionul la vanzare amanat sau comisionul la rascumparare.

Pret de subscriere

(Subscription price)

(1) Pretul la care actionarii existenti ai unei corporatii au dreptul de a cumpara actiuni comune dintr-o emisiune noua, inainte ca ea sa fie oferita publicului. (2) Pretul la care poate fi exercitata o garantie.

Pret determinat

(Booking the basis)

Aranjament intre un cumparator si un vanzator prin care unul dintre ei stabileste pretul de cumparare/vanzare al unei marfi pentru o perioada determinata de timp. Acest pret ramane valabil indiferent de cotationile futures ulterioare.

Pret intelegere anterioara

(Backpricing)

Fixare a pretului unei marfi pentru care intelegerea de o cumpara a fost facuta inainte. Cumparatorul poate fixa pretul in functie de preturile de pe piata futures.

Pret limita

(Limit price)

Pretul specificat de catre un investitor in cadrul unui ordin limita. In cazul unui ordin limita de cumparare, este cel mai mare pret pe care investitorul este dispus sa il plateasca. In cazul unui ordin limita de vanzare, este cel mai mic pret pe care investitorul il va accepta.

Pret net

(Net price)

(1) Fie venitul dintr-o vanzare, fie plata totala pentru o cumparare dupa deducerea, respectiv adaugarea tuturor costurilor. (2) Pret platit de catre un investitor pentru o obligatiune municipala dintr-o emisiune noua.

**Pret prag licitatie
(Stop-out price)**

În Statele Unite este cel mai mic pret la care sunt vandute bonurile de trezorerie la o licitatie. Acest pret si pretul de deschidere al licitatiei sunt insumate si impartite la doi pentru a determina pretul la care investitorii individuali pot cumpara bonuri printr-o oferta de pret neconcurentiala.

**Pret principal
(Flat)**

În tranzactionarea obligatiunilor, inseamna "fara dobanda acumulata" adaugata la pretul obligatiunii.

**Pret tinta
(Target price)**

(1) Pretul pe care un investitor se asteapta ca o valoare mobiliara sa il atinga. În general, atunci când o valoare mobiliara atinge pretul tinta, pozitia este inchisa la acest pret. (2) Pretul la care un investitor spera sa cumpere un anumit activ. De exemplu, o companie care doreste sa preia o alta companie, poate stabili un pret tinta pentru acea companie.

**Pret total de exercitare
(Aggregate exercise price)**

Suma totala de bani care ar trebui platita daca o optiune pe actiuni ar fi exercitata. Pentru a calcula aceasta suma, se inmulteste numarul de actiuni specificat în contract cu pretul unitar de exercitare.

**Pretul cererii
(Bid price)**

(1) Pretul cerut de un formator de piata pentru o valoare mobiliara si pe care un cumparator este dispus sa-l plateasca. (2) În cazul unui fond deschis de investitii, pretul cererii, numit de obicei pret de rascumparare, este egal cu valoarea activului net, minus comisionul la rascumparare. Vezi Asked price, Dealer spread.

**Pretul de exercitare
(Exercise price)**

Pret unitar la care activul de baza al unei optiuni poate fi cumparat (în cazul unei optiuni call) sau vandut (în cazul unei optiuni put) într-o perioada specificata de timp. De exemplu, o optiune call pe actiunea XYZ da dreptul detinatorului ei sa cumpere 100 de actiuni XYZ în orice moment în urmatoarele trei luni la un pret de exercitare de 63\$. Pretul de exercitare este stabilit de catre bursa în momentul emiterii optiunii. În cazul optiunilor pe contracte futures, bursa fixeaza un pret în functie de pretul de inchidere al zilei precedente pentru contractele futures de baza. Incepand cu acel pret, sunt stabilite preturi de exercitare mai mari sau mai mici, la intervale fixate de bursa.

**Pretul futures ajustat
(Adjusted futures price)**

Pretul cash echivalent reflectat în pretul futures curent. Se calculeaza înmultind pretul futures cu factorul de conversie al instrumentului financiar care urmeaza a fi livrat (de exemplu, o obligatiune).

**Pretul ofertei
(Asked price)**

Pretul la care o valoare mobiliara ori un instrument financiar transferabil în general este oferit spre vanzare de catre un dealer. În cazul unui fond deschis de investitii, pretul ofertei este egal cu valoarea activului net, plus comisionul la vanzare. Vezi Pretul cererii, Spreadul dealerului.

**Pretul ofertei publice
(Public offering price)**

Pretul cerut unui investitor atunci când acesta subscrie pentru un instrument financiar transferabil dintr-o emisiune noua. În cazul unei emisiuni de obligatiuni, pretul ofertei publice este stabilit, în general, procentual din valoarea nominala. Pe

durata vanzarii emisiunii de catre sindicatul de distribuire, membrii sindicatului nu pot oferi obligatiunile la un pret mai mic.

**Pretul pietei
(Market price)**

(1) La bursa, ultimul pret raportat la care o valoare mobiliara a fost tranzactionata.
(2) Pe piata OTC, preturile de cerere si de oferta cotate la un moment dat pentru o anumita valoare mobiliara de catre cei care formeaza piata pentru ea.

**Pretul spot
(Spot price)**

Pretul curent de livrare al unei marfi tranzactionate pe piata spot (cash).

**Preturi semnalizate
(Flash prices)**

Cand raportarea tranzactiilor pe tabela electronica ramane in urma activitatii din ringul bursei cu cel putin 6 minute, preturile de tranzactionare a 30 de emisiuni reprezentative sunt selectate periodic din succesiunea lor propriu-zisa si afisate imediat pe tabela electronica.

**Prima
(Premium)**

(1) Pretul la care se tranzactioneaza o optiune. Prima reprezinta pretul platit pentru fiecare unitate a contractului. Marimea primei depinde de o serie de factori cum ar fi perioada de timp pana la expirare, pretul de exercitare, si pretul si volatilitatea activului de baza; (2a) Quantumul cu care pretul de piata al unei obligatiuni depaseste valoarea ei nominala, (2b) Quantumul cu care pretul de rascumparare pe care emitentul il plateste pentru o obligatiune depaseste valoarea ei nominala; (3) Quantumul cu care pretul de piata al unui fond inchis de investitii depaseste valoarea activului net a portofoliului sau; (4) Quantumul cu care pretul la care se tranzactioneaza o „garantie” depaseste valoarea sa teoretica; (5) In cazul emisiunilor noi de obligatiuni municipale, este quantumul cu care pretul oferit de un sindicat de distribuire pentru o emisiune depaseste valoarea nominala a emisiunii; (6) In cazul unei oferte de cumparare pentru actiunile unei companii (tender offer), este quantumul cu care pretul ofertei de cumparare depaseste valoarea de piata a actiunilor; (7) In tranzactiile cu contracte futures, este plata suplimentara permisa de regulamentele bursei pentru livrarea unei marfi care are o calitate superioara celei specificate in contractul futures. Din punctul de vedere al relatiei dintre preturile contractelor futures pe aceeasi marfa, dar cu luni de livrare diferite, se spune ca un contract se tranzactioneaza „cu prima” fata de altul atunci cand pretul primului este mai mare decat pretul celui de-al doilea.

**Prima data a rascumpararii
(First call date)**

Prima data, specificata in contractul unei obligatiuni municipale sau de corporatie, la care o parte sau intreaga emisiune poate fi rascumparata la un pret stabilit.

**Prima de conversie
(Conversion premium)**

Diferenta dintre pretul de piata al unui instrument financiar convertibil si cel al actiunii comune de baza. Prima de conversie scade, de obicei, pe masura ce pretul de piata al instrumentului financiar convertibil creste. Daca o obligatiune care este convertibila in 50 de actiuni comune avand un pret de piata de 22\$ fiecare, se tranzactioneaza la 1.400\$, atunci prima de conversie este de 1.400\$ minus 1.100\$, adica 300\$. Daca prima este mare, obligatiunea se tranzactioneaza ca orice instrument financiar cu venit fix. Daca prima este mica obligatiunea se tranzactioneaza ca o actiune.

**Prima de rascumparare
(Call premium)**

(1) In cazul obligatiunilor, actiunilor preferentiale si al instrumentelor financiare convertibile, este suma peste valoarea nominala pe care un emitent trebuie sa o

plateasca unui investitor pentru a-l recompensa pentru inconvenientul provocat de rascumpararea instrumentelor financiare inainte ca acestea sa ajunga la scadenta. In cazul obligatiunilor, in timpul primilor ani in care rascumpararea este permisa, prima este egala, de regula, cu dobanda aferenta unui an. Dupa aceea, ea scade treptat ajungand ca la scadenta sa fie egala cu zero. Rascumpararile dintr-un fond de amortizare a imprumutului obligatar, in cazul emisiunilor de obligatiuni municipale, sunt facute de obicei la valoarea nominala, si nu cu prima. (2) Pretul pe care cumparatorul unei optiuni call trebuie sa-l plateasca vanzatorului pentru obtinerea dreptului de a cumpara activul de baza la un pret predeterminat pana la o data specificata.

Prima zi de instiintare

(First notice day)

Prima zi in care investitorii care au vandut short contracte futures pot trimite casei de compensatie o notificare pentru a-si anunta intentia de a efectua livrarea. Casa de compensatie trimite notificarea investitorilor care sunt long pe acele contracte.

Primul intrat, primul iesit

(First-In, First-Out (FIFO))

Metoda contabila de identificare a ordinii in care sunt vandute articolele dintr-un stoc. In cazul acestei metode, ordinea de vanzare este ordinea cronologica in care articolele au fost cumparate. Intr-o perioada caracterizata prin inflatie, metoda FIFO tinde sa mentina costurile la un nivel scazut, insa are drept rezultat profituri raportate mai mari si, in consecinta, o obligatie fiscala mai mare. (2) Primul venit, primul servit. Regula stricta de executare a ordinelor de cumparare/vanzare pe piata de capital.

Primul venit, primul servit

(First-In, First-Out (FIFO))

Regula stricta de executare a ordinelor de cumparare/vanzare pe piata de capital.

Principal

(Principal)

(1) Valoarea nominala a unei obligatiuni. Odata ce obligatiunea a fost emisa si distribuita pe piata primara, ea se poate tranzactiona pe piata secundara pentru mai mult sau mai putin decat valoarea sa nominala, in functie de modificarile ratei dobanzii si de riscul pe care il presupune obligatiunea. La scadenta, insa, obligatiunea va fi rascumparata la valoarea nominala. (2) Banii investiti de un investitor. (3) Vezi As principal.

Prioritare la executare

(Priority business)

Tranzactie care va avea prioritate in executarea ei de catre sindicat.

Prioritate

(Stock ahead)

Expresie folosita pentru a desemna ordinele limita care au prioritate fata de ordinele care au fost introduse ulterior la acelasi pret. Astfel, ordinul limita al unui client poate sa ramana neexecutat, chiar daca pretul specificat in ordin a fost atins, datorita faptului ca au existat alte ordine, cu aceeasi limita, care au fost introduse inaintea ordinului clientului. Ordinele limita la un pret specificat sunt executate in ordinea in care au fost introduse. In cazul in care doua ordine cu aceeasi limita sunt introduse in acelasi timp, are prioritate ordinul pentru numarul mai mare de valori mobiliare.

Privatizare

(Going private)

Proces prin care actiunile aflate in circulatie ale unei companii detinute public fie sunt cumparate de un investitor sau de un grup restrans de investitori pentru a obtine controlul, fie sunt rascumparate de catre companie. Atat investitorul cat si compania fac acest lucru atunci cand pretul de piata al actiunilor este mult sub valoarea lor contabila.

Privilegiul de efectuare a switchurilor

(Exchange privilege)

În Statele Unite, serviciu care permite investitorilor în fonduri de investiții să-și transfere banii dintr-un portofoliu într-altul în cadrul unei familii de fonduri, telefonând la un număr netaxabil și dând instrucțiuni în acest sens. Pentru operațiunile de switch, costurile sunt de obicei mici sau nu există, deși unele familii de fonduri limitează numărul de switch-uri pe care le poate face un investitor.

Privilegiul de emite a cecurilor**(Check-writing privilege)**

În industria fondurilor deschise de investiții din Statele Unite, serviciu care permite investitorilor să emită cecuri din conturile lor deschise la fonduri. De obicei, cecurile trebuie să aibă o anumită valoare minimă, în general 250\$ sau 350\$. Acest serviciu este disponibil doar în cadrul fondurilor de obligațiuni și de piața monetară.

Procedura alternativă de livrare**(ADP - Alternate Delivery Procedure)**

Procedura de livrare întâlnită în cazul contractelor futures care permite cumparatorului și vânzătorului să-și îndeplinească obligațiile contractuale referitoare la livrare independent de piața organizată și reglementată a acestor instrumente financiare derivate.

Procedura de închidere forțată**(Close-out procedure)**

Procedura aplicată de una dintre părțile unei tranzacții atunci când brokerul contraparte nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale. Astfel, cumparatorul deșertat poate "cumpara forțat" (buy in), respectiv vânzătorul respins poate "vinde forțat" (sell out). Vezi Reclamation; Rejection.

Procedura ordinelor mari**(Large Order Execution (LOX) Procedure)**

La Chicago Mercantile Exchange, procedura prin care o firmă broker/dealer membră, care a primit un ordin mare de la un client, solicită contraparte pentru executarea acelui ordin în afara bursei (prenegociere), înainte de a introduce ordinul în ring. Această procedură se desfășoară sub o supraveghere specială. Părțile stabilesc de comun acord cantitatea maximă cumpărată/vândută și un pret de executare. Apoi, ordinul este introdus în ring și toate ofertele de cumpărare/vânzare la un pret mai bun sau egal cu pretul de executare stabilit sunt acceptate. Partea rămasă neexecutată a ordinului, se execută cu contrapartile găsite prin procedură LOX.

Procedura pozițiilor nete**(Clear)**

Pe piața contractelor futures, proces prin care casa de compensație menține înregistrările tuturor tranzacțiilor efectuate de către membrii săi și stabilește fluxul de marja prin marcarea zilnică la piața a conturilor acestora.

Procent orientativ de 10%**(Ten percent guideline)**

Formula folosită în analiza obligațiunilor municipale, care compară datoria totală în obligațiuni cu valoarea de piață a proprietăților imobiliare. O datorie care depășește 10% din această valoare este considerată excesivă.

Procent orientativ de 5%**(Five percent guideline)**

Linie orientativă generală stabilită de către Consiliul Guvernatorilor NASD care definește "corectitudinea" pentru orice tranzacție; nu este o regulă sau o reglementare, ci este doar un criteriu aproximativ pentru markups, markdowns și comisioane.

Procura**(Power of attorney)**

În general, document legal prin care o persoană împuternicește o altă persoană să acționeze în numele său. În investiții, această împuternicire poate fi deplină (full power of attorney) sau limitată (limited power of attorney). În primul caz,

imputernicirea poate permite, de exemplu, transferarea activelor financiare dintr-un cont la o firma de brokeraj sau la o banca, intr-un cont la alta firma de brokeraj sau la alta banca. In cel de-al doilea caz, imputernicirea va permite tranzactionarea doar in cadrul unui cont existent.

**Productie bruta unitara
(Gross-production unit)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, productia bruta exprimata procentual din valoarea nominala.

**Productie totala bruta
(Gross-production total)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, este suma totala de bani primita din vanzarea emisiunii, minus dobanda acumulata, daca emisiunea a fost vanduta in intregime la pretul ofertei.

Profit agregat

(Aggregate profit)

Profitul total obtinut de un investitor, calculat prin inmultirea profitului unitar cu numarul de instrumente financiare tranzactionate.

Profit brut

(Gross profit)

Venitul total al unei companii dupa ce a fost sczut costul bunurilor vandute. Profitul brut nu include veniturile obtinute accidental.

Profit net

(Net income)

(1)In general, suma care ramane dupa ce au fost acoperite toate cheltuielile. Sinonim cu net earnings si cu net profit sau net loss (depinde daca valoarea este pozitiva sau negativa).(2)In cazul unei companii, este diferenta dintre vanzarile totale si costurile si cheltuielile totale. Costurile totale reprezinta costul bunurilor vandute, inclusiv amortizarea. Cheltuielile totale cuprind cheltuielile administrative, generale si de vanzare. De obicei, se specifica daca profitul net este inainte sau dupa aplicarea impozitelor. Profitul net dupa aplicarea impozitelor este cunoscut sub denumirea de bottom line.

Profit reinvestit

(Retained earnings)

Profitul net care a fost retinut pentru a fi reinvestit in companie si nu a fost platit actionarilor sub forma de dividende.

Profit sau pierdere din exploatare

(Operating profit (or loss))

Diferenta dintre veniturile obtinute de catre o companie si costurile si cheltuielile aferente. Nu cuprinde alte venituri in afara de cele obtinute din activitatile obisnuite ale firmei.

Profit sau pierdere pe hartie (scriptice)

(Paper profit or loss)

Castig sau pierdere de capital nematerializata dintr-o investitie sau dintr-un portofoliu. Se calculeaza comparand preturile curente de piata ale tuturor actiunilor, obligatiunilor, titlurilor de participare la fondurile de investitii si contractelor futures dintr-un portofoliu cu preturile la care acestea au fost cumparate. Pierderile si profiturile scriptice se materializeaza doar in momentul in care instrumentele financiare transferabile sunt vandute.

Profitabilitate

(Profitability)

Capacitatea sau potentialul unei companii de a obtine profit dupa achitarea tuturor cheltuielilor. Profitabilitatea se poate masura pe baza rentabilitatii capitalului utilizat (return on capital), fluxului de numerar pozitiv si raportului dintre profitul net si vanzari.

Program de investire automata

(Automatic investment plan)

În Statele Unite, program oferit de toate familiile de fonduri care permite investirea periodică a unei sume fixe de bani, de exemplu 100\$ pe luna, într-un anumit fond. În general, suma de bani va fi debitată dintr-un cont deținut de investitor la bancă.

Programul scadențelor**(Maturity schedule)**

Într-o emisiune de obligațiuni în serie, lista cu datele scadenței și cu valorile nominale care trebuie răscumparate la scadență

Proiect de investiții**(Capital project)**

Proiect municipal pentru a construi sau a face o îmbunătățire esențială de un anumit tip la o utilitate publică și pentru care urmează să se facă un împrumut public prin emiterea de obligațiuni sau de alte instrumente financiare de credit.

Promotor IPO obligațiuni**(Investment banker)**

Persoana care se ocupă cu aducerea pe piață a emisiunilor noi de obligațiuni municipale prin distribuire negociată. Aceasta solicită emitentilor să acorde firmei sale obligațiunile și colaborează cu distribuitorii la stabilirea termenilor emisiunii pentru a corespunde cerințelor pieței și la vânzarea emisiunii în condițiile stabilite prin contractul de distribuire.

Proprietar de drept**(Beneficial owner)**

Proprietarul de drept al instrumentelor financiare care beneficiază de toate drepturile și încasează toate veniturile (dobândă, principalul, dividendele sau venitul din vânzarea acestora), chiar dacă instrumentele financiare sunt păstrate pe numele unei firme de brokeraj sau pe numele unui custode care poate să opereze în contul sau în anumite condiții legale și contractuale.

Proprietate casnică**(Tenants by entirety)**

Forma de proprietate asupra unui activ care poate fi folosită doar de cuplurile căsătorite în care fiecare soț deține jumătate din acel activ, dar nu poate nici să vândă și nici să doneze partea sa fără permisiunea celuilalt soț. În cazul în care unul dintre soți decedează, partea acestuia este transferată automat celuilalt.

Prospect**(Prospectus)**

(1) Document oficial pus la dispoziția investitorilor cu ocazia vânzării unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile prin ofertă publică, ce prezintă informațiile necesare acestora pentru a lua o decizie cu privire la cumpărarea acelui instrument. Prospectul conține informații financiare, o descriere a istoricului companiei, o prezentare a afacerilor și a obiectivelor acesteia, inclusiv a scopului în care vor fi utilizate veniturile obținute din vânzarea emisiunii și menționează existența unor riscuri și a oricărui litigiu în curs (dacă este cazul). Prospectul este folosit de către distribuitorii emisiunii pentru a solicita ordine de cumpărare. Înainte ca investitorii să primească versiunea finală a prospectului, ei pot primi un prospect preliminar denumit red herring. Acest document nu prezintă toate informațiile, deși, de regulă, cuprinde majoritatea informațiilor importante despre ofertă. Prospectul preliminar este oferit doar cu titlu informativ; el nu poate fi folosit pentru a solicita ordine. Prospectul final mai este denumit offering circular. Vezi Preliminary offering circular. (2) Prospect similar cu cel oferit investitorilor într-o companie pentru o emisiune nouă de acțiuni, dar destinat investitorilor într-un fond deschis de investiții. Prospectul furnizează informațiile esențiale despre politicile investitoriale ale fondului, obiectivele, riscurile și serviciile oferite de fond și prezintă comisioanele și datele financiare importante, cum ar fi performanțele obținute în trecut.

Prospect preliminar**(Red herring)**

În Statele Unite, prospect care este oferit potențialilor investitori într-o emisiune nouă de instrumente financiare transferabile înainte ca prețul de vânzare să fi fost stabilit și înainte ca cererea de înregistrare/autorizare a emisiunii să fi fost aprobată de către Securities and Exchange Commission (SEC). Acest document care oferă informații despre emisiune și despre emitent, este poreclit „red herring” datorită unui anunț tipărit cu cerneala roșie pe prima pagină cum că emisiunea nu a fost încă aprobată de către SEC. De asemenea, se mai numește prospect preliminar și este utilizat ca suport informațional pentru cercetarea pieței.

Prospect rezumat

(Profile prospectus)

Prospect care oferă într-un format standardizat o sinteză a informațiilor referitoare la un fond deschis de investiții. Prospectele rezumat nu înlocuiesc însă prospectele integrale.

Protecția primei

(Capping)

Efectuarea de tranzacții cu un activ cu puțin timp înainte de expirarea opțiunilor pe acest activ pentru a preveni creșterea prețului activului, astfel încât opțiunile call vândute anterior să expire fără valoare, iar prima încasată de vânzător să fie protejată.

Protejarea portofoliului

(Portfolio insurance)

Utilizarea de către managerii de portofoliu a contractelor futures pe indici de acțiuni pentru a proteja un portofoliu de acțiuni împotriva riscului de scădere a pieței. În loc să vândă acțiunile propriu-zise atunci când prețul acestora scade, managerii vând contracte futures pe indici de acțiuni. Dacă scăderea continuă, ei răsкупара contractele futures la un preț mai mic, înregistrând astfel un profit care compensează total sau parțial pierderile în valoare a portofoliului de acțiuni.

Public Securities Association

(Public Securities Association)

În Statele Unite, asociație națională a bancilor, brokerilor și dealerilor care distribuie și tranzacționează instrumente financiare de credit municipale, ale Trezoreriei Statelor Unite, ale agențiilor federale precum și instrumente financiare bazate pe ipotecă.

Publicitate mincinoasă

(Misleading publicity)

Publicitate care conține informații false cu scopul de a induce în eroare potențialii cumpărători/investitori în ceea ce privește valoarea unui produs, serviciu sau instrument financiar.

Punct

(Point)

Unitate de măsură a variațiilor prețului unei valori mobiliare. (1) Punct absolut. În cazul acțiunilor și al indicilor de acțiuni, un punct înseamnă o variație de 1\$. (2) Punct relativ. În cazul obligațiunilor cotate în funcție de prețul în dolari, un punct este o variație de 1% din valoarea nominală. De exemplu, pentru o obligațiune de 1.000\$, fiecare punct valorează 10\$, iar pentru o obligațiune de 5.000\$, fiecare punct valorează 50\$. În cazul obligațiunilor cotate în funcție de randamentul până la scadență, un punct este o sutime dintr-un procent și se numește punct de bază. Vezi Basis point.

Punct de bază

(Basis point)

O sutime dintr-un procent. Cea mai mică unitate de măsură utilizată în cotarea randamentelor obligațiunilor și biletelor (notes). De exemplu, dacă prețul unei obligațiuni de trezorerie cu un randament de 8,17% se modifică astfel încât acum obligațiunea are un randament de 8,10%, se spune că randamentul său a scăzut cu 7 puncte de bază.

**Punct de epuizare
(Exhaustion gap)**

În analiza tehnică, o discontinuitate în graficul pretului unei valori mobiliare care are loc atunci când acesta scade imediat după o creștere rapidă. O astfel de discontinuitate are loc pe un volum relativ redus atunci când, cel puțin temporar, cererea scade. În general, analiștii tehnici consideră că o astfel de discontinuitate va fi în cele din urmă umplută în momentul în care pretul își va relua trendul crescător.

**Punct de spargere
(Breakaway gap)**

În analiza tehnică, o discontinuitate în graficul pretului unei valori mobiliare determinată de faptul că pretul sparge nivelul de rezistență sau pragul de suport al valorii mobiliare pe un volum mare. O astfel de discontinuitate este "bullish" dacă trendul este crescător și pretul sparge nivelul de rezistență, și "bearish" dacă trendul este descrescător și pretul sparge pragul de suport. Vezi Exhaustion gap, Runaway gap.

**Punct slab
(Soft spot)**

Termen utilizat pentru a desemna slăbiciunea unei acțiuni sau a unui grup de acțiuni pe o piață în general ascendentă și puternică.

**Put conjugat
(Married put)**

Cumpărarea simultană a unei opțiuni put și a acțiunii ca activ de bază cu scopul de a stabili o poziție de hedging. Această poziție oferă investitorului un potențial nelimitat de creștere, precum și o asigurare împotriva unei pierderi care ar putea fi provocată de scăderea pretului acțiunii.

**Putere de cumpărare
(Buying power)**

(1) Marimea fondurilor disponibile pentru investiție. O valoare mare indică faptul că investitorii dispun de fonduri considerabile pentru a dezvolta o piață în creștere. (2) În Statele Unite, capacitatea unui investitor de a utiliza câștigul potențial din tranzacțiile anterioare efectuate într-un cont în marjă ca plată pentru tranzacțiile curente efectuate în contul în marjă. Cu alte cuvinte, valoarea instrumentelor financiare transferabile pe care un client le poate cumpăra în marjă fără a depune fonduri suplimentare, îndeplinind totodată cerința inițială de marjă a Regulamentului T al Consiliului Sistemului Rezervei Federale. Se calculează prin împărțirea excedentului peste cerința Reg T, la cerința inițială de marjă a Reg T. De exemplu: $10.000\$ \text{ împărțit la } 50\% = 20.000\$$.

**Putere de cumpărare
(Purchasing (buying) power)**

(1) Valoarea banilor determinată de cantitatea bunurilor și serviciilor care pot fi cumpărate. De exemplu, puterea de cumpărare a dolarului poate fi determinată comparând indicii prețurilor bunurilor de consum calculat pentru un an de referință cu cel din prezent. (2) Cuantumul excedentului de capital (fără de cerințele în vigoare) disponibil într-un cont în marjă care poate fi retras sau folosit pentru a cumpăra valori mobiliare suplimentare.

**Puterea de împrumut a instrumentelor financiare
(Borrowing power of securities)**

(1) În Statele Unite, suma de bani pe care un client o investește în instrumente financiare în marjă, specificată în extrasul de cont lunar al clientului. Marja este, de regulă, 50% din valoarea acțiunilor, 30% din valoarea obligațiunilor și 100% din valoarea instrumentelor financiare echivalente cu numerarul cumpărate în marjă. (2) Instrumentele financiare puse la dispoziția unui creditor drept colateral pentru un împrumut.

**Puterea de vânzare short
(Short selling power)**

În Statele Unite, valoarea acțiunilor pe care un client poate să le vândă short fără să depună fonduri suplimentare, îndeplinind totodată cerința referitoare la marja inițială conform Regulamentului T al Consiliului Rezervei Federale. Puterea de vânzare short este egală cu excedentul față de cerința Regulamentului T, împărțit la cerința referitoare la marja inițială conform Regulamentului T. De exemplu, $10.000\$: 50\% = 20.000\$$.

Randament (Yield)

În general, este venitul încasat dintr-o investiție, exprimat procentual din prețul curent al acesteia. O anumită investiție poate avea mai multe randamente datorită numeroaselor metode folosite la calcularea lui. De exemplu, în cazul obligațiunilor, randamentul poate fi: (1) Randamentul curent (current yield). Este rata dobânzii împărțită la prețul de cumpărare. De exemplu, o obligațiune care se vinde la 1.000\$, cu o rată a dobânzii de 10%, are un randament curent de 10%. Dacă, aceeași obligațiune s-ar vinde la 500\$, ea ar oferi un randament de 20% unui investitor care ar cumpăra-o la 500\$ (pe măsura ce prețul unei obligațiuni scade, randamentul ei crește și viceversa). (2) Randamentul până la scadență/răscumpărare/restituire (yield to maturity/call/put) al unei obligațiuni care ia în considerare plățile dobânzii, prețul de cumpărare, valoarea de răscumpărare și timpul rămas până la scadență/răscumpărare/restituire.

Randament calculat cu durata medie de viață a emisiunii (Yield to average life)

Randament care se calculează în locul randamentului până la scadență sau al celui până la răscumpărare atunci când obligațiunile sunt retrase sistematic pe durata de viață a emisiunii cum este cazul unei emisiuni de obligațiuni municipale cu un fond de amortizare.

Randament curent (Current yield)

Rata rentabilității unei obligațiuni, calculată ca raportul dintre venitul din dobândă și prețul de cumpărare sau prețul pieței. Este rata efectivă a rentabilității, nu rata dobânzii. De exemplu, o obligațiune care are o rată a dobânzii de 6% și se tranzacționează la 95, se spune că are un randament curent de 6,32% ($60\$ \text{ dobândă} / 950\$ \text{ prețul pieței} \times 100 = 6,32\%$).

Randament nominal (Nominal yield)

Rata anuală a dobânzii care se plătește pentru o obligațiune, specificată în contractul obligațiunii și tipărită pe certificat dacă aceasta se emite în formă materializată. De asemenea, se mai numește randamentul cuponului (coupon yield).

Randamentul dividendului (Dividend yield)

Dividendul anual al unei acțiuni comune împărțit la prețul de piață al acțiunii. De exemplu, dacă acțiunea comună Exxon se tranzacționează la un preț de 50\$ și plătește un dividend de 3,40\$, atunci randamentul dividendului va fi $3,40\$/50\$$, adică 6,8%. Aceasta valoare reprezintă randamentul curent al unei acțiuni comune și nu ia în considerare potențialele câștiguri sau pierderi de capital.

Randamentul după impozitare (After-tax basis)

În Statele Unite, randamentul până la scadență obținut de un investitor într-o obligațiune, la calcularea căruia sunt luate în considerare impozitele federale și statale pe venit. Acest randament este folosit pentru a compara rentabilitatea obligațiunilor impozabile cu cea a obligațiunilor municipale scutite de impozit. De exemplu, o obligațiune de corporație care plătește o dobândă de 10% va avea un

randament dupa impozitare de 5% pentru un investitor din categoria de impozitare de 50%. O obligatiune municipala scutita integral de impozit, care plateste o dobanda de 5%, va avea un randament dupa impozitare de 5%.

**Randamentul echivalent cu al obligatiunii
(Equivalent bond yield)**

Randamentul anualizat al unui instrument financiar de credit pe termen scurt, cotate in functie de randamentul discountului. El se calculeaza pentru a putea compara cotationile unui instrument financiar de credit cu discount cu cele ale instrumentelor financiare de credit purtatoare de dobanda. Desi se numeste astfel, acest randament este comparabil cu cel al oricarui instrument financiar de credit purtator de dobanda, nu numai cu cel al obligatiunilor cu cupon. De asemenea, mai este denumit si coupon-equivalent rate. De exemplu, daca un bon de trezorerie de 90 de zile cu o valoare nominala de 10.000\$ care plateste 10% costa 9.750\$, atunci randamentul echivalent cu al obligatiunii va fi: $250\$/9.750\$ \times 365/90 = 10,40\%$.

**Randamentul echivalent impozabil
(Equivalent taxable yield)**

Randamentul pe care o obligatiune impozabila trebuie sa-l plateasca pentru a asigura unui investitor, dupa impozitare, acelasi randament pe care acesta l-ar obtine dintr-o obligatiune neimpozabila. Acest randament se calculeaza pentru a putea compara randamentul neimpozabil al unei obligatiuni municipale cu randamentul impozabil al unei obligatiuni de corporatie. In functie de categoria de impozitare, un investitor poate obtine dupa impozitare un randament mai mare in cazul unei obligatiuni municipale decat in cel al unei obligatiuni de corporatie care ofera o rata mai mare a dobanzii. Randamentul echivalent impozabil se calculeaza impartind randamentul neimpozabil la 100%, minus categoria de impozitare a investitorului.

**Randamentul ofertei
(Reoffering yield)**

Randamentul la care o emisiune noua de obligatiuni este oferita publicului.

**Randamentul pana la maturitate
(Yield to maturity)**

Rata rentabilitatii pe care un investitor o va inregistra la o investitie intr-o obligatiune, daca aceasta este pastrata pana la scadenta si emitentul face toate platile promise, la timp si integral. Randamentul pana la scadenta ia in calcul pretul de cumparare, valoarea de rascumparare, perioada de timp pana la scadenta, rata dobanzii si perioada de timp intre platile dobanzii. Pentru a obtine aceasta rentabilitate, trebuie ca fiecare plata a dobanzii sa poata fi reinvestita, la o rata egala cu randamentul pana la scadenta.

**Randamentul pana la rascumparare
(Yield to call)**

Randamentul unei obligatiuni care se calculeaza presupunand ca obligatiunea va fi rascumparata de catre emitent la prima data de rascumparare specificata in contractul obligatiunii. Se calculeaza folosind aceeasi formula ca in cazul randamentului pana la scadenta, cu urmatoarele exceptii: valoarea la scadenta este inlocuita cu primul pret de rascumparare, iar data scadentei este inlocuita cu prima data de rascumparare.

**Raport de deschidere de cont
(New account report)**

Document completat de un broker pentru fiecare client nou, care contine date esentiale cu privire la experienta investitionala anterioara, situatia financiara si obiectivele investitionale ale clientului. Documentul trebuie actualizat in cazul in care intervin schimbari importante in situatia financiara a clientului. In functie de informatiile continute in acest document, un client poate sa fie sau sa nu fie considerat eligibil pentru anumite tipuri de investitii riscante.

**Raport de subscriere
(Subscription ratio)**

Raport care indica numarul drepturilor necesare pentru a cumpara o singura actiune comuna dintr-o emisiune noua. Se calculeaza impartind numarul actiunilor vechi la numarul actiunilor noi, oferite ca privilegiu de subscriere.

Raport financiar
(Financial statement)

Raport ce prezinta situatia financiara a unei persoane fizice sau a unei companii. Principalele rapoarte financiare sunt bilantul contabil, contul de profit si pierdere si situatia fluxurilor de numerar.

Raportul directorilor
(Directors' report)

Raport intocmit de catre membrii consiliului de administratie pentru a fi prezentat actionarilor. Acesta cuprinde: descrierea activitatilor companiei si a filialelor sale in perioada respectiva, propuneri privind dividendul, profitul reinvestit si repartizarea rezervelor, schimbari in active, situatia capitalului de imprumut si a investitiilor in alte companii, sumele datorate, politica de resurse umane etc.

Raportul P/E (pret/castig)
(Price earnings ratio (P/E))

Indicator care ofera investitorilor o idee cu privire la cat de mult platesc pentru capacitatea de a genera profit a unei companii. Cu cat este mai mare valoarea raportului P/E, cu atat investitorii platesc mai mult si, in consecinta, se asteapta ca profiturile companiei sa fie mai mari. Se calculeaza impartind pretul unei actiuni la castigul per actiune. Raportul P/E poate folosi fie castigurile raportate in ultimul an, caz in care se numeste „trailing P/E”, fie castigurile previzionate pentru urmatorul an, caz in care se numeste „forward P/E”. In cazul fondurilor de investitii ca si in cazul indicilor de piata, cum ar fi S&P 500, raportul P/E se calculeaza pe baza activelor financiare din portofoliu

Raportul risc/rentabilitate
(Risk/reward ratio)

Raport care exprima probabilitatea inregistrarii unei pierderi sau unui castig. Utilizat adesea ca baza de comparatie in luarea unei decizii investitionale.

Raportul Sharpe
(Sharpe ratio)

Indicator al performantei ajustate cu riscul a unui fond de investitii, care se calculeaza impartind diferenta dintre rentabilitatea fondului si o rentabilitate „fara risc”, la abaterea standard. O rentabilitate fara risc este, de obicei, rentabilitatea bonurilor de trezorerie.

Raportul tranzactiilor
(Contract sheet)

Lista completa a tranzactiilor zilnice ale fiecărei firme membre, realizata de catre casa de compensatie cu scopul verificarii corectitudinii detaliilor de tranzactionare.

Raportul Treynor
(Treynor ratio)

Indicator al performantei ajustate cu riscul care se calculeaza impartind diferenta dintre rentabilitatea unui fond si o rentabilitate „fara risc”, la coeficientul beta. O rentabilitate fara risc este, de obicei, rentabilitatea bonurilor de trezorerie.

Rascumparare
(Buy back)

(1) A rascumpara un activ sau un instrument financiar. De exemplu, o companie poate decide sa-si rascumpere actiunile de la un investitor pentru a reduce posibilitatea unei preluari nedorite. Sau, o companie poate sa-si cumpere de pe piata propriile obligatiuni, la un discount, inainte de scadenta. Acest lucru se intampla pe pietele caracterizate prin rate ale dobanzii in crestere. (2) Cumpararea unei valori mobiliare identice pentru a acoperi o vanzare short.

Rascumparare
(Redemption)

(1) Achitarea unei emisiuni de obligatiuni la data scadentei sau inainte de aceasta data, ori a unei emisiuni de actiuni preferentiale la data rascumpararii, la valoarea nominala sau la un pret cu prima. Emisiunea poate fi rascumparata partial sau integral. In cazul unei rascumparari partiale, certificatele individuale care urmeaza sa fie rascumparate sunt alese in mod aleatoriu, de obicei prin tragere la sorti. (2) Titlurile de participare ale fondurilor deschise de investitii sunt rascumparate in mod continuu la valoarea activului net, minus comisionul la vanzare amanat sau comisionul la rascumparare.

Rascumparare cu prima

(Premium call)

Prevedere in contractul unei obligatiuni care permite emitentului sa rascumpere obligatiunile la un pret mai mare decat valoarea nominala.

Rascumparare detineri initiator OPP

(Greenmail)

Ca reactie la o incercare de preluare, corporatia "tinta" isi rascumpara actiunile detinute de potentialul cumparator, cu o prima. Cumparatorul abandoneaza in acest caz oferta de preluare (takeover bid).

Rascumparare din fondul de amortizare

(Sinking fund call)

Rascumpararea de catre un emitent a unei parti dintr-o emisiune de obligatiuni aflate in circulatie din fondul de amortizare, conform cu programul de rascumparare. O rascumparare din fondul de amortizare se face de regula la valoarea nominala, iar obligatiunile care urmeaza sa fie rascumparate sunt alese in mod aleatoriu, de obicei prin tragere la sorti. In cazul emisiunilor de obligatiuni care se tranzactioneaza cu discount fata de valoarea nominala (cu rata scazuta a dobanzii), emitentii cumpara obligatiunile de pe piata deschisa si nu le rascumpara de la investitori. Majoritatea emisiunilor de obligatiuni ofera investorilor o perioada de protectie intre data la care emisiunea a fost oferita si data la care are loc prima rascumparare din fondul de amortizare.

Rascumparare din fondul de amortizare obligatoriu

(Mandatory sinking fund redemption)

Rascumparare obligatorie a obligatiunilor, de obicei la valoarea nominala, in cantitati stabilite prin contractul obligatiunii in scopul achitarii partiale sau integrale a imprumutului inainte de scadenta finala, din fondul de amortizare al imprumutului obligatar special constituit

Rascumparare din fondurile neutilizate

(Unexpended proceeds call)

Rascumparare extraordinara a obligatiunilor municipale, folosita cel mai frecvent in cazul obligatiunilor ipotecare pentru finantarea locuintelor de la 1 la 4 familii (single-family mortgage bonds). Daca cererea pentru ipoteci nu este suficienta pentru a utiliza intregul venit obtinut dintr-o emisiune de obligatiuni pentru finantarea locuintelor intr-o perioada de timp stabilita, obligatiunile sunt rascumparate cu fondurile neutilizate. In alte cazuri, fondurile care nu au fost cheltuite pentru proiectul finantat de obligatiuni pot fi folosite pentru a rascumpara obligatiuni la valoarea nominala.

Rascumparare in caz de catastrofa (calamitate)

(Catastrophe (calamity) call)

Rascumpararea prematura a unei emisiuni de obligatiuni de catre emitent, atunci cand survin anumite evenimente, de exemplu un accident la locul constructiei care afecteaza drastic terminarea proiectului finantat prin emisiunea respectiva de obligatiuni.

Rascumparare optionala

(Optional redemption)

Dreptul emitentului de a rascumpara o emisiune de obligatiuni sau o parte dintr-o emisiune de obligatiuni, inainte de data stabilita a scadentei, dupa o perioada

specificata de timp de la emiterea obligatiunilor. Dreptul poate fi exercitat la optiunea emitentului sau, in cazul instrumentelor financiare pass-through, a debitorului primar (primary obligor). Rascumpararea optionala necesita frecvent plata unei prime, numita prima de rascumparare (call premium).

**Rascumparare partiala
(Strip call)**

Rascumpararea unei parti dintr-o emisiune de obligatiuni in serie prin rascumpararea cate unei parti din fiecare scadenta.

**Raspundere limitata
(Limited liability)**

Se refera la faptul ca raspunderea actionarilor unei firme este limitata la capitalul pe care acestia l-au investit in firma respectiva. In principiu, acest lucru inseamna ca un actionar nu poate pierde mai mult decat a platit pentru actiunile sale indiferent de obligatiile financiare ale firmei. Raspunderea limitata reprezinta unul din avantajele importante ale organizarii unei afaceri ca o corporatie.

**Rata actiuni short
(Short interest ratio)**

Raportul intre numarul actiunilor vandute short si volumul mediu zilnic. Analistii tehnici folosesc acest raport pentru a determina directia de evolutie a pietei. O valoare relativ mare este considerata bullish, deoarece indica o presiune semnificativa de cumparare in viitor, cand vanzatorii short isi vor acoperi pozitiile. O valoare mica este considerata bearish.

**Rata actiunilor comune
(Common stock ratio)**

Raportul dintre actiunile comune aflate in circulatie si capitalizarea totala a unei corporatii.

**Rata actiunilor preferentiale
(Preferred stock ratio)**

Pondere pe care o au actiunile preferentiale, la valoarea nominala, din capitalizarea totala a unei firme. Se calculeaza ca fiind raportul dintre valoarea nominala a actiunilor preferentiale aflate in circulatie, pe de o parte, si capitalul actionarilor, plus datoria pe termen lung a companiei, pe de alta parte.

**Rata alocare dividend
(Payout ratio)**

Procentul din profiturile unei firme care este platit actionarilor sub forma de dividende. Companiile tinere, in plina dezvoltare reinvestesc cea mai mare parte a castigurilor si, de obicei, nu platesc dividende. Companiile care platesc cea mai mare parte a castigurilor sub forma de dividende, retin foarte putin pentru a face investitii care sa asigure cresterea castigurilor in viitor. Acestea sunt companiile mature care au ajuns deja la un anumit nivel de dezvoltare. Actiunile firmelor care platesc un procent mare din castigurile lor sub forma de dividende sunt atractive pentru investitorii care doresc un venit curent mare si o crestere de capital limitata.

**Rata cheltuielilor
(Expense ratio)**

(1) In general: raportul dintre cheltuielile totale necesare functionarii unei companii si cifra de afaceri (turnover) sau valoarea vanzarilor totale de bunuri sau servicii; (2) La fondurile deschise de investitii: cheltuielile anuale ale unui fond, cuprinzand comisionul de administrare a portofoliului, cheltuielile administrative si orice comision 12b-1 (in Statele Unite), impartite la activele nete medii ale fondului. Ratele cheltuielilor inregistrate in trecut pot fi gasite in tabelul cu date financiare din prospect; (3) In asigurari: raportul dintre cheltuielile unei companii de asigurari si venitul incasat din primele de asigurare.

**Rata de actualizare
(Discount rate)**

Rata la care costurile si veniturile viitoare estimate ale unei investitii sunt actualizate pentru a calcula valoarea prezenta a investitiei.

**Rata de conversie
(Conversion ratio)**

Numarul de actiuni comune in care poate fi schimbat un instrument financiar convertibil. Pentru o obligatiune convertibila, rata de conversie se calculeaza ca fiind raportul dintre pretul de conversie si valoarea nominala a obligatiunii.

**Rata de incasare a creantelor
(Collection ratio)**

Perioada medie de timp, exprimata in zile, necesara unei companii pentru a-si transforma creantele in numerar. Lungimea acestei perioade indica eficienta cu care managementul companiei vinde pe credit si incaseaza datoriile de la clienti. O perioada scurta este de preferat deoarece firma obtine bani mai repede pentru a reinvesti sau pentru a-si achita propriile datorii.

**Rata de schimb valutar
(Exchange rate)**

Pretul la care o valuta poate fi schimbata in alta valuta. Ratele de schimb valutar sunt influentate de o serie de factori economici, politici, sociali, juridici, unii dintre ei cu variatie zilnica.

**Rata dividendului
(Dividend payout ratio)**

Procentul din profitul net pe care o companie il plateste actionarilor sai sub forma de dividende. Companiilor care platesc cea mai mare parte din castigurile lor sub forma de dividende le raman foarte putine disponibilitati banesti pentru a face investitii care sa duca in viitor la o crestere. In general, cu cat este mai mare rata dividendului, cu atat compania este mai matura. Companiile aflate intr-un proces de crestere rapida reinvestesc, de regula, intreg profitul si nu platesc dividende. Actiunile firmelor cu rate mari ale dividendului sunt atractive pentru investitorii care cauta in principal un venit curent mare si o crestere limitata a capitalului.

**Rata dobanzii de refinantare
(Discount rate)**

In Statele Unite, rata dobanzii pe care Bancile Rezervei Federale o percep pentru creditele acordate bancilor membre. O modificare a acestei rate este privita ca un semnal puternic al politicii Fed cu privire la modificarea masei monetare si a ratelor dobanzii de pe piata. In general, o crestere a ratei percepute de catre Bancile Rezervei Federale semnalizeaza o crestere a ratelor dobanzii de pe piata monetara si de pe piata de capital.

**Rata dobanzii pentru un imprumut revocabil
(Call money rate)**

Rata dobanzii pe care un broker/dealer o plateste pentru un imprumut revocabil.

**Rata profitului
(Profit rate)**

Profitul net obtinut de catre o companie intr-un an, exprimat ca procent din capitalul actionarilor.

**Rata reala a dobanzii
(Real interest rate)**

Rata curenta a dobanzii minus rata inflatiei. Rata reala a dobanzii poate fi calculata comparand rata dobanzii cu rata prezenta sau cu rata estimata a inflatiei. Rata reala a dobanzii ofera investitorilor in obligatiuni si in alte instrumente cu venit fix posibilitatea de a vedea daca dobanda primita le va permite sa invinga inflatia.

**Rata rentabilitatii
(Rate of return)**

Venitul dintr-o investitie exprimat procentual din investitia initiala. (1) La instrumentele financiare cu venit fix este randamentul curent sau randamentul pana la scadenta pentru obligatiuni si respectiv randamentul curent pentru actiuni

preferentiale. (2) La actiunile comune este randamentul dividendului sau rentabilitatea totala in cazul in care se iau in considerare atat dividendul, cat si cresterea de capital.

Rata venitului (Income ratio)

Raportul dintre venitul net din investitii al unui fond deschis de investitii si activele sale nete medii. Rata venitului evalueaza masura in care un portofoliu genereaza venit. Aceasta valoare poate fi gasita in tabelul cu date financiare din prospect si trebuie analizata prin prisma obiectivelor fondului.

Rating (Rating)

Evaluare a calitatii creditului (gradului de solvabilitate), facuta de agentii independente. Tabelul de mai jos prezinta ratingurile publicate de cele patru agentii bine cunoscute din Statele Unite, impreuna cu o scurta descriere a fiecarui rating. Ratingurile agentiei Moody's variaza de la Aaa, (se spune „single A”, „double A”, „triple A”), la Aa, A s.a.m.d. pana la C, care este cel mai scazut rating. S&P merge de la AAA pana la D, cel mai scazut rating. Fitch si Duff & Phelps urmeaza sistemul de rating S&P. Uneori, Moody's adauga un „1” pentru a indica obligatiunile cele mai puternice din categoriile Aa, A, Baa si Ba. Celelalte agentii adauga uneori un „+” sau un „-” pentru a indica ierarhia relativa in cadrul categoriei de rating. Descrierea semnificatiei fiecarui rating, alcatuita din unul sau doua cuvinte, nu este echivalenta cu descrierea detaliata, de un paragraf, a fiecarui rating furnizata de fiecare agentie de rating. Insa, ea reprezinta o aproximare rezonabila a semnificatiei. De exemplu, S&P si Fitch considera ratingul A drept „Puternic”, in timp ce Moody's si Duff & Phelps il considera „Adecvat”. Prezentarea mai detaliata a semnificatiei fiecarui rating se gaseste in descrierile integrale din publicatiile fiecarei agentii de rating.

Rating diferit (Split rating)

Termen folosit pentru a defini situatia in care unei corporatii i-au fost acordate ratinguri diferite de catre agentii de rating diferite.

Rating provizoriu (Provisional rating)

Clauze in contractul obligatiunii care impun emitentului anumite obligatii cu scopul de a proteja detinatorii de obligatiuni. De exemplu, i se poate interzice emitentului sa foloseasca un activ care a fost oferit drept colateral in cazul in care acesta mai emite si alte obligatiuni. Sau, i se poate impune emitentului sa emita rapoarte catre detinatorii obligatiunilor la anumite date.

Ratingul calitatii creditului (Credit rating)

Evaluare oficiala a capacitatii unui debitor de a-si indeplini la timp obligatiile financiare. Aceste evaluari sunt facute de catre agentii independente de rating pentru companii, persoane fizice si anumite emisiuni de instrumente financiare de credit.

Ratingul obligatiunilor (Bond rating)

Metoda de evaluare a posibilitatii de neindeplinire a obligatiilor contractuale de catre emitentul obligatiunii. In Statele Unite, Moody's Investors Service si Standard & Poor's sunt cele mai importante agentii de rating; Fitch Investors Service si Duff & Phelps Credit Rating Co. sunt agentii de rating mai mici. Acestea analizeaza puterea financiara a fiecarui emitent de obligatiuni, fie ca este corporatie sau municipalitate. Clasificarea obligatiunilor se face prin acordarea unor calificative sau ratinguri de la "AAA" (siguranta maxima) la "D" (faliment). Primele patru ratinguri sunt considerate grad (nivel superior) de investitie. Obligatiunile cu un rating mai mare ofera randamente mai mici datorita pretului pe care investitorul il plateste pentru siguranta mai mare. Vezi Rating.

**Reasigurare
(Coinsurance)**

Impartirea unui risc asigurabil intalnita frecvent atunci cand marimea despagubirilor este atat de mare, incat nu ar fi prudent pentru o singura companie de asigurari sa subscrie intregul risc. De regula, asiguratorul este raspunzator pentru plata despagubirilor pana la o anumita limita stabilita, iar coasiguratorul este raspunzator pentru diferenta peste aceasta limita.

**Reasigurare
(Reinsurance)**

Aranjament prin care o companie de asigurari cumpara asigurare de la o alta companie de asigurari (se reasigura) pentru a acoperi un risc pe care ea il asigura. Astfel, o parte din riscul primei companii de asigurari este asumat de cea de-a doua companie in schimbul unei parti din prima platita de catre asigurat. Prin distribuirea riscului, reasigurarea permite unei companii de asigurari sa accepte clienti a caror asigurare ar fi o sarcina prea mare pentru ea.

**Recapitalizare
(Recapitalization)**

Modificarea structurii capitalului unei corporatii. De exemplu, o firma poate face un imprumut pe termen lung (prin emiterea de obligatiuni) cu scopul de a obtine banii necesari pentru a rascumpara o parte din actiunile sale aflate in circulatie. Deoarece de cele mai multe ori recapitalizarea afecteaza marimea si volatilitatea castigului per actiune, ea prezinta interes pentru actionari. Recapitalizarea se produce de regula atunci cand o firma incearca sa se reorganizeze in timp ce se afla intr-o procedura de faliment.

**Recipisa de depozitare
(Warehouse receipt)**

Act care certifica faptul ca marfurile sunt pastrate in siguranta intr-un depozit. Recipisa poate fi utilizata pentru a transfera dreptul de proprietate asupra unei marfi depozitate, in loc sa fie efectuata livrarea fizica a acesteia.

**Recipisa materiale pretioase
(Vault receipt)**

In cazul contractelor futures pe metale pretioase, document ce indica proprietatea asupra activului de baza depozitat intr-o banca sau alt tip de depozit. Acesta este folosit frecvent ca instrument de livrare.

**Reclamatie
(Reclamation)**

Dreptul unui vanzator intr-o tranzactie de a-si recupera valorile mobiliare si de a restitui banii (conform contractului), sau al unui cumparator de a-si recupera banii si de a restitui valorile mobiliare (conform contractului), in cazul in care a fost facuta o livrare necorespunzatoare sau au existat alte nereguli in cadrul procesului de decontare. Vezi Rejection.

**Recomandare
(Moral suasion)**

In Statele Unite, folosirea de catre Rezerva Federala a unei recomandari pentru a influenta politicile de creditare a bancilor membre, in locul luarii de masuri directe, cum ar fi schimbarea ratelor dobanzii sau a cerintelor privind rezerva

**Recunoasterea unei datorii
(Acknowledgement of debt)**

Document purtand semnatura debitorului care atesta faptul ca acesta datoreaza o suma de bani creditorului sau. Acest document este negociabil si, in consecinta, permite oricarui posesor legitim al acestuia sa incaseze la scadenta dobanda si principalul.

**Redeschidere
(Reopening)**

(1) Deschiderea sedintei de tranzactionare a unei valori mobiliare dupa ce tranzactionarea a fost suspendata. De exemplu, oficialii unei burse pot suspenda tranzactionarea unei valori mobiliare pana cand anumite informatii sunt facute publice. In urma anuntului, tranzactionarea va fi reluata. (2) Vanzarea de catre Trezoreria Statelor Unite a unor instrumente financiare de credit suplimentare dintr-o emisiune existenta, in loc sa ofere o emisiune noua cu termeni diferiti. Noile instrumente financiare de credit au aceiasi termeni ca si cele aflate in circulatie, insa daca conditiile pietei s-au modificat de cand a fost vanduta emisiunea existenta, atunci redeschiderea emisiunii va necesita modificarea pretului de vanzare pentru a face instrumentele financiare de credit competitive in noile conditii.

Redistribuire emisiune obligatiuni

(Remarketing)

Redistribuire oficiala a unei emisiuni de obligatiuni pentru care forma sau structura a fost schimbata. Cel mai des este folosita cand finantarea cu rata variabila este schimbata cu finantarea cu rata fixa, de regula datorita faptului ca faza de constructie a unui proiect, finantat prin imprumutul obligatar, a fost terminata, ca ratele dobanzii nu mai sunt la un nivel convenabil pentru emitent sau datorita cerintelor din contractul obligatiunii.

Reducere

(Markdown)

(1) Pe piata OTC, este diferenta dintre pretul platit de un dealer, actionand ca principal (formator de piata), unui client individual de la care cumpara o valoare mobiliara si pretul la care dealerul poate vinde ulterior aceeași valoare mobiliara unui alt dealer. Vezi As principal. (2) Scadere a pretului unei valori mobiliare de catre un dealer datorita schimbarii conditiilor pietei. De exemplu, un dealer de obligatiuni poate decide sa aplice un markdown obligatiunilor pe termen lung detinute in portofoliu atunci cand ratele dobanzii de pe piata cresc.

Reducere suplimentara de pret

(Additional takedown)

La emisiunile noi de obligatiuni municipale este reducerea de pret de care beneficiaza un membru al sindicatului de distribuire atunci cand cumpara obligatiuni de la sindicat pentru contul propriu (ca dealer), sau in scopul revanzarii catre un client.

Reducerea totala

(Full takedown)

Reducerea totala fata de pretul net de care beneficiaza un membru al sindicatului de distribuire a unei emisiuni de obligatiuni municipale, atunci cand cumpara o obligatiune de la sindicat.

Reechilibrarea portofoliului

(Portfolio rebalancing)

In cazul unui portofoliu de fonduri deschise de investitii, procesul de revizuire periodica a acestuia in scopul aducerii ponderilor actiunilor, obligatiunilor si instrumentelor financiare echivalente cu numerarul la valorile stabilite pe termen lung pentru aceste active. Reechilibrarea portofoliului se face vanzand titluri de participare ale fondurilor din categoriile supraevaluate si cumparand titluri de participare ale fondurilor din categoriile subevaluate.

Refinantare

(Refinancing)

(1) In domeniul bancar: prelungirea scadentei unui imprumut sau cresterea valorii unui imprumut existent sau ambele. (2) Obligatiuni: vezi Refunding.

Refinantare

(Refunding)

Emiterea unor obligatiuni noi cu scopul de a obtine fonduri pentru a rascumpara fie obligatiuni mai vechi ajunse la scadenta, fie obligatiuni aflate in circulatie emise in niste termeni mai putin favorabili. Scopul refinantarii poate fi reducerea costului cu

dobanda, prelungirea scadentei datoriei, eliminarea unor clauze restrictive existente sau alte schimbari contractuale.

**Refinantare
(Rolled over)**

Proces prin care sunt vandute instrumente financiare noi pentru a achita instrumentele financiare care ajung la scadenta. Acestea din urma se spune ca sunt refinantate.

**Refinantare anticipata
(Advance refunding)**

(1) Vanzarea de noi obligatiuni municipale "de refinantare", inaintea primei date de rascumparare a vechilor obligatiuni pentru a micsora costurile cu dobanda, pentru a modifica anumite clauze din contractul obligatiunii sau din alte motive. Venitul din emisiunea de refinantare este investit, de obicei, in instrumente financiare de credit de trezorerie pana cand obligatiunile mai vechi, cu rate ale dobanzii mai mari, devin rascumparabile. (2) Schimbarea inainte de data scadentei a instrumentelor financiare ale guvernului Statelor Unite ce urmeaza sa ajunga la scadenta, cu noi instrumente financiare avand o scadenta mai indepartata, cu scopul prelungirii datoriei publice ca alternativa la o criza economica care ar putea rezulta prin achitarea datoriei publice la acel moment.

**Refinantare dintr-un fond escrow
(Defeasance)**

Inlocuire a unei datorii mai vechi cu una noua, de regula folosind banii obtinuti din noua emisiune la alcatuirea unui portofoliu din instrumente financiare de trezorerie care sa fie suficient pentru a plati serviciul datoriei pentru instrumentele financiare de credit mai vechi, aflate in circulatie. Cand o emisiune de obligatiuni este refinantata, dreptul detinatorilor de obligatiuni asupra veniturilor emitentului este eliminat, iar datoria veche poate fi stearsa din registrele emitentului.

**Registratar
(Registrar)**

Firma a carei raspundere este sa actualizeze registrul actionarilor si registrul detinatorilor de obligatiuni pentru diversi emitenti si sa tina evidenta numarului de actiuni si/sau de obligatiuni pe care un emitent le are in circulatie. In cazul emisiunilor de instrumente financiare transferabile in forma nominativa, registratarul trebuie sa verifice daca certificatele emise corespund cu cele care au fost anulate, astfel incat numarul total al instrumentelor aflate in circulatie sa ramana constant. De asemenea, registratarul trebuie sa se asigure ca numarul actiunilor aflate in circulatie nu depaseste numarul autorizat al actiunilor (numarul de actiuni aprobat de adunarea generala a actionarilor).

**Registru obligatiuni
(Book entry)**

Sistem de inregistrare a proprietatii asupra obligatiunilor, in registre pastrate la un depozitar central, si care nu presupune existenta unor certificate aflate in posesia detinatorului obligatiunilor sau a brokerului sau.

**Registru de ordine al investitorilor
(Public book (of orders))**

Registru ce contine ordinele de cumparare si/sau de vanzare introduse de catre investitori care sunt departe de piata curenta. Registrul este tinut de un broker de bursa, in cazul ordinelor pentru optiuni, sau de un specialist, in cazul ordinelor pentru actiuni. Numai acestia stiu la ce pret si in ce cantitate sunt ordinele investitorilor cele mai apropiate de piata curenta. Vezi Board broker, Specialist.

**Registru specialistului
(Specialist book)**

In Statele Unite, sistem de tinere a evidentei utilizat de catre specialistii NYSE pentru a inregistra cronologic ordinele de cumparare si de vanzare la preturi specificate pe

care acestia le primesc spre executare. Cuprinde, de asemenea, portofoliul propriu de valori mobiliare. Registrul nu este de informatie publica.

Reglementare (Regulation)

Control guvernamental asupra pietelor organizate exercitat prin intermediul legilor, regulilor, orientarilor, inspectiilor, supravegherii si auditului in scopul atingerii unui obiectiv dorit (de catre guvern). De exemplu, in Statele Unite, in industria obligatiunilor municipale, reglementarea este facuta de catre Municipal Securities Rulemaking Board, Securities and Exchange Commission si o varietate de agentii de reglementare.

Regresie catre medie (Regression to the mean)

Importanta lege economica a pietelor financiare ce sustine ca daca rentabilitatile au fost o perioada de timp mult peste media lor istorica, acestea se vor diminua in viitor, iar daca rentabilitatile au fost sub medie, este probabil ca in viitor ele sa fie peste medie. Fondurile de investitii, ca si piata actiunilor, tind sa inregistreze in timp o regresie catre medie. Fondurile care o perioada de timp au generat rentabilitati exceptionale, adesea scad din diverse motive.

Regula Amex 411 (Amex rule 411)

Versiunea Bursei Americane de Valori a regulii NYSE "Cunoaste-ti clientul!".

Regula amortizarii cu 25% (Twenty-five percent cushion rule)

In Statele Unite, regula utilizata de catre analistii in domeniul obligatiunilor municipale bazate pe venituri, conform careia veniturile care se estimeaza ca se vor obtine dintr-un activ finantat printr-o emisiune de obligatiuni de acest tip, trebuie sa depaseasca cu 25% costul de functionare, intretinere si serviciul datoriei.

Regula de retinere (Retention requirement)

In cazul conturilor in marja restrictionate, regula care stabileste procentul din venitul obtinut din vanzari pe care un client trebuie sa-l pastreze in cont pentru a reduce soldul debitor.

Regula intreruperii tranzactionarii (Circuit breakers)

In Statele Unite, masuri luate de marile burse pentru a opri temporar tranzactionarea actiunilor si a contractelor futures pe indici de actiuni atunci cand piata a scazut cu o anumita valoare intr-o anumita perioada de timp. Scopul acestor masuri este acela de a preveni o cadere libera a pietei, permitand reechilibrarea ordinelor de cumparare si de vanzare. Ele au fost introduse in 1987 dupa Lunea Neagra.

Regula omului prudent (Prudent-man rule)

Standard adoptat in scopul orientarii celor a caror responsabilitate principala o reprezinta investirea banilor altora. Conform acestei reguli, un fiduciar trebuie sa actioneze asa cum ar face-o un om prudent, cu tact si inteligenta, incercand sa obtina un venit rezonabil, sa conserve capitalul si, in general, sa evite investitiile speculative. In Statele Unite, statele care nu folosesc acest sistem folosesc sistemul listei legale care permite fiduciarilor sa investeasca doar in acele instrumente financiare transferabile prevazute in cadrul unei liste denumita lista legala. Vezi Legal list.

Regula plus tick (Plus tick rule)

Statele Unite, regula SEC care impune ca o vanzare short a unui lot standard sa fie facuta la un pret mai mare decat pretul ultimei tranzactii a acelei valori mobiliare. De exemplu, daca ultima tranzactie a fost facuta la 40, urmatoarea vanzare short trebuie facuta la 40 1/8 sau mai mult. Daca ultima tranzactie a fost ea insasi facuta la

un pret mai mare decat cel al tranzactiei precedente, atunci urmatoarea tranzactie care se face la acelasi pret este un zero plus tick si se califica pentru o vanzare short. De exemplu, daca ultimele doua tranzactii au fost facute la 40 si 401/8, atunci urmatoarea vanzare short ar putea fi facuta la 401/8 - un zero plus tick.

Regula pretului marfii

(Call rule)

Reglementare a bursei prin care pretul oficial de cumparare a unei marfi pe piata cash este stabilit la inchiderea fiecarei zile de tranzactionare. El se mentine pana la deschiderea sedintei de tranzactionare urmatoare.

Regula procentului de 25%

(Twenty-five percent rule)

In Statele Unite, regula utilizata de catre analistii in domeniul obligatiunilor municipale, conform careia datoria in obligatiuni a unui emitent nu trebuie sa depaseasca 25% din bugetul sau anual.

Regulamentul G

(Regulation G)

Regulament al Consiliului Rezervei Federale care cere ca orice entitate, alta decat o banca comerciala sau un broker/dealer, care acorda credite cu scopul de a finanta cumpararea de instrumente financiare, sa se inregistreze si sa se supuna jurisdicției Consiliului Rezervei Federale.

Regulamentul T

(Regulation T)

Regulament al Consiliului Rezervei Federale care stabileste marimea creditului initial care poate fi acordat investitorilor in valori mobiliare de catre brokeri, dealeri si membrii bursei de valori nationale precum si cerintele referitoare la marja.

Regulamentul U

(Regulation U)

Regulament al Consiliului Rezervei Federale ce stabileste marimea creditului pe care o banca il poate acorda unui client pentru a cumpara si mentine valori mobiliare intr-un cont in marja.

Regulamentul W

(Regulation W)

Regulament al Consiliului Rezervei Federale care reglementeaza creditele cu plata in rate (installment loans).

Regulamentul X

(Regulation X)

Regulament al Consiliului Rezervei Federale care confera o responsabilitate egala in respectarea regulamentelor G, T si U, atat debitorului cat si creditorului.

Reinvestire

(Rollover)

In cazul instrumentelor financiare de credit, este reinvestirea banilor primiti dintr-un instrument financiar de credit, care a ajuns la scadenta, intr-un instrument financiar de credit similar. Se practica, de regula, in cazul investitiilor pe termen scurt, cum ar fi certificatele de depozit, efectele de comert si bonurile de trezorerie.

Reinvestire automata

(Automatic reinvestment)

Serviciu oferit de fondurile de investitii prin care dividendele si distribuirile din castigurile de capital pot fi reinvestite in unitati de fond intregi sau in fractiuni de unitati la valoarea curenta a activului net. Un program de reinvestire poate oferi mai multe optiuni. De exemplu, un investitor poate alege sa reinvesteasca doar distribuirile din castigurile de capital si sa incaseze distribuirile din venit, sau sa reinvesteasca distribuirile dintr-un fond intr-un alt fond din cadrul aceleiasi familii de fonduri.

Reipotecare

(Rehypothecation)

Folosirea drept colateral de catre o firma de brokeraj a unor instrumente financiare care au fost oferite drept garantie firmei de catre un client al sau, pentru a obtine un imprumut de la o banca in scopul finantarii contului acestui client.

Rentabilitate totala

(Total return)

Cel mai complet instrument de masura a performantei unei investitii. Rentabilitatea totala ia in calcul atat cresterea sau scaderea pretului unei investitii, cat si venitul generat de aceasta.

Rentabilitatea capitalului

(Return on capital (Capital return))

(1) Valoare procentuala care indica rentabilitatea pe care managementul unei firme a obtinut-o intr-o anumita perioada, folosind capitalul pe care detinatorii actiunilor comune l-au investit. Se calculeaza impartind profitul net obtinut in acea perioada (dupa scaderea dividendelor aferente actiunilor preferentiale aflate in circulatie), la capitalul actionarilor (dupa scaderea valorii nominale a actiunilor preferentiale aflate in circulatie). (2) Vezi Rate of return.

Rentabilitatea medie geometrica

(Geometric mean return)

O rata medie compusa a rentabilitatii. Pentru un fond deschis de investitii aceasta se calculeaza, de obicei, ca fiind media geometrica a rentabilitatilor totale anuale pe o perioada de cativa ani.

Rentabilitatea nominala

(Nominal return)

(1) Rata dobanzii stabilita contractual pe care o plateste un instrument financiar cu venit fix. (2) Rentabilitatea totala a unei investitii, fara a lua in calcul inflatia. Desi rentabilitatea nominala este foarte utila in compararea rentabilitatilor generate de diferite investitii, ea poate fi o informatie inselatoare cu privire la castigul real pe care investitorul il va obtine dintr-o investitie. Vezi Real return.

Rentabilitatea reala

(Real return)

Rentabilitatea nominala a unei investitii, ajustata cu inflatia. Daca inflatia se dovedeste a fi mult mai mare decat au estimat investitorii, rentabilitatea reala poate fi negativa. Evident, cu cat rentabilitatea reala este mai mare, cu atat este mai bine. Vezi Nominal return.

Renunta

(Give up)

(1) Practica, in prezent interzisa, prin care un investitor mare dispunea ca brokerul care a executat tranzactia sa "renunte" la o parte din comision in favoarea altui broker. Aceasta practica era foarte des intalnita in perioada in care ratele comisiunelor erau fixe, iar tranzactiile mari produceau in mod artificial comisioane mari din care o parte era transferata altor firme care furnizau investitorului servicii pretioase, cum ar fi servicii de analiza. (2) Termen folosit in tranzactiile cu valori mobiliare in care sunt implicati trei brokeri. De exemplu, Brokerul A, broker de ring al unei firme de brokeraj, executa un ordin de cumparare pentru Brokerul B, alt broker al acelei firme, care la acel moment are prea multe ordine de executat. Brokerul A incheie tranzactia cu Brokerul C (brokerul firmei de brokeraj vanzatoare). Brokerul A "renunta" in favoarea brokerului B astfel incat raportul de tranzactionare va indica o tranzactie intre Brokerul B si Brokerul C, desi tranzactia a fost incheiata de fapt intre Brokerul A si Brokerul C.

Repetarea preturilor omise

(Repeat prices omitted)

Anunt pe tabela e-electronica ca doar prima dintre tranzactiile cu o valoare mobiliara care se fac la un pret va fi raportata. Urmatoarele tranzactii vor fi raportate doar daca va exista o modificare de pret. Anuntul este folosit cand volumul foarte mare al tranzactiilor necesita o viteza mai mare in raportarea tranzactiilor.

**Reprezentant inregistrat/autorizat
(Registered representative)**

Membru al unei burse americane de valori care actioneaza ca responsabil de cont pentru clientii investitori. Pentru a se califica drept reprezentant inregistrat/autorizat, o persoana trebuie sa aiba o pregatire de specialitate in domeniul valorilor mobiliare, sa promoveze o serie de examene obligatorii, inclusiv General Securities Examination. „Registered“ se refera la faptul ca acesta este autorizat de SEC si de bursa respectiva. Vezi Account executive.

**Rescontare
(Rediscount)**

Operatiune prin care un instrument financiar de credit negociabil pe termen scurt (cum ar fi un accept bancar sau un efect de comert) a fost scontat la o banca - adica, schimbat pentru o suma de bani ajustata pentru a reflecta rata curenta a dobanzii. Banca sconteaza apoi instrumentul financiar de credit a doua oara, in beneficiul sau, la o alta banca. In Statele Unite, rescontarea a constituit candva mijlocul principal prin care bancile imprumutau fonduri suplimentare de la Fed. In prezent, majoritatea bancilor fac acest lucru scontand propriile lor bilete garantate cu instrumente financiare de credit guvernamentale sau cu alte instrumente financiare eligibile.

**Respingere
(Rejection)**

Dreptul cumparatorului intr-o tranzactie de a refuza sa accepte o valoare mobiliara care i-a fost prezentata pentru a incheia tranzactia. Acest lucru se intampla, de obicei, atunci cand valoarea mobiliara nu a fost andosata sau cand alte reguli pe care le presupune o livrare corespunzatoare nu au fost respectate. Vezi Reclamation.

**Responsabil de cont
(Account executive (AE))**

Angajat al unei firme broker/dealer care consiliaza clientii investitori si se ocupa de ordinele acestora. In Statele Unite, responsabilul de cont trebuie sa fie inregistrat la Asociatia Nationala a Dealerilor de Valori Mobiliare (NASD). De asemenea, cunoscut ca reprezentant inregistrat (registered representative-RR) sau ca broker.

**Restanta
(Arrearage)**

(1) in general: suma de bani datorata care nu a fost platita la timp. (2) in investitii: dobanda aferenta obligatiunilor sau dividendele aferente actiunilor privilegiate cumulative care sunt datorate si neplatite.

**Retender
(Retender)**

Dreptul unui detinator de contracte futures, care a primit de la casa de compensatie o notificare privind livrarea activului de baza, de a oferi notificarea spre vanzare pe piata, compensandu-si astfel obligatia de a accepta livrarea conform contractului. Acest lucru este posibil doar in cazul anumitor contracte futures si doar intr-o anumita perioada de timp.

**Retinere
(Retention)**

La distribuirea emisiunilor noi de instrumente financiare transferabile, este acea parte dintr-o emisiune care este alocata unui membru al sindicatului dupa ce o parte din emisiune a fost retinuta de catre managerul de sindicat pentru vanzarile catre investitorii institutionali si pentru alocarile care vor fi facute firmelor din grupul de vanzari care nu sunt membre ale sindicatului.

**Retinere
(Withholding)**

Practica prin care membrul unui sindicat de distribuire a unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile retine in mod ilegal o parte din instrumentele financiare ce i-au fost alocate, cu scopul de a le pastra sau de a le revinde pentru a obtine un profit de pe urma cresterii pretului, imediat dupa ce emisiunea incepe sa se

tranzactioneze pe piata secundara. In Statele Unite, aceasta practica este o incalcare a Regulilor NASD de Practica Onesta. Vezi Free-riding and withholding.

**Retrogradare
(Downgrade)**

Scaderea ratingului unei obligatiuni de catre o agentie independenta de rating, cum ar fi Moody's sau Standard & Poor's.

**Revenire (in forta)
(Rally)**

Crestere brusca pe termen scurt a preturilor valorilor mobiliare in general, sau a pretului unei anumite valori mobiliare dupa o perioada de scadere sau de stabilitate a preturilor.

**Rezerva
(Reserve)**

Cont specificat in contractul unei obligatiuni, restrictionat pentru un anumit scop si care nu este disponibil pentru cheltuieli.

**Rezolutie principala
(Master resolution)**

Document care stabileste termenii generali conform carora un emitent poate vinde mai mult de o emisiune de obligatiuni.

**Ring
(Floor)**

Zona destinata tranzactionarii valorilor mobiliare intr-o bursa. Vezi Trading post.

**Ring de tranzactionare
(Trading floor)**

Spatiu din cadrul fiecarei burse organizate unde cumparatorii si vanzatorii se intalnesc pentru a face tranzactii.

**Risc
(Risk)**

In general, posibilitatea ca unul sau mai multe fapte, evenimente sau fenomene ce se desfasoara intr-un mediu cert sau incert sa produca o abatere de la evolutia lor, inregistrand rezultate diferite de cele cunoscute sau scontate. In investitii, probabilitatea ca o anumita investitie sa genereze pierderi datorita evolutiei nefavorabile a pretului.

**Risc asumat
(Take a flier)**

Expresie din jargon semnificand cumpararea unor valori mobiliare stiind ca acestea sunt foarte riscante.

**Risc de administrare
(Management risk)**

Riscul pe care si-l asuma investitorii in fondurile administrate activ ca investitiile pe care le face un manager de portofoliu sa obtina rezultate slabe. In plus, exista intotdeauna riscul ca un manager celebru sa plece la un alt fond de investitii datorita ivirii unei oportunitati mai mari. Investitorii in fondurile pe indici nu isi asuma acest risc.

**Risc de companie
(Business risk)**

Riscul ca o companie sa obtina rezultate slabe o perioada de timp si, in cele din urma, sa dea faliment. Acest risc este mai mare in cazul companiilor din industriile ciclice sau al celor relativ noi. Riscul de companie ii afecteaza pe detinatorii de actiuni si de obligatiuni deoarece este posibil ca firma sa nu poata plati dividendele, dobanzile si/sau sa rascumpere obligatiunile la scadenta.

**Risc de lichiditate
(Liquidity risk)**

Riscul cu care se confrunta detinatorii de valori mobiliare slab tranzactionate sau nelichide care sunt nevoiti sa vanda o cantitate relativ mare de valori mobiliare intr-o

perioada scurta. Cand presiunea de vanzare este prea mare, dealerii isi micsoreaza rapid preturile de cerere. Cu cat lichiditatea este mai mare, cu atat riscul de lichiditate este mai mic. Obligatiunile speculative, actiunile companiilor mici si cele tranzactionate pe pietele straine slabe prezinta acest risc.

Risc de sector

(Sector risk)

Riscul ca ritmul de crestere a unei anumite industrii, ca de exemplu biotehnologia, sa scada.

Risc limitat

(Limited risk)

Riscul implicat de cumpararea unei optiuni. De exemplu, un investitor care plateste o prima pentru a cumpara o optiune call pe o actiune nu va pierde mai mult decat prima in cazul in care actiunea de baza nu creste pe durata de viata a contractului. Spre deosebire de o optiune, un contract futures presupune asumarea unui risc nelimitat, deoarece cumparatorul poate fi nevoit sa mai depuna bani in cazul unei evolutii nefavorabile a pretului activului de baza.

Risc maxim asumat

(Coinsurance)

Termen folosit pentru a desemna marimea pierderii pe care un investitor este dispus sa si-o asume. De exemplu, daca un manager de portofoliu efectueaza un hedging pentru 85% din active, riscul la care se expune este de 15%.

Riscul acordarii unei optiuni put implicite

(Put option risk)

Este un risc al emitentului, deoarece optiunea put implicita confera investitorului dreptul de a vinde valorile mobiliare inapoi emitentului, drept pe care acesta il poate exercita daca valorile mobiliare nu ating performantele asteptate. In cazul emisiunilor de actiuni preferentiale, exercitarea optiunii put implicite creeaza probleme emitentului, deoarece acest lucru presupune diminuarea capitalului social. In cazul emisiunilor de obligatiuni, emitentul isi asuma riscul de a gasi urgent fonduri pentru rambursarea imprumutului obligatar.

Riscul bazei

(Basis risk)

Risc specific contractelor futures. El se refera la diferenta dintre pretul unui anumit produs practicat pe piata la vedere (pretul cash) si pretul contractului futures pe produsul respectiv (pretul futures). Aceasta diferenta, denumita baza, reprezinta aproximativ marimea castigului sau a pierderii potentiale, respectiv a variatiei platii de echilibrare care se afla in sarcina celor doi investitori implicati intr-un contract futures. Riscul consta in faptul ca, datorita producerii unor fenomene, baza se poate mari sau micsora obligand investitorii la plati suplimentare pe care uneori acestia nu le pot efectua.

Riscul clasei de activitate

(Asset-class risk)

Riscul de a alocat o parte prea mare din fondurile disponibile pentru investire intr-una din clasele de active: actiuni, obligatiuni sau instrumente financiare echivalente cu numerarul, ori intr-o subcategorie cum ar fi actiunile straine. Minimizarea acestui risc se face urmand un plan de alocare a activelor ce utilizeaza ponderi flexibile si reechilibrand periodic portofoliul conform ponderilor stabilite initial ale claselor de active.

Riscul conversiei

(Conversion risk)

Riscul ca un aranjament initial de finantare printr-o emisiune de actiuni preferentiale sau de obligatiuni sa fie schimbat prin conversie. In functie de prevederile legale dintr-o tara, conversia poate fi un drept al investitorului si/sau al emitentului. Clauza de conversie trebuie sa specifice pretul de conversie, rata de conversie si eventual modul de calcul al primei de conversie. Pentru investitor, in cazul conversiei

obligatiuni-actiuni comune, conversia ii creeaza posibilitatea de a dobandi aceleasi drepturi ca orice actionar in compania respectiva, dar pierde un venit mai sigur decat cel oferit de dividendul actiunilor comune. Pentru emitent, in cazul conversiei obligatiuni-actiuni comune, are loc transformarea datoriei in proprietate avand drept consecinta cresterea capitalului social, insa se dilueaza proprietatea actionarilor existenti in companie inaintea conversiei.

Riscul credibilitatii

(Credit risk)

Este un risc al increderii care se refera la faptul ca emitentul (utilizatorul de fonduri) din activitatea sa trecuta sau din datele expuse in prospect nu prezinta suficiente probe, argumente, conditii care sa motiveze investitorul (furnizorul de capital) sa participe la oferta primara. Deficiente pot fi de ordin juridic sau economic si privesc veridicitatea si transparenta informatiei, clauze si indicatori ai emitentului sau ai titlului de valoare care face obiectul ofertei, precum si unele corelatii dintre acestia, comparati cu mediul extern al pietei.

Riscul creditului

(Credit risk)

(a) Risc ce consta in posibilitatea ca o plata asteptata sa nu se efectueze la timp sau deloc. Intarzierea sau incetarea platii poate avea diferite cauze, dar indiferent care ar fi acestea, creditorul sufera un proces de decapitalizare care ii va afecta performantele. (b) In cazul unei emisiuni de obligatiuni municipale sau de corporatie, riscul consta in posibilitatea ca emitentul sa se confrunte cu dificultati financiare, ceea ce poate determina o deteriorare a solvabilitatii sau chiar neindeplinirea obligatiilor de plata aferente emisiunii.

Riscul de companie

(Company risk)

Riscul de a avea loc unele evenimente nefavorabile pentru o companie, cum ar fi, de exemplu, un proces, obtinerea unor castiguri mici sau pierderea unei piete importante. Investitorii in fonduri nu trebuie sa-si faca probleme in privinta acestui risc, deoarece el este in mare masura eliminat prin diversificarea portofoliului. De asemenea, mai este cunoscut ca risc diversificabil sau ca risc aleator.

Riscul de confiscare

(Confirmation)

Riscul ca proprietatea asupra activelor care sunt implicate in mod voluntar sau involuntar intr-o activitate ilcita sa fie trecute in proprietatea statului fara nici o compensare.

Riscul de contaminare

(Contagion risk)

Riscul ca un rezultat negativ inregistrat de catre o entitate ce apartine unui grup sa afecteze celelalte entitati din acel grup datorita similitudinii de activitate si a legaturilor functionale. In cazul tranzactiilor cu actiuni, atunci cand actiunile unei companii scad rapid sub o anumita valoare, efectul acestei scaderi poate fi acela denumit "avalansa" (snowballing). Acesta se manifesta prin atragerea dupa sine a scaderii pretului actiunilor apartinand companiilor din acelasi domeniu de activitate sau dintr-un domeniu de activitate conex. Bancile sunt si ele supuse acestui risc. In acest caz, el se numeste risc interbancar (interbank risk) si afecteaza bancile cliente sau bancile care lucreaza in mod direct cu cea care a declansat fenomenul.

Riscul de expatriere

(Exit risk)

Riscul ca circulatia capitalului strain (profitul sau principalul) sa fie ingreunata, de regula la iesirea din tara gazda, prin diverse prevederi sau precizari care discrimineaza investitorul strain fata de cel autohton. Termenul "exit risc" sau "exit opportunity" se mai intrebuinteaza si pentru a desemna relatia dintre investitor si entitatea in care acesta a investit capitalul sau, prin care posibilitatea de a inchide pozitia de cumparare este limitata.

**Riscul de expropriere
(Expropriation risk)**

Consta in posibilitatea ca un guvern sa deposedeze o persoana sau o companie de investitiile de activele sale, oferind in schimb compensari la pretul pietei. Prin expropriere, investitorul pierde o parte din capitalul investit si posibilitatea obtinerii profiturilor viitoare.

**Riscul de insolvabilitate
(Insolvency risk)**

Riscul ca o companie, utilizand resursele proprii, sa nu poata face fata obligatiilor sale de plata. Folosindu-se formula contabila: $\text{Active} - \text{Datorii} = \text{Activul net}$, din punct de vedere matematic, formula poate ajunge la $\text{Active} = \text{Datorii}$ atunci cand activul net este zero. Aceasta egalitate nu satisface cerinta de solvabilitate a companiei, deoarece practic nu toate activele companiei pot fi transformate imediat in bani, fara sa afecteze structura activelor functionale ale companiei.

**Riscul de piata
(Market risk)**

(1) Riscul ca factorii care influenteaza cererea si oferta pentru produse si servicii sa evolueze in directii si cu intensitati diferite, producand reactii de schimbare in lichiditatea, volatilitatea si respectiv pretul acestora, determinand in mod continuu o dinamica a conditiilor de realizare a schimbului care afecteaza marimea rezultatelor prezente sau viitoare ale participantilor. Vezi Price risk, Liquidity risk, Volatility risk.
(2) Riscul ca piata actiunilor in ansamblu sa scada. Acest risc nu poate fi eliminat prin diversificare. Managerii de portofoliu pot incerca sa se protejeze impotriva riscului de piata transferand un procent mai mare din portofoliile lor in instrumente financiare ale pietei monetare sau facand hedging cu contracte futures si optiuni. Insa, riscul de piata nu este un drum cu sens unic; pe de alta parte exista riscul de a sta deoparte atunci cand preturile actiunilor cresc.

**Riscul de plata anticipata
(Prepayment risk)**

In cazul imprumuturilor ipotecare este riscul cu care se confrunta detinatorii de instrumente financiare bazate pe ipoteci ca emitentul sa ramburseze principalul mai devreme, ca urmare a exercitarii de catre debitorii ipotecari a dreptului de a achita anticipat datoria. Acest lucru se intampla in timpul unei perioade de scadere a ratelor dobanzii cand proprietarii de locuinte isi refinanteaza ipotecile la rate mai scazute. Plata anticipata este des utilizata in cazul imprumuturilor ipotecare ce au o durata mare, de 20-30 ani. Ea creeaza posibilitatea de circulatie a fondurilor, inasa ridica problema reinvestirii de catre creditor, in conditii noi, de regula la randamente mai mici decat cele initiale.

**Riscul de reinvestire a dobanzii/dividendului
(Coupon/dividend reinvestment risk)**

Reinvestirea venitului din investitii, dobanda sau dividendul, consta in distribuirea de noi instrumente financiare in loc de bani. Investitorii care au nevoie de numerar pot sa vanda apoi aceste instrumente financiare transferabile pe piata, dar suporta cheltuielile de tranzactionare, ceea ce le diminueaza randamentul.

**Riscul de tara
(Country risk)**

(1) Riscul datorat conditiilor politice, economice si sociale particulare in care evolueaza fiecare economie nationala. El este un indicator agregat al riscurilor specifice functionarii activitatilor politice, economice si sociale intr-un cadru national suveran si independent, in care sunt aplicate politici, decizii si strategii cu eficiente diferite. Vezi Legal risk, Political risk, Double taxation risk, Currency exchange risk.
(2) Pentru un investitor pe plan international, este riscul ca o tara sa se confrunte cu probleme economice sau politice grave, sau chiar cu o calamitate naturala. Cel mai mare risc exista in cazul unui fond care investeste intr-o singura tara, cu o economie emergenta.

**Riscul dublei impozitari
(Double taxation risk)**

Riscul ca venitul din investitii si/sau castigurile de capital sa fie impozitat atat in tara exportatoare de capital, cat si in cea importatoare de capital. In cadrul cooperarii internationale, acest risc se elimina printr-o intelegere de recunoastere a unei singure impozitari, de regula a tarii importatoare de capital, sau prin acordarea investitorului a posibilitatii de a alege locul de impozitare.

**Riscul fiduciar
(Fiduciary risk)**

Riscul ca, in timpul procesului de administrare, fiduciarul sa ia decizii si sa actioneze, cu sau fara buna stiinta, impotriva intereselor beneficiarului, cauzandu-i acestuia o pierdere potentiala sau reala, partiala sau totala a activelor incredintate spre administrare. In general, raspunderea si comportamentul fiduciarului sunt normate printr-un regulament care impune ca administrarea activelor incredintate sa fie efectuata cu diligenta administrarii bunurilor proprii ("regula omului prudent"). In ultima vreme, exista tendinta ca "regula omului prudent" sa fie inlocuita de "regula expertului prudent" prin adaugarea unor raspunderi sporite fiduciarului. Vezi Prudent-man rule.

**Riscul financiar
(Financing risk)**

Consta in influenta negativa pe care o poate avea politica dobanzilor si cea fiscala asupra rezultatelor finale ale emitentului. Pentru reducerea acestui risc se stabilesc strategii pentru ca rezultatul final al companiei sa satisfaca cat mai deplin investitorii si in special actionarii. In acest proces, un rol important il are analiza urmatoarelor indicatori: castigul total inainte de plata dobanzilor si a impozitelor (earnings before interest and taxes - EBIT), castigul inainte de impozitare (earnings before taxes - EBT) si castigul dupa impozitare (earnings after taxes - EAT).

**Riscul inconvertibilitatii monedei
(Currency exchange risk)**

Riscul ca, prin decizia politica a unei tari, moneda nationala sa nu poata fi liber convertita intr-o alta moneda, blocand in acest fel participarea investitorilor straini.

**Riscul inflatiei
(Inflation risk)**

Riscul ca rentabilitatea investitiilor pe piata de capital sa nu tina pasul cu cresterea nivelului general al preturilor (cu rata inflatiei). Aceasta este o problema serioasa in cazul investitiilor sigure, cum ar fi bonurile de trezorerie. Portofoliile de actiuni comune ofera cea mai buna protectie pe termen lung impotriva inflatiei.

**Riscul investitiei
(Investment risk)**

Posibilitatea de a inregistra pierderi dintr-o investitie.

**Riscul legislatiei
(Legal risk)**

Este riscul rezultat din neaplicarea legilor, din existenta unei legislatii incomplete sau datorita unei fluiditati exagerate a elaborarii de legi noi, fapt care conduce la situatia in care unele contracte nu sunt respectate sau nu se ofera o protectie adecvata proprietatii fizice sau intelectuale, private, individuale sau celei asociate. Ca rezultat, relatiile economice devin incerte si interesul investitorilor straini scade.

**Riscul neatingerii si nementinerii pragului de rentabilitate
(Breakeven point risk)**

Are doua semnificatii: de a nu putea atinge pragul de rentabilitate de catre o companie nou infiintata sau un program de investitii si, respectiv, de a nu putea mentine rentabilitatea in conditiile variabile de productie, vanzare si adaptare continua la cerintele noi ale pietei. Nivelul de echilibru al operatiunilor companiei este acea stare in care costurile fixe sunt acoperite $F = Q(P-V)$. Pentru ca firma sa fie viabila, cantitatea minima de productie vanduta va fi egala cu: $Q = F/(P-V)$, in care P

este pretul de vanzare, Q este cantitatea produsa, F este marimea cheltuielilor fixe, iar V este marimea cheltuielilor variabile.

Riscul nevanzarii unei emisiuni de instrumente financiare (Abortion risk)

Riscul ca o emisiune de instrumente financiare sa nu se vanda in totalitate si, prin urmare, emitentul sa nu obtina la timp fondurile necesare pentru a-si atinge obiectivele. Pentru a reduce riscul nevanzarii emisiunii, emitentul angajeaza una sau mai multe banci de investitii cu scopul de a realiza distribuirea instrumentelor financiare emise. In urma cercetarilor de marketing, acestea estimeaza capacitatea de absorbtie a pietei, dupa care incheie cu emitentul un contract de distribuire. Contractele de distribuire incheiate intre emitent si bancile de investitii au rolul de a reduce si chiar elimina riscul nevanzarii unei emisiuni de instrumente financiare. Contractele utilizate in distribuirea emisiunilor de instrumente financiare pot fi de tipul: „angajament ferm”, „prin cele mai mari eforturi”, „totul sau nimic” sau „standby”.

Riscul operational (Operation risk)

Se refera la expunerea privind pierderile financiare datorate nefunctionarii sau necorelarii activitatilor interne ale unei entitati, fie la evenimente, tendinte sau schimbari externe ce nu au putut fi cunoscute si prevenite prin sistemul intern de organizare si control, precum si de standardele etice stabilite. Participantii la procesele investitionale si operationale sunt cu totii de acord ca riscul nu poate fi eliminat complet si ca activitatea trebuie sa fie condusa de asa natura, incat rezultatele ei negative sa fie cat mai mici. Elementele principale ale riscului operational cuprind riscuri de personal, procesual, al tranzactiei, tehnologic si de control in care se pot desfasura fapte ca: eroarea, incompetenta, fraudarea, depasirea de limite, defecte de sistem, informare si comunicatii afectand in final rezultatele intregii entitati.

Riscul particular, nesistematic sau riscul afacerii (Particular risk)

Riscul datorat efectului unui element sau fenomen specific ce actioneaza asupra unui subiect. In cazul in care mai multe fenomene actioneaza asupra unui subiect, interactiunea lor face ca suma influentelor produse de riscurile particulare sa-si combine efectul intr-o rezultanta denumita risc total. Specialistii considera ca riscul particular are un pronuntat caracter subiectiv si poate fi controlat de catre conducatorul procesului.

Riscul perioadei pana la scadenta (Maturity risk)

Acest risc este specific instrumentelor financiare cu venit fix, al caror pret de piata este influentat de variatia ratei curente a dobanzii, dar se repartizeaza pe intreaga perioada de detinere. Astfel, o variatie a ratei curente a dobanzii determina o variatie diferita a pretului acestor instrumente financiare datorita faptului ca orizontul de timp este diferit.

Riscul personal (Personal risk)

Situatie neprevazuta in cazul persoanelor fizice care pot intra in incapacitate fizica sau juridica, ajungand in imposibilitatea de a actiona asupra investitiei, ceea ce poate provoca diminuarea sau pierderea valorii nete a activelor sau a contului de investitii. In viata cotidiana, unele efecte ale riscului personal (deces, imbolnavire, accident) se pot rezolva prin asigurare. In alte situatii insa, cum ar fi cazul privatiunii de libertate, nu exista posibilitatea delegarii dreptului de decizie catre o alta persoana, printr-o imputernicire sau o clauza discretionara.

Riscul politic sau al suveranitatii (Political risk)

Consta in posibilitatea ca schimbarile politice sa nu mai garanteze integritatea proprietatii private sau asociate, returnarea si transferul capitalului sau a profiturilor obtinute de catre investitori, in special cei straini. Riscul politic are urmatoarele riscuri componente: riscul de confiscare, riscul de expropriere, riscul de nationalizare si riscul de repatriere.

Riscul pretului (Price risk)

Riscul ca variatiile prezente sau viitoare ale pretului sa produca pierderi participantilor la tranzactiile cu marfuri sau valori mobiliare. Principalul avantaj este ca pretul poate fi usor identificat deoarece el exista in mod direct pe piata. Pe orice piata, participantii care detin pozitii long pierd atunci cand pretul scade, iar cei cu pozitii short pierd atunci cand pretul creste. Pe piata de capital, pretul are urmatoarele forme de exprimare: pretul de deschidere, pretul de inchidere, pretul maxim, minim, mediu etc.

Riscul rascumpararii (Call risk)

Riscul ca o obligatiune ce plateste o dobanda relativ ridicata sa fie rascumparata de catre emitentul obligatiunii inainte de data scadentei. Rascumpararile afecteaza detinatorii de obligatiuni in perioadele de scadere a ratelor dobanzii, deoarece veniturile obtinute in urma rascumpararilor sunt reinvestite la rate mai scazute. Clauza de rascumparare trebuie sa specifice pretul si eventual prima de rascumparare. Ca o masura de prevedere este necesara o clauza de protectie a investitorului impotriva unui eventual abuz din partea emitentului.

Riscul ratei de schimb valutar (Exchange rate risk)

Riscul ca venitul din investitii, castigurile de capital si principalul sa fie diminuate, anulate sau transformate in pierdere de catre evolutia ratei de schimb valutar.

Riscul ratei dobanzii (Interest rate risk)

(1) Unul din riscurile care afecteaza toti investitorii atunci cand profitul obtinut este egal sau mai mic decat rata dobanzii fara risc (adica a bonurilor de trezorerie) sau rata echivalenta a dobanzii calculata in functie de categoria de risc a investitiilor. Cele mai afectate de riscul ratei dobanzii sunt instrumentele financiare de credit si unele instrumente financiare cu venit fix cum ar fi actiunile preferentiale. Preturile actiunilor comune sunt, de asemenea, afectate de modificarile ratelor dobanzii, desi legatura este mai putin evidenta in acest caz. Investitorii cauta ca, prin strategii cu instrumente financiare derivate, sa atenueze efectele nefavorabile ale riscului ratei dobanzii. (2) Riscul ca pretul unei obligatiuni sa scada pe masura ce ratele dobanzii cresc. Managerii de portofoliu evalueaza riscul ratei dobanzii pentru un fond de investitii calculand durata acestuia. Vezi Duration.

Riscul reinvestirii (Reinvestment risk)

Riscul cu care se confrunta investitorii in obligatiuni si in fonduri de obligatiuni ca platile dobanzii sa fie reinvestite la rate mai scazute. Obligatiunile cu cupon zero si fondurile care vizeaza o anumita scadenta evita acest risc ce apare atunci cand ratele dobanzii scad.

Riscul responsabilitatii (Liability risk)

Riscul de a suferi pagube asupra bunurilor sau veniturilor la care este expusa o persoana (fizica sau juridica) care este responsabila de faptele altei persoane.

Riscul sincronizarii (Timing risk)

Sincronizarea (timing) consta in punerea in concordanta a actiunilor de deschidere si de inchidere a pozitiiilor cu evolutia ciclica a pretului. In cazul unei evolutii normale, pretul de tranzactionare se situeaza intre cele doua limite determinate de pragul de

suport si nivelul de rezistenta. Aplicarea unei strategii corecte de sincronizare necesita determinarea punctelor de inflexiune a evolu-tiei preturilor si a semnalelor de vanzare/cumparare, utilizandu-se proceduri ale analizei tehnice. Riscul consta in sincronizarea improprie cu piata din mai multe motive cum ar fi a interpreta gresit un semnal de vanzare/cumparare, adica a intra inoportun pe piata sau a iesi fara a fructifica ocazia.

Riscul sistematic, general sau al pietei

(Systemic risk)

Este riscul provocat de evolutia evenimentelor politice si economice care influenteaza in mod obiectiv, intr-un sens sau altul, totalitatea activitatilor dintr-o economie. Riscul sistematic este nediferentiat si nu poate fi inlaturat. Din aceasta categorie fac parte: riscul de tara, riscul de schimb valutar, riscul ratei dobanzii, riscul inflatiei si alte riscuri fundamentale.

Riscul sistemului de plata si clearing

(Payment and clearing system risk)

Riscul ca banca incasatoare a unei plati sa fie in imposibilitate de a transfera mai departe banii catre beneficiarul final al acelei plati, neindeplinindu-si astfel obligatiile de plata fata de banca platitorului. Situatiia aduce prejudicii mari participantilor la tranzactiile cu produse financiare derivate si in cazul decontarii tranzactiilor in marja deoarece pozitiile nedecontate la timp se lichideaza automat pe raspunderea celui care trebuia sa efectueze plata.

Riscul suveranitatii

(Sovereign risk)

Riscul aferent detinerii unei valori mobiliare a unui emitent dintr-o alta tara decat cea in care traieste investitorul. Riscul consta in faptul ca guvernul din acea tara poate nationaliza toate companiile private, poate sista platile dobanzii sau isi poate repudia datoria.

Riscul valutar

(Currency risk)

Riscul asumat de catre investitorii in fonduri de actiuni si de obligatiuni straine ca moneda nationala sa se aprecieze in raport cu valuta in care au fost cumparate instrumentele financiare respective. Cand se intampla acest lucru, fondurile de investitii vor inregistra o pierdere din diferenta de curs valutar.

Riscul volatilitatii

(Volatility risk)

Riscul ca intr-o anumita perioada de timp, variatia pretului unui element sa depaseasca abaterile de la media sa, inregistrata in conditiile normale. Volatilitatea nu exista direct pe piata, ca in cazul pretului, ea se determina pe baza calculelor statistice. Pentru o analiza viitoare, volatilitatea nu este o marime certa, ci probabila, parametrii utilizati in determinarea ei fiind cei evidentiati din trecutul si pana in prezentul fenomenului analizat.

Riscuri previzibile

(Foreseeable risks)

Sunt acele riscuri cauzate de evenimente pe care o persoana obisnuita, cu calitati, pregatire si prudenta rezonabile, poate sa le prevada ca posibilitate de realizare atunci cand se angajeaza intr-un anumit tip de actiune.

Riscuri speculatiei

(Speculation risks)

Riscurile la care se expune un speculator atunci cand, actionand pe baza unei strategii proprii, se afla intr-o pozitie care, de cele mai multe ori, este opusa celorlalti participanti pe piata. Filosofia speculatorului este cea a iubitorului de risc si consta in aceea ca, urmarind sa obtina un castig rapid, el considera ca acest castig este mult mai mare daca va fi distribuit la un numar cat mai mic de participanti. De aceea, de regula, speculatorul se situeaza impotriva multimii care tranzactioneaza (against the crowd) sau chiar impotriva pietei (against the market), mizand pe o evolutie

surprinzătoare a acesteia. Unii speculatori urmăresc obținerea unui avantaj din cele mai mici mișcări ale pretului, vânzând și cumpărând același produs de mai multe ori în cursul aceleiași sesiuni de tranzacționare (strategie denumită scalping). Alții, în urma analizelor efectuate, se angajează în poziții mari, în speranța că vor influența astfel direcția de evoluție a pretului. Acești speculatori pe termen lung și își protejează portofoliile prin strategii de hedging.

Riscurile emitentului

(Issuer's risks)

Riscuri legate de activitatea emitentului, precum și de acțiunea acestuia de capitalizare prin emisiunea de instrumente financiare transferabile, de îndeplinire a promisiunilor menționate în prospectul de emisiune publicat cu această ocazie. Se referă în special la riscul ca o emisiune de instrumente financiare transferabile să nu poată fi vândută integral la pretul ofertei publice sau să provoace scăderea pretului valorilor mobiliare de același tip ale emitentului, aflate deja pe piață. Vezi Break even point risk.

Riscurile fundamentale

(Fundamental risks)

Se referă la acele evenimente care se produc mai presus de controlul subiectului și al căror efect are consecințe asupra unui număr mai mare de persoane. Evenimentele sunt imprevizibile și pot fi: naturale (cutremure, inundații, seceta), social-politice (razboaie) sau economice (proces de privatizare, restructurare).

Riscurile investitorului

(Investor's risks)

Reprezintă totalitatea riscurilor asumate de către un investitor atunci când acesta decide să-și investească banii într-un anumit domeniu. Riscul se referă în primul rând la încrederea acordată de către acesta emitentului, care însă este posibil să nu înregistreze rezultatele scontate și să nu poată plăti dividendele, dobânzile sau principalul. În al doilea rând, se referă la faptul că pretul valorilor mobiliare poate să scadă sub nivelul pretului la care au fost cumparate, iar investitorul poate să înregistreze pierderi. Vezi Performance risk, Speculative risks, Personal risk, Timing risk.

R-patrat

(R-squared)

Indicator statistic pentru determinarea gradului de diversificare a unui portofoliu. Valori ale lui R-patrat apropiate de 100% indică un grad mare de diversificare, în timp ce valori apropiate de 0% reflectă contrariul. O valoare R-patrat ridicată indică, de asemenea, faptul că se poate avea mai multă încredere în coeficientul beta al unui portofoliu.

Rude apropiate

(Immediate family)

Rude apropiate prin naștere sau prin căsătorie, cum ar fi părinți, frați, surori, copii, persoane aflate în întreținere, socru, soacra, cumnat, cumnata. Asociația Națională a Dealerilor de Valori Mobiliare interzice tranzacțiile financiare între un broker/dealer și rudele apropiate ale acestuia.

Runaway gap

(Runaway gap)

În analiza tehnică, o discontinuitate în graficul pretului unei valori mobiliare care se manifestă printr-un interval de preturi în care nu a avut loc nici o tranzacție. Aceasta se produce în timpul unei piețe în creștere sau în scădere pe un volum mare și este cauzată de evoluția rapidă a pretului. În general, analiștii tehnici consideră că pretul valorii mobiliare se va întoarce la intervalul în care nu a avut loc nici o tranzacție. Astfel, dacă o asemenea discontinuitate are loc pe fondul unei mișcări puternic ascendente a pretului, ea este posibil să fie urmată de o corecție descendentă a pretului până la nivelul la care a avut loc discontinuitatea. O discontinuitate pe o piață în scădere este un semn pentru o corecție ascendentă.

S

(S)

Simbol folosit in Statele Unite in urmatoarele situatii: (1) Imediat dupa numele unei actiuni in tabelele cu actiuni din ziare indica faptul ca actiunea a fost splitata sau ca firma a platit in ultimele 52 de saptamani un dividend in actiuni de cel putin 25%. De exemplu, Getty s. (2) In tabelele cu optiuni din ziare indica faptul ca nu este oferita nici o optiune cu acel pret de exercitare sau cu acea data de expirare. De exemplu, RoyDut 80 s. (3) Pe tabela electronica indica cantitatea unei tranzactii ca multiplu de 100. De exemplu, Gy 9s81. (4) In tabelele cu obligatiuni din ziare separa rata dobanzii unei obligatiuni de anul de scadenta. De exemplu, Deere 9s04.

S&P Corporation

(Standard and Poor`s (S&P) Corporation)

In Statele Unite, filiala a McGraw-Hill, Inc. care presteaza o gama larga de servicii, cum ar fi atribuirea unui rating obligatiunilor municipale si de corporatie, actiunilor comune si preferentiale si efectelor de comert; calcularea indicilor Standard & Poor's Composite Index, Standard & Poor's 400 Industrial Index, Standard & Poor's 100 Index si a altor indici, precum si publicarea unor materiale statistice, rapoarte de consultanta in investitii si alte informatii financiare.

S&P Index

(Standard and Poor`s 500 Index)

Indice al preturilor ponderat cu valoarea, compus din 500 de actiuni comune ale companiilor americane cu capitalizare mare: 400 de actiuni din industrie, 20 de actiuni din transporturi, 40 de actiuni din servicii publice si 40 de actiuni din domeniul financiar.

S:S

(S:S)

In Statele Unite, simbol pe tabela electronica ce arata cantitatea dintr-o actiune care se tranzactioneaza in loturi standard de 10 bucati.

S:T

(S:T)

In Statele Unite, simbol pe tabela electronica insemnand „oprit“.

Sampling

(Sampling)

Metoda de evaluare a performantei inregistrate de un grup de actiuni in comparatie cu performanta pietei actiunilor per ansamblu.

Sau mai bine

(Or-better (OB))

Indicatie folosita in cazul unui ordin limita de cumparare sau de vanzare pentru a transmite brokerului ca ordinul trebuie executat la un pret mai bun decat pretul limita specificat daca acest lucru este posibil. Vezi Limit order.

Scala ofertei

(Bond bidding scale)

Prezentare a scadentelor, ratelor dobanzii, randamentelor sau preturilor obligatiunilor oferite si a altor informatii cu privire la o noua emisiune de obligatiuni municipale.

Scala ofertei

(Offering scale)

Pretul, exprimat in optimi de punct, sau randamentul, exprimat ca numar zecimal, pentru fiecare scadenta a unei emisiuni de obligatiuni in serie oferita publicului de catre un distribuitor. De cele mai multe ori, este folosita in cazul emisiunilor de obligatiuni municipale.

Scala preturilor noii emisiuni

(New issue scale)

Lista cu randamentele sau preturile ofertei pentru o emisiune noua de obligatiuni municipale.

**Scalper
(Scalper)**

(1) Pe piata OTC, formator de piata care aplica tranzactiilor markups si markdowns mari. Vezi Five percent guideline. (2) Consultant de investitii care angajeaza o pozitie long intr-o valoare mobiliara inainte de a recomanda investitorilor sa cumpere acea valoare mobiliara. Scalperul vinde apoi in profit dupa ce recomandarea sa a determinat investitorii sa cumpere si a dus la cresterea pretului valorii mobiliare. (3) Pe piata contractelor futures, trader foarte activ care incearca sa profite de pe urma variatiilor mici ale pretului, cumparand si vanzand pe termen foarte scurt (in decursul aceleiasi zile de tranzactionare). Acesta tranzactioneaza pentru contul propriu si creeaza lichiditate cumparand si vanzand continuu.

**Scrisoare de garantie
(Letter of guarantee)**

(1) Document folosit in tranzactiile comerciale internationale, prin care garantul se obliga sa raspunda in fata creditorului in cazul in care debitorul nu isi onoreaza obligatiile contractuale. (2) Document emis de o banca in care se specifica faptul ca un client al bancii detine un anumit instrument financiar transferabil si ca banca garanteaza livrarea instrumentului financiar respectiv. (3) O scrisoare de garantie este folosita de catre un investitor care vinde short optiuni call atunci cand actiunea de baza nu se afla in contul sau la firma de brokeraj.

**Scrisoare de ipotecare/gajare
(Letter of hypothecation)**

Document emis de un debitor catre o banca, prin care acesta transfera bancii dreptul de retentie (lien) asupra activelor oferite drept garantie pentru un imprumut.

**Scrisoare de oferta
(Offering (asked) price)**

(1) Document elaborat de distri-buitori care furnizeaza informatiile esentiale despre o emisiune de instrumente financiare transferabile ce urmeaza a fi oferita pe piata primara. (2) Uneori, desemneaza un document utilizat de dealeri cand vand pachete mari de actiuni pe piata secundara.

**Scump
(Rich)**

Se refera la o valoare mobiliara al carei pret este considerat ca fiind prea mare, avand in vedere evolutia pretului de-a lungul timpului. In cazul obligatiunilor, termenul implica faptul ca randamentul este prea mic.

**Segregare
(Segregate)**

A pastra valorile mobiliare ale clientilor separat de cele detinute de catre broker/dealer.

**Segregarea valorilor mobiliare
(Segregation of securities)**

Pastrarea in siguranta a valorilor mobiliare ale clientilor, care au fost platite integral, sau care reprezinta un surplus de colateral in conturile in marja, separat de valorile mobiliare ale broker/dealerului. Ele nu pot fi folosite de catre broker/dealer pentru a garanta imprumuturi.

**Seif
(Box)**

Sectiune a departamentului casierie, unde valorile (bani, instrumente financiare sau documente) sunt pastrate in siguranta. Responsabilitatile departamentului sunt uneori subimpartite pentru a monitoriza atat seiful instrumentelor financiare folosite drept garantie pentru imprumuturi (active box), cat si seiful instrumentelor financiare ale clientilor, platite integral (free box).

Seif "activ"

(Active box)

(1) Locul in care sunt pastrate fizic, in siguranta, instrumentele financiare apartinand clientilor unui broker/dealer sau chiar ale broker /dealerului, disponibile pentru a fi utilizate drept colateral pentru garantarea imprumuturilor facute de broker/dealer sau a pozitiilor in marja ale clientilor. Pentru imprumuturile facute de broker/dealer, instrumentele financiare folosite drept colateral trebuie sa apartina firmei sau sa fie ipotecate (adica oferite drept garantie) de catre clienti la firma respectiva, apoi de catre broker/dealer la banca creditoare. Pentru imprumuturile in marja, instrumentele financiare trebuie sa fie ipotecate de catre clienti la broker/dealer. (2) Locul in care sunt pastrate fizic, pana la licitatie, obligatiunile municipale care urmeaza a fi oferite pe piata primara in cazul unei distribuii concurentiale.

Seif "liber"**(Free box)**

Seif intr-o banca sau alt loc sigur folosit pentru a depozita instrumentele financiare ale clientilor, pe care acestia l-au achitat integral. Depozitarele NCC si DTC servesc ca astfel de locuri sigure de depozitare pentru multi dintre clientii firmelor membre ale acestora.

Selectie aleatoare**(Random selection)**

Metoda folosita pentru trimiterea notificarilor de exercitare a optiunilor catre vanzatorii acelor contracte.

Selective hedging**(Selective hedging)**

Tehnica de hedging prin care pozitiile in contracte futures sau in optiuni sunt lichidate si initiate din nou, de mai multe ori, inainte ca tranzactia propriu-zisa de pe piata cash sa aiba loc.

Sell the book**(Sell the book)**

Ordin dat unui broker de catre detinatorul unei cantitati mari dintr-o anumita actiune de a vinde cat mai mult posibil la pretul curent al cererii. Printre cumparatori se poate numara si specialistul acelei actiuni sau alti broker/dealeri interesati. Expresia deriva de la registrul de ordine (book) pe care il tine specialistul.

Semnal tehnic**(Technical sign)**

Miscare pe termen scurt a pretului unei valori mobiliare pe care analistii tehnici o considera semnificativa in previzionarea evolutiei viitoare a pretului.

Serial options**(Serial options)**

Optiuni pe contracte futures care expira in lunile in care contractele futures nu ajung la scadenta. Contractele futures de la baza acestor optiuni vor fi contractele cu luna de scadenta cea mai apropiata.

Serie de optiuni**(Option series)**

Toate optiunile care fac parte din aceeasi clasa (adica, toate optiunile call sau toate optiunile put pe acelasi activ de baza) care au acelasi pret de exercitare si aceeasi luna de expirare. De exemplu, toate optiunile XYZ Oct. 80 Call alcatuiesc o serie.

Serviciu uniform al datoriei**(Level debt service)**

Prevedere intr-o emisiune de obligatiuni municipale care stipuleaza ca platile anuale ale serviciului datoriei sa fie aproximativ egale atata timp cat instrumentele financiare de credit raman in circulatie. Scopul este de a usura estimarea de catre municipalitati a veniturilor fiscale necesare pentru a achita datoria.

Serviciul datoriei**(Debt service)**

Sistemul de plati prin care se achita o datorie. Cuprinde platile dobanzii, plata principalului si posibil si alte plati, cum ar fi platile efectuate pentru constituirea fondului de amortizare, care sunt impuse prin termenii imprumutului intr-o anumita perioada de timp.

Sezonier

(Seasonality)

Caracteristica unui produs de a apare sau de a fi afectat in mod sezonier, adica in timpul unei anumite perioade a anului calendaristic. Acest factor determina o schema recurenta ce influenteaza oferta si preturile.

Shop

(Shop)

Termen din jargon pentru sediul unei firme broker/dealer.

Short squeeze

(Short squeeze)

Situatie in care pretul unei actiuni sau al unui contract futures incepe sa creasca, in timp ce multi investitori cu pozitii short sunt nevoiti sa cumpere pentru a-si acoperi pozitiiile si a preveni pierderile. Aceasta crestere brusca a cumpararilor duce la o crestere chiar si mai mare a pretului, marind pierderile vanzatorilor short care nu au apucat sa-si acopere pozitiiile.

Sincronizare cu piata

(Timing)

(1) Sincronizare cu piata. Succesul unei tranzactii depinde de trei factori decisivi: anticiparea trendului, sincronizarea cu piata (timing-ul) si administrarea fondurilor. In luarea deciziilor, intervalele de timp pot fi uneori foarte scurte, de ordinul zilelor, orelor si chiar minutelor, nu numai de ordinul saptamanilor, lunilor sau anilor. Chiar daca anticiparea directiei de evolutie a pretului a fost corect efectuata, pot apare pierderi mari datorita unei sincronizari gresite cu piata. Aceasta, ca instrument al analizei tehnice, determina momentele oportune de in-trare si de iesire de pe piata. De aceea, pentru succesul unei tranzactii, timingul este crucial. (2) In cazul emisiunilor noi de instrumente financiare transferabile, este stabilirea momentului in care instrumentele financiare transferabile vor fi oferite pentru a se obtine cel mai bun pret la vanzare.

Sincronizare cu piata

(Market timing)

(1) Efectuarea tranzactiilor de cumparare si de vanzare in concordanta cu evolutia pretului. (2) Transferarea activelor din actiuni intr-un fond de piata monetara in incercarea de a evita sau de a minimiza pierderile atunci cand se asteapta ca preturile actiunilor sa scada. Ca extrema, cei care se sincronizeaza cu piata pot avea 100% din active in actiuni ori 100% din active intr-un fond de piata monetara. Riscul consta in a fi in afara pietei actiunilor (a nu avea actiuni in portofoliu) atunci cand aceasta are o evolutie puternic ascendenta. De aceea, cei care se sincronizeaza cu piata obtin adesea rezultate slabe in timpul pietelor in crestere.

Sindicat de distribuire

(Syndicate)

Grup alcatuit din mai multe firme de investment banking cu scopul de a distribui o emisiune noua de instrumente financiare de credit (distribuire primara) sau un pachet de valori mobiliare emise anterior si detinute de investitori mari (distribuire secundara). In cazul emisiunilor noi de obligatiuni municipale, sindicatul cumpara instrumentele financiare transferabile de la emitent fie prin negociere, fie printr-o licitatie concurentiala si le ofera apoi publicului investitor la un pret fixat. De obicei, sindicatul este organizat astfel incat unul sau mai multi membri actioneaza ca manageri de sindicat pentru a asigura succesul ofertei.

Sindicat intr-o distribuire concurentiala

(Bidding syndicate)

Sindicat alcatuit din doua sau mai multe firme de investment banking care lucreaza impreuna pentru a face o oferta de distribuire a unei emisiuni noi de obligatiuni municipale, ce urmeaza a fi adjudecata in urma unei licitatii organizate de autoritatea emitenta.

Sirul lui Fibonacci

(Fibonnaci numbers)

Sir de numere intre care exista urmatoarele doua relatii: (1) fiecare numar din sir este suma ultimelor doua numere de dinaintea lui si (2) raportul fiecărei perechi consecutive de numere tinde la 0,618 sau la 1,618 dupa primele patru numere. Aceste numere si rapoartele lor au fost remarcate cu foarte mult timp in urma in intreaga lume inconjuratoare: la floarea soarelui, la compartimentarea cochiliei nautilului, la o octava muzicala si in opera artistica a lui Leonardo da Vinci. R.N. Elliot a descoperit ca rapoartele Fibonacci pot fi intalnite si pe piata actiunilor. Astfel, el a aratat ca rapoartele dintre diferitele valori ale pretului si reculurile lor au adesea valori foarte apropiate de rapoartele Fibonacci 0,5; 0,618; 1,618.

Sistem centralizat de raportare

(Consolidated tape)

Sistem de raportare (afisare) a tranzactiilor cu valorile mobiliare listate la NYSE pe o tabela electronica, denumita Tape A, si a tranzactiilor cu valori mobiliare listate la toate celelalte burse pe alta tabela electronica, denumita Tape B, indiferent unde are loc tranzactia.

Sistem de tranzactionare cu strigare deschisa

(Open outcry system)

Sistem de tranzactionare la bursele futures. Termenul deriva din faptul ca traderii trebuie sa faca cu voce tare ofertele de cumparare si de vanzare. Pentru a realiza acest lucru, s-a dezvoltat un limbaj codificat care poate fi usor de inteles si de comunicat. Deoarece elementele unui contract futures sunt standardizate, iar luna de scadenta a contractului este cunoscuta datorita sectorului din pit in care se afla traderul, acesta trebuie sa comunice doar trei lucruri: (1) daca doreste sa cumpere sau sa vanda; (2) numarul de contracte; (3) pretul.

Sistemul de Cotare Automata al Asociatiei Nationale a Dealerilor de Valori Mobiliare

(National Association of Securities Dealers Automated Quotation (NASDAQ) System)

In Statele Unite, retea computerizata prin care formatorii de piata isi pot comunica cererile si ofertele pentru actiunile si obligatiunile tranzactionate mai activ pe piata OTC. Dealerii care formeaza piata pentru valorile mobiliare cotate in Sistemul NASDAQ isi monitorizeaza si actualizeaza in permanenta cotationile. Deoarece majoritatea valorilor mobiliare tranzactionate pe aceasta piata sunt mai putin active si nu sunt incluse in Sistem, brokerii trebuie sa contacteze telefonic dealerii pentru a obtine cotationile curente pentru aceste valori mobiliare. In Sistemul NASDAQ sunt disponibile trei nivele de servicii in functie de nevoile utilizatorilor.

Sistemul National de Livrare Institutională

(National Institutional Delivery System (NIDS))

In Statele Unite, sistem pentru transmiterea automata a ordinelor confirmate de la dealeri catre banci, fonduri deschise de investitii si alti investitori institutionali, precum si pentru confirmarea executarii si decontarea electronica a acestor tranzactii. De asemenea, cunoscut sub denumirea de institutional delivery - ID.

Sistemul oferta-cerere

(Ask-bid system)

Sistem folosit pentru plasarea unui ordin la piata pentru valori mobiliare. Ordinul la piata este cel pe care investitorul il doreste executat imediat, la cel mai bun pret existent. Ordinul la piata de cumparare cere o cumparare la cel mai mic pret al ofertei (the lowest offering (asked) price). Ordinul la piata de vanzare cere o vanzare la cel mai mare pret al cererii (the highest (bid) price). Pretul cererii (bid price) este

cel pe care dealerul este dispus sa-l plateasca pentru o valoare mobiliara, in timp ce pretul ofertei (asked price) este pretul la care dealerul va vinde. Diferenta dintre pretul cererii si pretul ofertei este denumita spread. Vezi Cotatie cerere-si-oferta.

Sistemul pietei de licitatie (Auction market system)

Sistem de tranzactionare prin care instrumentele financiare transferabile sunt cumparate si vandute la bursa prin intermediul brokerilor si nu pe piata OTC, unde tranzactiile sunt negociate. Acesta este un sistem dublu de licitatie, deoarece spre deosebire de o licitatie obisnuita, in care exista un singur vanzator si mai multi cumparatori, in acest caz exista mai multi vanzatori si mai multi cumparatori. Ca in orice licitatie, pretul este stabilit concurential prin intermediul brokerilor care introduc ordine de vanzare si de cumparare, actionand in calitate de agenti pentru clientii lor cumparatori, respectiv vanzatori. Pentru ca sistemul sa functioneze intr-un mod corect si ordonat, trebuie respectate urmatoarele reguli de tranzactionare: (1) Prima cerere sau oferta la un anumit pret are prioritate fata de orice alta cerere sau oferta la acelasi pret (ordinele sunt executate in ordinea introducerii in sistemul electronic de tranzactionare). (2) Numai cea mai mare cerere sau cea mai mica oferta poate fi cotata. (3) O noua licitatie incepe ori de cate ori toate cererile sau toate ofertele la un anumit pret au fost epuizate. (4) Tranzactiile secrete sunt interzise. (5) Cererile si ofertele trebuie anuntate cu voce tare (la bursele unde s-a pastrat sistemul traditional de tranzactionare) sau afisate prin sistemul electronic de tranzactionare (la bursele unde tranzactionarea se face electronic).

SL

(SL)

Abreviere folosita de brokeri pentru „Sold” (vandut).

SLD

(SLD)

Simbol folosit pe tabela electronica pentru a indica o tranzactie ce este raportata in alta succesiune decat cea reala. De exemplu, o tranzactie care a fost efectuata la inceputul zilei de tranzactionare poate fi raportata mai tarziu: IBM.SLD 6s35.

SLGS

(SLGS (State and Local Government Series))

Instrumente financiare de credit emise de catre Trezoreria Statelor Unite cu scopul de a permite administratiilor statale si locale emitente de obligatiuni sa evite incalcarea restrictiilor de arbitraj in cadrul procesului de emitere. Restrictiile de arbitraj sunt stabilite de catre Internal Revenue Service pentru a impiedica administratiile statale si locale sa emita obligatiuni la rate scazute neimpozabile si sa reinvesteasca venitul astfel obtinut la ratele mai mari, oferite de obligatiunile Trezoreriei Statelor Unite. Ratele dobanzii pe care le platesc obligatiunile SLGS sunt stabilite astfel incat, incalcarea acestor restrictii de arbitraj sa fie evitata. Singurii cumparatori ai acestor obligatiuni sunt administratiile statale si locale.

Societate comerciala pe actiuni

(Joint-stock company)

Forma juridica de organizare a unei afaceri care combina caracteristicile unui parteneriat cu cele ale unei corporatii. Actiunile comune sunt transferabile, iar firma este impozitata la ratele de impozitare a corporatiilor, insa raspunderea fiecarui actionar este nelimitata in ceea ce priveste datoriile companiei, dar limitata la partea de capital detinuta in companie.

Societate cu sistem electronic de comunicatii

(Wire house)

Firma mare de brokeraj, nationala sau internationala, ale carei birouri sunt interconectate printr-un sistem electronic de comunicatii care permite transmiterea rapida a ordinelor clientilor pentru a fi executate, a preturilor tranzactiilor, a informatiilor si a analizelor referitoare la pietele financiare si valorile mobiliare individuale.

**Sold creditor
(Credit balance)**

(1) In contul unui client deschis la un broker/dealer, banii care au ramas dupa achitarea cumpararilor, plus banii obtinuti din vanzarea instrumentelor financiare care nu au fost investiti. (2) Opusul soldului debitor.

**Sold debtor
(Debit balance)**

(1) Intr-un cont de numerar (cash account), sold reprezentand banii datorati de catre un client cumparator vanzatorului, asa cum reiese din registrul rapoartelor tranzactiilor decontate ale firmei de brokeraj. (2) Intr-un cont in marja (margin account), banii pe care ii datoreaza un client firmei de brokeraj pentru cumpararile pe care acesta le-a facut intr-un cont in marja.

**Sold debtor ajustat
(Adjusted debit balance)**

In Statele Unite, formula pentru a determina in conformitate cu Regulamentul T al Consiliului Sistemului Rezervei Federale pozitia unui client intr-un cont in marja la o firma de brokeraj in urma tranzactiilor acestuia, atat decontate cat si nedecontate.

**Sold last sale
(Sold last sale)**

La bursele din Statele Unite este o indicatie care apare pe tabela electronica langa simbolul unei valori mobiliare atunci cand intre tranzactiile cu acea valoare mobiliara exista o variatie de pret mai mare decat cea normala: de cel putin un punct, in cazul emisiunilor cu preturi mai mici (sub 20\$), respectiv de cel putin doua puncte in cazul emisiunilor cu preturi mai mari (peste 20\$).

**Solvabilitate
(Solvency)**

Capacitatea unui debitor de a-si plati datoriile deindata ce ajung la scadenta. Indicatorul cu care se masoara gradul de solvabilitate se numeste rata solvabilitatii.

**Somatie de plata
(Call)**

In domeniul bancar: solicitare de a achita un imprumut garantat facuta, de obicei, cand debitorul nu isi indeplineste anumite obligatii contractuale, cum ar fi plata dobanzii la timp. Cand o banca face o astfel de solicitare, intregul imprumut trebuie achitat imediat. Vezi Call loan.

**Spargere
(Breakout)**

In analiza tehnica, cresterea peste un anumit nivel, numit nivel de rezistenta (resistance level), sau scaderea sub un anumit nivel numit prag de suport (support level), a pretului de piata al unei valori mobiliare. O spargere, in special una care se produce pe un volum relativ mare al tranzactiilor, indica analistilor faptul ca acea valoare mobiliara este pe punctul de a inregistra o crestere sau o scadere puternica, in functie de directia indicata de spargere. O spargere care are loc pe un volum relativ scazut al tranzactiilor este incerta in privinta evolutiei ulterioare a pretului valorii mobiliare.

**Spargere
(Breakpoint)**

In analiza tehnica, cresterea peste un anumit nivel, numit nivel de rezistenta (resistance level), sau scaderea sub un anumit nivel numit prag de suport (support level), a pretului de piata al unei valori mobiliare. O spargere, in special una care se produce pe un volum relativ mare al tranzactiilor, indica analistilor faptul ca acea valoare mobiliara este pe punctul de a inregistra o crestere sau o scadere puternica, in functie de directia indicata de spargere. O spargere care are loc pe un volum relativ scazut al tranzactiilor este incerta in privinta evolutiei ulterioare a pretului valorii mobiliare.

Spatiu autorizat de depozitare

(Approved delivery facility)

Spatiu autorizat de o bursa futures pentru a depozita marfurile care stau la baza contractelor futures in vederea efectuării livrării. Aceste depozite dispun de toate facilitatile tehnice si organizatorice precum si de o serie de conditii economice si financiare pentru efectuarea livrării fizice a marfurilor catre cumparatori.

Specialist**(Specialist)**

Membru al NYSE cu doua functii esentiale. In primul rand, mentine o piata ordonata pentru actiunile care i-au fost alocate de catre bursa. Pentru a realiza acest lucru specialistul trebuie sa actioneze contrar directiei de evolutie a pietei, adica sa cumpere pentru contul propriu si sa vanda din contul propriu atunci cand exista un dezechilibru temporar intre cerere si oferta. In aceasta calitate, specialistul nu incaseaza comisioane; in schimb, el spera sa obtina un profit din ceea ce cumpara si vinde. In al doilea rand, specialistul actioneaza ca broker pentru alti brokeri, executand ordinele investitorilor lasate la el de catre alti membri ai bursei. Acestea sunt ordine limita, ordine stop sau alte tipuri de ordine (cu exceptia ordinelor la piata) care sunt „de-parte de piata” si nu pot fi executate imediat. Pentru acest serviciu, specialistul incaseaza un comision, numit „comision de ring” (floor brokerage). In toate cazurile, specialistul trebuie sa puna interesul clientului inaintea celui propriu.

Specialist obisnuit**(Regular specialist)**

Membru al NYSE care, in mod continuu, solicita si executa ordine pentru actiunile ce i-au fost alocate de catre bursa. De asemenea, specialistul mentine o piata ordonata si asigura continuitatea pretului si lichiditatea prin intermediul tranzactiilor in contul si pe riscul propriu pentru acele actiuni.

Specialist temporar**(Temporary specialist)**

Membru al bursei, desemnat de catre un oficial de ring sa actioneze ca specialist numai intr-o situatie de urgenta. Responsabilitatile sale sunt aceleasi cu cele ale unui specialist obisnuit.

Spectail**(Spectail)**

Combinatie intre „speculator” si „retail”. Broker/dealer care face tranzactii speculative pentru contul propriu si in acelasi timp executa si ordine ale clientilor.

Speculatie**(Speculation)**

Asumarea unor riscuri peste medie in speranta obtinerii unor rentabilitati peste medie, in general intr-o perioada de timp relativ scurta. Speculatia implica cumpararea unui anumit activ financiar pe baza pretului sau potential de vanzare si nu pe baza valorii sale prezente. Intr-o speculatie siguranta principalului si venitul curent sunt de o importanta secundara. Cand fac speculatii, profesionistii utilizeaza adesea diverse tehnici de hedging, cum ar fi tranzactiile cu optiuni, vanzarea short, ordinele stop si tranzactiile cu contracte futures, cu scopul de a-si limita pierderile. Speculatia implica un risc care poate fi analizat si evaluat, la fel ca si in cazul unei investitii; ceea ce le deosebeste este insa gradul de risc.

Speculator**(Stag)**

Speculator care, de regula, cumpara si vinde actiuni pentru profituri imediate si nu pastreaza valorile mobiliare ca investitie.

Speculatori short**(Bear raiders)**

Grup de speculatori care isi unesc capitalul si vand short pentru a scadea preturile si care apoi cumpara pentru a-si acoperi pozitiile short incasand astfel profituri mari. In Statele Unite, aceasta practica a fost interzisa prin Legea Valorilor Mobiliare din 1934. Vezi Raiders.

Spin-off
(Spin-off)

Distribuire pro rata a actiunilor unei filiale catre actionarii companiei mama. In mod normal, distribuirea se impoziteaza in momentul in care actiunile sunt vandute.

Split close
(Split close)

Pe piata contractelor futures, termen care se refera la diferentele intre preturile tranzactiilor de la inchiderea unei sedinte de tranzactionare.

Splitare
(Split)

Procedura prin care o corporatie reduce valoarea nominala si mareste numarul actiunilor aflate in circulatie, astfel incat capitalul actionarilor sa ramana constant. Intr-o splitare, pretul actiunii scade proportional. Astfel, daca o actiune ce valoreaza 100\$ este splitata intr-un raport de 2 la 1, numarul actiunilor aflate in circulatie se dubleaza (de exemplu, de la 10 milioane la 20 de milioane), iar pretul per actiune scade la 50\$. Un actionar care inainte de splitare detinea 50 de actiuni la 100\$ per actiune, detine acum 100 de actiuni la 50\$ per actiune. De asemenea, intr-o splitare valoarea dividendului per actiune scade proportional. Scopul unei splitari este acela de a face actiunile atractive pentru mai multi investitori, ca urmare a reducerii pretului de piata al acestora. In cazul in care splitarea necesita o crestere a numarului actiunilor autorizate si/sau o modificare a valorii nominale, actionarii trebuie sa aprobe un amendament la statutul corporatiei. De asemenea, denumita Split up. Vezi Reverse split.

Splitare inversa
(Reverse split)

Procedura prin care o companie mareste valoarea nominala si reduce numarul actiunilor aflate in circulatie. Dupa o splitare inversa, capitalul actionarilor va fi acelasi ca si inainte, dar fiecare actiune va avea o valoare nominala mai mare. De exemplu, daca o companie cu 10 milioane de actiuni aflate in circulatie, care se tranzactioneaza la 10\$ per actiune, face o splitare inversa de 1 la 10, firma va avea in circulatie 1 milion de actiuni care se vor tranzactiona la 100\$ per actiune. Astfel de splitari sunt realizate de catre companiile care doresc sa creasca pretul actiunilor lor aflate in circulatie deoarece considera ca pretul este prea mic pentru a atrage investitorii. De asemenea, denumita split down.

Sponsor
(Sponsor)

(1) Investitor institutional sau firma de brokeraj a carui opinie favorabila despre o anumita valoare imobiliara influenteaza alti investitori si creeaza in acest fel o cerere suplimentara pentru acea valoare imobiliara. (2) In Statele Unite, companie de investitii care ofera spre vanzare unitatile fondurilor sale de investitii. Aceasta poate vinde unitatile de fond dealerilor, care apoi le vand investitorilor, sau poate opera direct cu publicul. (3) Vezi Underwriter.

Spread
(Spread)

(1) Contracte futures: cumpararea unui contract futures simultan cu vanzarea altuia, in speranta ca relatia dintre preturile celor doua contracte se va schimba astfel incat, ulterior, o vanzare si o cumparare de compensare vor avea ca rezultat obtinerea unui profit net. De exemplu, cumpararea unui contract futures pe o marfa si vanzarea unui contract futures pe aceeasi marfa, la aceeasi bursa, dar cu o alta luna de livrare; sau cumpararea unui contract futures pe o marfa si vanzarea unui contract futures pe aceeasi marfa, cu livrarea in aceeasi luna, dar la burse diferite; sau cumpararea unui contract futures pe o marfa si vanzarea unui contract futures pe o alta marfa (grau versus porumb sau porumb versus porcine vii); sau cumpararea unui contract futures pe o marfa si vanzarea unui contract pe o marfa obtinuta prin prelucrarea celei dintai (soia versus ulei de soia, respectiv faina de soia). (2) Instrumente financiare de

credit: (a) diferenta dintre randamentele instrumentelor financiare de credit avand aceeasi calitate, dar scadente diferite. De exemplu, spreadul (diferenta) intre bonurile de trezorerie pe termen scurt de 10% si obligatiunile de trezorerie pe termen lung de 14% este de 4%; (b) diferenta dintre randamentele instrumentelor financiare de credit avand aceeasi scadenta, dar calitati diferite. De exemplu, spreadul intre o obligatiune de trezorerie pe termen lung de 14% si o obligatiune de corporatie pe termen lung, evaluata B, care plateste 17%, este de 3% deoarece riscul unui investitor este mult mai mic in cazul obligatiunii de trezorerie. (3) Optiuni: strategie cu optiuni in care investitorul angajeaza o pozitie long intr-o serie dintr-o clasa de optiuni si o pozitie short intr-o serie diferita din aceeaasi clasa de optiuni. De exemplu, un investitor poate realiza un spread cumparand 1 XYZ Noiembrie 40 Call si vanzand 1 XYZ Noiembrie 30 Call. (4) Actiuni si obligatiuni: (a) diferenta dintre pretul cererii si pretul ofertei. De exemplu, daca pretul cererii pentru o actiune este 45\$, iar pretul ofertei este 46\$, spreadul este de un dolar. Spreadul se ingusteaza sau se largeste in functie de cererea si oferta pentru acel instrument financiar; (b) diferenta dintre pretul maxim si pretul minim al unei valori mobiliare intr-o anumita perioada. (5) In distribuirea unei emisiuni de instrumente financiare transferabile: diferenta dintre pretul pe care il primeste emitentul unui instrument financiar transferabil si pretul platit de investitori pentru acel instrument financiar. Acest spread este incasat de sindicatul de distribuire ca plata pentru serviciile sale.

Spread in diagonala (Diagonal spread)

Strategie cu optiuni ce consta in detinerea unei pozitii long si a unei pozitii short in optiuni apartinand aceleiasi clase, dar avand preturi de exercitare si date de expirare diferite (termenul pana la scadenta al optiunilor cumparate trebuie sa fie mai mare decat termenul pana la scadenta al optiunilor vandute short). O astfel de strategie poate fi bearish sau bullish. Daca pretul de exercitare al optiunii cumparate este mai mic decat pretul de exercitare al optiunii vandute, atunci strategia este bullish. Invers, daca pretul de exercitare al optiunii cumparate este mai mare decat pretul de exercitare al optiunii vandute, atunci strategia este bearish.

Spread in interiorul pietei (Intra-market spread)

In tranzactiile cu contracte futures, strategie care consta in cumpararea unui contract futures pe o marfa si vanzarea unui contract futures pe aceeaasi marfa, dar cu o luna de livrare diferita sau cumpararea si vanzarea unor contracte futures pe marfuri diferite, avand aceleasi luni de livrare sau luni de livrare diferite si fiind tranzactionate la aceeaasi bursa.

Spread inter-marfuri (Inter-commodity spread)

In tranzactiile cu contracte futures, strategie in cadrul careia investitorul cumpara un contract futures pe o marfa si vinde un contract futures pe o alta marfa, ambele contracte avand aceeaasi luna de livrare si fiind tranzactionate la aceeaasi bursa. Intre cele doua marfuri trebuie sa existe o relatie care sa determine evolutia simultana a preturilor in aceeaasi directie. In caz contrar, spreadul devine o tranzactie riscanta, periculoasa deoarece exista posibilitatea ca preturile celor doua marfuri sa evolueze in directii opuse, producand pierderi pe ambele pozitii.

Spread inter-marfuri (Inter-commodity spread)

In tranzactiile cu contracte futures, strategie in cadrul careia investitorul cumpara un contract futures pe o marfa si vinde un contract futures pe o alta marfa, ambele contracte avand aceeaasi luna de livrare si fiind tranzactionate la aceeaasi bursa. Intre cele doua marfuri trebuie sa existe o relatie care sa determine evolutia simultana a preturilor in aceeaasi directie. In caz contrar, spreadul devine o tranzactie riscanta, periculoasa deoarece exista posibilitatea ca preturile celor doua marfuri sa evolueze in directii opuse, producand pierderi pe ambele pozitii.

**Spread inter-piete
(Inter-market spread)**

In tranzactiile cu contracte futures, strategie care consta in cumpararea unui contract futures pe o marfa si vanzarea unui contract futures pe aceeaasi marfa, dar la o alta bursa. De exemplu, cumpararea unui contract futures pe grau la Chicago Board of Trade, simultan cu vanzarea unui contract similar la Kansas City Board of Trade.

**Spread intra-marfuri
(Intra-commodity spread)**

In tranzactiile cu contracte futures, spread in cadrul caruia investitorul cumpara si vinde simultan contracte futures pe aceeaasi marfa, la aceeaasi bursa, dar cu luni de livrare diferite. De exemplu, un investitor realizeaza un astfel de spread daca cumpara un contract futures pe costita de porc care ajunge la scadenta in decembrie si, in acelasi timp, vinde un contract futures pe costita de porc care ajunge la scadenta in aprilie. Profitul sau pierderea acestuia va fi determinata de diferenta de pret dintre cele doua contracte.

**Spread intre randamente
(Yield spread)**

Diferenta intre randamentele a doua categorii de instrumente financiare cu venit fix, cum ar fi obligatiunile de corporatie cu rating mare si cele speculative. Managerii de portofoliu ai fondurilor de investitii profita adesea de pe urma spreadurilor neobisnuit de mari, atunci cand acestea exista.

**Spread orizontal
(Horizontal spread)**

Strategie cu optiuni sau cu contracte futures care consta in cumpararea si vanzarea simultana a aceluasi numar de contracte din aceeaasi clasa, cu acelasi pret de exercitare/livrare dar cu date diferite de expirare/livrare. De asemenea, denumit calendar spread. De exemplu, Cumpara 10 XYZ Oct. 70 Call si Vinde 10 XYZ Iul. 70 Call. In general, optiunea cu scadenta mai apropiata este vanduta, iar optiunea cu scadenta mai indepartata este cumparata. Se incearca astfel obtinerea unui profit de pe urma scaderii mai rapide a valorii de timp a optiunii cu scadenta mai apropiata fata de valoarea de timp a optiunii cu scadenta mai indepartata.

**Spread vertical
(Vertical spread)**

Strategie cu optiuni care presupune cumpararea unei optiuni cu un pret de exercitare, simultan cu vanzarea altei optiuni din aceeaasi clasa la urmatorul pret de exercitare, mai mic sau mai mare. Ambele optiuni au aceeaasi data de expirare. De exemplu, Cumpara 1 XYZ Mai 30 Call si Vinde 1 XYZ Mai 40 Call. Investitorul care realizeaza un spread vertical spera sa obtina un profit atunci cand diferenta dintre primele celor doua optiuni se mareste sau se micsoreaza. De asemenea, mai este denumit price spread, money spread, strike spread.

**Spreadul dealerului
(Dealer spread)**

Diferenta intre pretul cererii si al ofertei pentru un instrument financiar transferabil. De exemplu, o actiune cotata la 40 cererea si 40 1/16 oferta are un spread de 1/16. Actiunile foarte active au spreaduri mai inguste decat cele inactive. In plus fata de comisionul firmei de brokeraj, spreadul reprezinta o parte a costurilor de tranzactionare.

**Squeeze
(Squeeze)**

Situatie pe piata actiunilor sau a contractelor futures in care pretul incepe sa creasca, iar investitorii care au vandut short sunt obligati sa-si acopere pozitiile pentru a evita pierderile mari. Atunci cand exista multi vanzatori short, aceasta situatie este denumita short squeeze.

**Stabilizare
(Pegging)**

Stabilizarea pretului unei valori mobiliare, al unei marfi, sau al unei valute intervenind pe piata. In distribuirea unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile, managerul de sindicat este autorizat din partea sindicatului sa mentina pe piata secundara, atata timp cat este necesar o cerere egala cu pretul ofertei publice sau putin sub acest pret pentru a impiedica scaderea valorii de piata a instrumentului financiar transferabil sub nivelul cererii. Astfel, noii proprietari ai valorilor mobiliare sunt asigurati ca speculatorii nu vor actiona si nu vor destabiliza piata valorii mobiliare respective. Stabilizarea este legala doar in timpul distribuirii unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile pe piata primara.

Stabilizare (Stabilization)

In distribuirea emisiunilor noi de instrumente financiare transferabile, managerul de sindicat este imputernicit de catre membrii sindicatului sa mentina pe piata secundara o cerere la pretul ofertei publice sau putin sub acest pret, „stabilizand” astfel piata si dand membrilor sindicatului si membrilor grupului de vanzari posibilitatea de a-si distribui cu succes alocarile. In Statele Unite aceasta practica este o exceptie legala la practicile de manipulare, interzise prin Legea Valorilor Mobiliare din 1934.

Stabilizare cu clauza de penalizare (Penalty syndicate bid)

Pentru a se asigura ca firmele participante la distribuirea unei emisiuni noi de instrumente financiare transferabile se straduiesc sa distribuie emisiunea catre investitorii de portofoliu si nu catre traderi si speculatori, al caror scop este sa obtina profituri rapide, in contractele intre distribuitori este prevazuta stabilizarea de catre sindicat a emisiunii, cu o clauza de penalizare. Aceasta clauza prevede ca firmele membre nu au voie sa intre pe piata secundara pentru a vinde noile instrumente financiare transferabile la pretul cererii de stabilizare. In caz contrar, acestea fie vor pierde partea lor din spread, respectiv concesiunea, fie li se va interzice sa mai participe la distribuirea emisiunilor viitoare.

Stagflatie (Stagflation)

Combinatie intre o crestere economica lenta, un somaj ridicat si o inflatie mare.

Stagnare (Stagnation)

(1) Pe piata valorilor mobiliare, perioada caracterizata printr-un volum scazut al tranzactiilor. (2) Perioada fara crestere economica sau caracterizata printr-o crestere economica lenta.

Standard minim livrare (Sample grade)

La contractele futures pe marfuri, calitatea minima acceptabila atunci cand se efectueaza livrarea.

Standarde calitate contract (Contract grades)

In tranzactionarea contractelor futures pe marfuri, standardele de calitate pe care trebuie sa le indeplineasca o marfa pentru a putea fi livrata la scadenta unui contract futures pe acea marfa. Acestea sunt insotite de o lista a primelor si a discounturilor permise in cazul in care se livreaza o marfa de o calitate mai buna, respectiv mai slaba decat cea stipulata in contract. Calitatea marfii care trebuie livrata este determinata de inspectorii autorizati si este certificata printr-un document (grading certificate). De asemenea, se mai foloseste termenul deliverable grades.

Strategia Straddle (Straddle)

(1) Contracte futures: strategie care consta in angajarea unei pozitii long si a unei pozitii short in contracte futures intre care exista o legatura. (2) Optiuni: strategie ce consta in cumpararea (vanzarea) unui numar egal de optiuni call si de optiuni put pe

acelasi activ de baza, avand acelasi pret de exercitare si aceeasi luna de expirare. Cumparatorul unui straddle va obtine un profit in cazul in care pretul activului de baza va avea fluctuatii mari, indiferent in ce directie. Fiecare optiune poate fi exercitata separat, desi combinatia de optiuni este cumparata si vanduta ca o unitate. Un straddle poate fi long sau short.

Statut (Charter)

In Statele Unite, fondatorii unei corporatii intocmesc un document pe care il inainteaza autoritatii statului respectiv care, la randul sau, aproba articolele si apoi emite un certificat de incorporare. Impreuna, cele doua documente devin statut, iar corporatia este recunoscuta ca entitate juridica (legal entity). Statutul cuprinde informatii cum ar fi numele corporatiei, obiectul de activitate, numarul de actiuni autorizate si identitatea directorilor. Apoi, fondatorii elaboreaza normele care reglementeaza managementul intern al companiei.

Stil (Style)

Filosofie sau strategie investitionala urmata de un manager de portofoliu vizand capitalizarea de piata (sau marimea companiilor) si accentul pus pe crestere sau pe valoare. De exemplu, in functie de strategia aleasa, un manager de portofoliu poate investi in actiunile companiilor „de crestere”, cu capitalizare mica sau in actiunile companiilor „de valoare”, cu capitalizare mare.

Stop executat (Stopped out)

(1) Expresie folosita atunci cand ordinul stop al unui client este executat la pretul specificat. De exemplu, actiunea Cincinnati Bell se tranzactioneaza la 65\$ si un investitor introduce un ordin stop de vanzare 500 de actiuni la 62\$. Daca actiunea scade ulterior si ordinul este executat, se spune ca investitorul este „stopped out”.
(2) Expresie folosita atunci cand ordinul unui client este executat de catre broker la pretul garantat de catre specialist dupa ce incercarea brokerului de a executa ordinul la un pret mai bun a esuat. Vezi Stopping stock.

Stop ordin (Stop order)

Ordin care devine ordin la piata numai daca are loc o tranzactie la un pret egal cu pretul specificat in ordin, ceva mai mare (in cazul unui ordin stop de cumparare), sau ceva mai mic (in cazul unui ordin stop de vanzare). Ordinele stop de cumparare sunt plasate deasupra pretului curent al pietei, iar ordinele stop de vanzare sunt plasate sub pretul curent al pietei. Tranzactia care activeaza ordinul se numeste vanzare de alegere (de activare sau de declansare). Scopul unui ordin stop de cumparare este de a proteja un profit dintr-o cumparare sau de a limita o pierdere dintr-o vanzare short. Scopul unui ordin stop de vanzare este acela de a proteja un profit sau de a limita o pierdere dintr-o valoare mobiliara detinuta. Riscul ordinelor stop este ca acestea sa fie declansate de o miscare de scurta durata a pietei si sa nu poata fi executate sau sa fie executate la preturi mai mari sau respectiv mai mici cu cateva puncte decat pretul stop, datorita ordinelor plasate inaintea lor care au prioritate. Un ordin stop poate fi un ordin de o zi, un ordin valabil pana la anulare sau orice alta forma de ordin cu limitare a timpului. Vezi Buy stop order, Sell stop order.

Stoparea actiunii (Stopping stock)

Garantarea de catre specialist a executarii unui ordin lasat la el de un broker de ring, la cel mai bun pret al cererii sau al ofertei, existent la momentul respectiv in registrul specialistului. Dupa ce a convenit in prealabil cu specialistul aceasta garantare, brokerul intra in ring si incearca sa obtina un pret mai bun. In cazul in care nu reuseste, executa ordinul la pretul garantat de catre specialist.

Strategia "cumpara-si-tine" (Buy-and-hold strategy)

Strategie investitionala care consta in cumpararea instrumentelor financiare si pastrarea lor o perioada mare de timp. Investitorii care utilizeaza aceasta strategie selecteaza companiile in care investesc pe baza previziunilor lor pe termen lung. Ei nu se lasa influentati de evolutiile pe termen scurt sau mediu ale pretului instrumentelor financiare.

**Strategia acoperirii vanzarii
(Covered option writing)**

Strategie care consta in vanzarea short de optiuni call, simultan cu detinerea unei pozitii long in activul de baza. De asemenea, vanzarea short de optiuni put, simultan cu detinerea unei pozitii short in activul de baza.

**Strategia activ suport-short
(Buy-and-write strategy)**

Strategie conservatoare cu optiuni pe actiuni constand in cumpararea de actiuni si apoi vanzarea short de optiuni call pe acele actiuni. Investitorul incaseaza dividendele platite de actiuni si primele din vanzarea optiunilor. Insa, acesta poate fi nevoit sa vanda actiunile sub pretul curent al pietei in cazul in care sunt exercitate optiunile.

**Strategia alungarii rechinilor
(Shark repellent)**

Masura luata de catre o corporatie „tinta” pentru a descuraja preluarea ei. De asemenea, denumita Porcupine provision. Vezi Poison pill.

**Strategia colturilor
(Box spread)**

Combinatie de patru optiuni alcatuita dintr-un spread vertical cu optiuni call (o optiune call long, o optiune call short, aceeasi data de expirare, preturi de exercitare diferite) si un spread vertical cu optiuni put (o optiune put long, o optiune put short, aceeasi data de expirare, preturi de exercitare diferite). Un astfel de spread asigura o anumita rentabilitate la expirare (toate cele patru optiuni au aceeasi data de expirare), scopul fiind acela de a realiza combinatia la un cost suficient de redus incat sa fie asigurata o rentabilitate favorabila.

**Strategia condor
(Condor)**

Strategie cu optiuni care are la baza patru preturi de exercitare pentru acelasi activ de baza si aceeasi luna de expirare. Strategia poate fi construita atat cu optiuni call, cat si cu optiuni put si poate fi atat long, cat si short. De exemplu, o strategie "condor call long" consta in cumpararea unei optiuni call cu un pret de exercitare mai mic, cumpararea unei optiuni call cu un pret de exercitare mai mare si vanzarea a doua optiuni call cu preturi de exercitare diferite, dar cuprinse intre cele doua preturi de exercitare ale optiunilor call cumparate.

**Strategia corner
(Corner)**

A angaja o pozitie long suficient de mare intr-o anumita valoare mobiliara cu scopul de a controla pretul acesteia. Alti investitori care doresc sa cumpere acea valoare mobiliara din alte motive (in special pentru a-si acoperi pozitiile short) sunt obligati sa o cumpere la un pret marit in mod artificial.

**Strategia diferentei de cantitate - vanzare
(Ratio spread)**

Strategie cu optiuni care consta in cumpararea sau vanzarea de optiuni fie call, fie put pe un activ de baza, cu un anumit pret de exercitare si o anumita data de expirare intr-un numar mai mare decat cel al optiunilor fie call, fie put pe acelasi activ de baza, avand aceeasi data de expirare si preturi diferite de exercitare vandute sau cumparate.

**Strategia diferentei de prima
(Buy a spread)**

In tranzactiile cu optiuni, a stabili o pozitie spread in care prima optiunii cumparate depaseste prima optiunii vandute. De exemplu, Cumpara 1 XYZ Oct. 60 Call cu o prima de 300\$ si Vinde 1 XYZ Oct. 65 Call la o prima de 150\$.

Strategia diferentelor (Spreading)

In tranzactiile cu contracte futures si optiuni, angajarea unei pozitii long intr-un contract si a unei pozitii short intr-un alt contract din aceeaasi clasa, dar avand preturi de exercitare/livrare diferite si/sau date de expirare/livrare diferite. Intr-un spread, profitul se obtine din diferenta intre miscarile relative ale pretului celor doua contracte.

Strategia diferentelor de cantitate - cumparare (Back spread)

Strategie in care numarul optiunilor care se cumpara este mai mare decat numarul optiunilor care se vand. Aceasta strategie este utilizata, de regula, atunci cand se asteapta o variatie substantiala a pretului.

Strategia diferentelor de cantitate-cumparare (Back spread)

Strategie in care numarul optiunilor care se cumpara este mai mare decat numarul optiunilor care se vand. Aceasta strategie este utilizata, de regula, atunci cand se asteapta o variatie substantiala a pretului.

Strategia diminuarii riscului (Risk hedge)

Angajarea unei pozitii intr-un anumit activ si a unei pozitii compensatoare intr-un activ similar cu scopul de a obtine un profit din miscarile relative ale pretului. De exemplu, un investitor poate sa cumpere contracte futures pe aur si sa vanda contracte futures pe argint, pe baza faptului ca aurul va avea o valoare mai mare decat argintul.

Strategia fluturelui (Butterfly spreads)

Strategie complexa cu optiuni sau cu contracte futures care consta in cumpararea a doua contracte, simultan cu vanzarea altor doua contracte pe aceeaasi piata sau pe pietele diferite, toate din aceeaasi clasa, dar avand preturi de exercitare/livrare sau date de expirare/ livrare diferite. De exemplu, in cazul unui astfel de spread cu optiuni, cele doua contracte vandute au acelasi pret de exercitare care trebuie sa fie cuprins intre preturile de exercitare ale celor doua contracte cumparate, toate contractele avand aceeaasi luna de expirare. Un alt exemplu, in cazul unui astfel de spread cu contracte futures, cele doua contracte vandute au aceeaasi luna de livrare care trebuie sa fie cuprinsa intre lunile de livrare ale celor doua contracte cumparate, toate contractele avand acelasi pret de livrare. Investitorul care foloseste o asemenea strategie va obtine profit doar daca pretul activului de baza variaza foarte putin.

Strategia futures bilete vs obligatiuni trezorerie (Note against bond (NOB) spread)

Strategie cu contracte futures ce implica cumpararea (vanzarea) de contracte futures pe bilete de trezorerie si vanzarea (cumpararea) de contracte futures pe obligatiuni de trezorerie.

Strategia futures obligatiuni TM vs TL (Five against bond (FAB) spread)

Strategie cu contracte futures ce consta in cumpararea (vanzarea) de contracte futures pe obligatiuni de trezorerie cu scadenta de 5 ani si vanzarea (cumpararea) de contracte futures pe obligatiuni de trezorerie cu scadenta mai indepartata, 15-30 de ani.

Strategia futures titluri de stat TM vs TL (Five against note (FAN) spread)

Strategie cu contracte futures ce implica cumpararea (vanzarea) de contracte futures pe bilete de trezorerie cu scadenta de 5 ani si vanzarea (cumpararea) de contracte futures pe bilete de trezorerie cu scadenta de 10 ani.

**Strategia inversa petrol vs produse petroliere
(Reverse crack)**

Operatiunea de vanzare a titeiului combinata cu cumpararea produselor obtinute prin rafinarea acestuia. Pe piata futures, este vanzarea de contracte futures pe titei si cumpararea de contracte futures pe benzina sau motorina. Spreadul reflecta marja potentiala de rafinare.

**Strategia inversa soia vs produse soia
(Reverse crush)**

Operatiunea de vanzare a boabelor de soia combinata cu cumpararea produselor obtinute prin prelucrarea acestora. Pe piata futures, este vanzarea de contracte futures pe boabe de soia si cumpararea de contracte futures pe faina sau ulei de soia. Spreadul reflecta marja potentiala de prelucrare.

**Strategia neexercitarii optiunii
(Overwriting)**

Practica speculativa prin care un investitor care considera ca o anumita valoare mobiliara este supraevaluata sau subevaluata vinde short optiuni call respectiv put pe acea valoare mobiliara in speranta ca ele nu vor fi exercitate.

**Strategia optiunilor cu scadenta diferita
(Calendar spread)**

Strategie cu optiuni care presupune cumpararea a doua optiuni din aceeasi clasa, dar cu luni de expirare diferite. Daca preturile de exercitare sunt aceleasi (de exemplu, 1 XYZ Iunie 50 Call si 1 XYZ Sept. 50 Call) este un spread orizontal. Daca preturile de exercitare sunt diferite (de exemplu, 1 XYZ Iunie 50 Call si 1 XYZ Sept. 45 Call) este un spread in diagonala. Investitorii castiga sau pierde pe masura ce diferenta intre cele doua prime se micsoareaza sau se mareste. Pierdere este limitata la prima platita. Atunci cand optiunea cu scadenta mai apropiata expira, profitul potential maxim depinde de valoarea de timp a optiunii cu scadenta mai indeparta

**Strategia optiunilor cu scadente diferite
(Time spread)**

Strategie cu optiuni in care un investitor cumpara si vinde optiuni call si put pe acelasi activ de baza, cu acelasi pret de exercitare, dar cu date diferite de expirare. Ca si in cazul celorlalte spreaduri, scopul este de a profita de diferenta dintre primele optiunilor.

**Strategia optiunilor in bani
(Guts)**

Strategie cu optiuni care consta in cumpararea sau vanzarea a doua optiuni in bani. Long guts consta in cumpararea unei optiuni call cu un pret de exercitare mai scazut si cumpararea unei optiuni put cu un pret de exercitare mai ridicat. Short guts consta in vanzarea unei optiuni put cu un pret de exercitare mai ridicat si cumpararea unei optiuni call cu un pret de exercitare mai scazut.

**Strategia petrol-produse petroliere
(Crack spread)**

Pe piata contractelor futures, strategie care consta in cumpararea de contracte futures pe petrol brut, simultan cu vanzarea de contracte futures pe benzina sau motorina.

**Strategia pietei in crestere
(Bull spread)**

In tranzactionarea contractelor futures sau options, strategie care consta in cumpararea unui contract, simultan cu vanzarea altui contract din aceeasi clasa, astfel incat sa poata fi obtinut un profit in cazul in care pretul activului de baza creste, limitand totodata marimea pierderii potientiale daca estimarile nu se materializeaza. Un exemplu de astfel de spread il constituie cumpararea unei optiuni,

simultan cu vanzarea altei optiuni din aceeași clasă, cu aceeași dată de expirare, dar cu preturi de exercitare diferite. Sau, un investitor poate cumpara un contract futures cu scadența mai apropiată, simultan cu vanzarea unui contract futures din aceeași clasă cu scadența mai îndepărtată, ambele având același pret de livrare în anticiparea creșterii pretului în luna de livrare mai apropiată în raport cu luna de livrare mai îndepărtată.

Strategia pietei în scadere

(Bear spread)

În tranzacționarea contractelor futures sau options, strategie care constă în cumpararea unui contract, simultan cu vanzarea altui contract din aceeași clasă, astfel încât să poată fi obținut un profit dacă pretul activului de bază scade, limitând pierderea potențială în cazul în care estimările nu se materializează. Un exemplu de astfel de spread îl constituie cumpararea unei opțiuni call pe un activ de bază simultan cu vanzarea altei opțiuni call pe același activ de bază, cu un pret de exercitare mai mic și aceeași dată de expirare ca și opțiunea cumpărată. Sau, un investitor poate să cumpere un contract futures cu scadența mai îndepărtată și, simultan, să vândă un contract futures din aceeași clasă, cu scadența mai apropiată, ambele având același pret de livrare, în anticiparea scăderii pretului în luna de livrare mai apropiată în raport cu luna de livrare mai îndepărtată.

Strategia preluării prin mandat

(Proxy contest)

Tehnică prin care o companie care dorește să obțină controlul în cadrul altei companii încearcă să convingă acționarii acelei companii să schimbe managementul actual cu unul care este favorabil companiei care intenționează preluarea. În cazul în care acționarii sunt de acord și votează prin intermediul mandatelor în acest sens, compania care intenționează preluarea poate castiga controlul companiei țintă fără să plătească un pret cu primă pentru acțiunile acesteia.

Strategia prelungerii scadentei

(Rolling hedge)

Într-o operațiune de hedging, este modificarea scadenței de la o lună la alta. Acest lucru este recomandabil atunci când este nevoie de o perioadă mai mare de timp până la efectuarea tranzacției pe piața cash pentru a evita livrarea aferentă contractelor futures.

Strategia pretului amanat

(Deferred pricing)

Strategie prin care un producător își vinde marfa și simultan cumpără un contract futures pe aceeași marfa pentru a beneficia de pe urma unei creșteri așteptate a pretului. Producătorul acționează mai degrabă ca un speculator decât ca un hedger, sperând că va putea castiga mai mulți bani vânzând marfa în prezent și cumpărând un contract futures pe aceeași marfa, decât depozitând marfa și vânzând-o mai târziu.

Strategia pretului de exercitare

(Money spread)

În tranzacționarea opțiunilor, strategie care constă în cumpararea unei opțiuni, simultan cu vanzarea unei opțiuni identice cu excepția pretului de exercitare. De exemplu, cumpararea unei opțiuni call care expiră în ianuarie, având un pret de exercitare de 30\$ și vanzarea unei opțiuni call, având aceeași dată de expirare, dar un pret de exercitare de 25\$. De asemenea, se mai numește spread vertical.

Strategia schimbării riscului

(Risk transformation)

În tranzacțiile cu contracte futures, este transformarea riscului pretului, riscului ratei dobânzii sau riscului ratei de schimb valutar într-un alt risc, riscul bazei, care este mai puțin volatil și mai ușor de administrat. Vezi Basis risk.

Strategia soldului creditor

(Credit spread)

Strategie care consta in cumpararea unei optiuni, simultan cu vanzarea alteia, ceea ce are drept rezultat un sold creditor in contul clientului. Acest lucru inseamna ca s-au incasat mai multi bani din vanzare decat s-au platit pentru cumparare.

**Strategia soldului debitor
(Debit spread)**

Cumpararea unei optiuni simultan cu vanzarea alteia, ceea ce are drept rezultat un sold debitor in contul clientului. Acest lucru inseamna ca s-au platit mai multi bani pentru cumparare decat s-au incasat din vanzare. De exemplu, un investitor cumpara o optiune call de sase luni, cu o prima de 500\$, si vinde o optiune call de trei luni, avand acelasi pret de exercitare, la o prima de 300\$. Aceasta tranzactie are ca rezultat un debit de 200\$, plus comisioanele aferente. Vezi Credit spread.

**Strategia Strangle
(Strangle)**

Strategie cu optiuni care consta in cumpararea unei optiuni call si a unei optiuni put pe acelasi activ de baza, avand aceeasi data de expirare, dar preturi de exercitare diferite (long strangle), sau in vanzarea unei optiuni call si a unei optiuni put pe acelasi activ de baza, avand aceeasi data de expirare, dar preturi de exercitare diferite (short strangle).

**Strategia Strap
(Strap)**

Strategie cu optiuni care consta in cumpararea unei optiuni put si a doua optiuni call, toate pe acelasi activ de baza cu acelasi pret de exercitare si aceeasi luna de expirare, la o prima totala mai mica decat suma primelor celor trei optiuni in cazul in care acestea ar fi cumparate separat. Cumparatorul unui strap va obtine un profit in cazul in care pretul activului de baza va avea fluctuatii mari in special daca pretul va creste. Un strap poate fi atat long, cat si short.

**Strategia Strip
(Strip)**

Strategie cu optiuni care consta in cumpararea unei optiuni call si a doua optiuni put pe acelasi activ de baza, cu acelasi pret de exercitare si aceeasi luna de expirare. Cumparatorul unui strip va obtine un profit in cazul in care pretul activului de baza va avea fluctuatii mari, in special daca pretul va scadea. Un strip poate fi atat long, cat si short.

**Strategia suport-put
(Writing put to acquire stock)**

Strategie utilizata de catre un vanzator de optiuni care considera ca o anumita actiune este pe punctul de a scadea si ca aceasta merita sa fie cumparata la un anumit pret. Vanzand o optiune put exercitabila la acest pret, vanzatorul nu poate pierde. Daca actiunea, contrar asteptarilor sale, creste, atunci optiunea nu va fi exercitata, iar el va ramane cu prima pe care a incasat-o pentru optiune. Daca, asa cum a anticipat, actiunea scade si optiunea este exercitata, atunci, pe langa prima pe care a incasat-o, el va cumpara actiunea la un pret pe care el il considera bun.

**Strategia futures cu livrari diferite
(Inter-delivery spread)**

In tranzactiile cu contracte futures, strategie care consta in cumpararea unui contract futures pe o marfa cu o anumita luna de livrare si vanzarea unui contract futures pe aceeasi marfa, dar cu o alta luna de livrare. De exemplu, cumpararea unui contract pe grau/iunie si vanzarea simultana a unui contract pe grau/septembrie. Investitorul spera sa obtina un profit pe masura ce diferenta de pret dintre cele doua contracte se mareste sau se micsoareaza.

**Structura capitalului
(Capital structure)**

Tipurile de finantare pe termen lung utilizate de catre o companie: actiuni comune, actiuni preferentiale, profitul reinvestit si datoriile pe termen lung. Structura capitalului nu este acelasi lucru cu structura financiara a unei companii care mai

include si alte surse de capital cum ar fi datoriile pe termen scurt, datoriile curente (accounts payable) si alte tipuri de datorii (datorii catre salariati, dividende neplatite etc.).

**Structura unei emisiuni
(Structure of a deal)**

Caracteristicile unei emisiuni noi de obligatiuni municipale, cum ar fi programul scadentelor, alegerea tipului obligatiunilor: obligatiuni in serie sau obligatiuni cu o singura scadenta cu un fond de amortizare, folosirea obligatiunilor cu cupon zero si a instrumentelor financiare derivate, stabilirea ratelor dobanzii, a clauzelor de rascumparare si a altor clauze pentru emisiunea respectiva.

**Structurarea unei emisiuni
(Structuring a deal)**

Stabilirea structurii unei emisiuni de obligatiuni municipale.

**Studiu de fezabilitate
(Fesability study)**

Raport al unui expert independent referitor la necesitatea economica si utilitatea unui proiect de investitii propus.

**Subevaluat
(Undervalued)**

Termen folosit pentru a desemna o valoare mobiliara care se tranzactioneaza la un pret mai scazut decat valoarea sa de lichidare, sau decat valoarea de piata, pe care analistii considera ca ar trebui sa o aiba. Vezi Overvalued, Fair market value.

**Subscriere
(Subscription)**

Folosirea de catre investitori a drepturilor de a cumpara actiuni comune dintr-o emisiune noua la pretul de subscriere. Aceste drepturi sunt denumite drepturi de preemtiune (preemptive rights) sau de subscriere (subscription rights).

**Subscriere directa obligatiuni - comparator
(Going away)**

Obligatiuni cumparate de catre investitori pentru portofoliul propriu, nu de catre dealeri.

**Subscriere directa obligatiuni-distribuitoare
(Going away sale)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, vanzare facuta unui client final.

**Substituire (Swap)
(Substitution(Swap))**

Vanzarea unui instrument financiar transferabil (valoare mobiliara) dintr-un cont cu scopul de a utiliza venitul obtinut pentru a cumpara un alt instrument financiar (valoare mobiliara), in aceeasi zi de tranzactionare. Vezi Switch (contingent or swap) order.

**Substituire in aceeasi zi
(Same day substitution)**

In Statele Unite, prevedere a Regulamentului T al Consiliului Rezervei Federale care permite unui client sa vanda valori mobiliare si apoi sa cumpere in marja alte valori mobiliare, avand o valoare mai mica sau egala cu cea a valorilor mobiliare care au fost vandute, fara a trebui sa depuna separat marja initiala ceruta pentru cumparare.

**Sunshine laws
(Sunshine laws)**

In Statele Unite, legi statale sau federale care cer ca publicul sa poata avea acces la majoritatea sedintelor organismelor de reglementare si ca majoritatea deciziilor luate in cadrul acestor sedinte sa fie facute publice.

**Supraemisiune
(Overissue)**

Actiuni emise in plus fata de cele autorizate.

Supraevaluat

(Overvalued)

(1) Valoare mobiliara al carei pret de piata este mai mare decat ar trebui sa fie, conform opiniei analistilor care analizeaza factorii fundamentali. (2) Optiune care se tranzactioneaza la un pret mai mare decat cel indicat de modelele matematice. Vezi Fair market order; Undervalued.

Supravegherea rechinilor**(Shark watcher)**

Companie al carui obiect de activitate consta in a detecta incercarile de preluare, prin monitorizarea strategiilor de tranzactionare a actiunii clientului sau de catre alte corporatii.

Supraveghetor operatiuni obligatiuni**(Municipal securities principal)**

Angajat al unei firme broker/dealer specializata in instrumente financiare de credit municipale care are raspunderea de a supraveghea activitatile firmei legate de instrumentele financiare de credit municipale

Supraveghetor piata**(Stock watcher)**

La NYSE este un serviciu computerizat care monitorizeaza si supravegheaza intreaga activitate de tranzactionare din ringul bursei si miscarile tuturor actiunilor listate la aceasta bursa. Scopul este acela de a semnaliza acele tranzactii care depasesc parametrii predeterminati si de a identifica orice activitate neobisnuita de tranzactionare care se datoreaza zvonurilor, manipularii sau altor practici ilegale.

Swap**(Swap)**

(1) Schimbarea unui instrument financiar transferabil cu un altul. Un swap poate fi executat cu scopul de a modifica scadentele unui portofoliu de obligatiuni ori calitatea emisiunilor dintr-un portofoliu de actiuni sau de obligatiuni. De asemenea, un swap poate fi executat in urma modificarii obiectivelor investitionale. Investitorii care au inregistrat pierderi dintr-un portofoliu de obligatiuni, fac de obicei swapuri intre obligatiunile care au generat pierderi si alte obligatiuni, care platesc randamente mai mari pentru a creste rentabilitatea portofoliului si pentru a inregistra pierderi deductibile fiscal. (2) Intelegere intre doua parti prin care acestea schimba intre ele o obligatie de plata fixa cu o obligatie de plata variabila.

Swap cu obligatiuni**(Bond swap)**

Vanzarea unor obligatiuni detinute pentru a cumpara alte obligatiuni. Astfel, un swap presupune doua operatiuni realizate, in acelasi timp, de aceeaasi persoana: una de vanzare, cealalta de cumparare.

Swap cu rate ale dobanzii**(Interest rate swap)**

Intelegere intre doua parti prin care o parte este de acord sa plateasca celeilalte o rata variabila a dobanzii (care depinde de nivelul ratelor dobanzii de pe piata), iar cealalta este de acord sa plateasca primei parti o rata fixa a dobanzii. Fiecare plata a dobanzii se calculeaza in functie de aceeaasi suma fixa de bani care este denumita suma teoretica (notional amount). Aceasta este folosita doar la efectuarea calculelor, nici o astfel de suma nu este platita de una din parti, celeilalte. Fiecare parte datoreaza celeilalte o anumita suma de bani asa incat, pentru a regla conturile, partea care datoreaza suma mai mare plateste celeilalte parti doar diferenta.

Tabela electronica**(Ticker tape)**

Sistem de raportare a pretului si marimii fiecarei tranzactii, alaturi de simbolul valorii mobiliare tranzactionate, in ordinea cronologica a executarii tranzactiilor. Exista

tabele separate pentru diferite piete. Sistemul era candva mecanic, transmiterea informatiilor referitoare la pretul si marimea tranzactiilor facandu-se continuu prin imprimarea acestora pe o banda de hartie. In prezent, este un sistem de afisare electronica.

Tabela electronica intarziata

(Late tape)

Tabela electronica a bursei atunci cand raportarea tranzactiilor intarzie. Cand tabela ramane in urma cu cel putin cinci minute, prima cifra a tranzactiei este stearsa. De exemplu, 471/2 devine 71/2.

Tabelul cu comisioane

(Free table)

Tabel prezentat in prima parte a prospectului unui fond deschis de investitii, care expune in detaliu diversele tipuri de comisioane percepute investitorilor si un exemplu, ipotetic standardizat, ce ilustreaza impactul acestora in timp.

Tabelul cu date financiare

(Financial-highlights table)

Tabel continut in prospectul unui fond deschis de investitii care prezinta o analiza financiara concisa a activitatii fondului pe ultimii 10 ani sau pe durata sa de viata, daca aceasta este mai scurta. Printre alte informatii, tabelul prezinta venitul din investitii, castigurile si pierderile de capital realizate si nerealizate, distribuirile, rentabilitatile totale si ratele cheie cum ar fi rata cheltuielilor si rata vitezei de rotatie a portofoliului.

Take out

(Take out)

(1) Fondurile suplimentare generate intr-un cont atunci cand un investitor vinde un pachet de valori mobiliare si cumpara alt pachet la un cost total mai mic. De exemplu, un client vinde obligatiuni avand o valoare nominala totala de 50.000\$ la 85 si apoi cumpara alte obligatiuni cu o valoare nominala totala de 50.000\$ la 80. (2) Oferta de cumparare pentru ce a mai ramas din pozitia intr-o valoare mobiliara a unui investitor.

Takedown

(Takedown)

(1) Intr-o distribuire de obligatiuni municipale, este reducerea de pret de care beneficiaza membrii sindicatului atunci cand cumpara obligatiuni de la sindicat in scopul revanzarii acestora catre investitori. Discontul fata de pretul ofertei, de care beneficiaza un membru al sindicatului. (2) Partea proportionala a fiecarui membru al sindicatului dintr-o emisiune noua de instrumente financiare transferabile care urmeaza sa fie distribuita.

Taxa pe valoare adaugata

(Value added tax)

Taxa perceputa pe cresterea valorii unui produs la fiecare etapa a procesului de fabricatie si de distributie. De exemplu, un producator de dulciuri care plateste 10.000\$ pentru ingredientele utilizate la fabricarea ciocolatei pe care o vinde in final cu 15.000\$ trebuie sa plateasca o taxa pe valoarea de 5.000\$ adaugata produsului. Aceasta taxa este inclusa in pretul final al produsului si este platita, in cele din urma, de catre consumatori.

Technical rally

(Technical rally)

Crestere temporara a pretului unei valori mobiliare in timpul unui trend descrescator. O astfel de crestere poate fi rezultatul faptului ca la acest pret investitorii considera valoarea mobiliara un chilipir, sau ca analistii au observat un prag de suport la care de regula valoarea mobiliara isi inverseaza trendul. Insa, aceasta crestere nu dureaza mult si, in scurt timp, pretul isi reia trendul descrescator.

Tehnica stohastica

(Stochastic)

În analiza tehnică a pieței este o tehnică care servește la depistarea punctelor de inversare a trendului în vederea sincronizării cu piața. Pe piețele futures apare adesea următorul fenomen: pe măsura ce prețul crește, prețul de închidere se apropie de prețul minim al zilei și, respectiv, odată cu scăderea prețului, prețul de închidere se apropie de prețul maxim al zilei. Acest fenomen se explică astfel: pe o piață în creștere, cumpărătorii sunt mai puternici decât vânzătorii și tind să împingă prețurile în sus către sfârșitul zilei, în timp ce pe o piață în scădere se petrece fenomenul invers. Însa, către sfârșitul unui trend, pe măsura ce forța care a susținut trendul slăbește, se dezvoltă o nouă structură. În cazul unei piețe în creștere, forța de cumpărare scade pe măsura ce se apropie o inversare. Rezultatul este că prețurile continuă să crească, însa prețul de închidere se apropie de partea inferioară a barei de preț, adică de prețul minim al zilei. Pe o piață în scădere, pe măsura ce se apropie o inversare, se poate observa o structură similară, dar inversată. Graficul obținut prin tehnica stohastică este un oscilator care măsoară poziția relativă a prețului de închidere al zilei în cadrul barei de preț, adică în cadrul intervalului de prețuri ale zilei, și folosește această informație pentru a previziona o inversare a pieței.

Teoria creșterii/declinului (Advance-decline theory)

Model teoretic utilizat în analiza pieței acțiunilor care utilizează numărul acțiunilor care cresc versus cel al acțiunilor care scad în raport cu totalul emisiunilor tranzacționate pentru a lua decizii de vânzare și/sau de cumpărare. Formula este: $A(dvance) - D(ecline) / V(olume)$.

Teoria Dow (Dow theory)

Teorie care susține că scăderea sau creșterea prețului unei acțiuni comune este atât o reflectare, cât și o anticipare a rezultatelor companiei.

Teoria lotului nonstandard (Odd-lot theory)

Teorie despre activitatea pieței afirmând că micii investitori (investitorii de lot nonstandard) devin adesea cumpărători ferventi atunci când piața urcă și vând intens pe o piață în declin, tocmai înaintea unei inversări a trendului pieței.

Teoria mișcării aleatoare (Random-walk theory)

Teorie despre mișcarea prețurilor acțiunilor și contractelor futures ce susține că prețurile istorice sunt inutile în previzionarea mișcărilor viitoare ale prețului. Conform acestei teorii, deoarece prețurile reflectă deja reacțiile la informațiile care circulă pe piață, prețurile viitoare nu pot fi previzionate. Aceasta teorie este aprig combatută de către adepții analizei tehnice care susțin că graficele care reprezintă mișcările din trecut ale prețului permit previzionarea mișcărilor viitoare ale prețului.

Teoria pieței eficiente (Efficient market hypothesis)

Teorie care susține că prețurile pieței reflectă cunoștințele și așteptările tuturor investitorilor. Adepții acestei teorii consideră că este inutilă căutarea acțiunilor subevaluate sau previzionarea mișcărilor pieței, deoarece orice informație nouă este deja reflectată în prețul unei acțiuni, făcând imposibil de depășit piața. Cu alte cuvinte, a face o investiție profitabilă înseamnă a te baza doar pe șansă.

Teoria portofoliului (Portfolio theory)

Teorie folosită pentru a selecta combinația optimă de active financiare astfel încât investitorul să-și asigure cea mai mare rentabilitate posibilă pentru un anumit nivel de risc sau cel mai mic risc posibil pentru un anumit nivel al rentabilității. Utilizând teoria portofoliului, un investitor combină mai multe active financiare în funcție de modul în care acestea interacționează. Astfel, un instrument financiar va fi cumpărat nu pe baza rezultatelor pe care se estimează că acel instrument financiar le va obține, ci având în vedere modul în care se estimează că acel instrument financiar va

influenta riscul si rentabilitatea intregului portofoliu. Desi investitorii individuali pot folosi unele dintre ideile teoriei portofoliului atunci cand alcatuiesc un portofoliu de investitii in active financiare, aceasta teorie precum si literatura de specialitate referitoare la ea sunt atat de complexe din punct de vedere matematic, incat teoria portofoliului este utilizata in principal de catre profesionistii pietei.

Teoria pozitiilor short deschise (Short interest theory)

In Statele Unite, pozitiile short deschise sunt raportate lunar, pe data de 15. Teoria sustine ca o crestere a pozitiilor short este bullish, deoarece investitorii care sunt short trebuie sa-si acopere pozitiile cumparand valorile mobiliare de pe piata, ceea ce duce la o crestere a pretului. O scadere a pozitiilor short este considerata bearish. De asemenea, este denumita cushion theory.

Teoria valului a lui Elliott (Elliott wave (theory))

Teorie elaborata de Charles H. Dow care se bazeaza pe o analogie intre comportamentul preturilor de pe piata actiunilor si valurile marii. Teoria a fost apoi preluata si perfectionata de R. N. Elliot. In cadrul acestei teorii, Dow a comparat trendul principal al pietei cu fluxul, trendurile secundare ale pietei cu valurile care urmeaza fluxul, iar trendurile minore cu incretiturile valurilor. El a observat ca trendurile secundare - care sunt corectii ale trendului principal - se retrag de obicei intre o treime si doua treimi din trendul principal. Adesea, aceste corectii se apropie de 50% din trendul principal. Trendurile minore reprezinta fluctuatii pe termen foarte scurt ale pretului in timpul unui trend secundar. De asemenea, Dow a descoperit ca un trend principal ascendent este alcatuit din trei faze distincte. Prima faza, denumita faza de acumulare, este faza in care cei mai abili si mai bine informati investitori cumpara atunci cand stirile economice asa zis "proaste" tocmai au fost infirmate de catre piata. A doua faza, in care majoritatea celor care utilizeaza analiza tehnica incep sa participe, este caracterizata prin cresterea rapida a preturilor si imbunatatirea stirilor economice. A treia si ultima faza este caracterizata prin participarea crescuta a publicului investor atunci cand ziarile incep sa mediatizeze cresterea, stirile economice sunt mai bune ca niciodata, iar volumul tranzactiilor creste. In aceasta ultima faza, investitorii informati, care "au acumulat" atunci cand piata era aproape de minim si se parea ca nimeni nu vrea sa cumpere, incep acum sa vanda tocmai cand se pare ca nimeni nu vrea sa vanda. Elliot a adoptat comparatia facuta de Dow intre comportamentul preturilor si valurile marii, numai ca in cadrul teoriei sale, pe o piata cu trend principal ascendent, un ciclu complet are opt valuri: cresterea propriu-zisa, alcatuita din cinci valuri si respectiv corectia, care urmeaza dupa aceasta crestere, alcatuita din trei valuri. Fiecare dintre cele cinci valuri poate fi divizat in cate cinci subvaluri. Fiecare dintre cele trei valuri poate fi divizat in cate trei subvaluri.

Termen

(Term)

Perioada de timp in care trebuie respectati termenii unui contract. Aceasta se poate referi la perioada de timp in care trebuie sa fie achitat un imprumut, sau la perioada de timp in care vor fi efectuate platile dobanzii pentru un certificat de depozit sau pentru o obligatiune. De asemenea, se poate referi la perioada de timp in care o polita de asigurare de viata este in vigoare.

Tip optiune

(Type)

Se refera la clasificarea optiunilor, in functie de dreptul pe care acestea le confera, in optiuni de tip call si optiuni de tip put.

Titlu de Garantie

(Specialist units)

Colateral oferit de un debitor unui creditor pentru a garanta un imprumut. De exemplu, garantia care sta la baza unui imprumut ipotecar este locuinta cumparata din acel imprumut.

**Titlu de proprietate
(Specialist units)**

Instrument care poate indica proprietatea in cadrul unei companii (o actiune), o relatie de credit cu o companie sau cu o autoritate publica (o obligatiune), ori un drept la proprietate (un drept de subscriere, o optiune pe o actiune, o garantie).

**Tonul pietei
(Market tone)**

Sentimentul sau atmosfera dominanta pe piata la un moment dat. Tonul este bun cand dealerii si formatorii de piata tranzactioneaza activ, pe spreaduri inguste si este slab cand activitatea de tranzactionare scade si spreadul se largeste.

**Trader
(Trader)**

(1) Persoana care cumpara si vinde valori mobiliare cum ar fi actiuni, obligatiuni, contracte futures sau optiuni pentru contul si pe riscul propriu, adica ca dealer sau principal, nu ca broker sau agent. (2) Speculator. Persoana care cumpara si vinde valori mobiliare sau marfuri pentru contul si pe riscul propriu, pe termen scurt, in anticiparea obtinerii unor profituri rapide.

**Trader de pozitie
(Position trader)**

Pe piata contractelor futures, trader care detine o pozitie peste noapte si, in unele cazuri, chiar o perioada mai lunga. Traderii de pozitie se deosebesc de traderii de o zi care deschid si inchid pozitii in timpul aceleiasi zile de tranzactionare.

**Trader de ring
(Floor trader)**

Membru al unei burse care, in ringul acelei burse, cumpara si vinde valori mobiliare pentru contul si pe riscul propriu. Vezi Competitive trader.

**Tragator
(Drawer)**

(1) Persoana care trage (completeaza si semneaza) un cec, solicitand unei banci sa-i plateasca lui sau unei terte parti (beneficiarul) suma de bani ceruta. (2) Persoana care semneaza o cambie, prin care solicita altei persoane (trasul) sa plateasca suma de bani indicata, la o anumita data.

**Transfera si expediaza
(Transfer and ship)**

Instructiune data brokerului de un client de a i se transfera valorile mobiliare pe numele sau si de a i se trimite pe adresa sa, daca acestea sunt in forma materializata.

**Tranzactie
(Transaction)**

Executarea unui ordin de cumparare sau de vanzare a unei valori mobiliare sau a unui contract futures pe o marfa. Dupa ce cumparatorul si vanzatorul au convenit asupra unui pret, vanzatorul este obligat sa livreze valoarea mobiliara sau marfa implicata, iar cumparatorul este obligat sa accepte livrarea.

**Tranzactie ca principal
(Principal trade)**

Tranzactie de cumparare sau de vanzare valori mobiliare efectuata de catre un dealer pentru contul propriu.

**Tranzactie cash
(Cash trade)**

Tranzactie cu acele instrumente financiare transferabile pentru care data decontarii coincide cu data tranzactiei.

**Tranzactie completa
(Round turn (trip))**

Combinatie intre o cumparare sau o vanzare de initiere si o vanzare respectiv o cumparare de compensare a unei valori mobiliare intr-o perioada scurta de timp. Se percepe un singur comision. Unele firme de brokeraj ofera o reducere la acest comision in cazul in care tranzactia completa este efectuata intr-o anumita perioada de timp.

**Tranzactie cu plata la livrare
(COD (cash on delivery) trade)**

Termen folosit pentru a desemna o tranzactie in care vanzatorul, pentru a incasa plata, trebuie sa livreze valorile mobiliare cumparatorului sau brokerului cumparatorului.

**Tranzactie cu un pachet mare de actiuni
(Block trade)**

Tranzactie cu cel putin 10.000 de actiuni. Datorita faptului ca este implicata o suma mare de bani, astfel de tranzactii se fac aproape intotdeauna intre doi investitori institutionali.

**Tranzactie de contracara a unei tentative de preluare. Strategia Pac-Man
(Against takeover transaction. Pac-Man strategy)**

Strategie de contracara folosita de catre o companie ce constituie tinta unei tentative de preluare impotriva vointei conducerii sale. Compania tinta incearca, la randul ei, sa preia compania care a facut tentativa de preluare si incepe sa cumpere actiunile comune ale acesteia pentru a contracara tentativa de preluare.

**Tranzactie de deschidere
(Opening transaction)**

(1) Tranzactia initiala pentru o valoare mobiliara in timpul unei zile de tranzactionare. Pretul la care are loc tranzactia de deschidere pentru o anumita valoare mobiliara este foarte important pentru investitorii care au dat ordine la piata sau ordine la deschidere deoarece acesta este pretul pe care ei il vor plati sau il vor primi pentru acea valoare mobiliara. (2) Tranzactie cu optiuni in scopul initierii unei pozitii sau in scopul cresterii unei pozitii deja existente. Cumparare: cumpararea unei optiuni in scopul initierii unei pozitii long sau in scopul cresterii unei pozitii long deja existente. Vanzare: vanzarea unei optiuni in scopul initierii unei pozitii short sau in scopul cresterii unei pozitii short deja existente. Vezi Closing transaction.

**Tranzactie de inchidere
(Closing transactions)**

(1) Ultima tranzactie pentru o anumita valoare mobiliara efectuata in timpul unei zile de tranzactionare. Vezi Opening transaction. (2) Tranzactie care anuleaza sau reduce pozitia curenta a unui investitor in optiuni. Cumparare: cumpararea unei optiuni avand aceleasi caracteristici ca cea (sau cele) vanduta(e) short cu scopul inchiderii sau reducerii pozitiei short existente. Vanzare: vanzarea unei optiuni avand aceleasi caracteristici ca optiunea (sau optiunile) cumparata(e) cu scopul inchiderii sau reducerii pozitiei long existente.

**Tranzactie de vanzare cu contract de rascumparare
(Matched sale purchase transaction)**

In Statele Unite, vanzare de bonuri de trezorerie sau de alte instrumente financiare de credit guvernamentale de catre Comisia Federala pentru Piata Deschisa cu scopul de a reglementa masa monetara, insotita de un contract de rascumparare a instrumentelor financiare la pretul de vanzare, plus dobanda, la o anumita data in viitor. De asemenea, cunoscut si drept contract invers de rascumparare (reverse repurchase agreement).

**Tranzactie ex-piata
(Ex-pit transaction)**

Tranzactie cu contracte futures efectuata in afara ringului de tranzactionare.

**Tranzactie fara risc
(Riskless transaction)**

(1) Tranzactie ce asigura un profit traderului care o initiaza, eliminand riscul de inregistrare a unei pierderi deoarece pozitia de deschidere pe o piata este acoperita de pozitia de inchidere pe o alta piata. Un arbitrajor poate obtine un profit tranzactionand pe baza diferentei intre preturile aceleiasi valori mobiliare pe piete diferite. De exemplu, daca aurul se tranzactioneaza la 400\$ uncia la New York si la 398\$ la Londra, un trader care actioneaza repede ar putea cumpara un contract futures pe aur la Londra si sa-l vanda la New York cu un profit fara risc. (2) Pe piata OTC, este o tranzactie a unui dealer in care acesta face o cumparare sau o vanzare pentru a executa ordinul unui client. Astfel, daca un client doreste sa cumpere 500 de actiuni XYZ la 80\$ per actiune, dealerul poate cumpara 500 de actiuni XYZ dintr-o alta sursa la 79 1/4\$ si poate revinde actiunile clientului la un markup de 75 centi. In Statele Unite, marimea unui markup sau markdown care se percepe in cazul tranzactiilor fara risc este reglementata de NASD. De asemenea, denumita tranzactie simultana (simultaneous transaction).

**Tranzactie la optiunea vanzatorului
(Seller's option trade)**

Tranzactie cu valori mobiliare in care vanzatorul, in loc sa faca o livrare in termenul cerut de o decontare normala, are dreptul sa livreze cumparatorului valorile mobiliare intr-o perioada de pana la 60 de zile dupa data tranzactiei, cu conditia de a trimite acestuia o notificare scrisa cu o zi inainte de efectuarea livrarii. Acest tip de decontare este ales, de obicei, atunci cand vanzatorul nu poate livra valorile mobiliare. De exemplu, un investitor care este in concediu vrea sa vanda niste obligatiuni. Daca certificatele se afla la el acasa, intr-un seif, investitorul va trebui sa opteze pentru o decontare la optiunea vanzatorului („60 de zile ale vanzatorului”). Cand se intoarce acasa, el poate livra cumparatorului obligatiunile oricand in limita celor 60 de zile. Vanzatorii care sunt nevoiti sa deconteze tranzactia prin intermediul acestei optiuni, obtin de obicei un pret ceva mai mic de la cumparatori decat ar obtine utilizand o decontare normala.

**Tranzactie neta
(Net transaction)**

Tranzactie cu valori mobiliare in care cumparatorul si vanzatorul nu platesc comisiioane. De exemplu, cand un investitor cumpara valori mobiliare dintr-o emisiune noua, el nu trebuie sa plateasca nici un comision. Astfel, daca o actiune este oferita initial la 15\$, costul total al cumparatorului este de 15\$ per actiune.

**Tranzactie pe termen scurt
(Short-term capital transaction)**

In Statele Unite, vanzare de valori mobiliare ce au fost detinute cel mult sase luni, sau o vanzare short si o cumparare de acoperire cu un profit, in decursul unei perioade de timp.

**Tranzactie pentru noi
(Exchange for physicals (EFP))**

Tranzactie efectuata de doi hedgeri prin care acestia schimba intre ei o pozitie pe piata futures cu o pozitie pe piata cash. In acest fel, pozitiile de hedging ale celor doi sunt inchise simultan. De asemenea, se mai numeste against actuals.

**Tranzactie respinsa
(Out trade)**

Pe piata contractelor futures, tranzactie care nu este confirmata in cadrul procesului de imperechere a tranzactiilor de catre brokerii de ring. La inchiderea fiecarei zile de tranzactionare, fiecare broker trebuie sa gaseasca tranzactia-pereche pentru tranzactiile pe care le-a facut in acea zi si apoi sa le lichideze prin casa de compensatie. Din cauza activitatii intense din ring este de asteptat sa apara erori. De exemplu, un broker de ring poate sa fi inregistrat o tranzactie pentru ca, mai tarziu,

sa descopere ca brokerul de ring cu care a incheiat tranzactia nu are tranzactia inregistrata. Desigur, clientului i-a fost deja raportat ca ordinul a fost executat, incat trebuie neaparat sa se gaseasca undeva tranzactia-pereche cu ajutorul careia aceasta tranzactie sa poata fi lichidata.

Tranzactie simultana (fara risc)

(Simultaneous (riskless) transaction)

Pe piata OTC, tranzactie cu o valoare mobiliara in care un dealer angajeaza o pozitie in acea valoare mobiliara numai dupa primirea unui ordin de la un client si numai cu scopul de a actiona ca principal, obtinand o compensatie pentru executarea acelei tranzactii.

Tranzactii cross

(Cross (Crossing stock))

Imperecherea de catre un broker/dealer a unui ordin de cumparare cu un ordin de vanzare pentru aceeasi valoare mobiliara, ambele ordine avand aceeasi cantitate si acelasi pret, dar apartinand unor clienti diferiti. Aceasta practica este legala doar daca brokerul a oferit mai intai valoarea mobiliara in mod public, la un pret mai mare decat pretul cererii.

Tranzactii emisiune noua la pretul pietei

(Freeriding and withholding)

In Statele Unite, practica interzisa de catre SEC si NASD prin care un membru al sindicatului de distribuire a unei emisiuni noi de instrumente financiare retrage o parte din emisiune si o vinde ulterior la un pret mai mare decat pretul ofertei publice. Vezi Withholding.

Tranzactii fara acoperire

(Freeriding)

(1) In Statele Unite, practica prin care un client al unei firme de brokeraj cumpara si vinde un instrument financiar intr-o perioada scurta de timp, fara ca acesta sa aiba capacitatea si intentia de a plati pentru tranzactia de cumparare sau de a efectua livrarea pentru tranzactia de vanzare. Aceasta practica incalca Regulamentul T al Consiliului Rezervei Federale care reglementeaza creditul acordat clientilor de catre firmele de brokeraj. Penalizarea pentru aceasta practica este inghetarea contului pe o perioada de 90 de zile.

Tranzactii informatii confidentiale

(Gun jumping)

(1) In Statele Unite, solicitare ilegala de ordine pentru instrumente financiare transferabile inainte ca autorizarea ofertei publice sa fie data de catre SEC. (2) Cumpararea unei valori mobiliare pe baza informatiilor care inca nu au fost facute publice ("informatii interne").

Tranzactii prin telefon

(Transaction by phone)

La fondurile deschise de investitii, serviciu care permite investitorilor sa cumpere sau sa solicite rascumpararea de catre fond a unitatilor de fond prin telefon. Compania de administrare a fondului debiteaza sau crediteaza contul din banca al investitorului conform instructiunilor acestuia.

Tranzactii speciale

(Wholesale)

Vanzarea valorilor mobiliare intre broker/dealeri si investitorii institutionali (tranzactii speciale), la preturi ceva mai mici decat cele platite de catre investitorii individuali.

Tranzactionare de o zi

(Day trading)

Actiunea de cumparare si de vanzare a valorilor mobiliare in aceeasi zi.

Tranzactionare dubla

(Dual trading)

In tranzactiile cu contracte futures, practica prin care brokerii de ring tranzactioneaza in acelasi timp pentru conturile proprii si pentru conturile clientilor lor.

Reglementatorii sunt pentru restrictionarea acestei practici pentru a preveni tranzactionarea de catre brokerii de ring pe conturile lor personale inaintea executarii ordinelor clientilor (practica denumita front running). Sustinatorii tranzactionarii duale afirma ca aceasta practica nu este daunatoare in sine si ca din punct de vedere economic este chiar vitala industriei instrumentelor financiare derivate.

**Tranzactionare excesiva
(Twisting)**

Practica neetica de convingere a unui client sa vanda un produs si sa cumpere un alt produs, in principal cu scopul de a genera comision. De exemplu, un broker poate convinge un client sa-si vanda unitatile pe care le detine la un fond deschis de investitii, cu comision pentru a cumpara unitati ale altui fond deschis de investitii de asemenea cu comision. Un consultant in asigurari de viata poate convinge detinatorul unei polite sa-si anuleze polita sau sa o lase sa expire cu scopul de a vinde acestuia o polita noua mai scumpa care va genera comision. In industria instrumentelor financiare transferabile aceasta practica este denumita churning.

**Tranzactionare suspendata
(Suspended trading)**

Oprirea temporara a tranzactionarii unei valori mobiliare inaintea comunicarii unui anunt important sau pentru a corecta un dezechilibru al ordinelor de cumparare sau de vanzare.

**Tras
(Drawee)**

(1) Banca catre care se emite un cec sau un ordin de plata. (2) Persoana asupra careia s-a emis o cambie si care se asteapta sa o accepte si sa o plateasca in momentul in care aceasta ajunge la scadenta. Persoana devine acceptant al cambiei in momentul acceptarii.

**Trata
(Draft)**

Ordin scris si semnat, prin care o parte (tragatorul) da instructiuni unei alte parti (trasul) pentru ca aceasta din urma sa plateasca unei terte parti (beneficiarul) o anumita suma de bani imediat sau intr-un anumit interval de timp de la prezentarea documentului. De obicei, tragatorul si beneficiarul sunt una si aceeasi persoana. Cecul este un exemplu de trata. El este emis de catre un deponent (prima parte) catre o institutie financiara (a doua parte) si trebuie platit unei persoane fizice sau juridice (terta parte). In tranzactiile comerciale internationale, se mai numeste bill of exchange. Cand trata este insotita de documente suplimentare, ea se numeste documentary draft; in caz contrar, ea se numeste clean draft.

**Trata bancara
(Bank draft)**

Instrument de plata apartinand pietei monetare care este platibil la cerere, tras de o banca si semnat de unul dintre imputernicitii bancii. De obicei, nici o banca nu va refuza un astfel de instrument sau forma de plata, el fiind considerat ca "bani gheata" datorita sigurantei ca va fi onorat. In practica, un debitor cumpara o trata bancara si o foloseste pentru a plati un creditor care nu accepta un cec personal.

**Trata documentara
(Documentary draft)**

Trata trasa de exportator asupra importatorului dupa expedierea marfii si la care se anexeaza documentele de expeditie cum ar fi conosamentul, polita de asigurare si alte documente pe care le depune la banca sa de decontare.

**Trend
(Trend)**

Miscare ascendenta sau descendenta a pretului de piata al unei valori mobiliare sau a pietei in general, pe o perioada de sase luni sau mai mult.

**Trend crescator
(Uptrend)**

Orice miscare generala ascendenta a pretului unei valori mobiliare sau a pietei in general.

Triunghi (Triangle)

In analiza tehnica, model de grafic al miscarilor pretului unei actiuni, cu baza la stanga si varful la dreapta. In cazul unui astfel de grafic exista o serie de doua sau mai multe reveniri in care fiecare maxim este mai mic decat maximul precedent, iar fiecare minim este mai mare decat minimul precedent. Analistii tehnici considera ca este semnificativ atunci cand pretul unei valori mobiliare sparge o formatiune grafica tip triunghi, deoarece acest lucru inseamna, de obicei, ca pretul acelei valori mobiliare va continua sa evolueze in aceea directie.

Triunghi descendent (Descending triangle)

In analiza tehnica, grafic in forma de triunghi ce reprezinta maxime consecutive descendente pana cand nivelul de rezistenta intersecteaza pragul de suport. Un triunghi descendent este un indicator bearish. In cazul in care pretul sparge pragul de suport, atunci semnalul de vanzare este confirmat.

Troc (Barter)

(1) Schimb de bunuri sau servicii, fara utilizarea banilor. Desi barterul este asociat de obicei cu economiile nedezvoltate, el se practica si in societatile moderne complexe. In conditiile unei inflatii foarte mari, el poate constitui un mijloc preferat de comert. In tranzactiile comerciale internationale, barterul reprezinta o modalitate de a face afaceri cu tari a caror moneda slaba le-ar face in alte conditii parteneri neatractivi de afaceri. (2) Schimbul de instrumente financiare de acelasi tip sau de tipuri diferite (actiuni contra actiuni, obligatiuni contra actiuni). Este o practica obisnuita in randul investitorilor care intentioneaza sa-si restructureze portofoliul de instrumente financiare sau al emitentilor care folosesc aceasta cale (convertibilitate) pentru a-si restructura datoriile.

Trust (Trust)

(1) Forma de uniune monopolista a mai multor companii ale caror actiuni sunt transferate in vederea administrarii unei companii specializate (trust), ceea ce confera o putere comerciala si industriala foarte mare. Structura tipic americana, trustul a fost scos in afara legii in 1890. (2) Denumire, de regula peiorativa, data oricarei organizatii economice care, datorita marimii sale foarte mari, se gaseste in pozitia de monopol partial sau total al unei pieti. (3) Aranjament legal prin care controlul asupra unui activ financiar este transferat unei persoane sau organizatii (denumita administrator imputernicit - trustee) in beneficiul altei persoane (denumita beneficiar).

Ultima tranzactie (Last sale)

Cea mai recenta tranzactie cu o anumita valoare mobiliara. Nu trebuie confundata cu ultima tranzactie a sedintei de tranzactionare, denumita tranzactie de inchidere (closing sale). In Statele Unite, ultima tranzactie este un punct de referinta pentru doua dintre regulile SEC care se aplica in ringul bursei: (1) nici o vanzare short nu poate fi facuta la un pret mai mic decat pretul ultimei tranzactii; si (2) nici o vanzare short nu poate fi facuta la un pret egal cu pretul ultimei tranzactii cu exceptia cazului in care ultima tranzactie s-a facut la un pret mai mare decat pretul tranzactiei precedente.

Ultima zi de instiintare (Last notice day)

Ultima zi in care investitorii care au vandut short contracte futures isi pot anunta intentia de a efectua livrarea.

**Ultima zi de tranzactionare
(Last trading day)**

(1) Ultima zi in care un investitor trebuie sa lichideze o pozitie intr-un contract futures pentru a nu fi nevoit sa accepte livrarea (daca este long) sau sa faca livrarea (daca este short). Dupa aceasta zi, contractul futures respectiv va inceta sa se mai tranzactioneze. (2) Ultima zi in care mai poate fi tranzactionata o anumita optiune.

**Ultimul intrat, primul ieseit
(Last-In, First-Out (LIFO))**

Metoda contabila de identificare a ordinii in care sunt vandute articolele dintr-un stoc. In cazul acestei metode se considera ca articolele care au fost cel mai recent cumparate sunt vandute primele. Intr-o perioada caracterizata prin inflatie, metoda LIFO are drept rezultat costuri mari prin vanzarea ultimelor produse achizitionate cu costuri ridicate ce reduc profiturile raportate determinand astfel o obligatie fiscala mai mica.

**Underlying debt
(Underlying debt)**

Datoria autoritatilor administrative locale mai mici, din cadrul unei jurisdictii mai mari.

**Unica proprietate
(Proprietorship (Individual))**

Forma de organizare a unei afaceri cu un singur proprietar care poate administra afacerea dupa cum doreste. Acesta are dreptul sa incaseze toate profiturile obtinute din afacere si este personal raspunzator de toate datoriile firmei.

**Unitate de fond
(Share)**

Instrument financiar care atesta dreptul de proprietate intr-un fond de investitii.

**Unitate normala de tranzactionare
(Normal trading unit)**

Unitate minima de tranzactionare acceptata pe o anumita piata de valori mobiliare. La NYSE ea este de 100 de bucati (un lot standard) pentru actiuni si 1.000\$ valoare nominala pentru obligatiuni. In cazul unor actiuni relativ inactive, unitatea este de 10 bucati. Pentru valorile mobiliare tranzactionate prin Sistemul NASDAQ, ea este de 100 de bucati pentru actiuni si 10.000\$ valoare nominala pentru obligatiuni. Vezi Odd lot; Round lot.

**Unitati de specialisti
(Specialist units)**

Unitati formate din trei sau mai multi specialisti cu un grad inalt de expertiza, care s-au asociat intr-un parteneriat sau o corporatie, cu scopul de a mentine o piata ordonata pentru anumite actiuni.

**Upgrade
(Upgrade)**

Cresterea ratingului unei emisiuni de instrumente financiare de catre o agentie de rating.

**Urmarire
(Tailgating)**

Plasarea unui ordin de catre un broker, pentru contul propriu, pe baza unui ordin pe care l-a primit de la un client. Brokerul spera sa obtina un profit fie de pe urma informatiei pe care se stie sau se presupune ca ar detine-o clientul, fie datorita faptului ca ordinul clientului este suficient de mare pentru a exercita o presiune asupra pretului valorii mobiliare.

**Utilitati
(Facilities)**

(1) Constructii, instalatii s.a., care indeplinesc o anumita functie cu scopul de a usura activitatea si viata beneficiarilor. (2) Servicii ce au fost concepute cu scopul de a usura activitatea si viata beneficiarilor.

**Vaca de muls bani
(Cash cow)**

Termen colocvial pentru o companie care genereaza un flux continuu de numerar. Aceste companii sunt binecunoscute si platesc in mod regulat dividende.

**Valoare ajustata
(Adjusted basis)**

Valoarea unui activ, cum ar fi o actiune sau o obligatiune, ajustata in functie de anumite evenimente care s-au petrecut dupa cumpararea activului. De exemplu, dividendele in actiuni, splitarile si dividendele in numerar au ca rezultat micșorarea acestei valori, in timp ce comisioanele duc la cresterea sa. Ea este utilizata la calcularea pierderilor sau a castigurilor de capital in vederea impozitarii.

**Valoare corecta de piata
(Fair market value)**

Pretul stabilit in functie de cerere si oferta, la care cumparatorii si vanzatorii sunt dispusi sa incheie tranzactii.

**Valoare de lichidare
(Liquidating value)**

(1) Valoarea estimata a unei firme in cazul in care activele sale sunt vandute, iar datoriile sunt platite. Aceasta valoare este exprimata, de regula, per actiune. Atunci cand valoarea de lichidare este mai mare decat pretul de piata al actiunii, se spune ca firma "Mai mult valoreaza moarta, decat vie". (2) Valoarea care se obtine in urma lichidarii voluntare sau involuntare a unei pozitii long in valori mobiliare a unui investitor.

**Valoare de piata long
(Long market value)**

Valoarea de piata a valorilor mobiliare detinute de un client in contul sau.

**Valoare de refinantare
(New money)**

In refinantarea obligatiunilor de trezorerie sau de corporatie, suma cu care valoarea nominala totala a noilor obligatiuni de refinantare depaseste valoarea nominala totala a obligatiunilor aflate in circulatie care trebuie refinantate.

**Valoare mobiliara
(Security)**

Instrument care poate indica proprietatea in cadrul unei companii (o actiune), o relatie de credit cu o companie sau cu o autoritate publica (o obligatiune), ori un drept la proprietate (un drept de subscriere, o optiune pe o actiune, o garantie).

**Valoare mobiliara "de aur"
(Gilt-edged security)**

Actiune sau obligatiune a unei companii care a dovedit de-a lungul timpului ca poate obtine castiguri suficient de mari pentru a plati dividende in cazul actiunilor sau pentru a efectua platile dobanzii si principalului in cazul obligatiunilor. Termenul este utilizat mai mult pentru obligatiunile de corporatie decat pentru actiuni, unde termenul blue chip este mai des intalnit

**Valoare negativa marca comerciala
(Negative goodwill)**

Optiune Suma cu care valoarea reala a activelor unei companii este mai mare decat pretul ei de achizitie (pretul de piata).

**Valoare nominala
(Face value)**

Valoarea de rascumparare a unei obligatiuni ce este inscrisa pe certificatul acesteia. Desi pretul obligatiunilor fluctueaza din momentul emiterii si pana ajung la scadenta, ele sunt rascumparate la scadenta la valoarea lor nominala. In cazul in care sunt rascumparate inainte de scadenta, detinatorii obligatiunilor primesc, de regula, o mica prima peste valoarea nominala. Valoarea nominala mai este folosita, de asemenea, la calcularea dobanzii anuale.

**Valoare nominala
(Par value)**

Valoarea nominala a unei valori mobiliare. In cazul unei actiuni comune, este valoarea atribuita acesteia prin statut de catre compania emitenta. Candva, ea reflecta valoarea investitiei initiale din spatele fiecarei actiuni, dar in prezent are o semnificatie redusa, cu exceptia celei contabile. Multe corporatii nu atribuie o valoare nominala noilor emisiuni de actiuni. Valoarea nominala a unei actiuni nu are nici o legatura cu valoarea de piata a acesteia care este determinata de factori cum ar fi valoarea activului net, randamentul dividendului si asteptarile investitorilor cu privire la castigurile viitoare. In cazul actiunilor preferentiale si al obligatiunilor, valoarea nominala are o importanta mai mare deoarece ea reprezinta valoarea in functie de care se calculeaza dividendul, respectiv dobanda si principalul. Dividendul actiunilor preferentiale si dobanda obligatiunilor sunt exprimate, de regula, procentual din valoarea nominala.

**Valoare nominala
(Amount)**

Valoarea nominala a unei obligatiuni sau a altui instrument financiar cu venit fix.

**Valoare reziduala
(Residual value)**

(1) Valoarea ramasa dupa ce valoarea amortizarii a fost scazuta din costul initial al unui activ fix. (2) Valoarea la care un activ fix se asteapta sa fie vandut dupa ce este scos din uz. (3) Valoarea realizata prin vanzarea unui activ fix dupa ce au fost scazute cheltuielile de vanzare.

**Valoarea activului net
(Net asset value (NAV))**

Pretul sau valoarea de piata a unei unitati de fond. Valoarea activului net se calculeaza insumand valorile curente de piata ale tuturor instrumentelor financiare detinute de fond in portofoliul sau, adaugand numerarul si orice alt venit incasat, apoi scazand datoriile si impartind rezultatul (activele nete totale) la numarul unitatilor de fond aflate in circulatie. Acesta poate varia de la o zi la alta in functie de numarul vanzarilor si al rascumpararilor din ziua respectiva. Companiile de administrare a fondurilor calculeaza valoarea activului net o data pe zi, folosind preturile de la inchiderea pietei pentru valorile mobiliare din portofoliu.

**Valoarea contabila
(Book value)**

(1) Valoarea neta la care un activ este inregistrat in bilantul contabil al unei companii. De exemplu, o cladire care a fost cumparata cu 900.000\$ si care dupa un anumit numar de ani a fost amortizata cu 200.000\$ are o valoare contabila de 700.000\$. Adesea, valoarea contabila difera semnificativ de valoarea de piata a activului respectiv. (2) Costul unei obligatiuni municipale, calculat tinand cont de amortizarea primei sau acumularea discountului.

**Valoarea de piata
(Market value)**

(1) In general: pretul la care cumparatorii si vanzatorii tranzactioneaza articole similare pe o piata deschisa. (2) In investitii: pretul curent de piata al unei valori mobiliare - pretul ultimei tranzactii raportate.

**Valoarea de piata a pozitiiilor short
(Short market value)**

Valoarea de piata a pozitiilor in valori mobiliare pe care un client le datoreaza unui broker/dealer (care sunt short in cont).

Valoarea de piata de baza (de referinta)

(Base market value)

Pretul mediu al unui cos de instrumente financiare calculat la un moment dat. Variatiile indicelui sunt exprimate fata de aceasta valoare "initiala" sau "de baza" si reprezinta un indiciu pretios pentru investitori in evaluarea calitatii investitiilor.

Valoarea de rascumparare a politei

(Cash surrender value)

In asigurari, este suma de bani pe care compania de asigurari o va restitui detinatorului politei in cazul in care polita este anulata. Companiile de asigurari pot acorda imprumuturi garantate cu valoarea de rascumparare a politelor, uneori la o rata mai buna decat cea a pietei.

Valoarea de timp

(Time value)

(1) Optiuni: acea parte din prima unei optiuni care reflecta cu cat trebuie sa creasca (in cazul unei optiuni call) sau sa scada (in cazul unei optiuni put) pretul de piata al activului de baza pentru ca acel contract sa atinga pragul de rentabilitate in timpul ramas pana la expirarea contractului. Prin urmare, cu cat este mai mare perioada de timp pana la scadenta, cu atat valoarea de timp a optiunii este mai mare. Valoarea de timp si valoarea intrinseca alcatuiesc prima optiunii. (2) Actiuni: diferenta dintre pretul la care o companie este preluata si pretul de dinainte de preluare. De exemplu, daca compania XYZ urmeaza sa fie preluata, peste doua luni, la 30\$ per actiune atunci este posibil ca actiunile XYZ sa se tranzactioneze in prezent la 28,50\$. Diferenta de 1,50\$ reprezinta costul pe care cei care detin actiuni XYZ trebuie sa-l suporte daca doresc sa astepte doua luni pentru a obtine 30\$ per actiune.

Valoarea imprumutului

(Loan value)

In Statele Unite, suma maxima de bani care poate fi imprumutata folosind instrumente financiare transferabile drept colateral, in prezent 50% din valoarea curenta de piata a actiunilor eligibile.

Valoarea la scadenta

(Maturity value)

Suma pe care un investitor o primeste atunci cand un instrument financiar de credit pe care el il detine ajunge la scadenta. Aceasta suma nu cuprinde nici o plata periodica a dobanzii, si este egala de obicei cu valoarea nominala, desi in cazul obligatiunilor cu cupon zero cuprinde atat valoarea nominala la emitere a obligatiunilor, cat si venitul acumulat din investitie.

Valoarea prezenta

(Present value)

Valoarea pe care o are in prezent o plata viitoare sau un flux de plati viitoare la o rata estimata a dobanzii. Metoda folosita pentru a calcula cati bani ar trebui investiti in prezent pentru a produce o anumita suma de bani in viitor si, de asemenea, pentru a calcula preturile obligatiunilor pornind de la randament.

Valori mobiliare segregate

(Segregated securities)

Valorile mobiliare detinute de un client, platite integral sau reprezentand un surplus de colateral intr-un cont in marja, care sunt pastrate separat de cele detinute de catre broker/dealer si care nu pot fi folosite in derularea afacerii firmei de brokeraj.

Vandabilitate

(Marketability)

(1) Usurinta cu care poate fi cumparat sau vandut un instrument financiar transferabil pe piata secundara. Vezi Liquidity. (2) Proprietatea unui activ de a fi convertibil in bani.

Vanzare call neacopertita

(Ratio writer)

Investitor care vinde mai multe optiuni call decat actiunile de baza pe care le are. De exemplu, un investitor care vinde 10 optiuni call, 5 dintre ele fiind acoperite de cele 500 de actiuni pe care le detine si 5 neacoperite, are un raport de 2 la 1.

Vanzare catre clienti institutionali**(Group sales)**

Vanzari de instrumente financiare transferabile facute de catre managerul unui sindicat de distribuire investitorilor institutionali, din "pot", adica din acea parte din emisiune care este pusa deoparte special pentru astfel de ordine.

Vanzare cu amanuntul**(Retail)**

Vanzarea instrumentelor financiare transferabile catre investitorii individuali, spre deosebire de vanzarea instrumentelor financiare transferabile catre investitorii institutionali si de tranzactiile facute intre broker/dealeri.

Vanzare cu desemnare**(Designated sale)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, tip de vanzare prioritara catre clientii institutionali. Investitorul cumpara obligatiuni la pretul net si desemneaza membrii sindicatului care vor primi concesiunea din vanzare in functie de cantitatea obligatiunilor desemnata.

Vanzare cu desemnare la pretul fara concesiune**(Concession designated sale)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, este un tip de vanzare prioritara. Clientul cumpara obligatiunile la pretul net, minus concesiunea si desemneaza membrii sindicatului care vor beneficia de reducerea suplimentara de pret (additional takedown) in functie de cantitatea de obligatiuni desemnata fiecaruia.

Vanzare cu desemnare la pretul net**(Net designated sale)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, este un tip de vanzare prioritara. Clientul cumpara obligatiunile la pretul net si desemneaza membrii sindicatului care sa primeasca concesiunea in functie de cantitatea de obligatiuni desemnata fiecaruia.

Vanzare cu reinvestirea venitului**(Proceeds sale)**

In Statele Unite, vanzarea unei valori mobiliare pe piata OTC al carei venit este reinvestit imediat intr-o alta valoare mobiliara. O vanzare cu reinvestirea venitului este considerata de catre NASD ca fiind o singura tranzactie, motiv pentru care costurile totale de tranzactionare nu trebuie sa depaseasca 5%. Vezi Five percent guideline; Switch (contingent or swap) order.

Vanzare de alegere**(Electing sale)**

Tranzactia de lot standard care activeaza (declanseaza) un ordin stop. Vezi Stop order.

Vanzare de uzura**(Wash sale)**

(1) Cumpararea si vanzarea unui instrument financiar transferabil (valoarea mobiliara) simultan sau intr-o perioada scurta de timp, fie de catre un singur investitor, fie de catre doi sau mai multi investitori care actioneaza concertat cu scopul de a crea o activitate de piata artificiala si a profita de pe urma cresterii pretului acelei valori mobiliare. In Statele Unite, aceasta practica a fost interzisa de Legea Valorilor Mobiliare din 1934. Vezi Manipulation. (2) In Statele Unite, vanzarea unei valori mobiliare si rascumpararea aceleiasi valori mobiliare sau a uneia similare intr-o perioada de 30 de zile dupa vanzare, cu scopul de a inregistra o pierdere deductibila fiscal (tax loss). De asemenea, este vanzare de uzura si atunci cand instrumentul financiar transferabil (valoarea mobiliara) a fost cumparat intr-o perioada de 30 de

zile inainte de vanzare. IRS nu permite deducerea pierderilor de capital in cazul vanzarilor de uzura, fiind considerata tranzactie ilegala.

**Vanzare efectuata de sindicat la pretul fara concesiune
(Group concession sale)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, vanzare prioritara in care clientul cumpara obligatiuni direct de la sindicat la pretul net, minus concesiunea.

**Vanzare efectuata de sindicat la pretul net
(Group net sale)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, vanzare prioritara in care clientul cumpara obligatiuni direct de la sindicat la pretul net al ofertei.

**Vanzare fortata
(Sell-out)**

Lichidarea unui cont in marja de catre un broker dupa ce, in urma emiterii unui apel in marja, clientul nu a depus capital suplimentar pentru a aduce contul la nivelul marjei de mentinere. (2) In urma refuzului firmei cumparatoare de a accepta livrarea unei valori mobiliare si in lipsa unui motiv justificat de respingere, vanzatorul poate, fara notificare, sa dispuna de acea valoare mobiliara pe piata, la cel mai bun pret disponibil si sa faca cumparatorul culpabil pentru orice pierdere financiara rezultata din nerespectarea obligatiilor contractuale.

**Vanzare imediata
(Flip)**

Vanzarea instrumentelor financiare transferabile imediat dupa cumpararea lor.

**Vanzare in rate
(Installments sale)**

Vanzare in care cumparatorul este programat sa faca o serie de plati (rate) de-a lungul unei perioade de timp.

**Vanzare neacoperita de optiuni call
(Uncovered call writing)**

Pozitie short in optiuni call pentru care vanzatorul nu detine o pozitie long de acoperire in activul de baza.

**Vanzare neacoperita de optiuni put
(Uncovered put writing)**

Pozitie short in optiuni put pentru care vanzatorul nu detine o pozitie short de acoperire in activul de baza.

**Vanzare pe baza stirilor favorabile
(Selling on good news)**

Practica de vanzare a unei actiuni la scurt timp dupa ce stirile favorabile au determinat cresterea pretului actiunii. Un investitor care vinde in acest moment considera ca actiunea si-a atins pretul maxim dupa ce toti cei incurajati de stirile favorabile au cumparat actiuni.

**Vanzare peste
(Sell plus)**

Ordin limita sau ordin la piata de vanzare a unei anumite cantitati dintr-o valoare mobiliara la un pret mai mare decat pretul ultimei tranzactii pentru acea valoare mobiliara.

**Vanzare short
(Short sale)**

(A) Vanzarea unei valori mobiliare care nu este detinuta de vanzator la momentul tranzactiei. Tehnica folosita pentru (1) a profita de pe urma unei scaderi anticipate a pretului sau (2) a proteja un profit dintr-o pozitie long. In cazul actiunilor, un investitor trebuie sa imprumute actiunile pentru a efectua livrarea, ceea ce necesita cumpararea acestora la un moment dat in viitor pentru a „acoperi” vanzarea. Daca, in cele din urma, investitorul poate cumpara actiunile la un pret mai mic, va rezulta un profit inasa, daca in loc sa scada, pretul creste va rezulta o pierdere. De exemplu, un investitor care anticipeaza o scadere a pretului actiunii XYZ, da brokerului sau un

ordin sa vanda short 100 de actiuni XYZ intr-un moment cand actiunea se tranzactioneaza la 50\$. Brokerul imprumuta investitorului 100 de actiuni XYZ fie din portofoliul propriu, fie din contul in marja al unui alt client, fie imprumutand la randul sau de la un alt broker. Aceste actiuni sunt folosite pentru a face livrarea brokerului cumparator la data decontarii, iar venitul obtinut din vanzare este folosit pentru a garanta imprumul. Investitorul detine acum ceea ce se numeste o pozitie short - adica, el continua sa nu detine cele 100 de actiuni XYZ, insa la un moment dat trebuie sa cumpere actiunile respective pentru a le restitui brokerului care i le-a imprumutat. Daca pretul de piata al actiunii XYZ scade la 40\$, el poate sa cumpere actiunile platind pe ele 4.000\$, sa le restituie brokerului, acoperindu-si astfel pozitia short, si sa obtina un profit de 1.000\$ sau 10\$ per actiune. (B) In cazul contractelor futures, o vanzare short reprezinta un angajament al vanzatorului de a livra activul de baza la un pret specificat, la o data viitoare. Majoritatea vanzarilor short decontracte futures sunt acoperite inainte de data livrarii.

**Vanzare short excesiva
(Excessive short sale)**

Speculatie constand in crearea in mod artificial a unei oferte mari printr-o vanzare short excesiva in scopul scaderii pretului. Aceasta practica este o forma de manipulare a pretului si este considerata ilegala.

**Vanzare short excesiva de optiuni
(Excessive options writing)**

Vanzare short excesiva de optiuni de catre un investitor care estimeaza ca pretul activului de baza nu va avea fluctuatii mari, astfel ca optiunile vor ramane neexercitate.

**Vanzare short mascata
(Short against the box)**

Practica ilegala de vanzare short a unei valori mobiliare care de fapt este detinuta de client la momentul vanzarii, de obicei cu scopul de a amana obligatiile fiscale pe castigul de capital din acea valoare mobiliara. Livrarea este facuta din imprumut, ca in cazul unei vanzari short obisnuite. Desi clientul vinde short, el detine de fapt valoarea mobiliara care este pastrata in „seif” (box) la firma de brokeraj. In acest fel, castigul de capital din valoarea mobiliara detinuta este protejat, impozitele datorate daca aceasta ar fi fost vanduta si castigul de capital raportat sunt amanate iar investitorul poate astepta pana cand se va afla intr-o situatie fiscala mai favorabila pentru a vinde valoarea mobiliara detinuta.

**Vanzare short neacoperita
(Ratio writing)**

Vanzarea short de optiuni intr-un numar mai mare decat poate acoperi vanzatorul. De exemplu, un investitor cumpara 100 de actiuni Exxon la 43 si apoi vinde short 2 Exxon iul. 45 call - prima 4. Deoarece el are doar 100 de actiuni, una dintre optiunile call este acoperita, iar cealalta este neacoperita. Aceasta strategie este folosita in cazul in care un investitor considera ca o actiune este pe punctul de a scadea.

**Vanzare short sintetica/artificiala
(Synthetic short sale)**

Cumpararea unei optiuni put pe o actiune, simultan cu vanzarea unei optiuni call pe aceeasi actiune. Aceasta combinatie produce acelasi efect ca vanzarea short a actiunii de baza, adica un castig potential limitat, in cazul in care actiunea scade, si o pierdere potentiala nelimitata, in cazul in care actiunea creste.

**Vanzari brute
(Gross sales)**

Venitul total obtinut din vanzarile de marfuri intr-o anumita perioada de catre o companie inainte de scaderea retururilor, a reducerilor de pret si a cheltuielilor de transport.

**Vanzari din pot
(Running through the pot)**

Intr-o distribuire, managerul de sindicat poate sa retraga instrumentele financiare transferabile de la membrii sindicatului si sa le depuna in „pot“ pentru vanzarile catre investitorii institutionali. De regula, el face acest lucru daca vanzarile catre investitorii institutionali merg mai bine decat vanzarile catre investitorii individuali. Vezi Pot.

**Vanzari nete
(Net sales)**

Venitul total obtinut din vanzari intr-o anumita perioada de catre o companie dupa scaderea retururilor, a reducerilor de pret si a cheltuielilor de transport. Vezi Gross sales.

**Vanzari sindicat distribuite
(Group business sales)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, vanzari efectuate de catre sindicat, ca grup, direct investitorilor.

**Vanzator acoperit
(Covered writer)**

Vanzatorul short al unei optiuni care detine activul de baza, ceea ce ii permite sa onoreze contractul in cazul in care acesta este exercitat. Vanzatorii acoperiti sunt de obicei investitori conservatori, care incearca sa obtina un venit suplimentar.

**Vanzator de optiuni
(Writer)**

Persoana care vinde short o optiune call sau put si incaseaza in schimb prima. Vanzatorul unei optiuni call este obligat sa vanda (iar vanzatorul unei optiuni put este obligat sa cumpere) instrumentul financiar de baza, la un pret predeterminat, pana la o anumita data, in cazul in care optiunea este exercitata. Vanzatorul poate fi atat acoperit, cat si neacoperit.

**Vanzator neacoperit
(Uncovered writer)**

Vanzatorul short al unei optiuni care nu detine activul de baza, ceea ce nu-i permite sa onoreze contractul in cazul in care acesta este exercitat.

**Vanzatorul optiunii
(Option writer)**

Vanzatorul unei optiuni call sau put intr-o tranzactie de deschidere. Vanzatorul optiunii incaseaza prima si isi creeaza in schimb obligatia de a vinde (daca este vanduta o optiune call) sau de a cumpara (daca este vanduta o optiune put) activul de baza la un pret prestabilit si pana la o data anumita. Termenul „writer” este sinonim cu „short” si „grantor”.

**Variatia minima de tranzactionare
(Minimum trading variation)**

Valoarea minima a variatiei preturilor de tranzactionare permisa pe o anumita piata organizata si reglementata. Vezi Point.

**Variatie neta
(Net change)**

Ultima coloana intr-un tabel cu actiuni sau cu obligatiuni listate, indicand diferenta intre pretul de inchidere al zilei curente si cel al ultimei zile in care valoarea mobiliara a fost tranzactionat.

**Venit (incasari)
(Proceeds)**

(1) Suma de bani primita din vanzarea unui activ. (2) Suma de bani incasata de catre un emitent de obligatiuni in urma livrarii obligatiunilor.

**Venit din activitatea curenta
(Earned income)**

Venit (cum ar fi salariu, comisioane si bonusuri) obtinut de o persoana ca o compensatie pentru prestarea unui serviciu.

Venit incasat

(Original proceeds)

Suma neta incasata de un emitent de obligatiuni dupa plata tuturor cheltuielilor aferente emisiunii.

Venit net**(Net income)**

In cazul unei persoane fizice, este venitul brut din care se scad cheltuielile suportate pentru producerea venitului brut. Aceste cheltuieli sunt in cea mai mare parte deductibile in vederea impozitarii.

Venit net din investitii per unitate de fond/per actiune**(Net investment income per share)**

Venitul incasat de o companie de investitii (un fond de investitii) in timpul unui exercitiu financiar din dobanzile si dividendele platite de instrumentele financiare detinute in portofoliu din care se scad comisioanele de administrare si cheltuielile administrative, iar rezultatul se imparte la numarul unitatilor de fond aflate in circulatie. In plus, aici sunt incluse si castigurile nete de capital pe termen scurt obtinute de compania de investitii (castigurile obtinute din instrumentele financiare care au fost detinute mai putin de sase luni). La randul sau, compania de investitii distribuie investitorilor venitul net din investitii sub forma de dividende in functie de partea detinuta de fiecare investitor din portofoliul total.

Venit non-salarial**(Unearned income)**

Venit (cum ar fi dobanzi, dividende, castiguri de capital) obtinut de o persoana fizica intr-un alt mod decat ca o compensatie pentru prestarea unui serviciu.

Venit real**(Real income)**

Venitul unei persoane, al unui grup sau al unei tari ajustat cu schimbarile ce intervin in puterea de cumparare, determinate de inflatie. Pentru a determina diferenta dintre puterea de cumparare a monedei nationale intr-un an de referinta si puterea de cumparare din prezent este folosit un indice al preturilor. Factorul procentual rezultat se aplica la venitul total si se obtine valoarea venitului real. De exemplu, daca in Statele Unite un indice al pietei creste de la 100\$ la 120\$ in zece ani, reflectand o scadere a puterii de cumparare cu 20%, salariile trebuie sa creasca cu 20%, daca trebuie mentinut venitul real.

Venit total**(Total return)**

Pentru o perioada specificata de timp, este suma dintre venitul curent al dobanzii sau al dividendului, castigurile de capital (minus pierderile de capital) si venitul obtinut din reinvestirea dobanzii sau a dividendului.

Venitul net dintr-o vanzare**(Net proceeds)**

Venitul obtinut din vanzarea unui activ dupa scaderea comisioanelor si a altor cheltuieli strict legate de vanzarea activului.

Venituri gajate**(Pledged revenues)**

La emisiunile noi de obligatiuni municipale, bani care trebuie pusi deoparte pentru plata serviciului datoriei, precum si alte depozite cerute prin contractul obligatiunii.

Verificare efectiva**(Physical verification)**

Procedura prin care un auditor verifica efectiv (inventariaza) activele unei companii, in special stocurile, pentru a confirma existenta si valoarea acestora in raport cu registrele firmei.

Verificarea tranzactiilor**(Tradechecking)**

Proces prin care toate tranzactiile cu contracte futures care au fost executate in ringul bursei sunt lichidate prin imperecherea tuturor cumpararilor cu vanzarile. Casa

de compensatie preia partea opusa in toate tranzactiile incheiate in acea zi, garantand astfel indeplinirea obligatiilor contractuale implicate de fiecare tranzactie.

**Viteza de rotatie
(Turnover)**

(1) Raportul dintre volumul valorilor mobiliare tranzactionate la o bursa si totalul valorilor mobiliare listate intr-o anumita perioada, de regula o zi sau un an. Acelasi raport se calculeaza in cazul valorilor mobiliare individuale si al portofoliilor detinute de catre investitorii individuali sau institutionali. (2) Valoare care indica de cate ori un activ a fost inlocuit intr-o anumita perioada. De exemplu, o viteza de rotatie a stocurilor egala cu 5 indica faptul ca stocurile companiei au fost vandute si inlocuite de 5 ori. (3) Vezi Portfolio turnover.

**Viteza de rotatie a creantelor
(Accounts receivable turnover)**

Indicator ce arata de cate ori creantele unei firme au fost convertite in numerar intr-o anumita perioada. O valoare mare indica eficienta cu care managementul companiei vinde pe credit si incaseaza datoriile de la clienti. Acest indicator este calculat prin impartirea vanzarilor pe credit anuale la valoarea medie a creantelor.

**Viteza de rotatie a portofoliului
(Portfolio turnover)**

Masura a activitatii de cumparare si de vanzare in cadrul unui fond deschis de investitii. Viteza de rotatie se defineste ca fiind cantitatea titlurilor de participare vandute sau rascumparate in timpul unui an, impartita la media activelor nete lunare. De exemplu, o viteza de rotatie de 100% indica faptul ca pozitiile au fost mentinute in medie aproximativ un an. Ratele vitezei de rotatie din anii trecuti pot fi gasite in tabelul cu date financiare din prospect.

**Volatilitate
(Volatility)**

Caracteristica unei valori mobiliare de a inregistra fluctuatii mari de pret intr-o perioada scurta de timp. Un instrument de masura a volatilitatii relative a unei actiuni este coeficientul beta. Vezi Beta.

**Volum
(Volume)**

Numarul total al actiunilor, obligatiunilor, contractelor futures sau al optiunilor tranzactionate intr-o anumita perioada. Bursele raporteaza zilnic volumul tranzactiilor, atat pentru fiecare instrument financiar transferabil (valoare mobiliara) in parte, cat si pentru intreaga piata. Analistii tehnici acorda o mare importanta volumului tranzactiilor deoarece se considera ca o crestere semnificativa a acestuia poate previziona o crestere sau o scadere semnificativa a pretului unei valori mobiliare, dat fiind interesul crescut al investitorilor in acea valoare.

**Volum artificial
(Painting the tape)**

(1) Practica ilegala prin care cei care incearca sa manipuleze pretul unei anumite valori mobiliare fac cumparari si vanzari intre ei. Scopul este de a determina o succesiune de tranzactii care sunt raportate pe tabela electronica, creand in mod artificial o activitate intensa de tranzactionare si ademenind astfel investitorii neavizati sa intre pe piata. (2) Spargerea unui ordin mare in mai multe ordine mici cu scopul de a aparea mai multe tranzactii raportate pe tabela electronica, ceea ce va suscita in mod artificial interesul investitorilor.

**Volum cumparari vs vanzari
(On-balance volume)**

In analiza tehnica, metoda care incearca sa determine cand o actiune, obligatiune sau contract futures este cumparat de multi investitori sau este vandut de multi vanzatori. Analistii tehnici considera bullish un volum mare al tranzactiilor pe fondul unor preturi in crestere si bearish un volum mare al tranzactiilor pe fondul unor preturi in scadere.

**Volum peste medie
(Above average volum)**

Termen folosit in analiza pietelor secundare pentru a evidentia situatia in care valoarea totala a tranzactiilor dintr-o anumita zi de tranzactionare este mai mare decat valoarea medie a tranzactiilor efectuate intr-o perioada anterioara determinata.

**Volum reluat
(Volume resumed)**

Anunt pe tabela electronica ce indica faptul ca situatia de „volum sters” a incetat.

**Volum sters
(Volume deleted)**

Anunt pe tabela electronica ce indica faptul ca pentru tranzactiile mai mici de 5.000 de actiuni nu vor mai fi afisate decat simbolul actiunii si pretul de tranzactionare. Acesta apare atunci cand tabela electronica ramane in urma cu cel putin 2 minute din cauza volumului foarte mare al tranzactiilor.

**Volum total
(Total volume)**

Numarul total al actiunilor, obligatiunilor, contractelor futures sau al optiunilor tranzactionate intr-o anumita zi.

**Vot cumulativ
(Cumulative voting)**

Procedeu de votare prin care fiecare actionar are dreptul la un numar de voturi egal cu numarul actiunilor detinute, inmultit cu numarul pozitiilor de directori (membri ai consiliului de administratie al corporatiei) supuse la vot (sau cu numarul propunerilor care urmeaza sa fie rezolvate). Actionarii isi pot repartiza voturile dupa cum doresc. De exemplu, un actionar care detine 200 de actiuni va primi 1.200 de voturi in cazul in care urmeaza sa fie supuse la vot 6 pozitii de directori. Actionarul poate sa voteze cu numarul total de voturi pentru un singur director, poate sa-si distribuie voturile intre 2 directori, sau poate sa-si imparta voturile in mod egal intre cei 6 directori. Acest procedeu este avantajos in special pentru actionarii minoritari.

**Vot statutar
(Statutory voting)**

Procedeu de votare prin care fiecarui actionar i se da dreptul sa voteze cu un numar de voturi egal cu numarul actiunilor detinute in favoarea sau impotriva fiecareia dintre propuneri sau nominalizari de director in cadrul unei adunari oficiale convocate de catre corporatie. De exemplu, daca sunt supuse la vot patru functii de director, iar un investitor detine 100 de actiuni comune cu drept de vot, atunci acesta poate sa acorde pana la 100 de voturi fiecarui candidat pe care il prefera, pentru fiecare din cele patru locuri. Conform acestei metode, detinatorii a mai mult de jumatate din actiunile cu drept de vot au controlul absolut asupra functiilor de director, deoarece intotdeauna ei vor depasi in voturi pe oricine altcineva. Proprietatea a 51% asigura controlul 100%.

**War babies
(War babies)**

Instrumentele financiare ale corporatiilor angajate in contracte de livrare de echipamente militare. De asemenea, cunoscute ca war brides.

**Warehousing
(Warehousing)**

Vanzare ilegala a unei valori mobiliare a unei corporatii cu o clauza de rascumparare a sa de catre vanzator, la o data viitoare si la un pret prestabilit.

WEBS

(WEBS (World Equity Benchmark Shares))

În Statele Unite, aceste portofolii sunt fonduri pe indici specifici anumitor țări, care se tranzacționează la American Stock Exchange. Există 17 portofolii WEBS care vizează fiecare o anumită piață a acțiunilor din afara Statelor Unite.

Wilshire 5000 index**(Wilshire 5000)**

Cel mai cuprinzător indice al pieței acțiunilor din Statele Unite. El cuprinde toate companiile tranzacționate la New York Stock Exchange și American Stock Exchange, precum și multe emisiuni tranzacționate pe Nasdaq. Per total, Wilshire conține peste 7.000 de acțiuni.

Wrinkle**(Wrinkle)**

Termen utilizat pentru a desemna o clauză nouă care ar putea atrage un cumpărător pentru un produs sau un instrument financiar nou.

Write-out**(Write-out)**

Procedura urmată atunci când la bursă un specialist face o tranzacție care implică pe de o parte contul său, și pe de altă parte un ordin pe care îl are de la un broker de ring.

Zero minus tick**(Zero minus tick)**

Tranzacție la bursă la un preț egal cu cel al tranzacției precedente, dar mai mic decât ultimul preț diferit. De exemplu, dacă o acțiune s-a tranzacționat consecutiv la următoarele prețuri: 52\$, 51\$ și 51\$, ultima tranzacție (la 51\$) este un zero minus tick, deoarece ea a fost făcută la un preț egal cu cel al tranzacției precedente, dar mai mic decât ultimul preț diferit (52\$).

Zero plus tick**(Zero plus tick)**

Tranzacție la bursă la un preț egal cu cel al tranzacției precedente, dar mai mare decât ultimul preț diferit. De exemplu, dacă o acțiune s-a tranzacționat consecutiv la următoarele prețuri: 51\$, 52\$ și 52\$, ultima tranzacție (la 52\$) este un zero plus tick, deoarece ea a fost făcută la un preț egal cu cel al tranzacției precedente dar mai mare decât ultimul preț diferit (51\$).

Zona congestionată**(Congestion area)**

În analiza tehnică, perioada de tranzacționare în timpul căreia piața fluctuează cu frecvență mare într-un interval îngust de variație a prețurilor. Această zonă se caracterizează prin maxime și minime de mică amplitudine, fără un trend clar într-una dintre direcții.